

H065-23, HEL 2023-010784 / Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastus tilikausille 2024-2027

Tarjouspyyntö

Organisaatio

Nimi ja osoitteet

Organisaation virallinen nimi

Helsingin kaupunki

Organisaation tunniste

0201256-6

Yksikko / alaorganisaatio

Postiosoite

PL 700

Postitoimipaikka

Helsingin kaupunki

Postinumero

00099

Maa

Suomi

Aluekoodi

FI1B1 Helsinki-Uusimaa

Verkko-osoite

<http://www.hel.fi>

Organisaation yhteyspisteen nimi

Sirkka Hiltunen

Organisaation yhteyspisteen puhelinnumero

+358 931031548

Organisaation yhteyspisteen sähköpostiosoite

sirkka.hiltunen@hel.fi

Yhteishankinta

Muille ostajille tarkoitettuja tavaroita ja/tai palveluja hankkiva yhteishankintayksikkö

Kyllä

Viestintä

Hankinta-asiakirjojen osoite (URL)

<https://tarjouspalvelu.fi/helsinki?id=476836&tpk=826eb0d4-cbf8-4400-b4d0-13217b4d96da>

Hankinta-asiakirjojen saantia on rajoitettu

Ei

Verkko-osoite tarjousten, osallistumishakemusten tai vastausten toimittamiseksi

<https://tarjouspalvelu.fi/helsinki?id=476836&tpk=826eb0d4-cbf8-4400-b4d0-13217b4d96da>

Hankinnan kohde

Nimi

Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastus tilikausille 2024-2027

Ilmoituksen viite / diaarinumero

H065-23, HEL 2023-010784

Hankinnan kuvaus

Helsingin kaupungin tarkastusvirasto järjestää tarjouskilpailun Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilikausien 2024–2025 ja optiona tilikausien 2026–2027 tilintarkastuspalveluista.

Hankinta on tarkemmin kuvattu tässä tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Pääasiallinen hankintalaji

Palvelut

Osia koskevat tiedot

Tämä sopimus on jaettu osiin

Kyllä

Tarjoajan on tarjottava kaikkiin osiin

Ei

Osien enimmäismäärä, joihin tarjoaja voi jättää tarjouksia

8

Osan nimi

Osa A

Tunniste

1

Osan kuvaus

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 A lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:

- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
- raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettäessä Helsingin kaupungin johdolle,
- Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.

b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella.

Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Pääasiallinen hankintalaji

Palvelut

Hankintasopimuksen, puitejärjestelyn, dynaamisen hankintajärjestelmän tai kelpuuttamisjärjestelmän (arvioitu) kesto

(Arvioitu) Ajanjakso

24 Kuukautta

Osan nimi

Osa B

Tunniste

2

Osan kuvaus

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 B lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:

- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
- raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettäessä Helsingin kaupungin johdolle,
- Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.

b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella.

Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Pääasiallinen hankintalaji

Palvelut

Hankintasopimuksen, puitejärjestelyn, dynaamisen hankintajärjestelmän tai kelpuuttamisjärjestelmän (arvioitu) kesto

(Arvioitu) Ajanjakso

24 Kuukautta

Osan nimi

Osa C

Tunniste

3

Osan kuvaus

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 C lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:

- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
- raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettäessä Helsingin kaupungin johdolle,
- Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.

b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Pääasiallinen hankintalaji

Palvelut

Hankintasopimuksen, puitejärjestelyn, dynaamisen hankintajärjestelmän tai kelpuuttamisjärjestelmän (arvioitu) kesto

(Arvioitu) Ajanjakso

24 Kuukautta

Osan nimi

Osa D

Tunniste

4

Osan kuvaus

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 D lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:

- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
- raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettäessä Helsingin kaupungin johdolle,
- Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.

b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Tilintarkastuspalveluihin sisältyvät lisäksi mahdolliset arava- ja korkotukikohteista annettavat tilintarkastajan lausunnot (ns. ARA-lausunnot).

Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten osalta tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Mahdollisten arava- ja korkotukikohteista annettavien lausuntojen osalta kiinteä hinta perustuu Tilintarkastajan antamaan tarjoukseen ryhmästä D ("ARA-kohteesta annettava tilintarkastajan lausunto").

Pääasiallinen hankintalaji

Palvelut

Hankintasopimuksen, puitejärjestelyn, dynaamisen hankintajärjestelmän tai kelpuuttamisjärjestelmän (arvioitu) kesto

(Arvioitu) Ajanjakso

24 Kuukautta

Osan nimi

Osa E

Tunniste

5

Osan kuvaus

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 E lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:

- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
- raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettäessä Helsingin kaupungin johdolle,
- Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.

b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Pääasiallinen hankintalaji

Palvelut

Hankintasopimuksen, puitejärjestelyn, dynaamisen hankintajärjestelmän tai kelpuuttamisjärjestelmän (arvioitu) kesto

(Arvioitu) Ajanjakso

24 Kuukautta

Osan nimi

Osa F

Tunniste

6

Osan kuvaus

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 F lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:

- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
- raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettäessä Helsingin kaupungin johdolle,
- Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.

b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Pääasiallinen hankintalaji

Palvelut

Hankintasopimuksen, puitejärjestelyn, dynaamisen hankintajärjestelmän tai kelpuuttamisjärjestelmän (arvioitu) kesto

(Arvioitu) Ajanjakso

24 Kuukautta

Osan nimi

Osa G

Tunniste

7

Osan kuvaus

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 G lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:

- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
- raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettäessä Helsingin kaupungin johdolle,
- Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.

b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Pääasiallinen hankintalaji

Palvelut

Hankintasopimuksen, puitejärjestelyn, dynaamisen hankintajärjestelmän tai kelpuuttamisjärjestelmän (arvioitu) kesto

(Arvioitu) Ajanjakso

24 Kuukautta

Osan nimi

Osa H

Tunniste

8

Osan kuvaus

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 H lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:

- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
- raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettäessä Helsingin kaupungin johdolle,
- Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.

b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Pääasiallinen hankintalaji

Palvelut

Hankintasopimuksen, puitejärjestelyn, dynaamisen hankintajärjestelmän tai kelpuuttamisjärjestelmän (arvioitu) kesto

(Arvioitu) Ajanjakso

24 Kuukautta

Menettely

Menettelyn tyyppi

Avoin menettely

Dynaaminen hankintajärjestelmä

Ei sovelleta

Puitejärjestely

Puitejärjestely, johon ei liity uudelleen kilpailuttamista

Tarjouspalvelun tiedot

Tarjousten, osallistumishakemusten tai kiinnostuksenilmaisujen vastaanottamisen määräaika

17.11.2023 12:00:00

Aika, joka tarjousten on oltava voimassa niiden jättämiselle asetetusta määräajasta alkaen

6 kuukautta

Hankintaan liittyvien kysymysten määräaika

27.10.2023 16:00:00

Muut tiedot

Vertailuperusteiden määrittely järjestelmässä

Pisteytys

Lisätiedot hankintaan liittyviin kysymyksiin

Mahdolliset hankintaan liittyvät kysymykset ja huomiot on lähetettävä Tarjouspalvelu.fi-toimittajaportalista. Kysymykset on esitettävä suomen kielellä. Muilla tavoilla esitettyihin kysymyksiin ja tiedusteluihin ei tarjoajien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi voida vastata. Kysymyksiin annetut vastaukset ja mahdolliset tarjouspyyntöön tehdyt tarkennukset ovat luettavissa toimittajaportalista viimeistään 6.11.2023. Tarjoajan on tarkistettava mahdolliset muutokset ja täsmennykset tarjouspyyntöasiakirjoihin Tarjouspalvelu.fi -toimittajaportalista ennen tarjouksen jättämistä. Tarjouspyyntöön mahdollisesti tehtävät muutokset tai tarkennukset kumoavat jo lähetetyt tai vielä keskeneräiset tarjoukset toimittajaportalissa, jolloin tarjous tulee tehdä uudelleen. Tarjouksen tekemistä ja jättämistä koskevissa tietoteknisissä kysymyksissä ja ongelmatilanteissa tulee olla yhteydessä Tarjouspalvelu.fi -tukeen, puh. 020 766 1075 / tuki@cloudia.fi.

Liikesalaisuustietojen esittäminen kriteerikohtaisesti Tarjouspalvelussa sallittu

Kyllä

Muut ehdot

Tarjoaja suljetaan pois tarjouskilpailusta, jos tarjoaja tai tarjoajan alihankkija ei täytä hankintayksikön asettamia kelpoisuuden vähimmäisvaatimuksia.

Tarjoaja suljetaan pois tarjouskilpailusta, jos osoittautuu, ettei tarjoaja tai alihankkija kykene pyydettyä toimittamaan tilaajavastuulaista johtuvia selvityksiä tai todistuksia taikka ellei selvityksen tai todistuksen puuttumiseen ole laillista perustetta.

Kaikki alla mainitut todistukset ja selvitykset saavat olla enintään 3 kuukautta vanhoja. Määräaika lasketaan siitä, kun hankintayksikkö on vastaanottanut kyseiset asiakirjat.

Jos alla mainitut tarjoajaa ja / tai alihankkijaa koskevat todistukset ja selvitykset ovat saatavissa VastuuGroup-palvelusta (aik. tilaajavastuu.fi-palvelu), hankintayksikkö tarkastaa tiedot tästä palvelusta.

Kaikilta tarjouksen antavilta yksityisiltä elinkeinonharjoittajilta edellytetään YEL-vakuutuksen ottamista (YEL-todistusta) viimeistään ennen hankintasopimuksen allekirjoittamista. Perusteena tälle vaatimukselle on julkisten alojen eläkelain (KuEL) 4 §, jonka mukaan ilman YEL-vakuutusvelvollisuutta toimivaa julkisen työnantajan palkkaamaa konsulttia pidetään lain piirissä olevana. Tämä tarkoittaa sitä, että toimeksiantajan (Helsingin kaupunkikonsernin) olisi suoritettava eläkemaksu vapaaehtoisen YEL-vakuutuksen piiriin kuuluvien yrittäjien osalta. Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun perusteella edellytämme sen vuoksi YEL-vakuutuksen ottamista kaikilta tarjouksen antavilta yksityisiltä elinkeinonharjoittajilta, tulorajoista riippumatta.

Helsingin kaupunki ja Helsingin Konsernihankinta Oy soveltavat hankinnoissaan lakia eräiden Suomelle Yhdistyneiden kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämisestä (659/1967), ns. pakotelakia.

HANKINTALAIN PAKOLLISTEN POISSULKEMISPERUSTEIDEN SOVELTAMINEN:

RIKOSREKISTERIOTE

Tässä hankinnassa sovelletaan hankintalain (1397/2016) 80 §:n mukaisia pakollisia poissulkemisperusteita.

Näin ollen tarjoajalta, joka tarjousten vertailun perusteella näyttää voittavan kilpailutuksessa, tullaan ennen hankintapäätöksen tekemistä pyytämään hankintalain 88 §:n mukaiset rikosrekisteriotteet. Tarjoajan tulee siten varautua PYYDETTÄESSÄ toimittamaan rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitetut otteet ehdokkaan tai tarjoajan ja sen hallinto-, johto ja valvontaelimen jäsenistä sekä edustus-, päätös- ja valvontavaltaa käyttävistä henkilöistä (tai ulkomaisen tarjoajan kyseessä ollessa henkilön alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antamat vastaavat otteet rikosrekisteristä). Edellä mainituiksi henkilöiksi katsotaan muun muassa yrityksen pää- tai toimitusjohtaja, yrityksen varatoimitusjohtaja, yhteisön kuten osakeyhtiön tai osuuskunnan hallituksen puheenjohtaja ja nimenkirjoittajat, prokuralain (130/1979) tarkoittama prokuristi, yhdistyksen puheenjohtaja, yksityinen elinkeinonharjoittaja, avoimen yhtiön yhtiömiehet sekä kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies, sekä muut yhtiön tai

muun oikeushenkilön kuten säätiön edustajat.

TILAAJAVASTUULAIN MUKAISET SELVITYKSET JA POISSULKEMISPERUSTEET

Tässä hankinnassa sovelletaan ESPD-lomakkeen soveltuvuus- ja valintaperusteiden lisäksi myös tilaajavastuulaista (1233/2006) johtuvia tilaajan selvitysvelvollisuuksia. Tarjoaja voidaan sulkea pois tarjouskilpailusta, jos osoittautuu, ettei tarjoaja tai sen alihankkija kykene pyydettyä toimittamaan alla lueteltuja tilaajavastuulaista johtuvia selvityksiä tai todistuksia taikka ellei selvityksen tai todistuksen puuttumiseen ole laillista perustetta.

Tarjoajien tulee näin ollen varautua siihen että tarjoajasta, joka tarjousten vertailun perusteella näyttää voittavan kilpailutuksessa, ja tämän alihankkijoista tullaan ennen hankintapäätöksen tekoa tarkistamaan tilaajavastuulakiin liittyvät selvitykset siltä osin kuin tietoja ei saada julkisista rekistereistä tai esimerkiksi tilaajavastuu.fi-palvelusta. Tarjoajien tulee siten varautua PYYDETTÄESSÄ toimittamaan itsestään ja alihankkijoistaan seuraavat selvitykset ESPD-lomakkeessa mainittujen selvitysten ohella:

- 1) selvitys siitä, onko yritys merkitty ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain mukaiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin;
- 2) kaupparekisteriote tai kaupparekisteristä muutoin saadut kaupparekisteriotetta vastaavat tiedot;
- 3) selvitys siitä, ettei yrityksellä ole verovelkaa taikka veroviranomaisen antama selvitys verovelan määrästä;
- 4) todistukset työntekijöiden eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty;
- 5) selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista;
- 6) selvitys lakisääteisen työterveyshuollon järjestämisestä.

Ulkomaisen tarjoajan ja alihankkijan on varauduttava pyydettyä toimittamaan yllä tarkoitetut vastaavat tiedot yrityksen sijoittautumismaan lainsäädännön mukaisella rekisteriotteella tai vastaavalla todistuksella tai muulla yleisesti hyväksytyllä tavalla. Jollei tarjoajan tai alihankkijan sijoittautumismaassa anneta edellä tarkoitettuja otteita tai selvityksiä, hyväksytään sijoittautumismaan lainsäädännön mukainen valaehtoinen tai vakuutuksella vahvistettu ilmoitus, joka on käännetty suomen kielelle.

Ulkomaisen tarjoajan on lisäksi pyydettyä toimittettava 1 ja 3 kohdan mukaiset selvitykset, jos yrityksellä on suomalainen yritys- ja yhteisötietotunnus. Ulkomaisen tarjoajan lähetetyistä työntekijöistä on pyydettyä esitettävä E101/A1-todistus (EU:n tai ETA:n alueelta lähetetyt työntekijät) tai vastaava todistus (sosiaaliturvasopimusmaat) tai eläkevakuuttamista koskeva muu selvitys (sopimuksettomat kolmannet maat).

Rekisteriotteet ja selvitykset saavat olla enintään 3 kk vanhoja. Määräaika lasketaan siitä, kun hankintayksikkö on vastaanottanut asiakirjat. Jos tarjoajaa tai alihankkijaa ei ole merkitty yllä mainittuihin rekistereihin, esimerkiksi kaupparekisteriin, tulee tarjoajan pyydettyä selvittää mihin lailliseen perusteeseen rekisteröitymättömyys perustuu.

Ehdon nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus
Tarjoajan soveltuvuutta koskevat vaatimukset		
Tilaajavastuulain mukaiset selvitykset		

Tarjoajan tiedot ovat saatavilla VastuuGroup.fi palvelusta . Valinta vaaditaan
Tiedot tarkastetaan Vastuu Groupin -palvelusta, jos
Tarjoajan tiedot ovat saatavilla kyseisestä palvelusta.

Jos ei

Jos Tarjoaja ei ole Vastuu Groupin -palvelussa, Tarjoajan tulee toimittaa pyydettyä itsestään seuraavat selvitykset:

1. Selvitys siitä, onko yritys merkitty ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonnisäverolain mukaiseen arvonnisäverovelvollisten rekisteriin
2. Kaupparekisteriote tai kaupparekisteristä muutoin saadut kaupparekisteriotetta vastaavat tiedot
3. Selvitys siitä, ettei yrityksellä ole verovelkaa taikka veroviranomaisten antama selvitys verovelan määrästä
4. Todistukset työntekijöiden eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty
5. Selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista
6. Selvitys lakisääteisen työterveyshuollon järjestämisestä.

Taloudellinen tilanne ja rahoitusasema (ESPD -lomakkeessa 1V osa B)

Tarjoajalla on hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävät "Kyllä" vaaditaan
taloudelliset ja rahoituskelliset edellytykset hankinnan suorittamiseen.

Tarjoajan taloudellisen tilanteen tulee olla sellainen, että se Suomen Asiakastieto Oy:n tai vastaavan tahon rating-luokituksessa on vähintään A tai riskiluokka 1-3 tai vastaava.

Tarjoaja sitoutuu toimittamaan pyydettyä kolmen (3) päivän sisällä todistuksen taloudellisesta tilanteestaan.

Tarjoaja vakuuttaa, ettei Tarjoajaa, mahdollista ryhmittymän "Kyllä" vaaditaan
jäsenyritystä, mahdollisia voimavara-alihankkijoita tai alihankkijoita rasita Euroopan unionin (EU) tai Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kohdistama pakote taikka Suomen viranomaisen asettama pakote tai varojen jäädyttämisspätös.

Palveluntuottajalla on oltava lakisääteiset ja muut palvelun "Kyllä" vaaditaan
tuottamisen kannalta tarpeelliset vakuutukset. Vakuutusten tulee olla voimassa koko sopimuskauden ajan.
Palveluntuottajan on hankittava toimintaansa varten vastuuvakuutus, jonka tulee olla riittävä suhteessa palvelun tuottamiseen liittyviin riskeihin. Palveluntuottajan on pyydettyä toimitettava ennen sopimuksen allekirjoittamista Tilaaajalle todistus vastuuvakuutuksen olemassaolosta.

Teknillinen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys (ESPD -lomakkeessa IV osa: C)

Tarjoajan on oltava tilintarkastuslain 6 luvun mukainen "Kyllä" vaaditaan
hyväksytty tilintarkastusyhteisö.

Hankintayksikkö tarkistaa, onko tarjoaja (yhteisö sekä vastuunalainen tilintarkastaja ja hänen varahenkilönsä) merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään tilintarkastajarekisteriin tilintarkastusyhteisöistä ja tilintarkastajista

Tarjoajalla on hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden "Kyllä" vaaditaan
riittävästi ammattitaitoista työvoimaa hankinnan toteuttamiseen.

Tytäryhteisöjen yhtiöjärjestys tai säännöt määrittelevät tilintarkastajien lukumäärän (liite 2 A-H). Päävastuullisen tilintarkastajan ja mahdollisen toisen varsinaisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja (tilintarkastuslain 2 luvun 5 § huomioiden). Päävastuullisella tilintarkastajalla ja mahdollisella toisella varsinaisella tilintarkastajalla sekä varatilintarkastajalla on oltava vähintään kolmen vuoden kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta	"Kyllä" vaaditaan
Mikäli tarjoaja tarjoaa osa-alueelle F, Helsingin Energia Oy:n ja tämän alikonsernin osalta tulee lisäksi olla vähintään kolmen vuoden kokemus energiahuoltoon (erityisalojen hankintalain 6 §:ssä määritellyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.	
Mikäli tarjoaja tarjoaa osa-alueelle G Helsingin Satama Oy:n ja tämän alikonsernin osalta tulee lisäksi olla vähintään kolmen vuoden kokemus satama- tai logistiikkatoimialaan (erityisalojen hankintalain 8 §:ssä määritellyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.	
Mikäli tarjoaja tarjoaa osa-alueelle H Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n ja tämän alikonsernin (ryhmä H) osalta tulee lisäksi olla vähintään kolmen vuoden kokemus liikenteeseen (erityisalojen hankintalain 8 §:ssä määritellyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.	
Hankintayksikkö huomauttaa, että hankinnassa noudatettavien sopimusehtojen mukaan päävastuullisen tilintarkastajan vaihtaminen edellyttää hankintayksikön suostumusta, ja että uuden ehdotetun tilintarkastajan tulee täyttää edellä asetetut ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset.	
Alihankinta ESPD -lomakkeessa II osa: D	
Mikäli Tarjoaja tarjouksen tekohetkellä tietää aikovansa käyttää alihankkijoita, tulee ESPD-lomakkeella vastata Kyllä alihankkijoita koskevaan kohtaan II D. "Aikooko tarjoaja teettää osan hankintasopimuksesta kolmansilla osapuolilla?". Myös oman konsernin sisäinen alihankinta tulee ilmoittaa.	Valinta vaaditaan
Jos kyllä	
Tarjoaja lataa selvityksen, minkä osan sopimuksesta tarjoaja aikoo antaa alihankintana kolmannelle taholle sekä kuvattava alihankkijan em. osuus yksityiskohtaisesti. Lisäksi selvityksessä on nimettävä ehdotetut alihankkijat.	Lataus vaaditaan
Tarjoaja vastaa alihankkijan osuudesta kuin omastaan. Alihankkijan tulee täyttää tässä tarjouspyynnössä asetetut vaatimukset siltä osin, kuin vaatimukset koskevat alihankkijan osuutta hankittavan palvelun toteuttamisessa.	
Alihankinnan suorittamisesta vastaavilla henkilöillä on oltava alihankintatyön laatuun ja laajuuteen nähden edellä kohdassa "Tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys" tarjoajalta vaadittu kokemus ja ammatillinen pätevyys.	"Kyllä" vaaditaan
Alihankkijasta on saatavilla VastuuGroup.fi palvelusta Luotettava Kumppani raportti.	Valinta vaaditaan
Jos ei	
Mikäli alihankkijan tietoja ei ole saatavilla VastuuGroup.fi palvelusta Luotettava Kumppani raporttia, Tarjoaja sitoutuu toimittamaan kolmen (3) työpäivän sisällä hankintayksikön pyynnöstä alihankkijaa koskevat tilaajavastuulain mukaiset selvitykset	"Kyllä" vaaditaan

Muut vaatimukset

Tarjoaja vakuuttaa tutustuneensa huolellisesti tarjouspyyntöön ja sen kaikkiin liitteisiin sekä mahdollisiin tarjouspyyntöön liittyviin kysymyksiin ja niihin annettuihin vastauksiin ja ottanut ne huomioon tarjoustaan tehdessään.	"Kyllä" vaaditaan
Tarjoaja vakuuttaa täyttävänsä tarjouspyynnön ja sen liitteiden vaatimukset.	"Kyllä" vaaditaan
Jättämällä tarjouksen tähän tarjouspyyntöön Tarjoaja hyväksyy tarjouspyynnössä ja sen liitteenä olevissa asiakirjoissa olevat ehdot ilman varaumia. Tarjoajan omia ehtoja tai varaumia ei hyväksytä eikä sellaisia saa liittää tarjoukseen	"Kyllä" vaaditaan

Hankinnan kohteen kriteerit**Osa A**

Hinnan maksimipisteet: 65,00

Hinnan pisteiden laskentatapa: (pienin annettu arvo / tarjottu arvo) * maksimipisteet

Laadun maksimipisteet: 35,00

Laadun pisteiden laskentakaava: (tarjottu arvo / suurin annettu arvo) * maksimipisteet

Osa-alueen sisäiset osatarjoukset sallittu: Ei

Kohteen painoarvo hinnan maksimipisteistä määritettävissä: Ei

Osa-aluetta on pakko tarjota: Ei

Tarjoaja syöttää tähän Liitteen 4A soluun B34 muodostuvan summan joka on osan A vertailuhinta mikäli tarjoaa osa-alueeseen A.

Kohteen hinta kysytään ja se vaikuttaa vertailuhintaan

Kohteen kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
Tarjoaja lataa tähän liitteen 4A "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027 ryhmä A" täytettynä.	Lataus vaaditaan			
Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin. Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.				
Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset.				
Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.				
Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.				

Osa-alueen yleiset kriteerit

Kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2A "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä A"	Lataus vaaditaan			
Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".				

Vähimmäisvaatimus nimetyille tilintarkastajille

Nimetyin tilintarkastajan tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja "Kyllä" vaaditaan

Nimetyillä tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään "Kyllä" vaaditaan
kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden
tilintarkastuksesta. (minimivaatimus koskee sekä
päävastuullisen tilintarkastajan lisäksi mahdollista toista
varsinaista tilintarkastajaa sekä varatilintarkastajaa).

Laatukriteerit

Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja

Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 35 Manuaalinen
vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja
säätiöiden tilintarkastuksesta.

Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta
omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan
tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus.
Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä).

Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia
päävastuullisia (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan
heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin
tarkkuudella.

Osa B

Hinnan maksimipisteet: 65,00

Hinnan pisteiden laskentatapa: (pienin annettu arvo / tarjottu arvo) * maksimipisteet

Laadun maksimipisteet: 35,00

Laadun pisteiden laskentakaava: (tarjottu arvo / suurin annettu arvo) * maksimipisteet

Osa-alueen sisäiset osatarjoukset sallittu: Ei

Kohteen painoarvo hinnan maksimipisteistä määritettävissä: Ei

Osa-aluetta on pakko tarjota: Ei

Tarjoaja syöttää tähän liitteen 4 B soluun B26 muodostuvan summan, joka on osan B tarjousten vertailuhinta.

Kohteen hinta kysytään ja se vaikuttaa vertailuhintaan

Kohteen kriteerin nimi	Minimi- vaatimus	Maksimi- vaatimus	Maksimi- pisteet	Pisteiden laskentatapa
------------------------	---------------------	----------------------	---------------------	------------------------

Tarjoaja lataa tähän liitteen 4B "Tarkastuspäivien lukumäärä Lataus vaaditaan
tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027 ryhmä B"
täytettynä.

Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän
hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin.
Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien
lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.

Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien
matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset

Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa
tilintarkastuskustannuksistaan. Palkkio maksetaan
tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.

Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja
säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten
antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja
veloitaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä
tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu
päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Osa-alueen yleiset kriteerit

Kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimipisteet	Pisteiden laskentatapa
Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2B "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä B"	Lataus vaaditaan			
Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".				
Vähimmäisvaatimukset nimetyille tilintarkastajille:				
Nimetyin tilintarkastajan tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja	"Kyllä" vaaditaan			
Nimetyillä tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minimivaatimus)	"Kyllä" vaaditaan			
Laatukriteerit:				
Päivävuoksuun (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja				
Päivävuoksuun (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.			35	Manuaalinen
Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä).				
Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päivävuoksuun (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella.				

Osa C

Hinnan maksimipisteet: 65,00

Hinnan pisteiden laskentatapa: (pienin annettu arvo / tarjottu arvo) * maksimipisteet

Laadun maksimipisteet: 35,00

Laadun pisteiden laskentakaava: (tarjottu arvo / suurin annettu arvo) * maksimipisteet

Osa-alueen sisäiset osatarjoukset sallittu: Ei

Kohteen painoarvo hinnan maksimipisteistä määritettävissä: Ei

Osa-aluetta on pakko tarjota: Ei

Tarjoaja syöttää tähän liitteen 4 C soluun B56 muodostuvan summan, joka on osan B tarjousten vertailuhinta.

Kohteen hinta kysytään ja se vaikuttaa vertailuhintaan

Kohteen kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimipisteet	Pisteiden laskentatapa
Tarjoaja lataa tähän liitteen 4C "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027 ryhmä C" täytettynä.	Lataus vaaditaan			
Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin. Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.				
Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset.				
Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen				

Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Osa-alueen yleiset kriteerit

Kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
----------------	-----------------	------------------	-----------------	------------------------

Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2C "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä C"

Lataus vaaditaan

Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot"

Vähimmäisvaatimukset nimetyille tilintarkastajille

Nimetyin tilintarkastajan tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja

"Kyllä" vaaditaan

Nimetyillä tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minimivaatimus)

"Kyllä" vaaditaan

Laatukriteerit:

Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja

Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.

35 Manuaalinen

Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä).

Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päävastuullisia (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella.

Osa D

Hinnan maksimipisteet: 65,00

Hinnan pisteiden laskentatapa: (pienin annettu arvo / tarjottu arvo) * maksimipisteet

Laadun maksimipisteet: 35,00

Laadun pisteiden laskentakaava: (tarjottu arvo / suurin annettu arvo) * maksimipisteet

Osa-alueen sisäiset osatarjoukset sallittu: Ei

Kohteen painoarvo hinnan maksimipisteistä määritettävissä: Ei

Osa-aluetta on pakko tarjota: Ei

Tarjoaja syöttää tähän kenttään liitteen 4D soluun B46 muodostuvan summan, joka on osan D tarjousten vertailuhinta.

Kohteen hinta kysytään ja se vaikuttaa vertailuhintaan

Kohteen kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
------------------------	-----------------	------------------	-----------------	------------------------

Tarjoaja lataa tähän liitteen 4D "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027 ryhmä D" täytettynä

Lataus vaaditaan

Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin. Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.

Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset.

Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.

Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten sekä mahdollisten arava- ja korkotukikohteista annettavien lausuntojen ja todistusten antaminen.

Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten osalta tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Mahdollisten arava- ja korkotukikohteista annettavien lausuntojen osalta kiinteä hinta perustuu Tilintarkastajan antamaan tarjoukseen ryhmästä D (ARA-kohteesta annettava tilintarkastajan lausunto).

Osa-alueen yleiset kriteerit

Kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimipisteet	Pisteiden laskentatapa
----------------	-----------------	------------------	----------------	------------------------

Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2D "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä D"

Lataus vaaditaan

Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".

Vähimmäisvaatimukset nimetyille tilintarkastajille

Nimetyt tilintarkastajat tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja "Kyllä" vaaditaan

Nimetyillä tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minimivaatimus) "Kyllä" vaaditaan

Laatukriteeri:

Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja

Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta 35 Manuaalinen

Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä).

Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päävastuullisia (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella.

Osa E

Hinnan maksimipisteet: 65,00

Hinnan pisteiden laskentatapa: (pienin annettu arvo / tarjottu arvo) * maksimipisteet

Laadun maksimipisteet: 35,00

Laadun pisteiden laskentakaava: (tarjottu arvo / suurin annettu arvo) * maksimipisteet

Osa-alueen sisäiset osatarjoukset sallittu: Ei

Kohteen painoarvo hinnan maksimipisteistä määritettävissä: Ei

Osa-aluetta on pakko tarjota: Ei

Tarjoaja syöttää tähän kenttään liitteen 4 E soluun B45 muodostuvan summan, joka on osan E tarjousten vertailuhinta

Kohteen hinta kysytään ja se vaikuttaa vertailuhintaan

Kohteen kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
------------------------	-----------------	------------------	-----------------	------------------------

Tarjoaja lataa tähän liitteen 4E "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027 ryhmä E" täytettynä. Lataus vaaditaan

Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin.

Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.

Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset

Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.

Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Osa-alueen yleiset kriteerit

Kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
----------------	-----------------	------------------	-----------------	------------------------

Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2E "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä E" Lataus vaaditaan

Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".

Vähimmäisvaatimukset nimetyille tilintarkastajalle

Nimetyt tilintarkastajat tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja "Kyllä" vaaditaan

Nimetyillä tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minimivaatimus) "Kyllä" vaaditaan

Laatukriteerit:

Päivävuorokautiseksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja

Päivävuorokautiseksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. 35 Manuaalinen

Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä).

Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päivävuorokautisia (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella.

Osa F

Hinnan maksimipisteet: 65,00

Hinnan pisteiden laskentatapa: (pienin annettu arvo / tarjottu arvo) * maksimipisteet

Laadun maksimipisteet: 35,00

Laadun pisteiden laskentakaava: (tarjottu arvo / suurin annettu arvo) * maksimipisteet

Osa-alueen sisäiset osatarjoukset sallittu: Ei

Kohteen painoarvo hinnan maksimipisteistä määritettävissä: Ei

Osa-aluetta on pakko tarjota: Ei

Tarjoaja syöttää tähän kenttään liitteen 4F soluun B28 muodostuvan summan, joka on osan F tarjousten vertailuhinta.

Kohteen hinta kysytään ja se vaikuttaa vertailuhintaan

Kohteen kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
------------------------	-----------------	------------------	-----------------	------------------------

Tarjoaja lataa tähän liitteen 4F "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027 ryhmä F" täytettynä. Lataus vaaditaan

Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin. Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.

Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset.

Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.

Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Osa-alueen yleiset kriteerit

Kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
----------------	-----------------	------------------	-----------------	------------------------

Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2F "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä F" Lataus vaaditaan

Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".

Vähimmäisvaatimukset nimetyille tilintarkastajille

Nimetyn tilintarkastajan tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja "Kyllä" vaaditaan

Nimetyllä tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minimivaatimus) "Kyllä" vaaditaan

Nimetyllä tilintarkastajalla tulee olla vähintään kolmen vuoden kokemus energiahuoltoon (erityistoimialojen hankintalain 6 §:ssä määritetyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta. "Kyllä" vaaditaan

Laatukriteerit:

Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja

Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.

35

Manuaalinen

Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä).

Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päävastuullisia (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella.

Osa G

Hinnan maksimipisteet: 65,00

Hinnan pisteiden laskentatapa: (pienin annettu arvo / tarjottu arvo) * maksimipisteet

Laadun maksimipisteet: 35,00

Laadun pisteiden laskentakaava: (tarjottu arvo / suurin annettu arvo) * maksimipisteet

Osa-alueen sisäiset osatarjoukset sallittu: Ei

Kohteen painoarvo hinnan maksimipisteistä määritettävissä: Ei

Osa-aluetta on pakko tarjota: Ei

Tarjoaja syöttää tähän kenttään liitteen 4G soluun B26 muodostuvan summan, joka on osan G tarjousten vertailuhinta.

Kohteen hinta kysytään ja se vaikuttaa vertailuhintaan

Kohteen kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
------------------------	-----------------	------------------	-----------------	------------------------

Tarjoaja lataa tähän liitteen 4G "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027 ryhmä G" täytettynä. Lataus vaaditaan

Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin. Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.

Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset.

Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.

Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Osa-alueen yleiset kriteerit

Kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
----------------	-----------------	------------------	-----------------	------------------------

Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2G "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä G" Lataus vaaditaan

Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".

Vähimmäisvaatimukset nimetyille tilintarkastajille

Nimetyt tilintarkastajat tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja	"Kyllä" vaaditaan
Päävastuullisella tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minimivaatimus).	"Kyllä" vaaditaan
Nimetyllä tilintarkastajalla tulee olla vähintään kolmen vuoden kokemus satama- tai logistiikkatoimialaan (erityistoimialojen hankintalain 8 §:ssä määritetyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta	"Kyllä" vaaditaan
Laatukriteerit:	
Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja	
Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.	35
Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä)	Manuaalinen
Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päävastuullisia (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella	

Osa H

Hinnan maksimipisteet: 65,00

Hinnan pisteiden laskentatapa: (pienin annettu arvo / tarjottu arvo) * maksimipisteet

Laadun maksimipisteet: 35,00

Laadun pisteiden laskentakaava: (tarjottu arvo / suurin annettu arvo) * maksimipisteet

Osa-alueen sisäiset osatarjoukset sallittu: Ei

Kohteen painoarvo hinnan maksimipisteistä määritettävissä: Ei

Osa-aluetta on pakko tarjota: Ei

Tarjoaja syöttää tähän kenttään liitteen 4 H soluun B29 muodostuvan summan, joka on osan H tarjousten vertailuhinta.

Kohteen hinta kysytään ja se vaikuttaa vertailuhintaan

Kohteen kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
Tarjoaja lataa tähän liitteen 4H "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027 ryhmä H" täytettynä	Lataus vaaditaan			
Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset				
Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.				
Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.				

Osa-alueen yleiset kriteerit

Kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2H "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä H"	Lataus vaaditaan			
Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".				
Vähimmäisvaatimukset nimetyille tilintarkastajille				
Nimetyyn tilintarkastajan tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja	"Kyllä" vaaditaan			
Päävastuullisella tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minimivaatimus).	"Kyllä" vaaditaan			
Nimetyllä tilintarkastajalla tulee olla vähintään kolmen vuoden kokemus liikenteeseen (erityistoimialojen hankintalain 8 §:ssä määritetyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.	"Kyllä" vaaditaan			
Laatukriteerit:				
Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja				
Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.			35	Manuaalinen
Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä)				
Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päävastuullisia (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella.				

Yhteiset kriteerit/tiedot

Kriteerin nimi	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
Tarjoaja lataa tähän liitteen 3"Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" täytettynä jokaisen nimetyyn tilintarkastajan osalta	Lataus vaaditaan			
Tarjoaja lataa tarjouksensa liitteeksi kuvauksen toimeksiantoihin nimettyjen tilintarkastajien lisäksi käytettävissä olevista muista resursseista.	Lataus vaaditaan			

Muut tiedot

Hankintayksikön esittely

Hankintayksikkö on Helsingin kaupungin tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunta toimii hankinnassa Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden yhteishankintayksikkönä.

Helsingin kaupunginkanslia vastaa tämän tarjouskilpailun teknisestä toteutuksesta.

Hankinnan taustaa

Helsingin kaupungin tarkastusvirasto järjestää tarjouskilpailun Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilikausien 2024–2025 ja optiona tilikausien 2026–2027 tilintarkastuspalveluista.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Helsingin kaupungin hallintosäännön 13 luvun 1 §:n mukaan Helsingin kaupungin tarkastuslautakunta

hyväksyy suunnitelman kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen ja säätiöiden tilintarkastuksen järjestämisestä ja nimeää ehdokkaat näiden tilintarkastajiksi.

Tarkastuslautakunta tekee päätöksen tilintarkastajien nimeämisestä kaupunkikonserniin kuuluville yhtiöille ja säätiöille. Yhtiöiden ja säätiöiden vuosikokous valitsee tilintarkastajan tarkastuslautakunnan nimeämisen perusteella.

Helsingin kaupunginvaltuuston 1.3.2023 hyväksymän konserniohjeen mukaan Helsingin kaupunki ja ne tytäryhteisöt ja säätiöt, joissa kaupungilla on määräysvalta, muodostavat Helsingin kaupunkikonsernin.

Hankinta käsittää noin sadan Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvan yhtiön ja säätiön tilintarkastuspalvelujen kilpailuttamisen.

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteissä 2A-H lueteltujen kaupungin tytäryhtiöiden ja säätiöiden sekä näiden tytäryhtiöiden tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:

- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
- raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettäessä Helsingin kaupungin johdolle,
- Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.

b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten sekä mahdollisten arava- ja korkotukikohteista annettavien lausuntojen ja todistusten antamisen.

Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten osalta tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Mahdollisten arava- ja korkotukikohteista annettavien lausuntojen osalta kiinteä hinta perustuu Tilintarkastajan antamaan tarjoukseen ryhmästä D ("ARA-kohteesta annettava tilintarkastajan lausunto").

Tarjouskilpailua varten tytäryhteisöt on ryhmitelty kahdeksaan (8) ryhmään A, B, C, D, E, F, G ja H. Tarjous voidaan antaa koskien yhtä tai useampaa ryhmää kuitenkin niin, että tarjous tulee antaa kokonaisuudesta ryhmästä.

Hankintayksikkö vertailee annetut tarjoukset jokaisen yhtiöryhmän osalta erikseen ja valitsee kunkin ryhmän tilintarkastajaehdokkaaksi sen tarjoajan, jonka tarjous on tarjouspyynnössä ilmoitettujen vertailuperusteiden mukaisesti arvioituna kokonaistaloudellisesti edullisin.

Kokonais määrä tai laajuus

Hankinnan ennakoitu arvo ylittää palveluhankintojen EU-kynnysarvon.

Kaupunki ei sitoudu mihinkään hankintamääriin.

Tarjouksen/hakemuksen lähettäminen

Tarjoukset on lähetettävä sähköisesti Tarjouspalvelu.fi-toimittajaportaalista osoitteessa <https://tarjouspalvelu.fi/helsinki>.

Laskutus ja maksuehto

Laskut lähetetään verkkolaskuina.

Hylkäämisperusteet

Hankintayksikkö on velvollinen hylkäämään tarjouksen tarjouspyynnön vastaisena, jos tarjouksessa on sellainen virhe tai puute, joka estää tarjouksen tasapuolisen vertailun muiden tarjouspyynnön mukaisten tarjousten kanssa.

Sopimusmenettely

Tarkastuslautakunta toimii hankinnassa Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden yhteishankintayksikkönä ja tekee niiden puolesta tilintarkastuspalveluja koskevan puitesopimuksen (liite 1), jota yhtiöt ja säätiöt käyttävät hankkiessaan tilintarkastuspalveluja valituksi tulleilta toimittajilta.

Puitesopimus syntyy ja sen sopimuskausi alkaa, kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen. Puitesopimuksen sopimuskausi päättyy 31.12.2025.

Sopimukseen sisältyy optio, joka käsittää tilikausien 2026–2027 tilintarkastuksen.

Tytäryhteisöt ja tilintarkastaja eivät tee keskenään erikseen kirjallista sopimusta tilintarkastuspalvelujen toimittamisesta, vaan kyseisen sopimuksen sopimusehdot on määritelty puitesopimuksessa (liite 1). Tytäryhteisön ja tilintarkastajan välille syntyy puitesopimuksen ehtojen mukainen sopimus tilintarkastuspalvelujen toimittamisesta silloin, kun yhteisön toimitus on valinnut ehdotetun tilintarkastajan tehtävänsä tilintarkastajan toimikaudeksi. Tuon sopimuksen sopimuskausi päättyy, kun yhteisön toimitus on vahvistanut tilintarkastajan toimikautta vastaavan viimeisen tilikauden tilinpäätöksen.

Jos tarkastuslautakunta päättää käyttää hankintaan sisältyvää optiota, sovelletaan tilintarkastajan ja yhteisön väliseen, tilintarkastuksen toimittamista koskevaan sopimukseen edellisessä kappaleessa lausuttua myös optiokauden osalta.

Asiakirjojen julkisuus

Hankintapäätös ja sen liitteet ovat julkisia päätöksen allekirjoituksen jälkeen. Muut hankinta-asiakirjat ovat julkisia sopimuksen tekemisen jälkeen. Tarjoajalla on oikeus saada tieto hankinta-asiakirjoista päätöksen allekirjoituksen jälkeen.

Tarjoajan on merkittävä liikesalaisuuksinaan pitämänsä tarjouksen tiedot. Kaupunki harkitsee, ovatko liikesalaisuuksiksi esitetyt asiat lain mukaan salassa pidettäviä. Tarjouksen vertailussa käytettävää kokonaishintatietoa ei pidetä liikesalaisuutena.

Jos tarjoaja ei ilmoita liikesalaisuuksiaan edellä vaaditulla tavalla, kaupungilla on oikeus pitää tarjoajan tarjousta kokonaisuudessaan julkisena. Tarjouksen julkiseksi tulemisen ajankohta määräytyy edellä kerrotulla tavalla.

Päätöksenteon perusteet

Tarjouskilpailua varten tytäryhteisöt on ryhmitelty kahdeksaan (8) ryhmään A, B, C, D, E, F, G ja H. Tarjous voidaan antaa koskien yhtä tai useampaa ryhmää kuitenkin niin, että tarjous tulee antaa kokonaisuudesta ryhmästä.

Hankintayksikkö vertailee annetut tarjoukset jokaisen yhtiöryhmän osalta erikseen ja valitsee kunkin ryhmän tilintarkastajaehdokkaaksi sen tarjoajan, jonka tarjous on tarjouspyynnössä ilmoitettujen vertailuperusteiden mukaisesti arvioituna kokonaistaloudellisesti edullisin. Kokonaistaloudellista edullisuutta arvioidaan tarjouspyynnön "Hankinnan kohteen kriteerit" kohdassa esitetyin perustein ja painoarvoin

Muut asiat

Jättämällä tarjouksen tähän tarjouspyyntöön tarjoaja hyväksyy tarjouspyynnössä ja sen liitteenä olevissa asiakirjoissa olevat ehdot.

Tarjoajalla ei ole oikeutta saada korvausta tekemästään tarjouksesta.

Pyydämme tarjoajaa varaamaan riittävästi aikaa ESPD-lomakkeiston täyttämiseen. Pyydämme ottamaan huomioon, että tarjoajan itsensä lisäksi myös mahdollisten voimavara-alihankkijoiden tulee täyttää omat ESPD-lomakkeensa. Tämän jälkeen tarjoajan tulee koota täytetyt ESPD-lomakkeen osat voimavara-alihankkijoiltaan ja liittää ne tarjoukseensa. Tarjousta ei voi lähettää ennen kuin kaikkien voimavara-alihankkijoiden ESPD-vastaukset ovat palautuneet järjestelmässä tarjoajalle.

Liitteet ja linkit

Liitteet

Liite 1 Puitesopimusluonnos.pdf

Liite 2A Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä A.xlsx

Liite 2B Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä B.xlsx

Liite 2C Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä C.xlsx

Liite 2D Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä D.xlsx
Liite 2E Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä E.xlsx
Liite 2F Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä F.xlsx
Liite 2G Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä G.xlsx
Liite 2H Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä H.xlsx
Liite 3 Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta.docx
Liite 4A Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027_ryhmä A.xlsx
Liite 4B Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027_ryhmä B.xlsx
Liite 4C Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027_ryhmä C.xlsx
Liite 4D Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027_ryhmä D.xlsx
Liite 4E Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027_ryhmä E.xlsx
Liite 4F Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027_ryhmä F.xlsx
Liite 4G Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027_ryhmä G.xlsx
Liite 4H Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2024-2027_ryhmä H.xlsx
Liite 5 Helsingin kaupungin konserniohje 1.3.2023_Kvsto.pdf
Liite 5.1 Hyvä hallinto- ja johtamistapa Helsingin kaupunkikonsernissa 22.5.2023_konsernijaosto.pdf
Liite 6 Palvelukuvaus.pdf
Liite 7 Tytäryhteisöjen seurantaraportti 4-2022.pdf
Liite 7.1 Tase-, liikevaihto- ja henkilöstölukuja.pdf
Liite 8 Henkilötietojen luovutus sopimus rekisterinpitäjien välillä.pdf

Allekirjoittajat

Nimi	Titteli
Jorma Lamminmäki	hankintajohtaja

ESPD

Soveltuvuuteen ja poissulkemiseen liittyvät vastaukset tarkistetaan seuraavien rekistereiden avulla:

- Patentti- ja rekisterihallitus: kaupparekisteri, yritysrekisteri, yrityskiinnitysrekisteri
- Verohallinto: työntajarekisteri, ennakkoperintärekisteri, arvonlisäverorekisteri, osakkaat, omistukset, viitesuhteet
- Eläketurvakeskus: TyEL vakuuttaminen
- Työttömyysvakuutusrahasto: työttömyysvakuuttaminen
- Tapaturmavakuutuskeskus: tapaturmavakuuttaminen
- Tullihallitus: tullin kantamat maksut
- Oikeusrekisterikeskus: konkurssi- ja saneerausvaiheet
- Ulosottoviranomaiset: ulosottorekisteri

II osa: Tarjoajaa koskevat tiedot

A: TARJOAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Nimi:

Alv-numero (jos sellainen on):

Jos alv-numeroa ei ole, annetaan tarvittaessa muu kansallinen tunnistenumero, jos sellainen vaaditaan ja jos sellainen on

Katuosoite:

Postinumero:

Paikkakunta:

Maa:

Yhteyshenkilö tai -henkilöt:

Puhelin:

Sähköposti:

Internetosoite (verkko-osoite) (jos sellainen on):

Onko tarjoaja mikroyritys taikka pieni tai keskisuuri yritys?

Vrt. komission suositus, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36). Näitä tietoja pyydetään vain tilastoja varten. Mikroyritykset: yritykset, joiden palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja joiden vuosiliikevaihto ja/tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa. Pienet yritykset: yritykset, joiden palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja joiden vuosiliikevaihto ja/tai taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa. Keskisuuret yritykset, jotka eivät ole mikroyrityksiä eivätkä pieniä yrityksiä ja joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa ja/tai taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa.

Onko tarjoaja merkitty mahdolliseen hyväksytyjen tarjoajien viralliseen luetteloon tai onko sillä vastaava sertifikaatti (esim. kansallisen (esi-)karsintajärjestelmän perusteella)?

Jos kyllä:

a) Luettelon tai sertifikaatin nimi ja sen rekisteröinti- tai sertifiointinumero (jos sellainen on):

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

b) Jos rekisteröinti- tai sertifiointitodistus on saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot:

(internetosoite, asiakirjat antanut viranomainen tai elin, tarkat asiakirjaviitteet):

c) Viitteet, joihin rekisteröinti tai sertifiointi perustuu, ja tarvittaessa luokitus virallisessa luettelossa:

d) Kattaako rekisteröinti tai sertifiointi kaikki vaaditut valintaperusteet?

Jos ei:

e) Kykeneekö tarjoaja toimittamaan todistuksen sosiaaliturvamaksujen ja verojen maksamisesta tai antamaan tiedot, joiden avulla hankintaviranomainen tai -yksikkö voi hankkia kyseisen todistuksen suoraan minkä tahansa jäsenvaltion maksuttomasta tietokannasta?

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

(internetosoite, asiakirjat antanut viranomainen tai elin, tarkat asiakirjaviitteet):

Osallistuuko tarjoaja hankintamenettelyyn yhdessä muiden kanssa?

Vain ryhmittymän vetäjä vastaa kysymykseen Kyllä. Jos olette saaneet pyynnön kelpoisuus selvityksen täyttämiseksi, vastatkaa kysymykseen Ei.

Jos kyllä:

a) Mikä on tarjoajan rooli ryhmässä (vetäjä, vastuussa erityistehtävistä jne.)?:

b) Hankintamenettelyyn yhdessä osallistuvat muut tarjoajat:

Tarjoajan nimi:

c) Osallistuvan ryhmän nimi:

Osat

Tarvittaessa osa(t), jo(i)ta koskevan tarjouksen tarjoaja haluaa tehdä:

B: TARJOAJAN EDUSTAJIA KOSKEVAT TIEDOT

Koko nimi:

Asema:

Katuosoite:

Postinumero:

Paikkakunta:

Maa:

Puhelin:

Sähköposti:

Tarvittaessa edustusta koskevia lisätietoja:

(edustuksen muoto, laajuus, tarkoitus jne.):

C: MUIDEN YKSIKÖIDEN VOIMAVAROJEN HYVÄKSI KÄYTTÄMISTÄ KOSKEVAT TIEDOT

Käyttääkö tarjoaja hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja täyttääkseen IV osassa esitetyt valintaperusteet ja V osassa esitetyt perusteet ja (mahdolliset) säännöt?

Jos kyllä:

Kyseisen yrityksen nimi:

Kyseisen yrityksen (voimavarayksikön) rooli:

D: SELLAISIA ALIHANKKIJOITA KOSKEVAT TIEDOT, JOIDEN VOIMAVAROJA TARJOAJA EI KÄYTÄ HYVÄKSI

Aikooko tarjoaja teettää osan hankintasopimuksesta kolmansilla osapuolilla?

Jos kyllä:

Alihankkijan nimi:

III osa: Poissulkemisperusteet

A: TUOMIOIHIN LIITTYVÄT PERUSTEET

Osallistuminen rikollisjärjestön toimintaan

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu rikollisjärjestön toimintaan osallistumisesta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Sellaisena kuin se määritellään järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta 24 päivänä lokakuuta 2008 annetun neuvoston puitepäätöksen 2008/841/YOS 2 artiklassa (EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42).

Jos kyllä:

a) Tuomion antamispäivä ja syy(t) tuomion antamiseen

Päiväys

Syy(t):

b) Tuomion saajan tunnistetiedot:

c) Siltä osin kuin se määrätään suoraan tuomiossa:

Poissulkemisajan pituus:

Jos tarjoaja on saanut tuomion, onko toimija toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa huolimatta kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

URL:

Koodi:

Laatija:

Korruptio

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu lahjonnasta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Sellaisena kuin se määritellään sellaisen lahjonnan torjumisesta, jossa on osallisena Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, tehdyn yleissopimuksen 3 artiklassa (EUVL C 195, 25.6.1997, s. 1) ja lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla 22 päivänä heinäkuuta 2003 annetun neuvoston puitepäätöksen 2003/568/YOS 2 artiklan 1 kohdassa (EUVL L 192, 31.7.2003, s. 54). Tämä poissulkemisperuste kattaa myös hankintaviranomaisen (-yksikön) tai tarjoajan kansallisen lainsäädännön määritelmän mukaisen korruption.

Jos kyllä:

a) Tuomion antamispäivä ja syy(t) tuomion antamiseen

Päiväys

Syy(t):

b) Tuomion saajan tunnistetiedot:

c) Siltä osin kuin se määrätään suoraan tuomiossa:

Poissulkemisajan pituus:

Jos tarjoaja on saanut tuomion, onko toimija toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa huolimatta kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

URL:

Koodi:

Laatija:

Petokset

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu petoksesta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Sellaisina kuin ne määritellään Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta tehdyn yleissopimuksen 1 artiklassa (EUVL C 316, 27.11.1995, s. 48).

Jos kyllä:

a) Tuomion antamispäivä ja syy(t) tuomion antamiseen

Päiväys

Syy(t):

b) Tuomion saajan tunnistetiedot:

c) Siltä osin kuin se määrätään suoraan tuomiossa:

Poissulkemisajan pituus:

Jos tarjoaja on saanut tuomion, onko toimija toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa huolimatta kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

URL:

Koodi:

Laatija:

Terrorismirikokset tai terroritoimintaan liittyvät rikokset

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu terrorismirikoksesta tai terroritoimintaan liittyvästä rikoksesta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Sellaisina kuin ne määritellään terrorismin torjumisesta 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 1 ja 3 artiklassa (EUVL L 164, 22.6.2002, s. 3). Tämä poissulkemisperuste kattaa myös kyseisen puitepäätöksen 4 artiklassa tarkoitetun rikoksiin yllyttämisen tai niissä avun antamisen tai rikoksen yrityksen.

Jos kyllä:

a) Tuomion antamispäivä ja syy(t) tuomion antamiseen

Päiväys

Syy(t):

b) Tuomion saajan tunnistetiedot:

c) Siltä osin kuin se määrätään suoraan tuomiossa:

Poissulkemisajan pituus:

Jos tarjoaja on saanut tuomion, onko toimija toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa huolimatta kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

URL:

Koodi:

Laatija:

Rahanpesu tai terrorismin rahoitus

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu rahanpesusta tai terrorismin rahoituksesta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa? Sellaisina kuin ne määritellään rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen 26 päivänä lokakuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY 1 artiklassa (EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15).

Jos kyllä:

a) Tuomion antamispäivä ja syy(t) tuomion antamiseen

Päiväys

Syy(t):

b) Tuomion saajan tunnistetiedot:

c) Siltä osin kuin se määrätään suoraan tuomiossa:

Poissulkemisajan pituus:

Jos tarjoaja on saanut tuomion, onko toimija toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa huolimatta kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

URL:

Koodi:

Laatija:

Lapsityövoima ja muut ihmiskaupan muodot

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu lapsityövoiman käytöstä tai muista ihmiskaupan muodoista lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Sellaisina kuin ne määritellään ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2002/629/YOS korvaamisesta 5 päivänä huhtikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/36/EU 2 artiklassa (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1).

Jos kyllä:

a) Tuomion antamispäivä ja syy(t) tuomion antamiseen

Päiväys

Syy(t):

b) Tuomion saajan tunnistetiedot:

c) Siltä osin kuin se määrätään suoraan tuomiossa:

Poissulkemisajan pituus:

Jos tarjoaja on saanut tuomion, onko toimija toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa huolimatta kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

URL:

Koodi:

Laatija:

B: VEROJEN TAI SOSIAALITURVAMAKSUJEN MAKSAMISEEN LIITTYVÄT PERUSTEET

Verojen maksu

Onko tarjoaja rikkonut verojen maksamiseen liittyviä velvoitteitaan joko maassa, johon toimija on sijoittautunut, tai hankintaviranomaisen tai -yksikön jäsenvaltiossa, jos se on muu kuin sijoittautumismaa?

Jos kyllä:

Verot

a) Kyseinen maa tai jäsenvaltio

b) Kyseinen määrä (EUR)

c) Tapa, jolla velvoitteiden rikkominen on todettu

Muutoin kuin oikeudellisella tai hallinnollisella päätöksellä

Jos kyllä:

Muulla tavalla, millä:

d) Onko tarjoaja täyttänyt velvollisuutensa maksamalla verot taikka onko toimija sopinut sitovasta järjestelystä niiden maksamista varten, mukaan lukien mahdolliset kertyneet korot tai sakot?

Jos kyllä:

tarkennetaan:

Jos ei:

Onko päätös lopullinen ja sitova?

Jos kyllä:

Tuomion tai päätöksen päiväys:

Jos kyse on tuomiosta ja jos poissulkemisen kesto on määrätty suoraan tuomiossa:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

URL:

Koodi:

Laatija:

Sosiaaliturvamaksujen maksaminen

Onko tarjoaja rikkonut sosiaaliturvamaksujen maksamiseen liittyviä velvoitteitaan joko maassa, johon toimija on sijoittautunut, tai hankintaviranomaisen tai -yksikön jäsenvaltiossa, jos se on muu kuin sijoittautumismaa?

Jos kyllä:

Sosiaaliturvamaksut

a) Kyseinen maa tai jäsenvaltio

b) Kyseinen määrä (EUR)

c) Tapa, jolla velvoitteiden rikkominen on todettu

Muutoin kuin oikeudellisella tai hallinnollisella päätöksellä

Jos kyllä:

Muulla tavalla, millä:

d) Onko tarjoaja täyttänyt velvollisuutensa maksamalla sosiaaliturvamaksut taikka onko toimija sopinut sitovasta järjestelystä niiden maksamista varten, mukaan lukien mahdolliset kertyneet korot tai sakot?

Jos kyllä:

tarkennetaan:

Jos ei:

Onko päätös lopullinen ja sitova?

Jos kyllä:

Tuomion tai päätöksen päiväys:

Jos kyse on tuomiosta ja jos poissulkemisen kesto on määrätty suoraan tuomiossa:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

URL:

Koodi:

Laatija:

C: MAKSUKYVYTTÖMYYTEEN, ETURISTIRIITOIHIN TAI AMMATIN HARJOITTAMISESSA TAPAHTUNEeseen VIRHEESEEN LIITTYVÄT PERUSTEET

Ympäristölainsäädännön mukaisten velvoitteiden rikkominen

Onko tarjoaja rikkonut oman tietonsa mukaan ympäristölainsäädännön mukaisia velvoitteitaan?
Kansallisessa lainsäädännössä taikka direktiivin 2014/24/EU 18 artiklan 2 kohdassa (Erytysalat: 2014/25/EU 36 artiklan 2 kohta) tämän hankinnan osalta tarkoitetut velvoitteet.

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tarjoaja toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta huolimatta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Sosiaalilainsäädännön mukaisten velvoitteiden rikkominen

Onko tarjoaja rikkonut oman tietonsa mukaan sosiaalilainsäädännön mukaisia velvoitteitaan?
Kansallisessa lainsäädännössä taikka direktiivin 2014/24/EU 18 artiklan 2 kohdassa (Erytysalat: 2014/25/EU 36 artiklan 2 kohta) tämän hankinnan osalta tarkoitetut velvoitteet.

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tarjoaja toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta huolimatta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Työlainsäädännön mukaisten velvoitteiden rikkominen

Onko tarjoaja rikkonut oman tietonsa mukaan työlainsäädännön mukaisia velvoitteitaan?
Kansallisessa lainsäädännössä taikka direktiivin 2014/24/EU 18 artiklan 2 kohdassa (Erytysalat: 2014/25/EU 36 artiklan 2 kohta) tämän hankinnan osalta tarkoitetut velvoitteet.

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tarjoaja toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta huolimatta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Konkurssi

Onko tarjoaja konkurssissa?

Jos kyllä:

Lisätietoja:

Syyt siihen, että tarjoaja pystyy kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta ottaen huomioon kyseisissä olosuhteissa sovellettavat liiketoiminnan jatkamista koskevat kansalliset säännöt ja toimet?

Näitä tietoja ei tarvitse antaa, jos tarjoajien poissulkeminen tässä tapauksessa on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan pakollista ilman mahdollisuutta poikkeuksen myöntämiseen siinä tapauksessa, että tarjoaja kykenee kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot

URL:

Koodi:

Laatija:

Maksukyvyttömyys

Onko tarjoajan osalta käynnistetty maksukyvyttömyys- tai likvidaatiomenettelyjä?

Jos kyllä:

Lisätietoja:

Syyt siihen, että tarjoaja pystyy kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta ottaen huomioon kyseisissä olosuhteissa sovellettavat liiketoiminnan jatkamista koskevat kansalliset säännöt ja toimet?

Näitä tietoja ei tarvitse antaa, jos tarjoajien poissulkeminen tässä tapauksessa on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan pakollista ilman mahdollisuutta poikkeuksen myöntämiseen siinä tapauksessa, että tarjoaja kykenee kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot

URL:

Koodi:

Laatija:

Järjestelyt velkojen kanssa

Onko tarjoajalla järjestelyjä velkojen kanssa?

Jos kyllä:

Lisätietoja:

Syyt siihen, että tarjoaja pystyy kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta ottaen huomioon kyseisissä olosuhteissa sovellettavat liiketoiminnan jatkamista koskevat kansalliset säännöt ja toimet?

Näitä tietoja ei tarvitse antaa, jos tarjoajien poissulkeminen tässä tapauksessa on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan pakollista ilman mahdollisuutta poikkeuksen myöntämiseen siinä tapauksessa, että tarjoaja kykenee kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot

URL:

Koodi:

Laatija:

Kansallisesta lainsäädännöstä johtuva konkurssia tai muuta sellaista vastaava tilanne

Onko tarjoaja kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvasta samankaltaisesta menettelystä johtuvassa konkurssissa tai muuta sellaista vastaavassa tilanteessa?

Jos kyllä:

Lisätietoja:

Syyt siihen, että tarjoaja pystyy kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta ottaen huomioon kyseisissä olosuhteissa sovellettavat liiketoiminnan jatkamista koskevat kansalliset säännöt ja toimet?

Näitä tietoja ei tarvitse antaa, jos tarjoajien poissulkeminen tässä tapauksessa on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan pakollista ilman mahdollisuutta poikkeuksen myöntämiseen siinä tapauksessa, että tarjoaja kykenee kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot

URL:

Koodi:

Laatija:

Varat selvitysmiehen hallinnassa

Ovatko tarjoajan varat selvitysmiehen tai tuomioistuimen hallinnassa?

Jos kyllä:

Lisätietoja:

Syyt siihen, että tarjoaja pystyy kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta ottaen huomioon kyseisissä olosuhteissa sovellettavat liiketoiminnan jatkamista koskevat kansalliset säännöt ja toimet?

Näitä tietoja ei tarvitse antaa, jos tarjoajien poissulkeminen tässä tapauksessa on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan pakollista ilman mahdollisuutta poikkeuksen myöntämiseen siinä tapauksessa, että tarjoaja kykenee kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot

URL:

Koodi:

Laatija:

Liiketoiminta on keskeytetty

Onko tarjoajan liiketoiminta keskeytetty?

Jos kyllä:

Lisätietoja:

Syyt siihen, että tarjoaja pystyy kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta ottaen huomioon kyseisissä olosuhteissa sovellettavat liiketoiminnan jatkamista koskevat kansalliset säännöt ja toimet?

Näitä tietoja ei tarvitse antaa, jos tarjoajien poissulkeminen tässä tapauksessa on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan pakollista ilman mahdollisuutta poikkeuksen myöntämiseen siinä tapauksessa, että tarjoaja kykenee kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot

URL:

Koodi:

Laatija:

Syyllistyminen ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen

**Onko tarjoaja syyllistynyt ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen?
Ks. tarvittaessa kansallisessa lainsäädännössä annetut määritelmät.**

Jos kyllä:

Lisätietoja:

Onko tarjoaja toteuttanut puhdistautumistoimia?

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Toisten tarjoajien kanssa kilpailun vääristämiseksi tehdyt sopimukset

Onko tarjoaja tehnyt muiden tarjoajien kanssa sopimuksia, joilla pyritään vääristämään kilpailua?

Jos kyllä:

Lisätietoja:

Onko tarjoaja toteuttanut puhdistautumistoimia?

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Talouden toimijan hankintamenettelyyn osallistumisesta johtuvat eturistiriidat

Onko tarjoaja tietoinen eturistiriidoista, joita sen hankintamenettelyyn osallistumisesta aiheutuu kansallisen lainsäädännön, asiaankuuluvan hankintailmoituksen tai hankinta-asiakirjojen perusteella?

Jos kyllä:

Lisätietoja:

Välitön tai välillinen osallistuminen tämän hankintamenettelyn valmisteluun

Onko tarjoaja tai tarjoajaan liittyvä yritys antanut hankintaviranomaiselle tai –yksikölle neuvoja tai muulla tavoin osallistunut hankintamenettelyn valmisteluun?

Jos kyllä:

Lisätietoja:

Ennenaikainen irtisanominen, vahingonkorvaukset tai muut vastaavat seuraamukset

Onko tarjoajalla kokemuksia siitä, että aikaisempi hankintasopimus, hankintayksikön kanssa tehty aikaisempi hankintasopimus tai aikaisempi käyttöoikeussopimus on irtisanottu ennenaikaisesti tai että kyseisen aikaisemman sopimuksen yhteydessä on vaadittu vahingonkorvauksia tai määrätty muita vastaavia seuraamuksia?

Jos kyllä:

Lisätietoja:

Onko tarjoaja toteuttanut puhdistautumistoimia?

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Syyllistyminen väärin tietojen antamiseen tai tietojen antamatta jättämiseen, valmiudet toimittaa vaaditut asiakirjat ja tätä menettelyä koskevien tietojen luottamuksellisten tietojen saaminen

Koskeeko tarjoajaa jokin seuraavista tilanteista? a) on syyllistynyt vakavaan väärään tulkintaan antaessaan poissulkemisperusteiden puuttumisen tai valintaperusteiden täyttymisen tarkistamiseen vaadittuja tietoja, b) on jättänyt antamatta tällaisia tietoja, c) ei ole kyennyt toimittamaan viiveettä hankintaviranomaisen tai -yksikön vaatimia liiteasiakirjoja, ja d) on yrittänyt vaikuttaa hankintaviranomaisen tai -yksikön päätöksentekoprosessiin asiattomalla tavalla tai hankkinut luottamuksellista tietoa, joista voisi olla sille hankintamenettelyssä asiaankuulumatonta etua, taikka on tuottamuksellisesti toimittanut harhaanjohtavia tietoja, joilla voi olla merkittävä vaikutus poissulkemista, valintaa tai myöntämistä koskeviin päätöksiin?

D: PUHTAASTI KANSALLISET POISSULKEMISPERUSTEET

Onko tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävää henkilöä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu työturvallisuusrikoksesta, työaika-suojelurikoksesta, työsyrynnästä, kiskonnantapaisesta työsyrynnästä, työntekijöiden järjestäytymisvapauden loukkaamisesta tai luvattoman ulkomaisen työvoiman käytöstä.

Jos kyllä:

Onko tarjoaja toteuttanut puhdistautumistoimia?

Jos kyllä:

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot:

URL:

Koodi:

Laatija:

IV osa: Valintaperusteet

A: SOVELTUVUUS

Kaupparekisteriin merkitseminen

Tarjoaja on merkitty asiaankuuluviin sijoittautumisjäsenvaltionsa pitämiin kaupparekistereihin:
Se on merkitty sijoittautumisjäsenvaltioon pitämään, direktiivin 2014/24/EU liitteessä XI kuvattuun ammattirekisteriin; tietyistä jäsenvaltioista tulevien tarjoajien täytyy mahdollisesti täyttää muita samassa liitteessä säädettyjä vaatimuksia.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

(internetosoite, asiakirjat antanut viranomainen tai elin, tarkat asiakirjaviitteet):

B: TALOUDELLINEN TILANNE JA RAHOITUSASEMA

Tarjoajan taloudellisten suhdelukujen osalta tarjoaja ilmoittaa, että vaaditun suhdeluvun (-lukujen) todellinen arvo (todelliset arvot) on (ovat) seuraava(t):

Kuvaus:

Taloudellisen tilanteen tulee olla sellainen, että se Suomen Asiakastieto Oy:n tai vastaavan tahon rating-luokituksessa on vähintään tyydyttävä A taikka riskiluokka on 1-3 tai vastaava.

Hankintayksikkö varaa itselleen oikeuden tarkastaa tarjoajan luottotiedot näitä tietoja ylläpitäviltä yrityksiltä. Tarjoaja sitoutuu pyydettyä toimittamaan luottolaitoksen lausunnon.

Jos tarjoajana on ryhmittymä, tulee kunkin ryhmittymän jäsenen taloudellisen tilanteen olla vaatimuksen mukainen.

Jos tarjoaja vetoaa muiden yksiköiden voimavaroihin, tulee sekä tarjoajan että voimavara-alihankkijan taloudellisen tilanteen olla vaatimuksen mukainen.

Suhde:

Min: 1,00

Max: 3,00

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

Jos kyseiset asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot:

(internetosoite, asiakirjat antanut viranomaisen tai elin, tarkat asiakirjaviitteet):

Muut taloudelliset ja rahoituskelliset vaatimukset

Taloudellinen tai rahoituskellinen vaatimus ja sen kuvaus:

Taloudellinen tai rahoituskellinen vaatimus ja sen kuvaus:

Tarjoaja vakuuttaa,

- ettei tarjoaja ole Venäjän kansalainen, Venäjällä asuva luonnollinen henkilö tai Venäjälle sijoittautunut oikeushenkilö, yhteisö tai elin,
- ettei tarjoaja ole oikeushenkilö, yhteisö tai elin, jonka omistusoikeuksista Venäjän kansalainen, Venäjällä asuva luonnollinen henkilö tai Venäjälle sijoittautunut oikeushenkilö, yhteisö tai elin omistaa suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia,
- ettei tarjoaja ole Venäjän kansalaisen, Venäjällä asuvan luonnollisen henkilön, tai Venäjälle sijoittautuneen oikeushenkilön, yhteisön tai elimen taikka oikeushenkilön, yhteisön tai elimen, jonka omistusoikeuksista nämä omistamat suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia puolesta tai johdolla toimiva luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, yhteisö tai elin,
- ettei kohdissa 1-3 mainituilla tahoilla ole yli 10 prosentin osuus tarjouksen arvosta tai niistä alihankkijoista, tavarantoimittajista tai yhteisöistä, joiden voimavaroja käytetään hyväksi julkisia hankintoja koskevissa direktiiveissä tarkoitetulla tavalla,
- ettei tarjoaja tai tarjoajan lähipiiri kuulu Neuvoston asetuksen (EU) N:o 269/2014, annettu 17 päivänä maaliskuuta 2014, Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä liitteessä I lueteltuihin luonnollisiin henkilöihin, oikeushenkilöihin, yhteisöihin tai elimiin,
- ettei 1) tarjoajalle, 2) tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontajäsenille tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttäville henkilöille tai tahoille eikä 3) tarjoajan välittömille tai välillisille omistajille taikka tarjoajan käyttämiin alihankkijoihin kohdistu muita Euroopan unionin, Yhdistyneiden kansakuntien tai Suomen viranomaisten asettamia pakotteita taikka varojen jäädyttämispäätöstä, ja
- ettei tarjoajan toiminta, sopimuksen kohteeseen käytettävät tavarat tai palvelut eikä tarjoajan tuottamien tuotteiden/palveluiden käyttö riko Euroopan unionin, Yhdistyneiden kansakuntien tai Suomen viranomaisten asettamia pakotteita.

Kuvaus:

Taloudellinen tai rahoituskellinen vaatimus ja sen kuvaus:

Helsingin kaupunki on velvollinen noudattamaan Euroopan unionin, Yhdistyneiden kansakuntien ja Suomen viranomaisten asettamia pakotteita ja varojen jäädyttämispäätöksiä. Tarjoajien tulee antaa seuraava vakuutus ja pyydettyä viipymättä esittää hankintayksikölle tietoja hankintayksikön pyytämään selvityspyyntöön.

Kuvaus:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä:

Jos kyseiset asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot:

(internetosoite, asiakirjat antanut viranomainen tai elin, tarkat asiakirjaviitteet):

C: TEKNINEN JA AMMATILLINEN PÄTEVYYS

Koulutusta ja ammatillista pätevyyttä koskevat tiedot: a) palveluntarjoaja tai urakoitsija itse:

Koulutus tai ammatillinen pätevyys:

Tarjoajan on oltava tilintarkastuslain 6 luvun mukainen hyväksytty tilintarkastusyhteisö.

Käytettävissä:

Koulutus tai ammatillinen pätevyys:

Tarjoajalla on hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästi ammattitaitoista työvoimaa hankinnan toteuttamiseen.

Käytettävissä:

Koulutus tai ammatillinen pätevyys:

Päävastuullisen tilintarkastajan ja mahdollisen toisen varsinaisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja (tilintarkastuslain 2 luvun 5 § huomioiden).

Käytettävissä:

Koulutus tai ammatillinen pätevyys:

Päävastuullisella tilintarkastajalla ja mahdollisella toisella varsinaisella tilintarkastajalla sekä varatilintarkastajalla on oltava vähintään kolmen vuoden kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.

Käytettävissä:

Koulutus tai ammatillinen pätevyys:

Helsingin Energia Oy:n ja tämän alikonsernin (osa-alue F) osalta tulee lisäksi olla vähintään kolmen vuoden kokemus energiahuoltoon (erityisalojen hankintalain 6 §:ssä määritellyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.

Käytettävissä:

Koulutus tai ammatillinen pätevyys:

Helsingin Satama Oy:n ja tämän alikonsernin (osa-alue G) osalta tulee lisäksi olla vähintään kolmen vuoden kokemus satama- tai logistiikkatoimialaan (erityisalojen hankintalain 8 §:ssä määritellyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.

Käytettävissä:

Koulutus tai ammatillinen pätevyys:

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n ja tämän alikonsernin (osa-alue H) osalta tulee lisäksi olla vähintään kolmen vuoden kokemus liikenteeseen erityisalojen hankintalain 8 §:ssä määritellyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.

Käytettävissä:

VI osa: Loppulausumat

LOPPULAUSUMAT

Tarjoaja ilmoittaa, että tiedot, jotka annetaan osissa II–V, ovat asianmukaisia ja oikeita ja että ne on esitetty täysin tietoisina siitä, mitä väärin tietojen antamisesta seuraa.

Tarjoaja ilmoittaa virallisesti pystyvänsä toimittamaan pyynnöstä ja viipymättä ilmoitetut todistukset ja muut asiakirjanäytön muodot, lukuun ottamatta seuraavia tilanteita:

a) hankintaviranomaisella tai -yksiköllä on mahdollisuus hankkia kyseiset täydentävät asiakirjat suoraan minkä tahansa jäsenvaltion kansallisesta tietokannasta, joka on käytettävissä maksutta (sillä edellytyksellä, että tarjoaja on toimittanut tarvittavat tiedot (verkko-osoitteen, todistuksen antaneen viranomaisen tai elimen nimi, asiakirjojen täsmälliset viitetiedot), jotta hankintaviranomainen tai -yksikkö voi tehdä sen. Tähän on pyydettyessä liitettävä asiaankuuluva kyseistä tiedonsaantia koskeva suostumus), tai

b) hankintaviranomaisella tai -yksiköllä on jo kyseiset asiakirjat hallussaan (direktiivin 2014/24/EU 59 artiklan 5 kohdan toisen alakohdan kansallisesta täytäntöönpanosta riippuen) viimeistään 18. lokakuuta 2018.

Tarjoaja suostuu siihen, että hankintayksikölle annetaan asiakirjat, jotka täydentävät tämän yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan annettuja tietoja, hankintamenettelyssä.

Päivämäärä:

Paikka:

Tarjouspyyntö 11.10.2023

Liite 1 Puitesopimusluonnos

PUITESOPIMUS HELSINGIN KAUPUNGIN TYTÄRYHTEISÖJEN (RYHMÄ X) TILIKAUSSIEN 2024–2025 JA OPTIONA TILIKAUSSIEN 2026–2027 TILINTARKASTUSPALVELUJEN SUORITTAMISESTA

1.1

Sopijapuolet

Tilaaaja Helsingin kaupunki, edustajanaan Helsingin kaupungin tarkastusvirasto
PL 400
00099 Helsingin kaupunki

Palveluntuottaja, jäljempänä Tilintarkastaja

Tilintarkastusyhteisö
Y-tunnus
Osoite

1.2

Yhteyshenkilöt

Tilaaajan yhteyshenkilö
Nimike Etunimi Sukunimi
Puhelin
Sähköposti

Tilintarkastajan yhteyshenkilö
Etunimi Sukunimi
Puhelin
Sähköposti

1.3

Yleiset sopimusehdot

Tässä sopimuksessa sovelletaan julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja palveluhankinnoissa (Jyse 2014 Palvelut, päivitysversio huhtikuu 2022) (liite 2) siltä osin kuin kyseisistä ehdoista ei ole poikettu tässä sopimusasiakirjassa.

2

Sopimuksen kohde ja sopimuksen mukainen palvelu

2.1

Sopimuksen kohde

Tarjouspyyntö 11.10.2023

Tällä sopimuksella sovitaan ehdoista, joita sovelletaan alempana mainittujen Tilaajan tytäryhteisöjen Tilintarkastajalta tilaamien tilintarkastuspalveluiden suorittamiseen.

Tilintarkastuspalveluilla tarkoitetaan tässä sopimuksessa seuraavia palveluja:

- a) Tytäryhteisöjen lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaminen tilikausilta 2024–2025 ja mahdollisesti tilikausilta 2026–2027. Tämä palvelu sisältää myös:
  - tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
  - raportoinnin yhteisölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettyäessä Helsingin kaupungin johdolle,
  - Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.
- b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Tilintarkastuspalveluihin sisältyvät lisäksi mahdolliset arava- ja korkotukikohteista annettavat tilintarkastajan lausunnot (ns. ARA-lausunnot).

Tässä puitesopimuksessa tarkoitetut tytäryhteisöt ovat seuraavat:

Ryhmä X

Yhteisö A

Yhteisö B jne.

Sopijapuolet toteavat, että edellä mainitun luettelon sisältö saattaa muuttua sopimuskauden aikana. Muutosten aiheuttamista toimenpiteistä on sovittu jäljempänä kohdassa 2.2.4.

Tarjouspyyntö 11.10.2023

Mitä tässä sopimuksessa jäljempänä sanotaan Tilaaajasta, sovelletaan tytäryhteisöön silloin, kun Tilintarkastaja suorittaa tytäryhteisölle tässä sopimuksessa tarkoitettuja tilintarkastuspalveluja.

2.2

Sopimuksen mukainen palvelu lakisääteisen tilintarkastuksen osalta

2.2.1

Tilintarkastajan kokemus ja ammatillinen pätevyys

Tilintarkastajilla ja varatilintarkastajilla on oltava sopimuskauden ajan Tilintarkastajan tarjouksessaan heille ilmoittama kokemus ja ammatillinen pätevyys.

Mikäli sopimuskauden aikana uusia yhtiöitä tai säätiöitä perustetaan tai muulla tavalla tulee osaksi Helsingin kaupunkikonsernia, sisällytetään niiden tilintarkastus kulloinkin siihen olemassa olevan ryhmään (A–H), johon se toimialansa puolesta kuuluu. Tilintarkastaja nimeää lisätylle yhteisölle ilman aiheetonta viivytystä vaaditun määrän tilintarkastajia ja varatilintarkastajia, joiden ammatillisen pätevyyden tulee olla tarjouspyynnössä ja sen liitteessä 3 asetettujen vaatimusten mukaiset.

2.2.2

Tilintarkastuksen suorittamistapa

Tilintarkastajan on toimitettava tilintarkastus tilintarkastusta koskevan lainsäädännön, muun huomioon otettavan lainsäädännön, hyvän tilintarkastustavan, tarjouspyynnön 11.10.2023 ja Tilintarkastajan xx.xx.2023 antaman tarjouksen mukaisesti.

Tilintarkastajan on otettava tarkastuksessa huomioon kaupungin toimivaltaisten toimielinten ja Helsingin kaupungin tilintarkastajan antamat erityiset ohjeet.

2.2.3

Tarkastusaika

Tilintarkastaja toimittaa tarkastuksen tilikausittain ja tarkastus päättyy, kun yhtiökokous tai säätiön vuosikokous on vahvistanut kunkin tilivuoden tarkastetun tilinpäätöksen.

2.2.4

Tarkastuspäivät

Tarjouspyyntö 11.10.2023

Tilintarkastajan antaman tarjouksen liitteessä X on lueteltu tarkastuspäivien määrä yhteisöä ja tilikautta kohden. Mikäli yhteisön tai kaupunkikonsernin organisaatorakenteessa, toimintatavoissa tai tehtävissä tapahtuu olennaisia muutoksia, jotka perustellusta syystä vaikuttavat tilintarkastuksen laajuuteen joko lisäävästi tai vähentävästi, Tilaaja ja Tilintarkastaja sopivat niiden vaikutuksista tilintarkastukseen vuosittain erikseen.

Tarkastuspäivien määrää ei ole oikeutta ylittää ilman Tilaajan kirjallista suostumusta.

Mikäli Tilaaja ja Tilintarkastaja sopivat tilintarkastuksen laajuudeksi jonakin tilikautena enemmän kuin Tilintarkastajan tarjouksessaan ilmoittamat tarkastuspäivät, tarkastuspäivän hintana käytetään tällöin myös ylittävien tarkastuspäivien osalta Tilintarkastajan tarjouksesta laskettavaa lakisääteisen tilintarkastuksen tarkastuspäivän hintaa sekä tarvittaessa tuntihintaa, joka lasketaan jakamalla tarkastuspäivähinta 7,5:llä.

Mikäli uusia yhtiöitä tai säätiöitä perustetaan tai muulla tavalla tulee osaksi Helsingin kaupunkikonsernia, sisällytetään niiden tilintarkastus kulloinkin siihen olemassa olevan ryhmään (A–H), johon se toimialansa puolesta kuuluu. Uusien yhtiöiden ja säätiöiden osalta sovelletaan samaa lakisääteisen tilintarkastuksen alinta päivähintaa, minkä tilintarkastaja on tarjouksessaan antanut muiden samaan ryhmään kuuluvien yhteisöjen osalta.

2.2.5

Tilintarkastajan nimi ja tilintarkastajan vaihtaminen

Tilintarkastajan nimeämät tilintarkastajat ja heidän mahdolliset varahenkilönsä on lueteltu Tilintarkastajan antamassa tarjouksessa xx.xx.2023.

Jos Tilintarkastaja haluaa pakottavasta syystä vaihtaa tilintarkastajaa, tästä on ilmoitettava välittömästi tarkastusvirastolle ja nimettävä tilalle vähintään vastaavan ammatillisen pätevyyden ja kokemuksen omaava tilintarkastaja.

Tilaajalla on oikeus perustellusta syystä kieltäytyä hyväksymästä Tilintarkastajan ehdottamaa uutta tilintarkastajaa.

2.2.6

Tarkastuksen raportointi

Tarjouspyyntö 11.10.2023

Tilintarkastaja on velvollinen toimittamaan Helsingin kaupungin tilintarkastajalle tämän ilmoittamassa määräajassa ne tiedot, jotka ovat tarpeellisia konsernitilinpäätöksen tarkastamista varten. Tilintarkastaja toimittaa Tilaajalle antamansa tarkastusmuistiot sekä tilintarkastuskertomukset pyydettyä myös Helsingin kaupungin tarkastusvirastolle.

2.3

Sopimuksen mukainen palvelu osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisen sekä mahdollisten arava- ja korkotukikohteista annettavien lausuntojen ja todistusten antamisen osalta

Lausuntojen ja todistusten antamista koskevien toimeksiantojen suorittamiseen sovelletaan soveltuvin osin kaikkia tässä sopimuksessa sovittuja ehtoja.

3

Alihankinta

Tilintarkastajan alihankkijat ja heidän tehtävänsä sopimuksen kohteen toimittamisessa ovat seuraavat:

Nimi, osoite, y-tunnus, tehtävä

Nimi, osoite, y-tunnus, tehtävä

tai

Tilintarkastaja ei käytä alihankkijoita.

4

Palvelun ominaisuudet

Palvelun laatuvaatimukset on määritelty tämän sopimuksen kohdassa 2.2–2.3. Niissä sanotun lisäksi sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

5

Palvelun laadun valvonta ja tarkastusoikeus

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

6

Palveluntuottajan muut velvollisuudet ja vastuut

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

7

Palvelun tuottamiseen käytettävä henkilöstö

Tarjouspyyntö 11.10.2023

Tämän sopimuksen kohdassa 2.2 sanotun lisäksi sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

8

Tilaajan myötävaikutusvelvollisuus

Tilaajan myötävaikutusvelvollisuus palvelun tuottamisessa käy ilmi tämän sopimuksen kohdasta 2.2.2. Tämän lisäksi sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

9

Hinta

Kohta 9 korvaa kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen (liite 2) kohdan 9.

Lakisääteinen tilintarkastus

Lakisääteisen tilintarkastuksen kiinteä arvonlisäveroton hinta yhteisöittäin tilikausille 2024–2025 ja optiona tilikausille 2026–2027 määräytyy Tilintarkastajan tarjouksen liitteen/liitteiden X mukaisesti.

Lakisääteisen tilintarkastuksen hinnat sisältävät kaikki Tilintarkastajan kulut mukaan lukien mahdolliset matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset.

Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten sekä mahdollisten arava- ja korkotukikohteista annettavien lausuntojen ja todistusten antaminen

Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten sekä mahdollisten arava- ja korkotukikohteista annettavien lausuntojen ja todistusten antaminen.

Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten osalta Tilintarkastajalla on oikeus veloittaa tarjouksensa mukainen tuntihinta. Tuntihinta lasketaan jakamalla yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen hinta tarkastuspäivien lukumäärällä ja näin saatu päivähinta 7,5:llä.

Mahdollisten arava- ja korkotukikohteista annettavien lausuntojen osalta kiinteä hinta perustuu Tilintarkastajan antamaan tarjoukseen ryhmästä D ("ARA-kohteesta annettava tilintarkastajan lausunto").

Edellä mainitut hinnat sisältävät kaikki palveluntuottajan kulut mukaan lukien mahdolliset matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset.

Tilintarkastaja laskuttaa arvonlisäveron voimassa olevan lain mukaisesti.

10

Maksuehdot

Tarjouspyyntö 11.10.2023

Suorittamastaan tilintarkastuksesta Tilintarkastaja laskuttaa työn etenemisen mukaan jälkikäteen. Maksuehto on 21 päivää netto laskun saapumisesta. Viivästyskorke määräytyy korkolain mukaisesti. Tilintarkastajan tulee yksilöidä laskuissa riittävät laskutusperusteet.

Tilintarkastaja laskuttaa tekemästään työstä suoraan asianosaista tytäryhteisöä ja toimittaa pyydetessä laskuistaan jäljennökset tarkastusvirastoon sekä vuosittain listauksen yhtiöittäin käytetyistä työpäivistä/mahdollisista lisätyötunneista.

Tämä kohta korvaa kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen (liite 2) kohdan 10.

11

Vakuudet

Vakuuksia ei vaadita.

Tämä kohta korvaa kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen (liite 2) kohdan 11.

12

Viivästyminen

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

13

Virhe, hinnanalennus ja sopimuksen purkaminen

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

14

Ylivoimainen este

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

15

Vakuutukset

Tilintarkastajalla tulee olla lakisääteiset ja muut palvelun tuottamisen kannalta tarpeelliset vakuutukset. Vakuutusten tulee olla voimassa koko sopimuskauden ajan.

Tilintarkastaja sitoutuu pitämään sopimuskauden ajan voimassa tarjouksessaan ilmoittamansa vastuuvakuutuksen.

Tämä kohta korvaa kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen (liite 2) kohdan 15.

16

Vahingonkorvaus

Alla olevat ehdot korvaavat kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen kohdan 16.

Tarjouspyyntö 11.10.2023

16.1

Tilintarkastajan toimiessa lakisääteisessä tarkastustehtävässä, hänen vahingonkorvausvelvollisuuteensa sovelletaan, mitä tilintarkastuslain 10 luvun 9 §:ssä säädetään.

16.2

Mikäli Tilintarkastaja eroaa tilanteessa, jossa riippumattomuuden menetys johtuu muusta kuin Tilintarkastajan omasta toimenpiteestä, ei Tilintarkastaja ole velvollinen korvaamaan Tilaajalle sopimuksen ennaikaisesta päättymisestä aiheutuvaa vahinkoa.

16.3

Muissa kuin edellä mainituissa tilanteissa Tilaajan ja Tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuuteen sovelletaan seuraavaa:

- Tilaajalla ja Tilintarkastajalla on oikeus saada vahingonkorvausta toisen sopijapuolen sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta välittömästä vahingosta.
- Jos sopimus päättyy Tilintarkastajasta johtuvasta syystä luvun 18 perusteella ja tästä aiheutuu Tilaajalle vahinkoa, on Tilaajalla oikeus vahingonkorvaukseen sopimuksen ennaikaisesta päättymisestä aiheutuneesta vahingosta.
- Tilaajalla on oikeus saada vahingonkorvausta viivästyksestä tai muusta tilintarkastajan sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta vahingosta siltä osin kuin vahingon määrä ylittää Tilaajalle maksettavan viivästyssakon ja muun sopijapuolten erikseen sopiman sopimussakon.
- Sopijapuolella on lisäksi oikeus korvaukseen välillisestä vahingosta, jos toinen sopijapuoli on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella, rikkonut salassapitovelvoitteita tai loukannut immateriaalioikeuksia.

17

Palvelun käyttäjälle aiheutuneiden vahinkojen korvaaminen palveluntuottajan sopimusrikkomuksen johdosta

Jos Tilintarkastaja aiheuttaa vahinkoa kolmannelle taholle tämän sopimuksen mukaisia velvoitteita täyttäessään, ja jos Tilaaja on jollain perusteella ensisijaisesti vastuussa edellä kerrotusta vahingosta, on Tilaajalla oikeus saada Tilintarkastajalta vastaavan suuruinen vahingonkorvaus kuin mistä Tilaaja on ensisijaisessa vastuussa kolmannelle.

Tämän kohdan mukaiseen korvausvastuuseen ei sovelleta kohdan 16 mukaisia vastuunrajoituksia.

Tarjouspyyntö 11.10.2023

Tämä sopimusehto korvaa kokonaisuudessaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen kohdat 17.1–17.9.

18

Sopimuksen päättäminen

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

19

Tilaajavastuu ja ulkomaiset työntekijät

Alla oleva ehto korvaa kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen kohdan 19.

19.1 Tilaajavastuu

Tilintarkastajan on toimitettava Tilaajalle sopimussuhteen aikana 12 kuukauden välein seuraavat selvitykset:

- todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva veronsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty, sekä
- todistus eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen maksamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksunsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty.

Edellä mainittuina todistuksina ja selvityksinä hyväksytään myös muut kuin viranomaisen antamat todistukset ja selvitykset, jos ne on antanut yleisesti luotettavana pidetty muu arvioija tai tietojen ylläpitäjä. Todistuksia ei tarvitse toimittaa, jos Tilintarkastajan tiedot ovat saatavissa www.vastuugroup.fi -palvelusta.

Ulkomaisen Palveluntuottajan on toimitettava Tilaaajan pyynnöstä suomen kielellä ja pyynnössä esitetystä määräajassa vastaavat tiedot sijoittumismaansa lainsäädännön mukaisella rekisterinotteella tai vastaavalla todistuksella tai muulla yleisesti hyväksytyllä tavalla.

Todistukset ja selvitykset saavat olla enintään kolme kuukautta vanhoja. Määräaika lasketaan siitä, kun Tilaaaja on vastaanottanut asiakirjat.

Lisäksi Tilintarkastajan on toimitettava Tilaajalle sopimussuhteen aikana sen vaatimuksesta ja vaatimuksessa esitetystä määräajassa edellä esitetyn mukaiset sekä muut tilaajavastuulain mukaiset selvitykset.

Tilaajalla on oikeus purkaa sopimus, jos Tilintarkastaja on laiminlyönyt verojen tai lakisääteisten eläkevakuutusmaksujen maksamisen tai jos Tilintarkastaja ei toimita

Tarjouspyyntö 11.10.2023

määräajassa kyseisiä selvityksiä. Ennen sopimuksen purkamista Tilaajan tulee kirjallisesti huomauttaa Tilintarkastajaa laiminlyönnistä ja ilmoittaa sopimuksen purkamisen uhasta, ellei laiminlyöntiä korjata Tilaajan vaatimassa kohtuullisessa ajassa.

19.2 Ulkomaiset työntekijät ja lähetetyt työntekijät

Tilintarkastajan on Tilaajan pyynnöstä osoitettava, että Tilintarkastajan ja sen käyttämien alihankkijoiden ulkomaisilla työntekijöillä on työnteko-oikeus Suomessa. Ulkomaisella työntekijällä tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole Suomen kansalainen.

Jos palvelua suorittaa Palveluntuottajaan työsuhteessa oleva lähetetty työntekijä, Palveluntuottajan on toimitettava Tilaajalle todistus lähetetyn työntekijän sosiaaliturvan määräytymisestä. Todistus on toimitettava viipymättä ja joka tapauksessa ennen kuin kyseinen lähetetty työntekijä aloittaa työnteon.

20

Immateriaalioikeudet

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

21

Salassapito ja henkilötietojen käsittely

21.1 Salassapito

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

21.2 Henkilötietojen käsittely

Tilintarkastaja käsittelee palvelussa olevia tai palvelun toimittamisen yhteydessä saamiaan henkilötietoja vain siinä määrin kuin se on tämän sopimuksen täyttämiseksi tarpeen ja vain siihen saakka, kunnes sopimuksen voimassaoloaika on päättynyt tai Toimittajan avustamisvelvollisuus on päättynyt, ellei pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu. Toimittajalla ei ole oikeutta käyttää saamiaan henkilötietoja omassa toiminnassaan, käsitellä niitä tämän sopimuksen vastaisesti, yhdistää henkilötietoja muuhun hallussaan olevaan aineistoon eikä luovuttaa niitä, ellei se ole välttämätöntä tämän sopimuksen täyttämiseksi taikka pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu.

Sopimuksen toteuttamiseksi Tilaaja luovuttaa henkilötietoja Tilintarkastajalle. Luovutukseen sovelletaan liitteenä 3 olevaa Henkilötietojen luovutus sopimuksen ehtoja.

22

Sopimuksen siirtäminen, muuttaminen ja optio

Tarjouspyyntö 11.10.2023

Jyse 2014 Palvelut -ehtojen kohtaa 22.1 sovelletaan seuraavassa muodossa:

22.1 Palveluntuottajalla ei ole oikeutta ilman tilaajan suostumusta osaksikaan siirtää hankintasopimusta kolmannelle. Palveluntuottaja voi siirtää sopimuksen kolmannelle osapuolelle, jolle palveluntuottajan tehtävät siirtyvät kokonaan tai osittain palveluntuottajan jakautumisen, sulautumisen, liiketoiminnan siirron tai muun vastaavan syyn vuoksi. Sopimuksen siirtämisen edellytyksenä on Tilaajan antama kirjallinen suostumus.

Tilaajalla on oikeus siirtää hankintasopimus sellaiselle kolmannelle osapuolelle, jolle tilaajan tehtävät siirtyvät kokonaan tai osittain.

Muutoin sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

23

Avustamisvelvollisuus palveluntuottajan vaihtuessa

Tilaajan niin vaatiessa Tilintarkastaja on tilintarkastajan vaihtuessa velvollinen avustamaan Tilaajaa sopimusvelvoitteiden siirtämisessä uudelle tilintarkastajalle. Tilintarkastajalla on oikeus veloittaa tästä aiheutuvasta työstä käyttämällä tarjouksessaan ilmoittamaa lakisääteisen tilintarkastuksen tarkastuspäivän hintaa sekä tarvittaessa tuntihintaa, joka lasketaan jakamalla tarkastuspäivähinta 7,5:llä.

Tämä kohta korvaa kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen (liite 2) kohdan 23.

24 Pakotteet

Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, jos Tilintarkastajaan kohdistuu Euroopan unionin (EU) tai Yhdistyneiden kansakuntien (YK) asettama pakote taikka Suomen viranomaisen asettama pakote tai varojen jäädyttämispäätös, vaikka peruste olisi syntynyt tai pakote asetettu vasta sopimussuhteen alkamisen jälkeen.

Tilintarkastajalla on Tilaajan vaatimuksesta velvollisuus vaihtaa alihankkija, jos siihen kohdistuu Euroopan unionin (EU) tai Yhdistyneiden kansakuntien (YK) asettama pakote taikka Suomen viranomaisen asettama pakote tai varojen jäädyttämispäätös, vaikka peruste olisi syntynyt tai pakote asetettu vasta sopimussuhteen alkamisen jälkeen. Jos alihankkijan vaihtaminen ei ole mahdollista Tilaajan asettamassa kohtuullisessa määräajassa, Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi.

Jos Tilintarkastajan käyttämä tuote tai palvelu kuuluu Euroopan unionin, Yhdistyneiden kansakuntien tai Suomen viranomaisten asettamien tuonti- ja vientirajoitusten piiriin, Tilintarkastaja on ensisijaisesti velvollinen vaihtamaan tuotteen tai palvelun.

Tarjouspyyntö 11.10.2023

Jos Tilintarkastaja ei vaihda tuotetta tai palvelua Tilaajan asettamassa kohtuullisessa määräajassa, Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi.

Jos pakotteita asetetaan Tilintarkastajalle tai tämän alihankkijalle tai näiden käyttämät tuotteet tai palvelut kuuluvat pakotteiden piiriin, Tilintarkastajan on ilmoitettava tästä välittömästi Tilaajalle. Tilintarkastaja antaa pyynnöstä viipymättä Tilaajalle tiedot yrityksen ja hankinnan toteuttamiseen osallistuvien alihankkijoiden välittömistä tai välillisistä omistajista tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävistä tahoista. Lisäksi Tilintarkastaja sitoutuu ilmoittamaan viipymättä Tilaajalle, jos hankintaan liittyvät suoritukset voivat välillisesti tai välittömästi päättyä tai ovat päättyneet pakotteiden kohteena olevalle taholle.

25

Erimielisyydet ja sovellettava laki

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

26

Sopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys

Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan. Jos sopimusasiakirjat ovat keskenään ristiriidassa, noudatetaan niitä seuraavassa keskinäisessä pätevyysjärjestyksessä:

1. Tämä sopimusasiakirja
2. Tarjouspyyntö 11.10.2023 (liite 1)
3. Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoissa (Jyse 2014 Palvelut, päivitysversio huhtikuu 2022) (liite 2)
4. Henkilötietojen luovutussopimus (liite 3)
5. Tilintarkastajan antama tarjous xx.xx.2023 (liite 4)

27

Puitesopimuksen sopimuskausi ja optio sekä yhtiön ja Tilintarkastajan välisen sopimuksen sopimuskausi

27.1 Puitesopimus syntyy ja sen sopimuskausi alkaa, kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen. Puitesopimuksen sopimuskausi päättyy 31.12.2025.

Tilaaja voi suorahankintaa käyttäen päättää sopimuskauden jatkamisesta alkupe-
räistä toimitusta vastaavilla ehdoilla sen mukaisina kuin ne ovat voimassa sopimus-
kauden päättyessä (optiokausi 2026–2027). Jos optiota käytetään, optiokauden pui-
tesopimus päättyy 31.12.2027.

Tarjouspyyntö 11.10.2023

Optiokaudella sovellettavat hinnat on määritelty Tilintarkastajan tarjouksen liitteessä X.

27.2 Tilaajan tytäryhteisöt ja tilintarkastaja eivät tee keskenään erikseen kirjallista sopimusta tilintarkastuspalvelujen toimittamisesta, vaan kyseisen sopimuksen sopimusehdot on määritelty tässä puitesopimuksessa. Tytäryhteisön ja tilintarkastajan välille syntyy sopimus tilintarkastuspalvelujen toimittamisesta silloin, kun yhteisön toimitielin on valinnut ehdotetun tilintarkastajan tehtävänsä tilintarkastajan toimikaudeksi. Tuon sopimuksen sopimuskausi päättyy, kun yhteisön toimitielin on vahvistanut tilintarkastajan toimikautta vastaavan viimeisen tilikauden tilinpäätöksen.

28

Sopimuskappaleet ja allekirjoitukset

Tämä sopimus allekirjoitetaan sähköisesti.

Liitteet

Tarjouspyyntö 11.10.2023 (liite 1)

Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoissa (Jyse 2014 Palvelut, päivitysversio huhtikuu 2022) (liite 2)

Henkilötietojen luovutussopimus (liite 3)

Tilintarkastajan antama tarjous xx.xx.2023 (liite 4)

RYHMÄ A: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKETOIMINNAN KONSERNIYHTIÖIDEN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2024–2025, YHTIÖJÄRJESTYSTEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT

HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiöriivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
DigiHelsinki Oy	1		0	
Finlandia-talo Oy	1		0	
Forum Virium Helsinki Oy	1		0	
Helsingin kaupunkitilat Oy	1		0	
Helsingin Konsernihankinta Oy	1		0	
Helsinki Partners Oy	1		0	
MetropoliLab Oy	1		0	
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	1		0	
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	1		0	
Startup Maria Oy	1		0	
Työmaahuolto Oy Ab	1		0	

RYHMÄ B: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAN HELSINGIN KAUPUNGIN ASUNNOT OY:N (HEKA) JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVAN TYTÄRYHTIÖN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2024–2025, YHTIÖJÄRJESTYSTEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT
HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiöriivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
Helsingin kaupungin asunnot Oy	1		0	
Kiinteistö Oy Laivalahdentori	1		0	

RYHMÄ C: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN ERÄIDEN HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVIEN KIINTEISTÖ- JA TILAYHTIÖIDEN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2024–2025, YHTIÖJÄRJESTYSTEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT
HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiöriivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy	1		0	
Keskinäinen Kiinteistö Oy Villamonte	1		0	
Keskinäinen Kiinteistö Oy Borgströminmäki	1		0	
Kiinteistö Oy Helsingin Ympäristötalo	1		0	
Kiinteistö Oy Hansasilta	1		0	
Kiinteistö Oy Helsingin Malminkatu 3	1		0	
Kiinteistö Oy Helsingin Sähkötalo	1		0	
Kiinteistö Oy Intiankatu 31	1		0	
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat	1		0	
Kiinteistö Oy Paloheinän Palvelukeskus (emo Koy Helsingin Toimitilat)	1		0	
Kiinteistö Oy Säterintie 2 (emo Koy Helsingin Toimitilat)	1		0	
Malmin Pysäköintitalo Oy (emo Koy Helsingin Toimitilat)	1		0	
Kiinteistö Oy Kaapelitalo	1		0	
Kaapelin Mediakeskus Oy (emo Koy Kaapelitalo)	1		0	
Kiinteistö Oy Kaisaniemen Metrohalli	1		0	
Kiinteistö Oy Käpylän Terveystalo	1		0	
Kiinteistö Oy Laakson yhteissairaala	1		0	
Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus	1		0	
Kiinteistö Oy Pakkalantie 30	1		0	
Kiinteistö Oy Puistolan Pankkitalo	1		0	
Kiinteistö Oy Puu-Myllypuron Yhteistila	1		0	
Kiinteistö Oy Rastilankallion Päiväkoti	1		0	
Kiinteistö Oy Suutarilan Lampputie	1		0	
Kiinteistö Oy Torpparinmäen Korttelitalo	1		0	
Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus	2		2	
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy	1		0	
Helsingin Väylä Oy	1		0	
Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy	1		0	
Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy	1		0	
Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy	1		0	
Keski-Pasilan jätteen putkikeräys Oy	1		0	
Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy	1		0	
Palvelukeskus Albatross Oy	1		0	

RYHMÄ D: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVIEN ASUMISEEN LIITTYVIEN YHTIÖIDEN JA SÄÄTIÖN, ERÄIDEN PYSÄKÖINTIYHTIÖIDEN SEKÄ ASUNTOTUOTANTOPALVELUN PERUSTAMIEN ASUNTO-OSAKEYHTIÖIDEN JA ARA-LAUSUNTOJEN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2024–2025, YHTIÖJÄRJESTYSTEN JA SÄÄNTÖJEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT

HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiöriivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa
- Huomio! Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n tilintarkastaja on jo nimetty vuoteen 2025 saakka, joten yhtiölle nimetään tilintarkastaja mahdolliselle optiokaudelle 2026-2027.

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
Asunto Oy Merimiehenkatu 12	1		0	
Asunto Oy Oulunkyläntori 2	1		0	
Asunto Oy Paciuksenkatu 4	1		0	
Helsingin Asumisoikeus Oy	1		0	
Helsingin kaupungin 450-vuotistaiteilijatalosäätiö sr	1		0	
Kiinteistö Oy Auroranlinna	1		0	
Asunto Oy Helsingin Keijukaistenpolku 4 (emo Kiinteistö Oy Auroranlinna)	1		0	
Asunto Oy Helsingin Soittokuja (emo Kiinteistö Oy Auroranlinna)	1		0	
Asunto Oy Pieni Villasaarentie 2 (emo Kiinteistö Oy Auroranlinna)	1		0	
Kiinteistö Oy Parmaanpuisto (emo Kiinteistö Oy Auroranlinna)	1		0	
Helsingin Velvoitepysäköinti Oy	1		0	
Etelä-Hermannin Pysäköinti Oy	1		0	
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy	1		0	
Jätkäsaaren Pysäköinti Oy	1		0	
Lammenrannan Pysäköinti Oy	1		0	
Postipuiston Pysäköinti Oy	1		0	
Töölönlahden Pysäköinti Oy	1		0	
Asuntotuotantopalvelun perustamat asunto-osakeyhtiöt	1		0	
ARA-kohteesta annettava tilintarkastajan lausunto	1		0	

RYHMÄ E: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVIEN KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN, KULTTUURIN JA VAPAA-AJAN SEKÄ SOSIAALI-, TERVEYS- JA PELASTUSTOIMIALAN YHTIÖIDEN JA SÄÄTIÖIDEN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2024–2025 (HELSINGIN SEUDUN KESÄYLIOPISTOSÄÄTIÖN OSALTA NIMETÄÄN TILIKAUSILLE 2024–2027), YHTIÖJÄRJESTYSTEN JA SÄÄNTÖJEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT
HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiöriivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr	1		0	
Jääkentäsäätiö sr	2		2	
Helsingin Liikuntahallit Oy (emo Jääkentäsäätiö sr)	1		0	
Helsinki Stadion Oy	1		0	
Urheiluhallit Oy	1		1	
Kiinteistö Oy Helsinginkatu 25 (emo Urheiluhallit Oy)	2		2	
Kontulan Palvelutalo Oy (emo Urheiluhallit Oy)	1		0	
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy (emo Urheiluhallit Oy)	1		1	
Stadion-säätiö sr	1		0	
Vuosaaren Urheilutalo Oy	1		0	
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr	1		0	
Helsingin Musiikkitalon säätiö sr	1		0	
Helsingin teatterisäätiö sr	1		0	
Helsingin tapahtumasäätiö sr	1		0	
UMO-säätiö sr	1		0	
Helsingin Seniorisäätiö sr	1		0	
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	1		0	
Niemikotisäätiö sr	1		1	
Oulunkylän kuntoutuskeskus sr	1		0	

RYHMÄ F: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAN ENERGIAYHTIÖ HELEN OY:N JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVIEN TYTÄRYHTEISÖJEN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2024–2025, YHTIÖJÄRJESTYSTEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT
HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiörivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
Helen Oy	1		0	
Helen Sähköverkko Oy	1		0	
Helsingin Energiatunnelit Oy	1		0	
Oy Mankala Ab	1		0	

RYHMÄ G: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAN HELSINGIN SATAMA OY:N JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVAN TYTÄRYHTEISÖN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2024–2025, YHTIÖJÄRJESTYSTEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT
HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiörivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
Helsingin Satama Oy	1		0	
Loviisan Satama Oy	1		0	

RYHMÄ H: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAN PÄÄKAUPUNKISEUDUN KAUPUNKILIIKENNE OY:N JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVIEN TYTÄRYHTEISÖJEN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2024–2025, YHTIÖJÄRJESTYSTEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT
HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiöriivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy	1		0	
Fallkullan Kiilan Pysäköinti Oy	1		0	
Kiinteistö Oy Mosaikkitorin Pysäköintilaitos	1		0	
Ruskeasuon Varikkokiinteistö Oy	1		0	
Suomenlinnan Liikenne Oy	1		0	

Selvitys päävastuullisen tilintarkastajan sekä mahdollisen toisen varsinaisen tilintarkastajan ja varatilintarkastajan kokemuksesta

Tarjoajan nimi:	
-----------------	--

Kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja -säätiöiden tilintarkastuksesta:

VÄHIMMÄISVAATIMUS:

Päävastuullisella tilintarkastajalla ja mahdollisella toisella varsinaisella tilintarkastajalla sekä varatilintarkastajalla on oltava:

- KHT- tai HT-tutkinto
- Vähintään kolmen vuoden kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.
- Ryhmän F osalta tulee tilintarkastajalla lisäksi olla vähintään kolmen vuoden kokemus energiahuoltoon (erityisalojen hankintalain 6 §:ssä määritellyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.
- Ryhmän G osalta tulee tilintarkastajalla lisäksi olla vähintään kolmen vuoden kokemus satama- tai logistiikkatoimialaan (erityisalojen hankintalain 8 §:ssä määritellyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.
- Ryhmän H osalta tulee tilintarkastajalla lisäksi olla vähintään kolmen vuoden kokemus liikenteeseen (erityisalojen hankintalain 8 §:ssä määritellyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.

VERTAILUPERUSTE:

Päävastuullisen tilintarkastajan vähimmäisvaatimuksen ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.

Mikäli tarjoajan nimeämällä päävastuullisella tilintarkastajalla on vähintään 7 vähimmäisvaatimuksen ylittävää kokemusvuotta saa tarjoaja 35 vertailupistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Suhteuttamisen laskukaava on ilmoitettu tarjouspyynnössä.

Tilintarkastajan nimi:				
Tarkastaja on nimetty seuraaviin osiin (A,B,C,D,E,F,G,H):				
Nimetty tarkastaja on:	HT tilintarkastaja		KHT- tilintarkastaja	
Kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta: <i>Selvityksestä tulee käydä ilmi kunnallisen tytäryhtiön tai säätiön nimi sekä kunta, johon se kuuluu ja kokemus niiden tarkastamisesta alla olevan mukaisesti. Selvityksestä tulee käydä ilmi myös ryhmien F, G ja H osalta edellytetty kokemus.</i>				
Yhtiön/säätiön nimi (kunta):	Kokemus vuosina		Kokemus vuosina, yli 3 v	

(Esim. Finlandia-talo Oy (Helsingin kaupunki)

5

2)

RYHMÄ A: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2024–2027 – HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKETOIMINNAN KONSERNIYHTIÖT
HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2024, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2025, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2026, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2027, euroa (alv 0)
DigiHelsinki Oy					
Finlandia-talo Oy					
Forum Virium Helsinki Oy					
Helsingin kaupunkitilat Oy					
Helsingin Konsernihankinta Oy					
Helsinki Partners Oy					
MetropoliLab Oy					
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy					
Seure Henkilöstöpalvelut Oy					
Startup Maria Oy					
Työmaahuolto Oy Ab					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2024-2027, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

RYHMÄ B: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2024–2027 – HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAN HELSINGIN KAUPUNGIN ASUNNOT OY:N (HEKA) JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVA TYTÄRYHTIÖ
HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2024, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2025, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2026, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2027, euroa (alv 0)
Helsingin kaupungin asunnot Oy					
Kiinteistö Oy Laivalahdentori					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2024-2027, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

RYHMÄ C: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2024–2027 – HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAT KIINTEISTÖ- JA TILAYHTIÖT
HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2024, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2025, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2026, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2027, euroa (alv 0)
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy					
Keskinäinen Kiinteistö Oy Villamonte					
Keskinäinen Kiinteistö Oy Borgströminmäki					
Kiinteistö Oy Helsingin Ympäristötalo					
Kiinteistö Oy Hansasilta					
Kiinteistö Oy Helsingin Malminkatu 3					
Kiinteistö Oy Helsingin Sähkötalo					
Kiinteistö Oy Intiankatu 31					
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat					
Kiinteistö Oy Paloheinän Palvelukeskus (emo Koy Helsingin Toimitilat)					
Kiinteistö Oy Säterintie 2 (emo Koy Helsingin Toimitilat)					
Malmin Pysäköintitalo Oy (emo Koy Helsingin Toimitilat)					
Kiinteistö Oy Kaapelitalo					
Kaapelin Mediakeskus Oy (emo Koy Kaapelitalo)					
Kiinteistö Oy Kaisaniemen Metrohalli					
Kiinteistö Oy Käpylän Terveystalo					
Kiinteistö Oy Laakson yhteissairaala					
Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus					
Kiinteistö Oy Pakkalantie 30					
Kiinteistö Oy Puistolan Pankkitalo					
Kiinteistö Oy Puu-Myllypuron Yhteistila					
Kiinteistö Oy Rastilankallion Päiväkoti					
Kiinteistö Oy Suutarilan Lampputie					
Kiinteistö Oy Torpparinmäen Korttelitalo					
Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus					
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy					
Helsingin Väylä Oy					
Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy					
Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy					
Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy					
Keski-Pasilan jätteen putkikeräys Oy					
Kruunuvuoren rannan jätteen putkikeräys Oy					
Palvelukeskus Albatross Oy					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2024-2027, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

RYHMÄ D: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2024–2027 – HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAT ASUMISEEN LIITTYVÄT YHTIÖT JA SÄÄTIÖ, ERÄÄT PYSÄKÖINTIYHTIÖT SEKÄ ASUNTOTUOTANTOPALVELUN PERUSTAMAT ASUNTO-OSAKEYHTIÖT JA ARA-LAUSUNNOT
HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa
- Huomio! Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n osalta kokonaishinnat annetaan vain optiovuosille 2026 ja 2027
- Asuntotuotantopalvelun perustamien yhtiöiden osalta tilikautta koskeva tarkastuspäivien lukumäärä ja hinta tulee ilmoittaa per perustettava yhtiö
- ARA-lausuntojen osalta kiinteä hinta ilmoitetaan erikseen per annettava lausunto

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2024, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2025, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2026, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2027, euroa (alv 0)
Asunto Oy Merimiehenkatu 12					
Asunto Oy Oulunkyläntori 2					
Asunto Oy Paciuksenkatu 4					
Helsingin Asumisoikeus Oy					
Helsingin kaupungin 450-vuotistaiteilijatalosäätiö sr					
Kiinteistö Oy Auroranlinna					
Asunto Oy Helsingin Keijukaistenpolku 4 (emo Kiinteistö Oy Auroranlinna)					
Asunto Oy Helsingin Soittokuja (emo Kiinteistö Oy Auroranlinna)					
Asunto Oy Pieni Villasaarentie 2 (emo Kiinteistö Oy Auroranlinna)					
Kiinteistö Oy Parmaanpuisto (emo Kiinteistö Oy Auroranlinna)					
Helsingin Velvoitepysäköinti Oy					
Etelä-Hermannin Pysäköinti Oy					
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy					
Jätkäsaaren Pysäköinti Oy					
Lammenrannan Pysäköinti Oy					
Postipuiston Pysäköinti Oy					
Töölönlahden Pysäköinti Oy					
Asuntotuotantopalvelun perustamat asunto-osakeyhtiöt					
ARA-kohteesta annettava tilintarkastajan lausunto					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2024-2027, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

RYHMÄ E: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSELLE 2024–2027 – HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAT KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN, KULTTUURIN JA VAPAA-AJAN SEKÄ SOSIAALI-, TERVEYS- JA PELASTUSTOIMIALAN YHTIÖT JA SÄÄTIÖT
HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa
- Huomio! Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr:n osalta tilintarkastajan toimikausi on neljä vuotta ja nimeäminen tehdään tilikausille 2024-2027. Tämän säätiön osalta vuosien 2026-2027 kokonaishinnat eivät siten ole optiohintoja.

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2024, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2025, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2026, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2027, euroa (alv 0)
HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr					
Jääkenttäsäätiö sr					
Helsingin Liikuntahallit Oy (emo Jääkenttäsäätiö sr)					
Helsinki Stadion Oy					
Urheiluhallit Oy					
Kiinteistö Oy Helsinginkatu 25 (emo Urheiluhallit Oy)					
Kontulan Palvelutalo Oy (emo Urheiluhallit Oy)					
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy (emo Urheiluhallit Oy)					
Stadion-säätiö sr					
Vuosaaren Urheilutalo Oy					
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr					
Helsingin Musiikkitalon säätiö sr					
Helsingin teatterisäätiö sr					
Helsingin tapahtumasäätiö sr					
UMO-säätiö sr					
Helsingin Seniorisäätiö sr					
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr					
Niemikotisäätiö sr					
Oulunkylän kuntoutuskeskus sr					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2024-2027, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

RYHMÄ F: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2024–2027 – HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVA ENERGIAYHTIÖ HELEN OY JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVAT TYTÄRYHTEISÖT
HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2024, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2025, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2026, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2027, euroa (alv 0)
Helen Oy					
Helen Sähköverkko Oy					
Helsingin Energiatunnelit Oy					
Oy Mankala Ab					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2024-2027, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

**RYHMÄ G: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2024–2027 – HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVA
HELSINGIN SATAMA OY JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVA TYTÄRYHTEISÖ
HEL 2023-010784**

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2024, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2025, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2026, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2027, euroa (alv 0)
Helsingin Satama Oy					
Loviisan Satama Oy					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2024-2027, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

RYHMÄ H: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2024–2027 – HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVA PÄÄKAUPUNKISEUDUN KAUPUNKILIIKENNE OY JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVAT TYTÄRYHTEISÖT
HEL 2023-010784

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2024, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2025, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2026, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2027, euroa (alv 0)
Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy					
Fallkullan Kiilan Pysäköinti Oy					
Kiinteistö Oy Mosaiikkitorin Pysäköintilaitos					
Ruskeasuon Varikkokiinteistö Oy					
Suomenlinnan Liikenne Oy					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2024-2027, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIOHJE

Kaupunginvaltuuston hyväksymä 1. päivänä maaliskuuta 2023

Sisällys

1. JOHDANTO.....	4
2. Määritelmät.....	4
2.1 Kaupunkikonserni ja tytäryhteisö.....	4
2.2 Konserniohjaus.....	4
2.3 Omistajaohjaus.....	4
2.4 Hyvä hallinto- ja johtamistapa.....	5
2.5 Kaupungin konsernijohto.....	5
2.6 Yhteisö, hallitus ja toimitusjohtaja.....	5
2.7 Markkinaehtoisesti toimiva tytäryhteisö.....	5
2.8 Muu tytäryhteisö.....	5
2.9 Osakkuusyhteisö.....	5
2.10 Kuntayhtymä.....	6
3. Konserniohjeen soveltaminen ja sitovuus.....	6
4. Kaupunki omistajana.....	7
4.1 Omistajapolitiikka.....	7
4.2 Kaupungin omistajuuden lähtökohdat.....	7
4.3 Kaupungin konserniohjauksen keskeiset tavoitteet.....	8
4.4 Tytäryhteisöjen aseman tarkastelu.....	8
5. Kaupunkikonsernin merkitys kaupungille (omistaja-arvo).....	9
6. Kaupunkistrategia.....	9
7. Yhteisökohtaiset omistajastrategiat.....	10
8. Hyvä hallinto- ja johtamistapa kaupunkikonsernissa.....	10
9. Yhteisöjen perustaminen.....	10
10. Yhteisöjen omistuksesta luopuminen.....	11
11. Välitön omistajaohjaus ja toimiohjeiden sitovuus.....	11
12. Tytäryhteisöjen jaottelu (salkutus).....	12
12.1 Markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt ja niiden toimintaperiaatteet.....	13
12.2 Muut tytäryhteisöt ja niiden toimintaperiaatteet.....	13
13. Tytäryhteisöissä noudatettava henkilöstöpolitiikka.....	13
14. Tytäryhteisön velvollisuus hankkia kaupungin kanta tiettyihin toimenpiteisiin.....	14
14.1 Kaupungin kannan hankkiminen.....	14
14.2 Kaupungin kannan vaikutus tytäryhteisön asemaan.....	15
14.3 Kaupungin kantaa vaativat asiat ja toimenpiteet.....	15
15. Hallituksen valinta, kokoonpano ja palkkiot.....	15

16. Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille	17
17. Tytäryhteisöjen seuranta ja raportointi kaupungille	17
18. Kaupunkikonsernin tarkastus	18
19. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta tytäryhteisöissä	18
20. Tytäryhteisöjen talouden ja investointien suunnittelu	19
21. Kaupunkikonsernin sisäiset tukipalvelut tytäryhteisöille	19
22. Tasehallinnan ja sijoitustoiminnan periaatteet tytäryhteisöissä	20
23. Konsernijohdon ja kaupungin luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen tytäryhteisöissä	20
24. Viestintä.....	21

1. JOHDANTO

Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa Helsingin kaupunkikonsernin, jonka kehityksen ohjaamisesta sekä tuottamien palveluiden määrittelystä kaupunki emo-organisaationa vastaa. Tytäryhteisöjä käytetään täydentämään kaupungin omaa palvelutuotantoa, toteuttamaan erityisesti kaupungin elinkeinopolitiikkaan, kaupunkikehittämiseen, liikuntaan ja kulttuuriin liittyviä tavoitteita sekä hoitamaan kaupunkikonsernin tarvitsemia tukitoimintoja. Kaupunkikonserniin kuuluu myös markkinoilla toimivia tytäryhteisöjä, joiden omistamiseen kaupungilla on taloudellinen ja strateginen intressi. Lisäksi yhteisöjä hyödynnetään kaupungin ja ulkopuolisten organisaatioiden yhteistyössä hoitamissa tehtävissä.

Konserniohjeella luodaan puitteet kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjaukselle kaupungin asettamien tavoitteiden tulokselliseksi toteuttamiseksi.

Konserniohjeen tarkoituksena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata kokonaisuutena yhteisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla kaupunkikonsernin kokonaisuutena edistään.

2. Määritelmät

2.1 Kaupunkikonserni ja tytäryhteisö

Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa Helsingin kaupunkikonsernin.

Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kaupungilla on kirjanpitolain mukainen määräysvalta. Tytäryhteisöön rinnastetaan myös kaupungin määräysvaltaan kuuluva säätiö.

2.2 Konserniohjaus

Konserniohjaus tarkoittaa omistajaohjausta sekä tytäryhteisöjen ja muiden konserniohjeen soveltamisen piiriin kuuluvien yhteisöjen ja kuntayhtymien valvontaa koskevien ohjeiden antamista.

2.3 Omistajaohjaus

Omistajaohjaus tarkoittaa niitä toimenpiteitä, joilla kaupunki omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhteisön hallintoon ja toimintaan. Nämä toimenpiteet voivat liittyä perustamissopimuksiin, investointeihin, yhtiöjärjestyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kaupunkia eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kaupungin määräysvallan käyttöön.

2.4 Hyvä hallinto- ja johtamistapa

Hyvä hallinto- ja johtamistapa tarkoittaa tytäryhteisön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää, joka määrittelee tytäryhteisön johdon eli hallituksen ja toimitusjohtajan roolin, velvollisuudet ja heidän suhteensa omistajaan sekä varmistaa osaltaan, että kaupungin omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten.

2.5 Kaupungin konsernijohto

Kaupungin konsernijohdon muodostavat:

- kaupunginvaltuusto,
- kaupunginhallitus,
- kaupunginhallituksen konsernijaosto,
- pormestari ja apulaispormestarit sekä
- kansliapäällikkö.

Kaupungin konsernijohdon tehtävistä on säädetty kuntalaissa ja määrätty kaupungin hallintosäännössä.

2.6 Yhteisö, hallitus ja toimitusjohtaja

Yhteisö tarkoittaa osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiötä ja säätiötä. Hallitus tarkoittaa edellä määritellyn yhteisön hallituksen lisäksi myös muita vastaavia hallinto- tai toimielimiä, joilla on em. hallitukseen verrattavaa toimivaltaa. Toimitusjohtajalla tarkoitetaan osakeyhtiö- ja säätiölaissa määritellyn toimitusjohtajan lisäksi myös muuta vastaavaa tehtävää hoitavaa henkilöä, kuten esimerkiksi säätiön toiminnanjohtajaa.

2.7 Markkinaehtoisesti toimiva tytäryhteisö

Markkinaehtoisesti toimivia tytäryhteisöjä ovat tämän ohjeen kohdan 12 mukaiset kaupungin tytäryhteisöt.

2.8 Muu tytäryhteisö

Ne kaupunkikonsernin tytäryhteisöt, jotka eivät kuulu markkinaehtoisesti toimiviin yhteisöihin, luetaan muihin tytäryhteisöihin.

2.9 Osakkuusyhteisö

Osakkuusyhteisö tarkoittaa yhteisöä, jossa kaupungilla yksin tai yhdessä yhden tai useamman tytäryhteisönsä kanssa taikka kaupungin tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa, on vähintään 20 % ja enintään 50 % yhteisön osakkeiden tai osuuksien tuottamasta

äänimäärästä taikka huomattava vaikutusvalta liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa.

2.10 Kuntayhtymä

Konserniohjeessa kuntayhtymä tarkoittaa kuntayhtymää, jossa kaupunki on jäsenkuntana.

3. Konserniohjeen soveltaminen ja sitovuus

Konserniohjetta noudatetaan kaupunkikonserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, säännöistä tai osakassopimuksesta muuta johdu. Konserniohjeen noudattamisesta on linjattu Helsingin tytäryhteisöjen konserniohjausta koskevassa yhtiöjärjestysmääräyksessä tai säätiöiden sääntömääräyksessä. Lisäksi konserniohjeen noudattaminen on hallituksen lakisääteisen huolellisuusvelvollisuuden mukaista.

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa tytäryhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Tytäryhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta välittömästi kirjallisesti kaupunginkanslian konserniohjausyksikölle.

Konserniohje ja sen noudattaminen ei muuta tytäryhteisöjen hallituksen ja toimitusjohtajan oikeudellista asemaa tai vastuuta.

Kaupunki ohjaa tytäryhteisöjensä omia alikonserneja niiden emoyhteisöjen kautta.

Lisäksi konserniohjetta ja sen tytäryhteisöä koskevia määräyksiä noudatetaan kaupunkikonsernin talouden ja toiminnan kannalta merkittävien osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien ohjauksessa siinä määrin kuin se on kaupungin omistusosuus, määräysvalta taikka äänivalta- tai peruspääomaosuus huomioon ottaen mahdollista ja perusteltua.

Tämä ohje ei koske kaupungin virastojen, toimialojen ja liikelaitosten ohjausta.

Konsernijohtoon lisäksi kaupunginkanslia antaa konserniohjausta sekä vastaa asioiden valmistelusta konsernijohtolle ja tehtyihin päätöksiin liittyvästä seurannasta ja valvonnasta. Kaupunginkanslia voi myös antaa tämän ohjeen noudattamisesta ja sen sisällöstä tarkentavia ohjeita.

4. Kaupunki omistajana

4.1 Omistajapolitiikka

Omistajapolitiikka luo puitteet kaupungin konsernijohtamiselle ja omistajaohjaukselle.

Kaupungin omistajapolitiikka määritellään tässä konserniohjeessa kaupungin omistajuuden lähtökohtien ja muiden omistamista ja ohjausta koskevien määräysten kautta sekä valtuustokausittain hyväksyttävässä kaupunkistrategiassa ja mahdollisissa muissa omistajapolitiikkaa koskevista päätöksissä. Lisäksi kaupungin omistajapolitiikka ilmenee kaupunginhallituksen hyväksymissä tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa määriteltynä tavoitteina ja toimintalinjauksina. Omistajapolitiikka myös konkretisoi, millaista omaisuutta kaupunki hankkii ja omistaa sekä missä tehtävissä ja hankkeissa kaupunki on mukana omistajana ja sijoittajana tavoitteisiinsa pääsemiseksi.

Kaupungin omistajapoliittisten tavoitteiden edistämiseksi tytäryhteisöjen yhtiöjärjestyksiin, sääntöihin tai vastaaviin voidaan ottaa tavoitteisiin liittyviä määräyksiä. Määräyksiä laadittaessa on otettava huomioon ko. tytäryhteisöä koskeva lainsäädäntö ja kaupunkikonsernin kokonaisuus.

4.2 Kaupungin omistajuuden lähtökohdat

Kaupungin omistajuus yhteisöissä perustuu kaupunkikonsernin ja kaupunkilaisten etuun. Kaupungin omistajuus on luonteeltaan strategista siten, että sillä saadaan aikaan taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä.

Omistaminen ei ole kaupungin perustehtävä, vaan sen tulee lähtökohtaisesti tukea ja palvella palvelujen järjestämistä, kaupungin taloutta tai muuten kaupungin strategisia, yhteiskunnallisia, elinkeino-, liikunta-, kulttuuri- ym. poliittisia tavoitteita. Omistamisella edistetään myös kaupungin ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden toteutumista. Tästä syystä kaupungin toimimisella jonkin yhteisön perustajana, omistajana tai jäsenenä tulee olla kaupungin tehtävään ja strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite. Tytäryhteisöjen osalta tämä tarkoitus sekä kaupungin tytäryhteisölle asettamat tavoitteet määritetään lähtökohtaisesti tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa.

Kaupunki on pitkäjänteinen, vahva ja aktiivinen omistaja. Kaupunki edistää tytäryhteisöjen mahdollisuuksia omistaja-arvon pitkäjänteiseen kasvattamiseen ja kustannustehokkaaseen toimintaan kilpailuneutraliteettisäännökset huomioon ottaen. Kaupunki pyrkii konserniohjauksessa edistämään eri sukupuolten ja kieliryhmien välistä yhdenvertaisuutta.

Kaupungin omistajaohjaus on mahdollisimman avointa ja aktiivista toimintaa, jossa pyritään pitkäjänteisiin, johdonmukaisiin ja ennustettaviin ratkaisuihin niin, että tytäryhteisöt liitetään osaksi kaupungin strategista johtamista ja toimintaa. Olennaista on myös kaupungin omistajastrategisten linjausten kautta varmistaa kaupunkikonsernin kokonaisedun tehokas toteuttaminen.

Kaupunki edellyttää, että

- tytäryhteisöt huolehtivat lainsäädännön asettamien velvoitteiden täyttämistä esimerkillisen hyvin,
- tytäryhteisöt huolehtivat kaupungin tavoitteiden mukaisesta vaikuttavuudesta sekä toimintansa kustannustehokkuudesta,
- tytäryhteisöt ovat vastuullisia työnantajia, ja että
- tytäryhteisöt toimivat ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästi.

4.3 Kaupungin konserniohjauksen keskeiset tavoitteet

Kaupungin konserniohjauksen tavoitteena on, että ohjauksen kohteena oleva tytäryhteisö ottaa toiminnassaan huomioon yhteisökohtaisessa omistajastrategiassaan määritellyn omistajan tahdon ja tavoitteet, kaupunkistrategian sekä kaupunkikonsernin kokonaisedun.

Konserniohjauksella varmistetaan tytäryhteisöjen toiminnan kehittäminen asetettujen tavoitteiden ja kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaisesti sekä tuetaan omistaja-arvon pitkäjänteistä kasvua. Kunkin kaupungin tytäryhteisön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee kuitenkin tytäryhteisön hallitus yhteisökohtaisen omistajastrategian pohjalta.

Konserniohjauksen keinoin yhtenäistetään tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä sekä varmistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen.

Kaupunki noudattaa konserniohjauksessaan eri yhteisöjä koskevien lakien mukaisia yhteisön hallinto- ja toimielimien sekä omistajan välisiä tehtävä- ja vastuujakoja.

4.4 Tytäryhteisöjen aseman tarkastelu

Konserniohjaukseen kuuluu kaupungin tytäryhteisöjen aseman säännöllinen arviointi ja tarkasteluosana kaupunkikonsernia.

Markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta arviointi perustuu tytäryhteisön strategiseen ja taloudelliseen merkitykseen kaupungille. Näiden tytäryhteisökohtainen omistajastrategia ja siinä asetetut tavoitteet pohjautuvat lähtökohtaisesti ko. tytäryhteisöjen mahdollisimman hyvään taloudelliseen tulokseen tai toiminnan muuten kaupungille tuomiin taloudellisiin hyötyihin.

Muiden kuin markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta kaupungilla on ensisijaisesti palvelutuotantoon liittyviä tavoitteita, vaikka yleistavoitteena on tytäryhteisöjen toiminnan kannattavuus. Näiden osalta tytäryhteisökohtainen omistajastrategia ja siinä asetetut linjaukset ja tavoitteet perustuvat mahdollisimman hyvään kokonaisvaikutavuuteen.

5. Kaupunkikonsernin merkitys kaupungille (omistaja-arvo)

Kaupungin tytäryhteisöille asettamat strategiset toimintaan ja sen kehittämiseen liittyvät tavoitteet sekä toiminnan tuloksellisuudelle asettamat tavoitteet kuvastavat kaupungin omistuksiltaan odottamaa omistaja-arvoa. Kaupungin omistaja-arvon tulee kehittyä myönteisesti ja sitä tulee suojata.

Omistaja-arvon myönteistä kehittymistä arvioidaan tytäryhteisön omistajastrategian toteutumisen pohjalta ottaen huomioon toiminnan vaikuttavuus, laatu, kustannustehokkuus, kannattavuus, voitonjako sekä omaisuuden arvon kehittyminen ja tulokselinen käyttö.

6. Kaupunkistrategia

Kuntalain mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista, ja jossa tulee ottaa huomioon muun muassa omistajapolitiikka. Helsingin kaupunki vahvistaa kaupunkistrategian valtuustokausittain.

Kaupunkistrategian tavoitteena on vahvistaa toiminnan ohjaamista kokonaisuutena sekä liittää strateginen suunnittelu ja taloussuunnittelu tiiviisti yhteen. Strategiaa toteutetaan ja seurataan lähtökohtaisesti kaupungin talousarvion kautta.

Kulloinkin voimassa olevan kaupunkistrategian tytäryhteisöjä koskevat osat on käsiteltävä kunkin tytäryhteisön hallituksessa tytäryhteisökohtaiseen omistajastrategiaan peilaten sekä otettava huomioon tytäryhteisön toiminnassa.

7. Yhteisökohtaiset omistajastrategiat

Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat luovat reunaehdot kaupungin omistamiselle sekä pitkäjänteiselle, ennustettavalle ja suunnitelmalliselle omistajaohjaukselle. Kaupunginhallitus hyväksyy tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat, jotka sisältävät kaupungin omistukseen, strategiseen tahtotilaan sekä hallitukseen liittyviä linjauksia kunkin tytäryhteisön ja tarpeen mukaan sen muodostaman alikonsernin osalta.

Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat kaupungin omaa sitoutumista omistajana tytäryhteisöille asetettaviin keskipitkän aikavälin kehittämistavoitteisiin ym. linjauksiin, joiden tavoitteena on osaltaan tukea kaupungille tytäryhteisön omistamisesta muodostuvan omistaja-arvon positiivista kehittymistä.

Omistajastrategiat laaditaan keskipitkälle aikavälille niin, että ne ohjaavat pitkäjänteistä tytäryhteisön strategiatyötä ja tukevat yhteisön hallituksen ja johdon työskentelyä.

Omistajastrategioita päivitetään tarpeen mukaan toimintaympäristön olennaisen muuttumisen ja kulloinkin voimassa olevan kaupunkistrategian painotusten perusteella.

Omistajastrategiat valmistellaan kaupunginkanslian konserniohjausyksikössä ja valmistelussa tehdään yhteistyötä asianomaisen toimialan ja tytäryhteisön kanssa.

8. Hyvä hallinto- ja johtamistapa kaupunkikonsernissa

Kaupunkikonsernin hyvästä hallinto- ja johtamistavasta laaditaan erillinen ohje, jonka kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyy. Ohjeessa määritetään kaupungin ja tytäryhteisöjen väliset sekä tytäryhteisöjen sisällä noudatettavat hyvän hallinto- ja johtamistavan periaatteet sekä niiden mukaiset menettelytavat.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevalla ohjeella tarkennetaan tätä konserniohjetta sekä yhtenäistetään kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä ja siten varmistetaan osaltaan, että kaupungin omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tuloksellisesti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten.

9. Yhteisöjen perustaminen

Kaupungin osallistumisella jonkin yhteisön toimintaan perustajana, omistajana tai jäsenenä tulee olla kaupungin strategiaan ja tavoitteisiin perustuva tarkoitus. Yhteisön toiminnan tarkoitusta ja kaupungin osallistumisen tavoitetta tarkastellaan perustamisen yhteydessä ja myöhemminkin kaupunkikonsernin lähtökohdista sen varmistamiseksi, että yhteisö palvelee kaupungin tavoitteita.

Yhtiön perustamisesta ja siihen liittyvien asiakirjojen hyväksymisestä kaupungin osalta (esim. osakassopimus) päätetään hallintosäännön mukaisesti.

Tytäryhteisöjen perustamisessa hyödynnetään kaupungin malliyhtiöjärjestystä ja/tai -sääntöjä, ellei niiden määräyksistä poikkeamiseen ole yksittäistapauksessa perusteltu syy.

Konsernirakenteen kehittämiseksi ja koko kaupunkikonsernin onnistuneen johtamisen edistämiseksi ennen uuden tytäryhteisön perustamista arvioidaan aina mahdollisuudet laajentaa jonkin olemassa olevan tytäryhteisön toimintaa uuden yhteisön perustamisen sijaan.

10. Yhteisöjen omistuksesta luopuminen

Tytäryhteisökohtaiseen omistajastrategiaan kirjataan kaupungin tavoitteet tytäryhteisön omistamiselle ja myös tarpeen mukaan omistuksesta luopumisen edellytyksille.

Kaupunki luopuu yhteisön omistuksesta silloin, jos omistukselle ei enää ole kaupungin tavoitteisiin ja kaupunkistrategiaan perustuvaa tarkoitusta ja tavoitetta. Lisäksi omistuksesta luopumisen on oltava kaupungin kannalta taloudellisesti perusteltu vaihtoehto. Luovuttaessa yhteisön omistuksesta on kiinnitettävä erityistä huomiota luopumisen henkilöstövaikutuksiin sekä vaikutuksiin yhteisön tarjoamien palvelujen käyttäjiin.

11. Välitön omistajaohjaus ja toimiohjeiden sitovuus

Keskeinen osa kaupungin välitöntä omistajaohjausta on toimiohjeiden antaminen kaupunkia eri yhteisöissä ja säätiöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin.

Taloudellisesti merkittävässä tai periaatteellisesti laajakantoisissa asioissa toimiohjeita antaa hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen konsernijaosto. Muissa asioissa toimiohjeita antaa pormestari tai toimialallaan apulaispormestari. Lisäksi kansliapäällikkö ja kaupunginkanslia antavat tytäryhteisöille tarvittaessa omistajaohjauksellisia ohjeita.

HUS-yhtymälle toimiohjeita antaa hyvinvointialuelainsäädännön mukaisesti kaupunginhallitus.

Toimiohjeet annetaan kirjallisesti.

Tytäryhteisöjen ja niiden hallinnossa toimivien on noudatettava konsernijohtoon ja kaupunginkanslian antamia toimiohjeita. Kaupunkia tytäryhteisöjen toimielimissä edustavien henkilöiden on myös toimittava kaupunkistrategiassa asetettujen omistajapoliittisten tavoitteiden sekä tytäryhteisölle sen omistajastrategiassa asetettujen linjausten mukaisesti.

Kaupunki omistajana edellyttää, että tytäryhteisöissä noudatetaan konserniohjeen määräyksiä ja sen perusteella annettuja toimiohjeita. Mikäli näin ei tapahdu, kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin tytäryhteisön hallituksen kokoonpanon muuttamiseksi.

12. Tytäryhteisöjen jaottelu (salkutus)

Kaupungin tytäryhteisöt jaetaan kahteen eri ryhmään eli salkkuun: markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin ja muihin tytäryhteisöihin.

Tytäryhteisöjen sijoittumista em. salkkuihin arvioidaan kokonaisharkintana käyttäen hyväksi seuraavia markkinaehtoisuuteen ja elinkeinotoiminnan harjoittamiseen liittyviä tunnusmerkkejä:

- tytäryhteisöä ei ole nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole kaupallista tai teollista luonnetta,
- tytäryhteisöllä ei ole julkista palvelutehtävää tai viranomaistehtäviä,
- tytäryhteisön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa,
- tytäryhteisö toimii kilpailuolosuhteissa (kilpailutilanne, markkinaehtoinen hinnoittelu),
- tytäryhteisön toiminta kohdistuu laajaan tai rajoittamattomaan asiakaskuntaan,
- tytäryhteisön toiminta perustuu pääosin omaan tulorahoitukseen, eikä julkiseen rahoitukseen tai tukeen.

Kaupunginhallitus päättää tytäryhteisöjen sijoittamisesta salkkuihin osana tytäryhteisökohtaista omistajastrategiaa. Kaupunginkanslian konserniohjausyksikkö jakaa tarpeen mukaan muut tytäryhteisöt alaryhmiin perustuen lähtökohtaisesti ko. tytäryhteisön toimialaan ja/tai toiminnan laajuuteen sekä tosiasialliseen sisältöön ja luonteeseen.

Kaupungin omistajaohjauksessa voidaan soveltaa erilaisia toimintaperiaatteita ja -tapoja markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen ja muiden tytäryhteisöjen välillä. Eri salkuissa ja/tai niiden alaryhmissä oleville tytäryhteisöille voidaan esimerkiksi asettaa erilaisia velvollisuuksia raportoinnin, tiedottamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suhteen ja ne voivat noudattaa erilaista henkilöstöpolitiikkaa. Eroja tytäryhteisöjen velvollisuuksissa voi olla myös perustuen esimerkiksi niiden toiminnan laajuuteen sekä toimintatuottojen tai henkilöstön määrään.

Markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt kuuluvat pormestarin ja apulaispormestarien välisessä toimialajaossa pormestarin toimialaan. Muut tytäryhteisöt kuuluvat joko pormestarin tai apulaispormestarin toimialaan sen mukaan, miten asia on tytäryhteisökohtaisessa omistajastrategiassa määritelty tytäryhteisön pääasiallisen tehtävän ja toimialan perusteella.

12.1 Markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt ja niiden toimintaperiaatteet

Kaupungin markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt noudattavat muihin samalla toimialalla toimiviin yhteisöihin verrattuna vertailukelpoisia toimintaperiaatteita, jotta kaupungin omistus ei vääristä kilpailua. Vastaavasti kaupungin markkinaehtoisesti toimiville tytäryhteisöille asetetaan tuottotavoitteet kilpailuneutraaliteettisäännökset huomioon ottaen. Kaupunki ei lähtökohtaisesti rahoita markkinaehtoisesti toimivia tytäryhteisöjä, ellei tästä poikkeamiseen ole yksittäistapauksessa perusteltu syy.

Kaupungin omistajuus ei saa aiheuttaa kilpailuetua eikä -haittaa markkinaehtoisesti toimiville tytäryhteisöille.

12.2 Muut tytäryhteisöt ja niiden toimintaperiaatteet

Muille kuin markkinaehtoisesti toimiville kaupungin tytäryhteisöille on asetettu kaupungin palvelutuotantoon tai muuhun toimintaan liittyviä erityistehtäviä tai ne eivät muusta syystä toimi kilpailutilanteessa markkinoilla ja tavoittele toiminnallaan voittoa.

Näiden tytäryhteisöjen ensisijaisena tehtävänä on täydentää tai tukea kustannustehokkaalla ja laadukkaalla toiminnalla kaupunkikonsernin palvelutuotantoon liittyvien ja muiden määriteltyjen tavoitteiden saavuttamista.

13. Tytäryhteisöissä noudatettava henkilöstöpolitiikka

Kaupungin tytäryhteisöt ovat vastuullisia työnantajia, jotka toteuttavat hyvää johtamista sekä huolehtivat työelämän laadusta ja henkilöstön työhyvinvoinnista. Kaupunkikonsernin ja tytäryhteisöjen johtamisessa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisuus, eikä konsernin sisällä saa olla epätervettä kilpailua henkilökunnasta.

Kaupungin tytäryhteisöt kuuluvat työnantajajärjestöön ja soveltavat järjestäytymisensä mukaista työehtosopimusta. Henkilökunnan työsuhteen ehdot määräytyvät työehtosopimuksen mukaan.

Kaupungin tytäryhteisöt ovat Kevan jäseniä, ellei tästä poikkeamiseen ole yksittäisessä tytäryhteisössä erityinen syy.

Kaupungin markkinaehtoisesti toimivissa tytäryhteisöissä voidaan noudattaa alan ja kilpailijoiden käytäntöjä vastaavaa henkilöstöpolitiikkaa kuitenkin koko ajan huomioiden kaupungin tytäryhteisön velvollisuus toimia henkilöstöpolitiikassaan korostetun vastuullisesti. Henkilöstön työsuhteturva määräytyy työlainsäädännön ja tytäryhteisön järjestäytymisen mukaisen työehtosopimuksen mukaisesti.

Muissa kuin markkinaehtoisesti toimivissa kaupungin tytäryhteisöissä noudatetaan kaupungin henkilöstöpolitiikan mukaisia käytäntöjä ja linjauksia soveltuvin osin. Henkilöstön työsuhdeturvan osalta tavoitteena on, että vakinaisen henkilökunnan työsuhteen pysyvyys turvataan tilanteissa, joissa on lainmukaiset perusteet lomauttamiseen tai irtisanomiseen tuotannollisin tai taloudellisin perustein, edellyttäen, että henkilöstöllä on valmius siirtyä muihin osaamistaan ja kokemustaan vastaaviin tehtäviin. Niissä tilanteissa, joissa työsuhteiden pysyvyyden tavoitetta ei voida toteuttaa, tytäryhteisön henkilöstö voi hakea kaupungin sisäisiin avoimiin työtehtäviin.

14. Tytäryhteisön velvollisuus hankkia kaupungin kanta tiettyihin toimenpiteisiin

Tytäryhteisön on hankittava kaupungin kanta tässä konserniohjeessa määriteltyihin merkittäviin toimenpiteisiin ennen niitä koskevaa lopullista päätöksentekoa tai sen täytäntöönpanoa tytäryhteisössä. Velvollisuus kaupungin kannan hankkimiseen on tytäryhteisön hallituksella ja toimitusjohtajalla.

Velvollisuus kaupungin kannan hankkimiseen ei koske tilanteita, joissa kaupunki on omalta osaltaan mukana päätöksen tekemänä osapuolena, esimerkiksi solmittaessa palvelusopimus kaupungin ja tytäryhteisön välillä.

14.1 Kaupungin kannan hankkiminen

Kaupungin kannan hankkimisvelvollisuuden tarkoituksena on edistää kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutumista varmistamalla hyvä tiedonkulku tytäryhteisön ja kaupungin välillä sekä omistajastrategisten linjausten huomioon ottaminen tytäryhteisöjen merkittävässä päätöksissä. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista, että tytäryhteisön johto on hyvissä ajoin etukäteen alustavasti yhteydessä kaupunginkanslian konserniohjausyksikköön mahdollisessa kaupungin kantaa edellyttävässä asiassa, jotta kaupungin kanta voidaan ratkaista tytäryhteisön toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisessa aikataulussa.

Kaupungin kannan hankkimiseksi tytäryhteisön toimitusjohtajan tai hallituksen puheenjohtajan on kuitenkin viimeistään oltava yhteydessä kaupunginkansliaan, kun hallitus on tekemässä päätöstä asiassa.

Kaupungin kannan antava taho ratkaistaan tapauskohtaisesti asian taloudellisen ja periaatteellisen merkityksen sekä muiden vastaavien seikkojen perusteella. Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää kaupungin kannan kaupunkikonsernin kannalta taloudellisesti merkittävässä ja periaatteellisesti laajakantoisissa asioissa. Muissa asioissa kaupungin kannan antaa pormestari tai asianomainen apulaispormestari, kansliapäällikkö taikka kaupunginkanslian konserniohjausyksikkö. Kaupungin kanta voidaan antaa myös yhtiökokouksen tai osakkeenomistajan päätöksellä.

14.2 Kaupungin kannan vaikutus tytäryhteisön asemaan

Kaupungin kannan hankkiminen ei muuta tytäryhteisön johdon oikeudellista asemaa ja vastuuta. Kaupungin kannan hankkimisessa ei ole kyse tytäryhteisön sisäisen päätöksenteon tai tytäryhteisöä koskevan lainsäädännön mukaisen hallituksen tai toimivan johdon vastuun siirtämisestä konsernijohdolle tai kaupunginkanslialle, eikä se saa aikaan oikeudellista yhteisvastuuta tytäryhteisön ja kaupungin välillä. Tästä syystä kaupungin muodollinen kanta annetaan vasta sen jälkeen, kun tytäryhteisön hallitus on muodostanut oman näkemyksensä ja tahtotilansa asiasta. Vaikka kaupungin kanta päätettävään asiaan on hankittu, tytäryhteisön hallitus ja toimiva johto kantavat aina niille kuuluvan vastuun tekemistään päätöksistä sekä tytäryhteisön johtamisesta.

14.3 Kaupungin kantaa vaativat asiat ja toimenpiteet

Kaupungin tytäryhteisön tulee hankkia kaupungin kanta seuraavista asioista tai toimenpiteistä:

- olennainen poikkeaminen tytäryhteisökohtaisessa omistajastrategiassa määritellyistä linjauksista ja tavoitteista;
- tytäryhteisön toimintaperiaatteiden olennainen muuttaminen;
- tytäryhteisön toiminnan laajuuteen nähden merkittävä tai toimintaan kuulumaton taikka muutoin epätavallinen
  - investointi, hanke tai omaisuudesta luopuminen,
  - rahoitus- yritys- tai sopimusjärjestely;
- toimitusjohtajan valintaa, erottamista ja palkkausta koskevat asiat, sekä
- työehtosopimuksia ja olennaisesti kaupungin käytännöstä poikkeavia palkitsemisjärjestelmiä koskevat asiat.

Lisäksi muun kuin markkinaehtoisesti toimivan tytäryhteisön tulee hankkia kaupungin kanta ennen päätöksentekoa merkittävistä henkilö-
töpoliittisista ratkaisuista (kuten henkilöstön lomauttaminen).

15. Hallituksen valinta, kokoonpano ja palkkiot

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää kaupungin edustajien nimeämisestä yhteisöjen hallitukseen. Tytäryhteisöjen hallitukseen voidaan nimetä kaupunkikonsernin ulkopuolisia ja muiden tytäryhteisöjen palveluksessa olevia henkilöitä silloin, kun se on tarkoituksenmukaista kaupunkikonsernin kokonaisedun kannalta.

Kaupungin tytäryhteisöjen osalta varmistetaan hallitusten monipuolinen ja toisiaan täydentävä osaaminen ja kokemus, riippumattomuus ja vastuullisuus sekä hallitusjäsenien tarkoituksenmukainen vaihtuvuus. Kullakin hallituksella tulee kollektiivisesti olla kuntalain mukaisesti yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Lisäksi hallituksen kokoonpanossa huomioidaan yhteisön toiminnan laadun, laajuuden ja kehitysvaiheen edellyttämä talouteen, johtamiseen, strategiseen suunnitteluun, vastuullisuuteen, digitalisaatioon, markkinointiin ja viestintään sekä asiakkuuksiin liittyvä osaaminen.

Kaupunginhallituksen hyväksymässä tytäryhteisökohtaisessa omistajastrategiassa määritellään kunkin tytäryhteisön hallituksen jäseniltä kollektiivina edellytettävät keskeisimmät osaamis- ja pätevyysvaatimukset.

Hallituksen kollektiivisen osaamisen kautta varmistetaan kyky asianomaisen tytäryhteisön toimitusjohtajan ohjaamiseen ja tukemiseen asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi sekä tytäryhteisön kehittämiseksi.

Strategisesti tai muuten merkittävimmissä tytäryhteisöissä hallituksen jäsenten nimeämisen valmistelemiseksi voidaan perustaa osakkeenomistajan nimitystoimikunta, jonka tehtävänä on valmistella asetetut kriteerit täyttäviä hallituksen jäseniä ja heille maksettavia palkkioita koskevat ehdotukset. Muiden kaupungin tytäryhteisöjen hallituksen jäsenten nimeämistä koskevat ehdotukset valmistellaan nimitystoimikuntia perustamatta.

Tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten lukumäärä pyritään määrittelemään tehokkaan ja tuloksellisen työskentelyn kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Tästä syystä kaupungin tytäryhteisöjen hallitukseen valitaan vähintään kolme (3) ja enintään viisi (5) jäsentä, ellei jäsenten määrästä poikkeamiseen ole yksittäistapauksessa erityinen syy.

Markkinaehtoisesti toimivissa tytäryhteisöissä hallituksen toimikausi on yksi (1) vuosi, ellei toimikauden pituudesta poikkeamiseen ole yksittäisessä tytäryhteisössä erityinen syy. Muissa tytäryhteisöissä hallituksen toimikausi on kaksi (2) vuotta, ellei toimikauden pituudesta poikkeamiseen ole yksittäisessä tytäryhteisössä erityinen syy.

Tytäryhteisöjen hallitusten kollektiivisen osaamisen tukemiseksi ja ylläpitämiseksi hallituksen jäsenille järjestetään kaupunkikonsernin puitteissa hallitustyöskentelyn kannalta tarpeellista koulutusta.

Tytäryhteisöjen hallituspalkkiot perustuvat luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia koskevaan päätökseen. Tytäryhteisön hallituspalkkioryhmä määritellään tytäryhteisökohtaisessa omistajastrategiassa. Kaupunginhallitus voi päättää yksittäisten tytäryhteisöjen osalta poikkeamisesta yleisistä palkkioperusteista.

16. Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille

Kaupunki asettaa tavoitteita tytäryhteisöilleen tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa keskipitkällä aikajänteellä.

Omistajastrategioissa määriteltyjen avainmittareiden avulla seurataan, miten hyvin tytäryhteisöt etenevät kohti asetettuja pidemmän aikavälin tavoitteita. Avainmittareille ei pääsääntöisesti määritellä kaupunkiomistajan toimesta erillisiä vuotuisia tavoitearvoja vaan se on tytäryhteisöjen hallitusten tehtävänä ja vastuulla. Konsernijohto ja kaupunginkanslia pyrkivät kuitenkin tukemaan tytäryhteisöjä asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa ja voivat asettaa omistajastrategiassa määritellyille tavoitteille ja niiden avainmittareille tarkempia vuosittaisia tavoite- tai raja-arvoja.

Lisäksi kaupunginvaltuusto voi vuosittain asettaa merkittävimmille tytäryhteisöille tavoitteita kaupungin talousarviossa.

Omistajastrategioissa määriteltyjen tavoitteiden toteutumista seurataan osana tytäryhteisöjen talouden ja toiminnan seuranta. Kaupunginkanslia antaa tytäryhteisöille tarvittaessa tavoitteisiin liittyvää yksityiskohtaisempaa ohjausta.

17. Tytäryhteisöjen seuranta ja raportointi kaupungille

Seurannan ja raportoinnin tarkoituksena on antaa konsernijohdolle ja kaupunginkanslialle edellytykset johtaa ja valvoa kaupunkikonsernin toimintaa, seurata tytäryhteisökohtaisesti asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja omistaja-arvon kehittymistä sekä arvioida tytäryhteisöjen asemaa osana kaupunkikonsernia. Seurannan ja raportoinnin avulla varmistetaan osaltaan myös kaupungin luottamushenkilöiden tietojensaanti tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta.

Tytäryhteisöt raportoivat kaupungille toimintansa ja taloutensa kehittymisestä, niihin liittyvistä riskeistä sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta kaupunginkanslian konserniohjausyksikön antamien ohjeiden mukaisesti. Tytäryhteisöjen on raportoitava konsernijohdolle ja kaupunginkanslian konserniohjausyksikölle myös erikseen, mikäli niiden toiminta ei vastaa oletettua kehitystä tai niiden toimintaympäristössä tapahtuu merkittäviä muutoksia. Lisäksi tytäryhteisöjen on toimitettava kaupungille konsernitilinpäätöksen laatimista ja kaupungin taloudellisen aseman arviointia varten tarvittavat tiedot kaupunginkanslian ja/tai taloushallintopalveluliikelaitoksen määrämällä tavalla erikseen annettavan aikataulun mukaisesti.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto seuraa tytäryhteisöjen toimintaa ja tuloksellisuutta kaupunginkanslian määrääjain laatimien seurantaraporttien pohjalta ja arvioi tarvittaessa tytäryhteisön harjoittaman toiminnan tarvetta sekä tytäryhteisön asemaa kaupunkikonsernissa.

Tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien on toimitettava kaupunginhallituksen konsernijaostolle, pormestarille ja asianomaiselle apulaispormestarille sekä kaupun-

ginkanslialle toiminnastaan näiden tarvitsemat tiedot osakeyhtiölain mukainen osakkeenomistajien yhdenvertaisuus huomioon ottaen. Liikesalaisuudet ja muut salassa pidettävät asiat käsitellään salassa pidettävänä sen mukaan kuin laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta säädetään.

18. Kaupunkikonsernin tarkastus

Tarkastuslautakunta hyväksyy suunnitelman kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuksen järjestämisestä ja nimeää ehdokkaat näiden tilintarkastajiksi, ellei se erityisestä syystä ole antanut nimeämisoikeutta lautakunnan puheenjohtajalle. Tytäryhteisöjen tilintarkastajaksi nimetään kaupungin tilintarkastajaksi nimetty yhteisö, ellei tytäryhteisöjen lukumäärän tai muun tilintarkastukseen liittyvän syyn vuoksi ole perusteltua nimetä eri tilintarkastusyhteisöä.

Tytäryhteisöt toimittavat tarkastuslautakunnalle ja tarkastusvirastolle niiden tehtävien suorittamiseksi pyytämät tiedot. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kutsua kaupunkikonserniin kuuluvan tytäryhteisön toimielimen jäsenen sekä palveluksessa olevan henkilön kuultavaksi lautakunnan kokoukseen.

Kaupunginkanslian sisäisen tarkastuksen toimivaltaan kuuluu kaupungin kokonaan omistamien tytäryhteisöjen toiminnan tarkastus kansliapäällikön toimeksiannosta. Tarkastuksissaan sisäinen tarkastus arvioi tytäryhteisön johdon järjestämän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan tulee antaa sisäiselle tarkastukselle kaikki sen tarkastusten suorittamiseksi tarvitsemat tiedot.

19. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta tytäryhteisöissä

Sisäinen valvonta tarkoittaa sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus.

Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

Tytäryhteisöjen tulee noudattaa kaupunginhallituksen kulloinkin hyväksymää ohjetta sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta Helsingin kaupunkikonsernissa. Tytäryhteisöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat tytäryhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulle. Hallituksen on huolehdittava siitä, että tytäryhteisössä on toimivat johtamisen, raportoinnin, sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan menettelyt. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta tulee järjestää ottaen huomioon tytäryhteisön toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus. Sisäisen valvonnan on oltava riittävää ja oikeassa suhteessa toimintaan ja sen sisältämiin riskeihin. Tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta ja raportointi ovat osa kunkin tytäryhteisön sisäistä valvontaa.

20. Tytäryhteisöjen talouden ja investointien suunnittelu

Tytäryhteisöjen tulee ottaa huomioon vuotuista talousarviota laatiessaan tytäryhteisökohtaisessa omistajastrategiassa asetetut tavoitteet. Lisäksi tytäryhteisön tulee sen toiminnan laadun ja laajuuden näin edellyttäessä laatia omistajastrategiaan pohjautuva pitkän tähtäimen (5–10 vuotta) talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelma, josta tarvittaessa raportoidaan kaupunginkanslian antamien ohjeiden mukaisesti.

Tytäryhteisöissä hallituksen ja tytäryhteisön johdon tulee investointeja suunnitellessaan tehdä huolellisuusvelvollisuutensa täyttämiseksi asianmukaiset etukäteislaskelmat ja -selvitykset, jotta investointien tarpeellisuudesta sekä taloudellisesta ja toiminnallisesta kannattavuudesta voidaan riittävästi varmistua ennen kuin investointipäätös tehdään. Investointeja koskevissa laskelmissa tulee ottaa huomioon vaikutukset tytäryhteisön käyttötalouteen ja kassavirtaan.

21. Kaupunkikonsernin sisäiset tukipalvelut tytäryhteisöille

Kaupungin tytäryhteisöille mahdollistetaan konsernin sisäisten tukipalvelujen käyttö kilpailuneutraaliteettia ja valtiontukia koskevan sääntelyn puitteissa silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Tämä tarkoittaa muun muassa tukipalvelujen markkinaperusteista hinnoittelua.

Kukin tytäryhteisö selvittää konsernin sisäisten tukipalvelujen käyttöä oman toimintansa lähtökohdista pois lukien velvollisuus liittyä konsernitilijärjestelmään. Kaupungin konsernijohto ja kaupunginkanslia voivat antaa tytäryhteisöille tarvittaessa toimiohjeita myös muiden sisäisten tukipalvelujen käytöstä, jotta päästään kaupunkikonsernin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaiseen ratkaisuun.

Kaupunkikonsernissa hyödynnetään konsernipankkia osana sisäisiä tukipalveluja. Konsernipankkitoiminnalla tarkoitetaan kaupungin konsernilaajuisesti kilpailuttamien pankkipalveluiden (konsernitili) sekä kaupunginkanslian järjestämien rahoituspalveluiden (määräaikaistalletukset, laina- ja takausasiat sekä neuvonta) muodostamaa kokonaisuutta. Konsernitilin avulla hoidetaan kaupungin omien varojen lisäksi siihen liitettyjen tytäryhteisöjen kassavarojen sijoittaminen. Konsernipankkitoiminnan tavoitteena on yhdenmukaistaa konsernin rahoitustoimintoja kustannustehokkaaksi ja toimivaksi kokonaisuudeksi.

Tytäryhteisön tulee liittyä konsernitilijärjestelmään kaupunginkanslian ohjeiden mukaisesti. Lähtökohtaisesti vain muiden kuin markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen konsernitiliin voidaan tarvittaessa lisätä luottolimiitti, jolla voidaan rahoittaa lyhytaikaisesti esimerkiksi käyttöpääoman tarve.

22. Tasehallinnan ja sijoitustoiminnan periaatteet tytäryhteisöissä

Tasehallinta tarkoittaa rahoituksellisten tase-erien hallintaan liittyvää kokonaisuutta, jossa tarkastelun kohteena ovat erilaiset tytäryhteisön rahoitukselliset taseriskit ja niiden vaikutus tytäryhteisön tuloihin, menoihin sekä toimintaan. Taseriskit jakaantuvat maksuvalmius-, sijoitus-, rahoitus-, korko-, hinta- ja luottoriskeihin.

Sijoitustoiminta tarkoittaa tytäryhteisön varojen sijoittamista raha- ja pääomamarkkinoiden korkoa tuottaviin saamisiin kaupungin konsernipankkijärjestelmän ulkopuolella.

Kaupungin tytäryhteisöt noudattavat maksuvalmius-, sijoitus-, rahoitus-, korko-, hinta- ja luottoriskien suhteen matalaa riskiprofiilia. Riskienhallinnan pääpaino on riskeihin liittyvien menetysten sekä tappiovaaran välttämässä ja vähentämässä.

Tytäryhteisöjen ei tule rahoitus- ja sijoitustoiminnassaan ottaa aktiivisesti riskejä tuottojen lisäämiseksi tai menojen pienentämiseksi vaan välttää ja minimoida riskejä. Tytäryhteisöjen sijoitusten tulee lisäksi olla tarvittaessa realisoitavissa jo ennen eräpäivää yllättävien kassatarpeiden kattamiseksi, ellei tästä poikkeamiseen ole yksittäistapauksessa erityinen syy.

23. Konsernijohdon ja kaupungin luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen tytäryhteisöissä

Pormestarilla, apulaispormestareilla ja kansliapäälliköllä on oikeus saada kaikki tarvitsemansa tytäryhteisöä ja sen toimintaa koskevat tiedot. Tietojensaantioikeutta voidaan toteuttaa esimerkiksi säännöllisillä tapaamisilla tytäryhteisön johdon kanssa.

Kaupungin muilla luottamushenkilöillä on kuntalain mukaan oikeus saada kaupungin hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita he pitävät toimessaan tarpeellisena, ellei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tämä tietojensaantioikeus ulotetaan yhtiöjärjestys- tai sääntömääräyksillä koskemaan myös tytäryhteisöillä itsellään olevia tietoja, ellei osakkaiden yhdenvertaisuusperiaatteesta tai muusta vastaavasta syystä muuta johdu.

Tietojensaantia koskeva pyyntö esitetään kaupunginkanslian konserniohjausyksikölle, jos kyse on kaupungin hallussa olevista tiedoista. Mikäli pyyntö perustuu tytäryhteisön tietojensaantioikeutta koskevaan yhtiöjärjestys- tai sääntömääräykseen, pyyntö esitetään suoraan kyseiselle tytäryhteisölle.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamiaan tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehävän hoitamista varten.

24. Viestintä

Kuntalain mukaan kaupungin on tiedotettava toiminnastaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Tiedottamisvelvollisuus koskee koko kaupunkikonsernin toimintaa, osallistumista kaupunkien ja kuntien yhteistoimintaan sekä muuta omistukseen, sopimukseen tai rahoittamiseen perustuvaa toimintaa.

Koska tiedottamisvelvollisuus koskee koko kaupunkikonsernin toimintaa, kaupungin tytäryhteisöjen aktiivinen ja avoin viestintä on välttämätöntä. Tytäryhteisöjen on oma-aloitteisesti ja mahdolliset kieli- ja esteettömyysvaatimukset huomioon ottaen tiedotettava riittävällä tavalla muun muassa palveluistaan, toiminnastaan ja taloudestaan. Tytäryhteisöjen tulee viestinnällään mahdollistaa ja edistää niiden toiminnan kustannustehokkuuden ja laadun vertailtavuutta sekä ajallisesti että muihin vastaaviin toimijoihin verrattuna.

Tytäryhteisöillä on lisäksi velvollisuus informoida konsernijohtoa ja kaupunginkanslian konserniohjausyksikköä erikseen ennen merkittävän asian julkiseksi tuloa. Informointivelvollisuuden toteuttamisesta vastaavat tytäryhteisön hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja.

Helsinki
Helsingfors

HYVÄ HALLINTO- JA JOHTAMISTAPA HELSINGIN KAUPUNKIKONSERNISSA

Kaupunginhallituksen konsernijaoston hyväksymä **kuun . p:nä 2**

Sisällys

1.	JOHDANTO	4
2.	Hyvän hallinto- ja johtamistavan soveltaminen	4
3.	Kaupungin konserniohjauksen toteuttaminen	5
4.	Kaupungin yhteystahot konserniohjaus sekä yhtiö- ja vuosikokousasioissa	6
5.	Menettely konserniohjeen mukaisen kaupungin kannan hankkimisessa tiettyihin tytäryhteisön toimenpiteisiin.....	6
6.	Osakeyhtiön yhtiöjärjestys ja säätiön säännöt.....	7
6.1.	Tytäryhteisöjen yhtiöjärjestykset ja säännöt.....	7
6.2.	Luottamushenkilöiden ja konsernijohton tietojensaantioikeutta koskevat määräykset.....	8
6.3.	Yhtiöjärjestys tai säännöt ja niiden muuttaminen.....	8
7.	Osakeyhtiön osakasluettelo.....	9
8.	Päätöksenteko osakeyhtiössä.....	9
8.1.	Yhtiökokous ja osakkeenomistajan päätös.....	9
8.2.	Yhtiökokouksen valmistelu ja koollekutsuminen	10
8.3.	Menettely yhtiökokouksessa.....	11
8.4.	Osakkeenomistajan päätöstä koskeva menettely	12
9.	Päätöksenteko säätiössä.....	13
10.	Tytäryhteisön hallitus.....	13
10.1.	Hallituksen tehtävät	13
10.2.	Hallituksen puheenjohtaja	15
10.3.	Hallituksen työskentely	16
10.4.	Hallituksen vastuu	18
10.5.	Hallituksen jäsenen valinta sekä eroaminen ja erottaminen	18
10.6.	Hallituksen jäsenen kelpoisuus ja riippumattomuus.....	19
11.	Toimitusjohtaja.....	20
11.1.	Toimitusjohtajan tehtävät	20
11.2.	Toimitusjohtajan valinta, eroaminen ja erottaminen.....	21
12.	Lähipiiritoimet.....	21
13.	Palkkaus ja palkkiot	22
14.	Avoimuus ja viestintä tytäryhteisöissä	23
15.	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	23
16.	Sisäinen tarkastus.....	24
17.	Tytäryhteisön tilintarkastus ja tarkastuslautakunta	24
17.1.	Yleistä tilintarkastajasta ja tilintarkastuksesta	24
17.2.	Tilintarkastusmenettely ja -aikataulu kaupunkikonsernissa.....	25
17.3.	Tarkastuslautakunta	25
18.	Tytäryhteisön toiminnan seuranta ja raportointi	26

19. Hankinnat tytäryhteisössä	26
20. Eettiset periaatteet ja vastuullinen toiminta	27
LIITTEET	27

1. JOHDANTO

Helsingin kaupungin konserniyhteisöissä noudatettava hyvä hallinto- ja johtamistapa sisältää yhteisöjen hallintoa ja johtamista koskevat ohjeet konsernin erityisluonne ja konserniin kuuluvien yhteisöjen erityistehtävät huomioon ottaen.

Hyvän hallinto- ja johtamistavan tarkoituksena on

- yhtenäistää kaupungin tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä;
- selkeyttää konserniohjeen mukaisen konserniohjauksen toteuttamista;
- varmistaa, että kaupungin omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tuloksellisesti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten;
- tukea ja edistää tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta, omistaja-arvon positiivista kehittymistä ja suojaamista sekä luottamusta tytäryhteisöjen, kaupungin ja eri sidosryhmien välillä;
- varmistaa tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen; sekä
- edistää tytäryhteisöjen toiminnan ja viestinnän avoimuutta, ennakoitavuutta ja läpinäkyvyyttä.

Tässä ohjeessa sovelletaan Helsingin kaupungin konserniohjeen määritelmiä. Tässä ohjeessa hallitukseen rinnastetaan myös muut vastaavat yhteisön hallinto- tai toimielimet. Toimitusjohtajaan rinnastetaan soveltuvin osin toiminnanjohtaja tai muu vastaava tytäryhteisön työsuhteinen operatiivinen johtaja.

2. Hyvän hallinto- ja johtamistavan soveltaminen

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa on noudatettava kaikissa kaupungin tytäryhteisöissä niiden yhteisömuodosta riippumatta, ellei asianomaista tytäryhteisöä koskevasta lainsäädännöstä muuta johdu. Erityisesti asunto-osakeyhtiöiden on otettava huomioon niitä koskeva erityissääntely. Hyvä hallinto- ja johtamistapa täydentää lainsäädännön sääntelyä ja etenkin asunto-osakeyhtiölain, osakeyhtiölain, säätölain, kuntalain sekä kirjanpitolain ja tilintarkastuslain säännöksiä.

Hyvä hallinto- ja johtamistapa täydentää kaupungin kulloinkin voimassa olevaa konserniohjetta, jonka noudattamisesta on linjattu Helsingin tytäryhteisöjen konserniohjausta koskevassa yhtiöjärjestysmääräyksessä tai säätöiden sääntömääräyksessä. Kuten konserniohjeen noudattaminen, myös sitä täydentävän hyvän hallinto- ja johtamistavan noudattaminen on hallituksen lakisääteisen huolellisuusvelvollisuuden mukaista. Hallituksen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan tulee huolehtia, että yhteisön uudet hallituksen jäsenet saavat käyttöönsä tämän hyvän hallinto- ja johtamistavan ohjeen valintansa jälkeen.

Hyvään hallinto- ja johtamistapaan perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta välittömästi kirjallisesti kaupunginkanslian konserniohjaukselle.

Lisäksi hyvän hallinto- ja johtamistavan mukaisesta ohjeesta tai menettelystä voidaan yksittäistapauksessa poiketa perustellusta syystä. Poikkeamistarpeesta on oltava hyvissä ajoin ennakkoon yhteydessä kaupunginkanslian konserniohjaukseen. Jos kyse on asiasta, johon on konserniohjeen mukaan saatava kaupungin kanta, tämä kanta on hankittava ennen ohjeesta tai menettelystä poikkeamista.

Kaupunkikonserniin kuuluvat emoyhteisöt huolehtivat, että hyvää hallinto- ja johtamistapaa noudatetaan soveltuvin osin myös niiden tytäryhteisöissä (ns. tyttärentytär).

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa noudatetaan myös kaupunkikonsernin talouden ja toiminnan kannalta merkittävien osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien ohjauksessa siinä määrin kuin se on kaupungin omistusosuus, määräysvalta taikka äänivalta- tai peruspääomaosuus huomioon ottaen mahdollista ja perusteltua.

Tämä ohje ei koske kaupungin virastojen, toimialojen ja liikelaitosten ohjausta.

Kaupunginkanslia voi antaa tämän ohjeen noudattamisesta ja sen sisällöstä tarkentavia ohjeita sekä tarpeen mukaan opastusta tytäryhteisön hallitukselle.

3. Kaupungin konserniohjauksen toteuttaminen

Kaupunki toteuttaa konserniohjausta seuraavilla tavoilla:

1. konserniohjeen kautta;
2. määrittämällä yleisiä omistajastrategisia linjauksia kaupunkistrategiassa;
3. asettamalla tytäryhteisölle tavoitteita tytäryhteisökohtaisessa omistajastrategiassa tai tarpeen mukaan taloudellisesti ja/tai toiminnallisesti merkittäville tytäryhteisöille myös kaupungin talousarviossa;
4. sisällyttämällä yhteisön yhtiöjärjestykseen ja/tai sääntöihin kaupungin yhteisölle asettamien tavoitteiden mukaiset määräykset yhteisön toimialasta, toiminnasta ja tarkoituksesta sekä konserniohjauksesta ja tiedonsaantioikeudesta;
5. käyttämällä omistajalle, perustajalle, jäsenelle ja/tai vastaavalle yhteisöä koskevan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen/sääntöjen mukaan kuuluvaa päätösvaltaa;

6. tekemällä henkilövalinnat yhteisön hallitukseen ja muihin toimitelmiin, joihin kaupungilla on oikeus nimittää jäseniä ja/tai tehdä ehdotuksia jäsenistä;
7. laatimalla aina tarpeen mukaan usean eri osakkeenomistajan yhteisöön osakassopimuksen ja/tai varmistaa eri osapuolten oikeudet ja velvollisuudet muilla vastaavilla sopimuksilla (hankeyhteistyö, rahoitus yms.);
8. edellyttämällä kaupungin kannan hankkimista tiettyihin toimenpiteisiin konserniohjeen mukaisesti;
9. antamalla toimiohjeita kaupunkia yhteisön toimitelmissä edustaville henkilöille; sekä
10. vapaamuotoisen yhteydenpidon kautta sekä järjestämällä tarpeellista koulutusta tytäryhteisöille.

Helsingin kaupunkikonsernin johtamisessa ja ohjaamisessa otetaan huomioon tytäryhteisöjen toimialakohtaiset ja niiden toimintaympäristöön sekä toiminnan laatuun ja laajuuteen liittyvät erityispiirteet.

4. Kaupungin yhteystahot konserniohjaus sekä yhtiö- ja vuosikokousasioissa

Kaupungin yhteystaho tytäryhteisölle konserniohjausasioissa, kuten konserniohjeen mukaisen kaupungin kannan hankkimisessa, on kaupunginkanslian konserniohjaus (konserni@hel.fi).

Konserniyhteisöjen yhtiö- ja vuosikokousasioissa valmistelijoina toimivat kaupunginsihteerit ja konserniohjaus sekä yhtiökokousedustajina kaupunginkanslian oikeuspalvelut (oike@hel.fi). Kaupungin kirjaamo (helsinki.kirjaamo@hel.fi) ja konserniohjaus neuvovat asian valmistelijaan ja valmisteluun liittyvissä kysymyksissä.

5. Menettely konserniohjeen mukaisen kaupungin kannan hankkimisessa tiettyihin tytäryhteisön toimenpiteisiin

Tytäryhteisön on hankittava kaupungin kanta konserniohjeessa määriteltyihin merkittäviin toimenpiteisiin ennen niitä koskevaa lopullista päätöksentekoa tai viimeistään ennen sen täytäntöönpanoa tytäryhteisössä. Tyypillisesti tällaisia tilanteita ovat yhteisön toimintaan nähden periaatteellisesti laajakantoiset muutokset sekä merkittävät investoinnit ja lainanotot. Myös toimitusjohtajan palkkaamiseen tulee hankkia kaupungin kanta.

Velvollisuus kaupungin kannan hankkimiseen on tytäryhteisön hallituksella ja toimitusjohtajalla. Yhteisön velvollisuus konserniohjeen mukaisen kaupungin kannan hankkimiseen ei koske tilanteita, joissa kaupunki on omalta osaltaan mukana päätöksen tekemänä osapuolena, esimerkiksi solmittaessa palvelusopimus kaupungin ja tytäryhteisön välillä tai kun asiasta päätetään yhtiökokouksessa /

osakkeenomistajan päätöksellä. Kaupungin toimiohje näissä tilanteissa annetaan hallintosäännön mukaisesti.

Käytännössä tytäryhteisön hallitus valmistelee mahdollisesti kaupungin kantaa edellyttävän päätöksen tavalliseen tapaan arvioiden asiaa huolellisesti yhteisön edun kannalta. Näin kaupungilla on kantaa annettaessa selvillä yhteisön hallituksen lopullinen näkemys asiassa. Huolellisen päätösvalmistelutyön ohella tytäryhteisön johdon tulee olla hyvissä ajoin etukäteen ennen toimenpiteen lopullista edistämistä yhteydessä kaupunginkanslian konserniohjaukseen. Tällöin voidaan yhdessä käydä läpi, tarvitaanko toimenpidettä koskevaan päätökseen myös kaupungin kanta ja miten se annetaan, sekä suunnitella tarkoituksenmukainen aikataulu.

Kaupungin kannan antava taho ratkaistaan tapauskohtaisesti hallintosäännön ja konserniohjeen mukaisesti.

6. Osakeyhtiön yhtiöjärjestys ja säätiön säännöt

6.1. Tytäryhteisöjen yhtiöjärjestykset ja säännöt

Osakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä ja säätiön säännöissä määritetään yhteisön toiminta ja tarkoitus. Yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen määräykset täydentävät yhteisöä koskevan lainsäädännön (esim. osakeyhtiölaki tai säätiölaki) määräyksiä.

Tytäryhteisöjen yhtiöjärjestys- ja sääntömääräyksissä tuodaan esille yhteisön strateginen, taloudellinen ja toiminnallinen tarkoitus osana kaupunkikonsernia sekä osana kaupungin palvelutuotantoa ja/tai muuta toimintaa. Tytäryhteisöjen yhtiöjärjestyksissä on myös määräykset kaupungin omistajaohjauksen noudattamisesta sekä kaupungin luottamushenkilöiden ja konsernijohdon tietojensaantioikeudesta, ellei esimerkiksi osakkaiden yhdenvertaisuudesta tai muusta vastaavasta syystä muuta johdu.

Kaupunki on vahvistanut malliyhtiöjärjestykset markkinaehtoisesti toimiville ja muille tytäryhtiöille (mukaan lukien keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt) sekä mallisäännöt perustamilleen tytársäätiöille. Malliyhtiöjärjestykset ja -säännöt ovat tämän ohjeen liitteinä 1–4.

Malliyhtiöjärjestysten ja -sääntöjen tarkoituksena on toimia pohjana tytäryhteisöjen yhtiöjärjestyksille ja säännöille siten, että pääsääntöisesti kaupungin tytäryhteisöjen yhtiöjärjestykset tai säännöt ovat näiden mallien mukaisia. Malliyhtiöjärjestysten ja -sääntöjen määräyksiä täydennetään tarvittaessa kunkin tytäryhteisön erityispiirteistä johtuvilla määräyksillä. Perustellusta yhteisön toimintaan, tarkoitukseen tai omistuspohjaan liittyvästä syystä yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä voidaan poiketa mallien määräyksistä.

6.2. Luottamushenkilöiden ja konsernijohton tietojensaantioikeutta koskevat määräykset

Konserniohjeessa kaupunki ulottaa kuntalain säännöksiä vastaavan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden koskemaan myös tytäryhteisöjä. Tietojensaantioikeus toteutetaan siten, että tytäryhteisöjen yhtiöjärjestyksissä tai säännöissä määrätään luottamushenkilöiden tietojensaantioikeudesta.

Luottamushenkilöiden tietojensaantioikeus tytäryhteisöltä koskee tietoja, joita he toimessaan pitävät tarpeellisena. Tietojensaantioikeutta on määräyksissä rajoitettu kuntalakea vastaavasti siten, että tietojensaantioikeus ei koske asiakirjoja, jotka viranomaisen asiakirjoina olisivat salassa pidettäviä. Tällaisia salassa pidettäviä asiakirjoja ovat mm. asiakirjat, jotka sisältävät tietoja tytäryhteisön liikesalaisuudesta.

Kun luottamushenkilö esittää yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin kirjatun tietojensaantioikeuden nojalla tytäryhteisölle kirjallisen tietopyynnön, tulee yhteisön johdon valmistella asia ja antaa luottamushenkilölle hänen pyytämänsä tiedot kohtuullisessa ajassa kirjallisesti edellyttäen, että kysymys ei ole edellä mainituin tavoin salassa pidettävästä tiedosta. Jos kyse on salassa pidettävästä tiedosta, tästä ilmoitetaan myös kirjallisesti. Tietopyynnössä tulee perustella pyydettyjen tietojen tarpeellisuus luottamushenkilötoimen hoitamisen kannalta.

Tytäryhteisöjen yhtiöjärjestyksissä tai säännöissä määrätään pääsääntöisesti luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden lisäksi myös pormestarin, apulaispormestarien sekä kansliapäällikön tietojensaantioikeudesta. Näiden kaupungin konsernijohtoon kuuluvien tahojen tietojensaantioikeutta ei ole rajoitettu, kun tietojensaanti perustuu hallintosäännön mukaisiin konserniohjaustehtäviin. Tietojensaantioikeus koskee kaikkea tytäryhteisön tietoja edellyttäen, että pakottavasta lainsäädännöstä ei johdu estettä tietojen luovuttamiselle. Tytäryhteisön johdon on annettava pyydetty tiedot kohtuullisessa ajassa.

Kaikissa tietojensaantitilanteissa luottamushenkilöiden ja kaupungin konsernijohtoon kuuluvien tahojen on toimittava omalta osaltaan kuntalaissa ja julkisuuslaissa säädettyjen velvollisuuksien mukaisesti.

6.3. Yhtiöjärjestys tai säännöt ja niiden muuttaminen

Tytäryhteisön johdon on toimittava yhteisönsä yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaisesti.

Tytäryhteisön yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muuttamisesta tulee aina olla mahdollisimman hyvissä ajoin ennen yhtiökokousta tai sääntöjen muuttamisesta päättävää hallituksen kokousta yhteydessä vapaamuotoisesti kaupunginkanslian konserniohjaukseen. Yhtiöjärjestyksen muuttaminen on yhtiökokouksessa tai osakkeenomistajan päätöksenä päätettävä asia, mihin kaupunki antaa toimiohjeen hallintosäännön mukaisesti. Säätiön hallituksen päättäessä säätiön säännöistä on

selvitettävä tapauskohtaisesti, onko asiassa tarvetta muodolliselle kaupungin kannalle.

Tytäryhteisön tulee rekisteröidä uusi yhtiöjärjestys tai säännöt viivytyksettä ja toimittaa ne mahdollisimman pian rekisteröinnin jälkeen kaupunginkanslian konserniohjaukselle ja oikeuspalveluille.

7. Osakeyhtiön osakasluettelo

Osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallituksen on pidettävä osakkeista ja niiden omistajista luettelo (osakasluettelo), johon merkitään kunkin osakkeenomistajan nimi ja osoite sekä yksilöityjen osakkeiden tai osakekirjojen lukumäärä osakelajeittain ja osakkeiden antamispäivä. Osakasluetteloon on merkittävä myös muut erot osakkeiden tuottamisissa oikeuksissa ja velvollisuuksissa, jos sellaisia on. Jos osakkeesta ei ole annettu osakekirjaa, osakasluetteloon on lisäksi merkittävä yhtiölle ilmoitettu osaketta mahdollisesti rasittava panttioikeus tai muu vastaava oikeus.

Hallitus voi delegoida osakasluettelon ajantasaisuuden ylläpitämisen käytännössä toimitusjohtajan hoidettavaksi.

Tytäryhteisön osakasluettelo ja sen päivitykset tulee toimittaa viivytyksettä konserniohjaukseen. Jatkuva velvollisuus ilmoittaa osakkeenomistajissa tapahtuneet muutokset ei koske niitä tytäryhteisöjä, joiden tavanomaiseen toimintaan omistussuhteissa tapahtuvat muutokset kuuluvat (esimerkiksi ns. alueelliset yhtiöt, joiden omistajiksi alueen asunto-osakeyhtiöt liittyvät). Näiden tytäryhteisöjen osalta riittää päivitetyn osakasluettelon toimittaminen kerran vuodessa tilinpäätösraportoinnin yhteydessä.

8. Päätöksenteko osakeyhtiössä

8.1. Yhtiökokous ja osakkeenomistajan päätös

Osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksissa tai tekemällä osakkeenomistajien yksimielisiä päätöksiä. Osakeyhtiölaissa ja kaupungin tytäryhtiöiden yhtiöjärjestyksissä määritellään asioita, joista on päätettävä yhtiökokouksessa tai osakkeenomistajien yksimielisellä päätöksellä.

Osakkeenomistajan päätöksessä osakkeenomistajat päättävät yksimielisinä yhtiökokoukselle kuuluvasta asiasta yhtiökokousta pitämättä. Päätös on kirjattava, päivättävä, numeroitava ja allekirjoitettava. Jos yhtiössä on useampia kuin yksi osakkeenomistaja, vähintään kahden heistä on allekirjoitettava päätös.

Tilikauden aikana yhtiössä on järjestettävä yksi varsinainen yhtiökokous. Tarvittaessa järjestetään ylimääräisiä yhtiökokouksia tai tehdään osakkeenomistajan päätöksiä.

Yhtiökokoukseen liittyvien kaupungin toimiohjeiden antamisesta sekä osakkeenomistajan päätöksen tekemisestä määrätään hallintosäännössä.

8.2. Yhtiökokouksen valmistelu ja koollekutsuminen

Tytäryhtiöiden yhtiökokous- ym. asioihin liittyvät kaupungin päätökset valmistellaan kaupunginkansliassa. Onnistuneen ja oikea-aikaisen valmistelun varmistamiseksi sekä mahdollisesti asiassa tarvittavan kaupungin toimiohjeen mahdollistamiseksi tytäryhtiöiden tulee olla riittävän hyvissä ajoin yhteydessä asian valmistelijaan kaupunginkansliassa.

Kaupunkia osakkeenomistajana edustaa tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa lähtökohtaisesti kaupunginlakimies tai hänen valtuuttamansa henkilö eli käytännössä usein kaupunginkanslian oikeuspalveluiden lakimies, kaupunginasiamies tai muu henkilö, joka on riittävästi perehtynyt yhtiökokouskäytäntöihin kaupungilla. Edustuksen jatkuvuuden turvaamiseksi jokaiselle yhtiölle on nimetty oikeuspalveluista yhtiökokousedustaja, joka käy kyseisen tytäryhtiön kokouksissa vuosittain.

Tytäryhtiöiden tulee sopia yhtiökokouksen ajankohdasta ennakoon kaupunginkanslian oikeuspalveluiden kanssa. Kokouksen ajankohdasta päätettäessä tytäryhtiöiden on myös otettava huomioon kokouksessa käsiteltävät asiat sekä tarvittaessa keskusteltava konserniohjauksen kanssa kaupungin päätöksentekoaikataulusta sekä tarpeesta konsernijaoston toimiohjeille ja/tai kaupungin konserniohjeen mukaiselle kannalle.

Kaupungin yhtiökokousedustajana ei voi toimia tytäryhtiön hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja.

Yhtiökokous voidaan järjestää kokonaan ilman kokouspaikkaa tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, jos yhtiöjärjestyksessä näin määrätään. Yhtiöjärjestyksessä tämän mahdollistaessa tytäryhtiön hallituksen on syytä harkita tällaisten osallistumismahdollisuuksien tarjoamista ja kaupungin kokonaan omistamissa tytäryhtiöissä tämä on syytä ottaa yhtiökokouksen järjestämisen lähtökohdaksi. Kaupungin malliyhtiöjärjestyksissä on määräys, joka mahdollistaa kokouksen järjestämisen tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Mikäli tytäryhtiön hallitus päättää, että fyysisen kokouksen lisäksi yhtiökokoukseen voi osallistua myös etäyhteyksin, tulee asiasta mainita kokouksutsussa.

Yksimieliset osakkeenomistajat voivat myös sopia yhtiökokouksen järjestämisen tavasta edellä olevasta poiketen. Kaupungin ollessa ainoa osakkeenomistaja yhtiökokous tulee järjestää käsiteltäviin asioihin nähden tarkoituksenmukaisella tavalla, joustavasti ja kustannustehokkaasti.

Yhtiökokouksutsussa on aina mainittava

- yhtiön nimi ja yhteystiedot,
- kokousaika- ja paikka, sekä
- kokouksen asialista.

Lisäksi varsinaisen yhtiökokouksen kutsun liitteenä on oltava

- tilinpäätös käsittäen tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot,
- toimintakertomus,
- tilintarkastuskertomus, sekä
- keskinäisessä kiinteistöosakeyhtiössä ja asunto-osakeyhtiössä talousarvio mahdollisine vastikkeineen.

Jos varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään myös tavanomaisesta poikkeavia asioita, on yhtiökokouksen kutsun liitteenä oltava hallituksen yksiselitteinen päätösehdotus näistä muista asioista (yhtiöjärjestyksen muuttaminen, osakepääoman muuttaminen, osakeannin järjestäminen, laina- tai vakuusjärjestelyt tms.). Ylimääräisen yhtiökokouksen kutsun liitteenä on aina oltava hallituksen päätösesitys kunkin käsiteltävän asian osalta.

Kokouksen asialistalle on sisällytettävä osakkeenomistajan kirjallisesti hyvissä ajoin yhtiökokouksen käsiteltäväksi haluamat asiat edellyttäen, että ne kuuluvat osakeyhtiölain ja/tai yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokouksen päätettäväksi.

Yhtiökokoukset toimitetaan osakeyhtiölain ja yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaisessa ajassa. Yhtiöjärjestyksen mukaisista vähimmäisajoista riippumatta yhtiökokoukset on tarkoituksenmukaista toimittaa mahdollisimman ajoissa kaupungille, jotta kaupunki ehtii tehdä tarvittaessa omat yhtiökokousta koskevat päätöksensä oikeassa toimielimessä ennen kokousta.

Yhtiökokoukset toimitetaan kaupungille sähköisenä kaupungin kirjaamoon. Lisäksi yhtiökokoukset toimitetaan tiedoksi kaupunginkanslian oikeuspalveluihin sekä konserniohjaukseen, lukuun ottamatta niiden asunto-osakeyhtiöiden ja kiinteistöosakeyhtiöiden yhtiökokouksia, joissa kaupungin omistusosuus ei ole merkittävä ja jotka näin toimitetaan suoraan kaupunkiympäristön toimialalle (kymp.osaketilat@hel.fi).

Asiakirjoja ei tule lähettää yksinomaan yhtiökokousedustajien tai muun kaupungin henkilöstön henkilökohtaisiin sähköpostiosoitteisiin.

8.3. Menettely yhtiökokouksessa

Yhtiökokoukseen osallistuvat osakkeenomistajat.

Osakkeenomistajan edustajalla sekä yhtiön hallituksen jäsenillä, tilintarkastajalla ja toimitusjohtajalla on aina oikeus osallistua yhtiökokoukseen. Kaupungin tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa toimitusjohtajan ja/tai hallituksen puheenjohtajan läsnäolo on usein perusteltua käsiteltävien asioiden kannalta, sen sijaan tilintarkastajan läsnäolo yhtiökokouksessa on tarpeellista ainoastaan poikkeuksellisesti. Muiden henkilöiden osallistuminen edellyttää yhtiökokouksen suostumuksen.

Yhtiökokouksessa valitaan puheenjohtaja ja pöytäkirjantarkastajat, ja kokouksessa edetään yhtiökokouksutsun asialistan mukaisesti, ellei toisin kokouksessa päätetä. Yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat tulee valmistella siten, että asiassa voidaan tehdä päätös yhtiökokouksessa samalla kertaa.

Yhtiökokous voi päättää, että asian käsittely siirretään jatkokokoukseen, jos asian selvittäminen tai esimerkiksi vasta kokouksessa havaittu tarve kaupungin kannalle sitä vaatii. Jatkokokouksesta säädetään osakeyhtiölaissa. Päätös asian siirtämisestä jatkokokoukseen voidaan tehdä, vaikka tästä ei olisi ollut mainintaa yhtiökokouksen asialistalla ja/tai kaupungin yhtiökokousedustajalle annetuissa toimiohjeissa. Jatkokokouksen ajankohdasta ja kokouspaikasta on yleensä tarkoituksenmukaista tehdä samalla päätös, muutoin asia jää hallituksen tehtäväksi. Jatkokokoukseen ei tarvitse lähettää eri kutsua, jos se pidetään neljän viikon kuluessa yhtiökokouksesta. Vaihtoehtoisesti voidaan myös järjestää uusi yhtiökokous, jonka osalta noudetaan yhtiökokousta koskevia kutsuaikoja ja -tapoja.

Jos tietoliikenneyhteys tai kokouksen järjestämiseen käytettävän muun teknisen apuvälineen toimintahäiriö voi vaikuttaa kokouksen päätösten pätevyyteen ja on syytä olettaa häiriön korjaamisen viivästyttävän kokousta olennaisesti, yhtiökokouksen puheenjohtaja voi päättää kokouksen keskeyttämisestä ja jatkamisesta neljän viikon kuluessa kokouksutsun mukaisesta kokouksen aloitushetkestä.

Yhtiökokouksen pöytäkirja tulee laatia ja allekirjoittaa kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta. Alkuperäinen allekirjoitettu yhtiökokouspöytäkirja säilytetään yhtiössä, ja kopio allekirjoitetusta pöytäkirjasta toimitetaan kaupungin yhtiökokousedustajalle.

8.4. Osakkeenomistajan päätöstä koskeva menettely

Osakkeenomistajan päätöksellä voidaan myös päättää yhtiökokoukselle kuuluvasta asiasta, mikä on usein tarkoituksenmukaista kaupungin täysin omistamissa tytäryhtiöissä. Tytäryhtiöiden osakkeenomistajan päätökset valmistellaan kaupunginkansliassa. Tämän päätösmenttelyn käyttämisestä sekä siihen liittyvistä käytännön menettelytavoista sovitaan tapauskohtaisesti etukäteen kaupunginkanslian oikeuspalveluiden sekä konserniohjauksen kanssa. Olennaista on, että tytäryhtiön johto on asiasta hyvissä ajoin ennakkoon yhteydessä kaupunginkansliaan.

Lähtökohtana on, että tytäryhtiön hallitus valmistelee osakkeenomistajan päätöksenä tehtävät päätökset sisällöllisesti. Hallituksen ehdotuksessa osakkeenomistajan päätökseksi ei tarvitse olla ehdotusta päätöspäiväksi. Kaupunki tekee osakkeenomistajan päätöksen hallintosäännön mukaisesti joko kaupunginhallituksen konsernijaoston tai kaupunginlakimiehen päätöksellä.

Kaupungin täysin omistamien tytäryhtiöiden osakkeenomistajan päätöksissä kaupunginkanslian oikeuspalvelut kirjaa päätöksen osakeyhtiölain mukaisesti ja

toimittaa tiedoksi yhtiölle. Muissa yhtiöissä osakkeenomistajien päätöksen kirjaamisesta sovitaan erikseen.

9. Päätöksenteko säätiössä

Ylintä päätösvaltaa säätiössä käyttää hallitus.

Tytärsäätiössä kaupunki nimeää vähintään enemmistön säätiön hallituksen jäsenistä säätiön sääntöjen mukaisesti. Tytärsäätiöiden säännöissä myös pääsääntöisesti asetetaan kaupungin suostumus edellytykseksi tietyille päätöksille kuten säätiön sääntöjen ja tarkoituksen muuttamiselle sekä säätiön purkamiselle.

Kaupungin tytärsäätiöiden sääntöihin on säätiöiden mallisääntöjen mukaisesti pääsääntöisesti otettu määräys säätiön hallituksen vuosikokouksesta, joka on pidettävä toukokuun loppuun mennessä. Vuosikokouksessa hallitus mm. vahvistaa toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, toteaa valitut hallituksen jäsenet sekä tilintarkastajat ja vahvistaa näiden palkkiot.

Vuosikokouksesta on tytärsäätiöiden mallisääntöjen mukaan ilmoitettava kaupungille vähintään neljä viikkoa ennen kokousta.

Vuosikokousilmoitus tulee toimittaa Helsingin kaupungin kirjaamoon ja konserniohjaukselle.

Jos kaupungin nimeämän säätiön hallituksen jäsenen toimikausi päättyy muuten kuin vuosikokouksen yhteydessä, on tästä toimitettava viipymättä kaupungille tieto ja uuden jäsenen nimeämispyyntö. Kaupunki toimittaa asiassa toimivaltaisen toimielimen tekemän päätöksen jälkeen säätiölle tiedon kaupungin nimeämistä hallituksen jäsenistä.

10. Tytäryhteisön hallitus

10.1. Hallituksen tehtävät

Tytäryhteisön hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät asianomaista yhteisöä koskevan lainsäädännön, yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen sekä mahdollisen osakassopimuksen mukaisesti. Hallitus edustaa yhteisöä, minkä lisäksi yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä voi olla yhteisön edustamisesta tarkentavia määräyksiä.

Yhteisön johdon on huolellisesti toimien edistettävä yhteisön etua. Tämä lojaliteetti- ja huolellisuusvelvoite ohjaa hallituksen työskentelyä sen tehdessä kollektiivina harkittuja ja perusteltuja päätöksiä sekä ohjatesa ja valvoessa yhteisön toimintaa ja hallintoa. Säätiössä em. velvollisuudet ulottuvat myös säätiön tarkoituksen toteutumisen edistämiseen.

Osakeyhtiössä hallitustyöskentelyä ohjaa myös yhdenvertaisuusperiaate, jonka mukaan hallitus ei saa tehdä päätöstä tai ryhtyä muuhun toimenpiteeseen, joka on omiaan tuottamaan omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhtiön tai toisen omistajan kustannuksella.

Osakeyhtiön hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä (yleistoimivalta). Säätiössä yleistoimivalta pitää sisällään säätiön toiminnan järjestämisen asianmukaisesti tarkoituksen toteutumiseksi. Edelleen osakeyhtiön ja säätiön hallitus vastaa siitä, että ko. yhteisön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Kaupungin tytäryhteisöissä hallituksen toiminnan lähtökohtana on tytäryhteisökohtainen omistajastrategia. Hallituksen tehtävänä on

- päättää yhteisön toiminnallisesta strategiasta, vuosisuunnitelmista ja tavoitteista ottaen huomioon yhteisökohtainen omistajastrategia, muu kaupungin antama omistajaohjaus sekä toimintaympäristön asettamat reunaehdot;
- huolehtia riittävästä yhteydenpidosta omistajien kanssa;
- valita ja tarvittaessa erottaa toimitusjohtaja sekä määrittää ja vahvistaa kirjallisesti toimitusjohtajan toimitusuhteen ehdot kaupungin mallisopimusmääräykset huomioiden;
- ohjata, tukea ja valvoa toimitusjohtajaa ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhteisön päivittäisjohtamista siten, että hallituksella on riittävä ja ajantasainen tieto ja ymmärrys ylimmän johdon tehtävä- ja vastuualueista sekä yhteisön sisäisestä tilasta;
- varmistaa, että yhteisön sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty;
- määritellä toimitusjohtajan ja muut tarvittavat yhteisön sisäiset päätöksenteko-, hankinta- ym. toimivaltuudet;
- päättää toimitusjohtajan suorien alaisten rekrytoinneista ja tarvittaessa palvelussuhteiden päättämisestä (ns. yksi yli -periaate);
- yksittäistapauksessa taikka yhtiöjärjestyksen tai sääntömääräyksen nojalla halutessaan päättää toimitusjohtajan yleistoimivaltaan kuuluvasta asiasta; sekä
- kutsua koolle yhtiö- tai vuosikokous.

Hallituksen tehtävänä on lisäksi aktiivisesti seurata ja analysoida soveltuvin osin

- yhteisölle omistajastrategiassa ja yhteisön omassa strategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista muun muassa toiminnallisten sisäisten mittareiden kautta;
- yhteisön toimialan ja toimintaympäristön kehitystä, julkista sääntelyä sekä kilpailutilannetta ja asiakasrakennetta;

- yhteisön taloustilannetta säännöllisen talousraportoinnin kautta, ja muun muassa tarkastella toteuma- ja ennusteanalyysit tuloskehityksestä, kassa- ja rahoitustilanteesta, kustannustehokkuudesta sekä investoinneista raportointijaksolta ja tilikaudelta;
- riskienhallinnan tilannetta ja kehitystä;
- henkilöstön työhyvinvointia; sekä
- ympäristö- ja ilmastotavoitteita sekä muita kestävyystavoitteita.

Hallituksen jäsenen tehtäviin kuuluu kuitenkin myös kokousten ulkopuolella tapahtuva yhteisön tilanteen sekä sen toimialan ja toimintaympäristön seuraaminen ja tarvittaessa yhteisön edustaminen.

Hallituksen on vahvistettava kirjallisesti yksittäisten hallituksen jäsenten erityistehtävät tai vastualueet, jos sellaisista on sovittu.

10.2. Hallituksen puheenjohtaja

Hallituksessa, johon kuuluu useita jäseniä, on oltava puheenjohtaja. Kaupungin malliyhtiöjärjestyksen mukaisesti lähtökohtana tytäryhtiöissä on, että yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan. Säätiöiden osalta mallisäännöissä on lähtökohtana, että kaupunki nimeää puheenjohtajan sääntöjen nojalla.

Puheenjohtaja johtaa hallitusta. Puheenjohtaja huolehtii, että hallituksen ja yhteisön omistajien välillä toteutuu riittävä ja avoin yhteydenpito. Puheenjohtaja varmistaa, että hallitukselle tuodaan käsiteltäväksi sille kuuluvat asiat ja että ne käsitellään huolellisesti, tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti riittävien tietojen perusteella.

Käytännön työssä hallituksen puheenjohtaja

- vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa taikka jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii;
- huolehtii, että hallituksen käsiteltäväksi tuotavista asioista on hankittu tarvittavat taustatiedot ja -selvitykset ja että ne ovat hallituksen jäsenten saatavilla riittävän hyvissä ajoin ennen kokousta;
- johtaa hallituksen työskentelyä ja toimii kokouksessa puheenjohtajana;
- varmistaa osaltaan, että hallitusjäsenet osallistuvat aktiivisesti ja perehtyen hallitustyöskentelyyn lojaliteetti- ja huolellisuusvelvollisuuden mukaisesti;
- huolehtii siitä, että kokouksesta pidetään pöytäkirjaa;

- huolehtii omalta osaltaan siitä, että ennen yhteisön hallituksen lopullista päätöstä on tarvittaessa hankittu konserniohjeen mukainen kaupungin kanta; sekä
- seuraa ja valvoo toimitusjohtajan toimintaa ja hyväksyy toimitusjohtajan edustusyms. menot, lomat ja muut vapaat sekä hallituksen niin päättäessä toimii toimitusjohtajan esihenkilöroolissa.

10.3. Hallituksen työskentely

Hallitus työskentelee ja tekee päätöksensä hallituksen kokouksissa. Kaupungin tytäryhteisöjen hallitusten on päätöksenteossaan myös otettava huomioon kuntakonsernin erityisluonteesta ja toiminnasta johtuvat yhteisöä koskevat säännökset ja yhtiöjärjestyksensä määräykset.

Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet jäsenistä, jollei yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä edellytetä suurempaa määrää. Määrä lasketaan valituista hallituksen jäsenistä. Määrää laskettaessa esteellisten jäsenten ei katsota olevan paikalla. Päätöstä ei saa tehdä, ellei kaikille hallituksen jäsenille ole mahdollisuuksien mukaan varattu tilaisuutta osallistua asian käsittelyyn.

Hallituksen tulee kokoontua tehtäviensä suorittamiseksi riittävän säännöllisesti. Suositeltavaa on, että hallitus kokoontuu yhteisön toiminnan luonteesta ja laajuudesta riippuen vähintään 3–4 kertaa vuodessa. Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa hallituksen kokouksissa, ellei hallitus päättä toisin yksittäisen asian tai kokouksen osalta.

Suunnitelmallisen ja tehokkaan hallitustyöskentelyn varmistamiseksi hallitus laatii työskentelyään varten hallituksen vuosikellon sisältävän työjärjestyksen, ellei se ole tarpeetonta esimerkiksi yhteisön toiminnan vähäisen laajuuden vuoksi. Konserniohjaus voi ohjeistaa hallituksen vuosikellon ja työjärjestyksen laatimisessa huomioitavista asioista.

Hallituksen tulee saada ja hankkia päätöksentekoaan varten tasapuolisesti luotettavaa, oikea-aikaista ja tarkoituksenmukaista informaatiota ja materiaalia, jotta se voi tehdä päätöksensä huolellisesti harkiten yhteisön edun mukaisesti osana kaupunkikonsernia.

Hallituksen jäsenten tulee ennen hallituksen kokousta tutustua esityslistan mukaan toimitettuun materiaaliin mahdollistaen osaltaan sen, että esityslistan asioista voidaan kokouksessa tarvittavan keskustelun jälkeen tehdä päätös.

Teknisin apuvälinein pidettävät kokoukset rinnastetaan kokouksiin, joissa ollaan fyysisesti läsnä, ja niistä laaditaan normaaliin tapaan pöytäkirja ja maksetaan kokouspalkkio. Kokous voidaan pitää teknisin apuvälinein, jos se on hallituksen päätöksenteon, käsiteltävien asioiden ja yhteisön toiminnan kannalta

tarkoituksenmukaista. Puheenjohtajan tulee harkita eri kokousmuotojen käyttökelpoisuutta tämän pohjalta hallituksen työskentelyn tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi. Tekniset apuvälineet mahdollistavat usein keskustelun, mikä on tärkeä osa hallituksen päätöspohdintaa. Sähköpostitse pidettävä kokous soveltuu parhaiten yksiselitteisistä asioista päättämiseen (ja usein hallituksen aikaisemman keskustelun pohjalta).

Hallituksen kokouksista on laadittava pöytäkirja, jonka laatijan lisäksi allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen. Hallitus voi myös päättää, että kaikki kokoukseen osallistuneet jäsenet allekirjoittavat pöytäkirjan. Toimitusjohtaja huolehtii pöytäkirjan laatimisesta, ellei hallitus nimitä itselleen erillistä sihteeriä. Pöytäkirjat on numeroitava juoksevasti ja säilytettävä luotettavalla tavalla.

Pöytäkirjaan on suositeltavaa merkitä yhteisön kannalta merkityksellisten asioiden käsittelyn osalta tehdyn päätöksen lisäksi myös käydyn keskustelun pääkohdat. Sellaiset yhteisön ja sen omistajan taikka hallituksen jäsenen väliset sopimukset ja sitoumukset, jotka eivät kuulu yhteisön tavanomaiseen toimintaan, on merkittävä tai liitettävä hallituksen kokouspöytäkirjaan.

Hallituksen kokousmateriaali ja muu hallitustyöskentelyn yhteydessä saama aineisto sekä pöytäkirjat eivät ole julkisia, ellei hallitus erikseen toisin jonkun materiaalin kohdalla päättä. Hallituksen jäsenten on säilytettävä saamiaan asiakirjoja ja muuta tietoa huolellisesti ja niin, ettei ulkopuolisilla ole pääsyä niihin. Tämä on otettava huomioon myös asiakirjoja hävitettäessä. Yhteisö voi tarvittaessa hankkia hallituksen käyttöön tietoturvallisen verkkotyötilan tai vastaavan hallitusmateriaalien jakamista, käsittelyä ja säilyttämistä varten.

Lähtökohtana hallituksen päätöksenteossa on yhteisen näkemyksen muodostaminen ja yksimielisten päätösten tekeminen ottaen huomioon hallituksen velvollisuus toimia huolellisesti yhteisön edun mukaisesti osana kaupunkikonsernia. Jos yksimielistä päätöstä ei synny esimerkiksi siitä syystä, että hallituksen jäsen katsoo, ettei tehtävä päätös huolellisesti harkiten vastaa yhteisön etua omistajastrategiset linjaukset huomioon ottaen, päätöksestä äänestetään. Hallituksen päätökseksi tulee enemmistön mielipide, jollei yhtiöjärjestyksessä, säännöissä taikka osakassopimuksessa edellytetä määräenemmistöä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni. Yksittäistapauksessa hallituksen jäsen voi jättää asiassa eriävän mielipiteen, jos hän huolellisen arvion perusteella on sitä mieltä, että tehty päätös on yhteisön edun vastainen sitä koskevat omistajastrategiset linjaukset huomioon ottaen.

Hallitus voi perustaa työskentelynsä tueksi hallituksen jäsenistä muodostetun valiokunnan, jos se on yhteisön toiminnan laadun ja/tai laajuuden vuoksi tarpeellista. Valiokunnasta ja sen tehtävistä tulee määrätä hallituksen työjärjestyksessä, ellei valiokunnalle laadita omaa erillistä työjärjestystä.

Hallitustyöskentelyn kehittämiseksi sekä tehokkuuden varmistamiseksi hallituksen toimintaa ja työskentelytapoja on arvioitava säännöllisesti esimerkiksi kalenterivuoden ensimmäisen kokouksen yhteydessä. Arviointi voidaan toteuttaa sisäisenä itsearviointina tai käyttämällä tarvittaessa ulkopuolista arvioijaa. Arvioinnissa voidaan tarkastella kunkin yksittäisen jäsenen hallitustyöskentelyä, jos hallitus niin erikseen päättää. Konserniohjaus toteuttaa noin joka toinen vuosi keskitetysti tytäryhteisöjen hallitusten itsearvioinnin, jonka tytäryhteisökohtaiset tulokset jaetaan ko. tytäryhteisölle.

Tytäryhteisön itsensä toteuttaman hallitusarvioinnin tuloksista tulee pyydetessä raportoida kaupunginkanslian konserniohjaukselle. Konserniohjaus voi ohjeistaa hallituksen itsearvioinnista ja siinä hyödynnettävästä mallista.

10.4. Hallituksen vastuu

Hallituksen jäsenen velvollisuutena on huolellisesti toimien edistää yhteisön etua. Tämä tarkoittaa huolellista paneutumista yhteisön asioihin sekä päätösten tekemistä riittävien taustamateriaalien perusteella. Liiketoimintaan liittyy epävarmuuksia ja riskejä, mutta perustellut päätökset, jotka osoittautuvat myöhemmin epäedullisiksi, eivät lähtökohtaisesti synnytä vastuuta hallitukselle ja sen jäsenille. Edellytyksenä on, että hallitus on hankkinut riittävät taustatiedot (selvitykset, laskelmat ja analyysit) päätöksenteon pohjaksi, arvioinut monipuolisesti eri toimintavaihtoehtoja ja niiden seurauksia sekä tehnyt päätöksensä yhteisön etua tavoitellen ja huolellisen harkinnan seurauksena (ns. Business Judgment Rule).

Hallitus tai hallituksen jäsen ei saa noudattaa sellaista yhtiökokouksen, hallituksen tai yhteisön muun toimielimen päätöstä, joka on lain tai yhtiöjärjestyksen vastaisena pätemätön.

Hallituksen jäsenten vahingonkorvausvastuusta on säädetty yhteisöjä koskevassa lainsäädännössä.

Kunkin tytäryhteisön tulee järjestää asianmukainen vastuuvakuutus turva hallitukselle ja toimitusjohtajalle.

10.5. Hallituksen jäsenen valinta sekä eroaminen ja erottaminen

Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää kaupungin tytäryhteisöjen hallituksiin nimettävistä henkilöistä. Nimeämisissä otetaan huomioon kuntalain ja konserniohjeen määräykset sekä tytäryhteisökohtaisen omistajastrategian edellyttämät hallitusten kollektiiviset osaamisvaatimukset.

Hallituksen jäsenehdokkaiden ja jäsenten tulee pyydetessä toimittaa konserniohjaukselle hallituksen kollektiivisen osaamisen ja jäljempänä käsitellyn kelpoisuuden ja riippumattomuuden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot.

Hallituksen jäseneksi valittavalta hankitaan ennen valintaa suostumus tehtävään. Suostumus tulee antaa ilman aiheetonta viivästystä konserniohjaukselle pyydettyssä muodossa.

Hallituksen ja toimitusjohtajan on annettava uusille hallituksen jäsenille yhteisön hallitustyöskentelyyn liittyvä tarvittava perehdytys.

Hallituksen jäsenen toimikaudesta määrätään yhteisön yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä, ja se on tytäryhteisöissä pääsääntöisesti kaksi vuotta. Hallituksen jäsenten peräkkäisten toimikausien määrää ei ole rajoitettu. Hallitusnimityksissä otetaan huomioon yhteisön tuloksellisen toiminnan jatkuvuuden varmistaminen sekä hallituksen kokoonpanon tarvittava uudistaminen yhteisön toiminnan ja sen kehittämisen tarpeiden mukaisesti.

Jos kaupungin nimeämä hallituksen jäsen ilmoittaa kesken toimikauden eroavansa yhteisön hallituksesta, tulee yhteisön toimitusjohtajan ja/tai hallituksen puheenjohtajan ottaa yhteyttä konserniohjaukseen sen selvittämiseksi, onko hallitusta tarpeen täydentää kesken toimikauden. Hallituksen jäsenen tulee kirjallisesti toimittaa esimerkiksi sähköpostitse eroilmoituksensa yhteisön hallitukselle sekä myös tiedoksi konserniohjaukseen.

Hallituksen kokoonpanoa voidaan muuttaa ja hallitusjäsen erottaa kesken toimikauden. Tällöin kaupunki päättää asiasta konsernijaostossa vastaavasti kuin hallitusjäsenen nimittämisessä toimikauden vaihtuessa.

10.6. Hallituksen jäsenen kelpoisuus ja riippumattomuus

Hallituksen jäseneksi valittavien henkilöiden tulee olla hyvämaineisia ja sopivia tehtävään. Hallituksen jäseneksi valittavalla on oltava tehtävän edellyttämä kokemus ja taito sekä mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen.

Yksi hallituksen keskeisistä tehtävistä on valvoa yhteisön toimivan johdon toimintaa. Valvonnan edistämiseksi hallituksen jäsenten on oltava riippumattomia yhteisöstä. Hallituksen jäsenellä ei saa hallitustehtävän tai sitä edeltävien kolmen vuoden aikana olla työ- tai toimisuhdetta tai olennaista muuta toimeksiantosuhdetta kyseiseen tytäryhteisöön. Hallituksen jäsen ei voi myöskään kuulua toimivaan johtoon sellaisessa toisessa yhtiössä tai säätiössä, jonka kanssa yhteisöllä on tai on viimeisen vuoden aikana ollut merkittävä asiakkuus-, toimittajuus- tai yhteistyösuhde. Hallituksen jäsenyydestä ei saa aiheutua ristikkäistä valvontasuhteita siten, että kahden eri tytäryhteisön toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt ovat hallituksessa toistensa yhteisöissä. Lähtökohtaisesti hallitusjäsenten ei tulisi olla työ- tai virkatehtävissään suorassa esimies-alaisuudessa. Näistä hallituksen jäsenen riippumattomuuteen liittyvistä linjauksista voidaan yksittäistapauksessa poiketa, jos se on kaupungin ja yhteisön edun kannalta perusteltua.

Hallituksen jäsenen lojaliteettivelvoite edellyttää, että yhteisön johto asettaa yhteisön ja osakeyhtiössä kaikkien osakkeenomistajien edun ennen omaa etuaan. Lojaliteetti kytkeytyy myös esteellisyyteen. Hallituksen jäsen ei saa osallistua hänen ja yhteisön välistä sopimusta tai muuta oikeustointa koskevan asian käsittelyyn. Hän ei myöskään saa osallistua yhteisön ja kolmannen välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, jos hänellä on odotettavissa siitä olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhteisön edun kanssa. Henkilökohtainen etu, tai henkilökohtaisen edun todennäköisyys, muodostaa esteellisyyden.

Tytäryhteisön toimitusjohtaja ei saa toimia ko. yhteisön hallituksen jäsenenä.

11. Toimitusjohtaja

11.1. Toimitusjohtajan tehtävät

Toimitusjohtajaa sitoo yhteisön hallitusta vastaava huolellisuus- ja lojaliteettiperiaate. Osakeyhtiössä toimitusjohtajan on myös osaltaan varmistettava osakkeenomistajien yhdenvertainen kohtelu.

Osakeyhtiölain mukaan toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Säätiölain mukaan toimitusjohtaja huolehtii säätiön tarkoituksen toteutumisesta ja hoitaa säätiön muuta päivittäistä hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti (toimitusjohtajan yleistoimivalta). Edelleen toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenelle tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi.

Tämän lisäksi toimitusjohtaja

- pitää hallituksen ja puheenjohtajan riittävän hyvin informoituna tytäryhteisön päivittäistilanteesta;
- saa ryhtyä yhtiön toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisiin tai laajakantoisiin toimiin mutta vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yhtiön toiminnalle olennaista haittaa. Viimeksi mainitussa tapauksessa hallitukselle on mahdollisimman pian annettava tieto toimista;
- huolehtii sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisesta toimeenpanosta;
- huolehtii omalta osaltaan siitä, että konserniohjeen mukaan kaupungin kantaa vaativiin asioihin on ennen yhteisön sisäistä päätöksentekoa hankittu riittävän ajoissa kaupungin ennakkokanta;
- huolehtii siitä, että yhteisön kaupparekisteri- ja vastaavat rekisteritiedot ovat ajan tasalla;

- huolehtii omalta osaltaan siitä, että yhtiön osakasluettelo on ajan tasalla sekä konserniohjauksen tiedossa;
- huolehtii siitä, että yhteisöllä on toimitusjohtajaa ja hallitusta koskevat asianmukaiset vastuuvakuutukset sekä muut yhteisön toiminnan kannalta tarpeelliset vakuutukset; sekä
- edustaa yhteisöä tehtäviinsä kuuluvissa asioissa.

Toimitusjohtajalla voi olla apunaan johtoryhmä, jonka kokoonpanosta ja tehtävistä päättää joko yhteisön hallitus tai hallituksen niin linjatessa toimitusjohtaja itse. Jos yhteisössä on johtoryhmä, on suositeltavaa, että hallitus tapaa ajoittain ryhmän jäseniä. Johtoryhmän jäsen voidaan esimerkiksi kutsua hallituksen kokoukseen käsiteltäessä hänen vastuulleen kuuluvaa asiaa.

Toimitusjohtaja ei saa noudattaa sellaista yhtiö- ja vuosikokouksen tai muun yhteisön toimielimen päätöstä, joka on lain tai yhtiöjärjestyksen/sääntöjen vastaisena pätemätön.

11.2. Toimitusjohtajan valinta, eroaminen ja erottaminen

Toimitusjohtajan valinnasta ja erottamisesta päättää aina yhteisön hallitus. Toimitusjohtajan valintaa tai erottamista koskeva päätös edellyttää konserniohjeen mukaisen kaupungin kannan hankkimista.

Jos toimitusjohtajan tehtävien päätoimiselle hoidolle ei ole perusteita, tehtävä voidaan järjestää oman toimen ohella, ostopalveluna kaupunkikonsernin toiselta tytäryhteisöltä taikka ulkopuoliselta saman toimialan hyvin osaavalta taholta. Harkittaessa toimitusjohtajuuden hankkimista ostopalveluna tulee ensin varmistaa, että ostopalvelutoimitusjohtajuus on verohallinnon ohjeistuksen mukaisesti mahdollista.

Toimitusjohtajan toimitusjohtajasopimuksen keskeisistä ehdoista on laadittava kirjallinen toimitusjohtajasopimus. Jos sopimuksessa ei olennaisesti poiketa kaupungin toimitusjohtajasopimusmallista, itse sopimukseen ei tarvita konserniohjeen mukaista kaupungin kantaa. Lähtökohtaisesti palkkaukseen liittyvistä ehdoista on kuitenkin aina hankittava kaupungin kanta. Toimitusjohtajasopimuksen (päätoiminen ja osa-aikainen) ja työsuhteisen toiminnanjohtajasopimuksen mallit ovat liitteinä 5–7.

Toimitusjohtajan on ilmoitettava mahdolliset sivutoimensa hallituksen hyväksyttäväksi.

12. Lähipiiritoimet

Kunkin tytäryhteisön lähipiiri määritellään ao. yhteisölainsäädännön mukaisesti.

Mm. Helsingin kaupunki kuuluu tytäryhteisöjensä (osakeyhtiöt ja säätiöt) lähipiiriin.

Yhteisön ja sen lähipiirin välillä tehtävät liiketoimet ovat hyväksyttäviä vain, jos ne ovat yhteisön toiminnan tarkoituksen mukaisia sekä tehty yhteisön kannalta hyväksyttävien ja avoimien perusteiden ja yhteisön edun mukaisesti voimassa olevia säännöksiä noudattaen. Yhteisön on arvioitava ja seurattava lähipiirinsä kanssa tehtäviä liiketoimia ja huolehdittava siitä, että mahdolliset eturistiriidat tulevat asianmukaisesti huomioon otetuiksi yhteisön päätöksenteossa, ja että lähipiiriliiketoimista raportoidaan soveltuvan yhteisölainsäädännön mukaisesti.

Tytäryhteisön hallituksen tulee huolehtia, että yhteisön johdon lähipiiriin kuuluvat tunnistetaan ja niistä pidetään ajantasaista luetteloa. Tiedot on toimitettava pyynnöstä kaupunginkanslialle. Kaupunginkanslia voi myös ohjeistaa lähipiirisääntelyn soveltamiseen liittyen.

13. Palkkaus ja palkkiot

Tytäryhteisön hallituksen jäsenten kokous- ja vuosipalkkiot määräytyvät kaupunginhallituksen hyväksymien perusteiden mukaisesti. Tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa on määritelty kunkin tytäryhteisön palkkioluokka.

Mikäli hallituksen jäsenelle maksetaan poikkeuksellisesti kokous- ja vuosipalkkion lisäksi palkkioita myös muulla perusteella, esimerkiksi hallituksen jäsenen työskennellessä poikkeustilanteessa yhteisön lukuun, niistä on aina päätettävä hallituksessa ja ne on kirjattava hallituksen pöytäkirjaan.

Jos yhteisöön on perustettu hallituksen jäsenistä muodostettu valiokunta, sen jäsenille maksetaan valiokunnan kokouksista vastaava kokouspalkkio kuin hallituksen kokouksista, ellei valiokuntaa perustettaessa ole päätetty maksaa alemmaa palkkiota.

Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtaja vakuutetaan luottamustehtävästä TyEL:n/JuEL:n mukaan, ellei yksittäistapauksessa ole erityinen syy poiketa tästä. Kun hallituksen puheenjohtaja vakuutetaan luottamustehtävän perusteella, puheenjohtajan vuosipalkkio rinnastetaan työsuhteesta saatuihin ansioihin ja palkkioista on maksettava työnantajan ja työntekijän työeläkevakuutusmaksut normaalisti. Tällöin vuosipalkkio kartuttaa eläkettä. Vastaavasti menetellään muiden hallituksen jäsenten osalta, jos yhteisössä maksetaan kaupungin linjausten perusteella vuosipalkkioita muillekin jäsenille kuin puheenjohtajalle.

Konsernijohto seuraa ja luo yhtenäisiä periaatteita noudatettavaksi tytäryhteisöjen toimitusjohtajien palkkauksessa ja muiden etujen myöntämisessä. Tähän liittyen kukin tytäryhteisö raportoi toimitusjohtajan voimassa olevan kokonaispalkan kaupunginkanslian konserniohjaukselle sen antamien ohjeiden mukaisesti.

Hallitus vastaa mahdollisen tulospalkkiojärjestelmän ja muiden tytäryhteisön sisäisten palkitsemisjärjestelmien seurannasta ja kehittämisestä kaupungin konserniohjauksen määrittelemissä puitteissa. Mahdollisen tulospalkkiojärjestelmän

tarkoituksena tulee muun ohella olla tytäryhteisökohtaisessa omistajastrategiassa tytäryhteisölle asetettujen tavoitteiden toteutumisen edistäminen.

Hallituksen jäsenet eivät voi olla osallisena tytäryhteisön tulospalkkio- ja muissa vastaavissa järjestelmissä.

Tytäryhteisön toimintakertomuksessa tai muissa tilinpäätösmateriaaleissa on ilmoitettava vähintään tiedot viimeksi päättyneen tilikauden aikana hallituksen jäsenille maksettujen palkkioiden, korvausten ja luontoisetujen yhteismäärästä sekä erikseen toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle maksettujen palkkojen ja palkkioiden sekä luontoisetujen yhteismäärästä.

14. Avoimuus ja viestintä tytäryhteisöissä

Tytäryhteisö päättää itse yhteisöä koskevien asioiden ja tietojen avoimuudesta ja luottamuksellisuudesta huomioon ottaen muun muassa konserniohjeen määräykset aktiivisesta, oma-aloitteisesta ja avoimesta viestinnästä. Pyrkimyksenä on mahdollisimman kattava avoimuus kuitenkin niin, että yhteisön toiminnan edellyttämät liikesalaisuudet suojataan. Avoimuus koskee myös esimerkiksi tytäryhteisön johdon palkkaa ja palkitsemista.

Hallituksen pöytäkirjat ja materiaali ovat yhteisön sisäisiä asiakirjoja eikä niitä julkisteta, ellei hallitus erityisestä syystä toisin päättä.

15. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on osaltaan varmistaa, että yhteisön toiminta on tehokasta ja tuloksellista, informaatio luotettavaa ja että säännöksiä sekä toimintaperiaatteita noudatetaan. Hyvin järjestetyssä hallinnossa sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuvat osana päivittäistehtäviä sekä toimintaprosesseja.

Tytäryhteisöjen on noudatettava kulloinkin voimassa olevia kaupunginvaltuuston hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita sekä kaupunginhallituksen kulloinkin hyväksymää ohjetta sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta Helsingin kaupunkikonsernissa.

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tytäryhteisön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä toteuttamisesta. Kunkin tytäryhteisön hallituksen on toimitusjohtajan kanssa huolehdittava siitä, että yhteisön toimintaan ja investointeihin liittyvät riskit tunnistetaan ja arvioidaan, valitut riskienhallintatoimenpiteet toteutetaan sekä järjestetään riskien seuranta ja raportointi. Kokonaisvastuu yhteisön riskienhallinnasta kuuluu hallitukselle.

Edellä olevan mukaisesti hallituksen on huolehdittava siitä, että yhteisössä on toimivat johtamisen, raportoinnin, sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan menettelyt. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta tulee järjestää ottaen huomioon

yhteisön toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus. Sisäisen valvonnan on oltava riittävää ja oikeassa suhteessa toimintaan ja investointeihin sekä niiden sisältämiin riskeihin. Yhteisökohtaisissa omistajastrategioissa asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta ja raportointi ovat osa kunkin tytäryhteisön sisäistä valvontaa.

Hallituksen on määriteltävä yhteisön koko ja toiminnan laajuus huomioon ottaen ne periaatteet, joiden mukaan yhteisön sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään. Liikevaihdoltaan, taseeltaan ja/tai henkilöstömäärältään taikka muutoin kaupunkikonsernin toiminnan tai talouden kannalta merkittävien tytäryhteisöjen hallitukset hyväksyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä sopimusten hallinnan kuvaukset, joissa esitetään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä sopimusten hallinnan keskeisimmät tavoitteet, toimintaperiaatteet, menettelyt sekä vastuut.

Tytäryhteisöt esittävät vuosittain kaupunginkanslian ohjeistuksen mukaisessa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteossa arvionsa oman organisaationsa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, tiedot valvonnassa havaituista puutteista ja kehittämistarpeista sekä arvion merkittävimmistä riskeistä. Tytäryhteisöjen hallitukset käsittelevät ja hyväksyvät selonteon kaupunginkanslian ohjeistuksen mukaisesti.

16. Sisäinen tarkastus

Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhteisöön järjestetään tarvittaessa sisäinen tarkastus ja että sisäisen tarkastuksen resurssit ovat oikeassa suhteessa yhteisön liiketoiminnan laatuun sekä laajuuteen. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida ja konsultoida niitä prosesseja, joilla yhteisössä varmistetaan, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat asianmukaisesti järjestetty, ja että ne toimivat tuloksellisesti. Liikevaihdoltaan, taseeltaan ja/tai henkilöstömäärältään merkittävässä tytäryhteisöissä on aiheellista laatia riskiperusteinen sisäisen tarkastuksen suunnitelma, jonka hallitus hyväksyy vuosittain.

Helsingin kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa kaupungin kokonaan omistamia tytäryhteisöjä kansliapäällikön toimeksiannosta. Mikäli yhteisö on järjestänyt oman sisäisen tarkastuksen, sen tulee toimia yhteistyössä kaupungin sisäisen tarkastuksen kanssa. Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada tytäryhteisöiltä tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot sekä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevia tietoja.

17. Tytäryhteisön tilintarkastus ja tarkastuslautakunta

17.1. Yleistä tilintarkastajasta ja tilintarkastuksesta

Helsingin kaupungin tarkastusvirasto kilpailuttaa keskitetysti kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen tilintarkastajat, jotka suorittavat tytäryhteisöjen kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tarkastuksen sekä antavat pyydettyssä lausuman hallituksen vastuuvapaudesta.

Tilintarkastajan laatima tilintarkastuskertomus on käsiteltävä hallituksessa ja käsittely kirjattava pöytäkirjaan.

Jos tilintarkastaja on esittänyt hallitukselle, toimitusjohtajalle tai muulle vastuuvolliselle huomautuksen seikoista, joita ei esitetä tilintarkastuskertomuksessa, on huomautukset kirjattava pöytäkirjaan sekä toimitettava pöytäkirja tiedoksi kaupunginkanslian konserniohjaukselle.

Konsernijohto voi tarvittaessa toimituttaa erityistarkastuksen tytäryhteisön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista, siten kuin asianomaisessa yhteisöä koskevassa lainsäädännössä säädetään.

Kaupungin tilintarkastajalla on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kaupunkikonserniin kuuluvilta yhteisöiltä tiedot ja nähtävikseen asiakirjat, joita hän pitää tarpeellisina tarkastustehtävänsä hoitamiseksi. Tytäryhteisöt ja niiden tilintarkastajat ovat velvollisia toimittamaan kaupungin tilintarkastajalle ne tiedot, jotka ovat tarpeellisia konsernitilinpäätöksen tarkastamista varten.

17.2. Tilintarkastusmenettely ja -aikataulu kaupunkikonsernissa

Suosituksena on, että yhteisön hallitus käy tammikuun loppupuolella alustavasti läpi yhteisönsä tilinpäätöksen, jotta se voidaan toimittaa yhteisön tilintarkastajalle sekä kaupungin taloushallintopalveluliikelaitokselle (Talpa) riittävän ajoissa kaupungin konsernitilinpäätöksen laatimista varten.

Yhteisön tilintarkastaja kutsutaan hallituksen kokoukseen, jossa tilinpäätöstä varsinaisesti käsitellään, ellei se ole tarpeetonta esimerkiksi yhteisön toiminnan vähäisen laajuuden vuoksi. Yhteisön hallituksen tulee toimittaa alustavat tilinpäätöstiedot Talpalle vuosittain määritellyn aikataulun mukaisesti.

Yhteisön hallitus päättää yhtiöjärjestyksensä tai sääntöjensä mukaisessa ajassa tilinpäätöksen vahvistamisesta (säätötiöt) tai hyväksymisestä yhtiökokoukselle esitettäväksi (osakeyhtiöt). Mikäli tilintarkastaja tämän jälkeen edellyttää muutoksia tai esittää huomioita tilinpäätökseen, tulee niistä informoida viipymättä Talpaa sekä konserniohjausta.

17.3. Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan kuntalaissa säädettyinä tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tätä arviointitehtävää varten tytäryhteisöt toimittavat tarkastuslautakunnalle ja tarkastusvirastolle näiden tarvitsemat tiedot. Tarkastuslautakunta voi kutsua

kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön toimielimen jäsenen sekä palveluksessa olevan henkilön kuultavaksi lautakunnan kokoukseen.

18. Tytäryhteisön toiminnan seuranta ja raportointi

Jokainen tytäryhteisö raportoi toiminnastaan, taloudestaan, tulevaisuudennäkymistään ja omistajastrategiatavoitteiden toteutumista konsernijohdolle konserniohjauksen antamien ohjeiden ja aikataulun mukaisesti. Raportit tulee lähtökohtaisesti käsitellä ennen kaupungille toimittamista yhteisön hallituksessa.

Raportissa tulee raportointikaudelta kuvata ja arvioida omistajastrategiatavoitteiden toteutuminen ja niiden kehitys, yhteisön olennaiset tapahtumat, yhteisön taloudellista asemaa ja operatiivista toimintaa sekä niiden kehitys, tulevaisuuden riskit ja mahdollisuudet sekä kehityshankkeet. Jos tytäryhteisöllä on omia tytäryhteisöjä, tulee raportoinnissa kuvata myös olennaisia asioita tyttärentyttärien talouteen ja toimintaan liittyen.

Raportoinnin kannalta olennaisia tapahtumia voivat olla esimerkiksi merkittävät investoinnit, onnistumiset tai menetykset liiketoiminnassa taikka suuret luottotappiot. Myös mahdolliset riskit ja epävarmuustekijät tulee ottaa raportoinnissa huomioon. Raportteihin tulee sisällyttää perusteltu ennuste yhteisön talouden näkymästä koko vuoden osalta, ellei ennusteen tekeminen poikkeustapauksessa ole tarpeetonta.

Konserniohjaus laatii tytäryhteisöjen toimintaa koskevia seurantaraportteja ja toimialakatsauksia sekä valmistelee raporttien pohjalta tytäryhteisöjen talouden ja toiminnan kannalta tarpeellisten ohjeiden antamisen.

Osana vuosiraportointiaan tytäryhteisöt raportoivat ympäristötavoitteidensa toteutumisesta sekä ympäristövaikutuksistaan kaupunkiympäristön toimialan ohjeiden mukaisesti. Näitä tietoja käytetään osana kaupungin ympäristöraporttia.

Kaikkien kaupungin tytäryhteisöjen tulee laatia tilinpäätöksen liitteeksi toimintakertomus riippumatta siitä, olisivatko ne kirjanpitolain perusteella velvollisia laatimaan toimintakertomuksen.

19. Hankinnat tytäryhteisössä

Jos tytäryhteisö on julkisista hankinnoista annetussa laissa määritelty hankintayksikkö, on sen hallituksen valvottava, että yhteisö noudattaa hankinnoissaan julkisista hankinnoista annettua lakia ja muita soveltuvia säädöksiä.

Tytäryhteisön on lisäksi toiminnassaan noudatettava kulloinkin voimassa olevia kaupunkikonsernin hankintastrategian linjauksia ja edistettävä sen tavoitteita oman yhteisölainsäädäntönsä puitteissa. Edelleen harmaan talouden torjumiseksi tytäryhteisön tulee noudattaa kaupunkikonsernin harmaan talouden torjuntaohjetta ja erityisesti ohjeessa mainittuja tilaajan velvollisuuksia. Yhteisön on muun muassa varmistettava, että toimittaja noudattaa työ- ja vero-oikeuteen liittyviä velvoitteitaan

tilaajavastuulain (laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä) mukaisesti.

Hallituksen on valvottava, että yhteisö toteuttaa julkiset hankintansa mahdollisimman taloudellisesti ja suunnitelmallisesti sekä mahdollisimman tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina kestävän kehityksen näkökohdat huomioon ottaen. Hankintastrategian mukaisesti hankintojen tulee olla vaikuttavia, vastuullisia ja ilmastoviisaita.

Jos tytäryhteisön tarkoituksena on toimia kaupungin hankintalaissa tarkoitettuna sidosyksikkönä, tulee sen osaltaan huolehtia siitä, että sidosyksikköasemaa koskevat edellytykset täyttyvät. Sidosyksikköasema asettaa esimerkiksi rajoituksia sille, kuinka paljon myyntiä yhteisöllä voi olla muille kuin siinä määräysvaltaa käyttäville tahoille.

20. Eettiset periaatteet ja vastuullinen toiminta

Tytäryhteisössä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia kaupungin eettisiä periaatteita sekä taloudellisten etujen vastaanottamista koskevia ohjeita.

Tytäryhteisöt eivät anna suoraan tai välillisesti tukea poliittiseen toimintaan.

Lisäksi tytäryhteisön tulee kaikessa toiminnassaan noudattaa sitä koskevaa vastuullisuus- ja kestävyysääntelyä, huolehtia näitä koskevista raportointivelvollisuuksista sekä osaltaan edistää kaupungin hiilineutraalisuustavoitteiden edistämistä.

LIITTEET

1. Yhtiöjärjestysmalli, osakeyhtiö
2. Yhtiöjärjestysmalli, markkinaehtoinen osakeyhtiö
3. Yhtiöjärjestysmalli, keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö
4. Säätiön sääntömalli
5. Toimitusjohtajasopimusmalli (päätoiminen)
6. Toimitusjohtajasopimusmalli (oman toimen ohella)
7. Toiminnanjohtajasopimusmalli

HELSINGIN KAUPUNGIN ASUNTOTUOTANNOSSA VUOSINA 2024–2025 JA OPTIONA VUOSINA 2026–2027 PERUSTETTAVIEN ASUNTO-OSAKEYHTIÖIDEN RAKENNUSAIKAINEN TILINTARKASTUSTEHTÄVÄ SEKÄ ASUNTOTUOTANNON RAKENNUTTAMIEN ARA-KOHITEIDEN TILINTARKASTUSLAUSUNNOT

1 Helsingin kaupungin asuntotuotantopalvelu asunto-osakeyhtiöiden perustajana

Helsingin kaupungin asuntotuotantopäällikkö tekee vuosittain asunto-osakeyhtiöiden perustamisesta arviolta 2–5 päätöstä. Perustettavissa asunto-osakeyhtiöissä on keskiarvona noin 100 asuntoa (vaihteluväli arviolta noin 50–210). Asuntotuotantopäällikkö nimeää rakennusaikaisen hallituksen ja tilintarkastajat.

Helsingin kaupungin asuntotuotantopalvelu huolehtii yhtiöiden perustamisesta, rakennuttamisesta ja markkinoinnista. Huoneistoihin oikeuttavat osakkeet myydään yksityisille henkilöille lukuun ottamatta ns. Hitas-osaketta, joka jää kaupungin omistukseen.

2 Perustettavan yhtiön kirjanpito

Perustettavan asunto-osakeyhtiön kirjanpitovelvollisuus alkaa siitä, kun toiminta on aloitettu ja viimeistään yhtiön tultua merkityksi kaupparekisteriin. Rakentamisvaiheessa asuntoyhtiön kirjanpitoon tulee pääsääntöisesti vain taseeseen aktivoitavaa omaisuutta ja/tai omien pääomien erien suorituksia tai lainojen nostoja. Siten tuloslaskelmaa ei yleensä laadita rakennusaikaisesta yhtiöstä.

Perustettavan yhtiön taloussuunnitelma määrittää hankkeen kokonaismäärän sekä yhtiölle tulevien omien varojen ja lainojen kokonaismäärän. Kohteen valmistuttua ns. luovutustaseen on oltava yhtäpitävä taloussuunnitelman kanssa.

Asumisaikainen kirjanpito aloitetaan siitä hetkestä, jolloin rakennus on otettu asumiskäyttöön. Asumisaikainen kirjanpito ja luovutustase yhdistetään yhdeksi kirjanpidoksi sinä tilikautena, jolloin asuminen kohteessa alkaa. Kustannusvastuu yhtiön kuluista vaihtuu sinä päivänä, jolloin rakennus otetaan asumiskäyttöön. Aikaisemmasta ajasta vastaa yleensä sopimuksen mukaan rakentaja tai rakennuttaja ja asumisajalta osakkeenomistaja. Varsin usein rakennuttaminen jatkuu mm. ulkotöiden osalta vielä sen jälkeen, kun huoneistot on otettu asumiskäyttöön. Tällöin kirjanpidossa on huolehdittava kustannusten oikeasta kohdentamisesta.

3 Tarjouspyynnön kohde

Tilintarkastajan tehtäviin ja palkkioon kuuluvat seuraavat tehtävät:

Tarjouspyynnön kohteena on rakennutettavien asunto-osakeyhtiöiden ns. rakennusaikainen tilintarkastus. Tilintarkastajan tehtävät alkavat yhtiön perustamisesta ja päättyvät sen tilikauden lopussa, jolloin yhtiön luovuttaminen osakkaiden hallittavaksi on tapahtunut. Rakennusaika on keskimäärin noin 3 vuotta.

Perustettavan yhtiön perustamiskokous valitsee yhtiöjärjestyksen mukaisesti tilintarkastajan. Tämän jälkeen yhtiökokous valitsee vuosittain yhtiöjärjestyksen mukaisesti tilintarkastajan.

Tilintarkastajan tehtävä on antaa yhtiötä perustettaessa yhtiön tilintarkastajan todistus rekisteriviranomaisille osakepääoman maksusta.

Tilintarkastajan tehtävä on yhtiöjärjestyksen mukaisesti suorittaa tilikausittain asunto-osakeyhtiön tilintarkastus ja antaa siitä kertomus.

Tilintarkastaja tehtävä on tarkastaa, että ns. luovutustase on yhtäpitävä taloussuunnitelman kanssa ja antaa sitä koskeva kertomus.

Tarjouspyynnön kohteena on lisäksi rakennutettavien ARA-kohteiden tilintarkastajan lausunnot ARAlle ARA 99-lomakkeen mukaisesti.

Tilintarkastajan tehtävänä on antaa lausuntonsa siitä vastaavatko ARAlle tehtävässä loppuselytyksessä ilmoitetut vuokratalo- tai perusparannushankkeen toteutuneet kustannukset omistajayhteisön kirjanpitoon kirjatutja kustannuksia ja onko kirjanpitoon kirjatut erät maksettu, kun toteutuneet kustannukset on ilmoitettu ARAlle.

4 Työn määrä ja tilintarkastuspalkkio

Koska rakennusaikaisen tilintarkastajan työmäärä vaihtelee eri tilikausina, eikä rakentamisaikaisten vuosien lukumäärää tiedetä tarkkaan etukäteen, on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, että kukin tarjouksen tekijä määrittelee tilintarkastuspalkkion tilikaudelta. Tarjouksessa tulee ilmoittaa **kiinteä arvonlisäveroton hinta asunto-osakeyhtiötä kohden tilikaudelta** (Tarjouspyynnön liitteessä 4D ”Asuntotuotantopalvelun perustamat asunto-osakeyhtiöt”).

Palvelukuvaus, liite 6

Lisäksi tarjouksessa tulee ilmoittaa **kiinteä arvonlisäveroton hinta ARA-kohteen lausuntoa kohden** (Tarjouspyynnön liitteessä 4D "ARA-kohteesta annettava tilintarkastajan lausunto").

**Helsinki
Helsingfors**

Yhteisöraportti 4/2022

Sisällys

Johdanto	2
Konserniohjaus	3
Olelliset tapahtumat	5
Omistajastrategian tavoitteiden toteumat	8
Taloudellinen kehitys vuosina 2018-2022	17
Avainluvut - Kaikki tytäryhteisöt	19
Avainluvut - Elinvoima ja markkinointi	20
Avainluvut - Asunnot	21
Avainluvut - Alueelliset ja infra	22
Avainluvut - Kulttuuri	23
Avainluvut - Liikunta	24
Avainluvut - Sosiaali ja terveys	25
Avainluvut - Toimitilat	26
Avainluvut - Tukipalvelut ja muut	27

Elinvoima ja markkinointi	28
Forum Virium Helsinki Oy	29
Helsingin kaupunkitilat Oy	32
Helsingin tapahtumasäätiö sr	34
Helsinki Partners Oy	37
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	39
Stadion-säätiö sr	41

Asunnot	44
Helsingin Asumisoikeus Oy	45
Hgin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr	47
Helsingin kaupungin asunnot Oy	49
Kiinteistö Oy Auroranlinna	51

Alueelliset ja infra	53
Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy	54
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	57

Kulttuuri	59
Helsingin teatterisäätiö sr	60
UMO-säätiö sr	62

Liikunta	64
Jääkenttäsäätiö sr	65
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	67
Urheiluhallit Oy	69
Vuosaaren Urheiluhallit Oy	71

Sosiaali ja terveys	73
Helsingin Seniorisäätiö sr	74
Niemikotisäätiö sr	76
Oulunkylän kuntoutuskeskus sr	78

Toimitilat	81
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat	82

Tukipalvelut ja muut	85
Helsingin Musiikkitalo Oy	86
Oy Apotti Ab	87
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	89
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	92

Liitteet	94
Liite 1 Muiden tytäryhteisöjen omistajastrategisten tavoitteiden toteumataulukko	95
Liite 2 Tunnuslukujen laskentakaavat	106

Helsingin yhteisöraportti 4/2022

Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisu 2023:9
ISSN-L 2242-4504
ISSN 2323-8135 (verkkójulkaisu)

Johdanto

Raportin alussa esitellään lyhyesti Helsingin kaupungin konserniohjausta, omistajapolitiikkaa ja -strategiaa, konserniohjauksen keskeisiä tavoitteita ja sisältöä sekä hyvää hallinto- ja johtamistapaa kaupunkikonsernissa. Lisäksi luetellaan omistajaohjauksen toimenpiteitä, konsernijohdon osat ja mitä kaupunki edellyttää osana omistajastrategiaansa.

Raportissa esitetään vuonna 2022 kaupunginhallituksen konsernijaostolle raportoitavat merkittävimmät tytär- ja osakkuusyhteisöt. Raportissa esitetään perustiedot kustakin yhteisöstä, niiden toimittamien vuosikatsausten perusteella vuoden 2022 toiminnan ja talouden kehittymistä koskevat tiedot sekä omistajastrategiatavoitteiden toteumatiedot. Kaupunkikonserniin kuuluu 79 tytäryhteisöä.

Raportilla esiintyvät yhteisökohtaiset hallitusten kokoonpanot ovat yhteisöjen voimassa olevia hallitusten kokoonpanoja. Hallitusten nimeämisprosessi on käynnissä ja konsernijaosto nimeää maaliskuun 2023 kokouksissaan yhteisöjen uudet hallitusten kokoonpanot. Tämän jälkeen yhteisöjen yhtiö-/vuosikokoukset valitsevat konsernijaoston nimeämät hallituksen jäsenet yhteisöjen hallitukseen uudelle toimikaudelle. Maaliskuussa 2023 nimetään hallituksen jäseniä noin 42 konserniyhteisöön ja nimettäviä hallituspaikkoja on noin 115.

Raportissa esitetyt yhtiöt ja säätiöt on jaoteltu seuraavasti:

- Elinvoima- ja markkinointi
- Asunnot
- Alueelliset ja infra
- Kulttuuri
- Liikunta
- Sosiaali ja terveys
- Toimitilat
- Tukipalvelut ja muut

Konserniohjaus

Kaupunkikonserni on omistus- ja hallintorakenne, jonka tarkoituksena on mahdollistaa siihen kuuluvien yksiköiden välinen yhteensopivuus ja yhteistyö, josta koituu hyötyä kaupungin asukkaille ja alueelle. Kaupunki emoyhteisönä vastaa kaupunkikonsernin kehityksen ohjaamisesta sekä kaupungin järjestämien palvelujen määrittelystä. Yhteisöjä käytetään täydentämään kaupungin omaa palvelutuotantoa ja hoitamaan kaupunkikonsernin tarvitsemia tukitoimintoja sekä kaupungin ja ulkopuolisten organisaatioiden yhteistyössä hoitamissa tehtävissä.

Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa Helsingin kaupunkikonsernin. Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kaupungilla on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Tytäryhteisöön rinnastetaan myös kaupungin määräysvaltaan kuuluva säätiö.

Kaupungin omistajapolitiikka ja -strategia

Omistajapolitiikka on kaupungin ja kaupunkikonsernin johtamisen väline, joka luo puitteet konserniohjaamiselle ja omistajaohjaukselle. Omistajapolitiikan keskeiset periaatelinjaukset määritellään kaupungin strategiassa ja mahdollisissa muissa omistajapolitiikkaa koskevissa päätöksissä. Tytäryhteisökohtaisesta omistajastrategiasta päättää kaupunginhallitus.

Kaupungin omistajapolitiikka on mahdollisimman avointa ja aktiivista toimintaa, jossa pyritään johdonmukaisiin ja ennustettaviin ratkaisuihin. Omistajapolitiikan tarkoituksena on liittää konserniin kuuluvat yhteisöt osaksi kaupungin strategista johtamista ja toimintaa sekä varmistaa kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden tehokas toteuttaminen.

Omistajapolitiikkaan ja -strategiaan liittyvien tavoitteiden edistämiseksi tytäryhteisöjen yhtiöjärjestyksiin, sääntöihin tai vastaaviin voidaan ottaa tavoitteisiin liittyviä määräyksiä siltä osin kun se on kaupunkikonsernin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaista.

Kaupungin omistajastrategia perustuu kaupunkikonsernin ja kaupunkilaisten etuun. Kaupungin omistajuus on luonteeltaan strategista siten, että sillä saadaan aikaan taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä.

Omistaminen ei ole kaupungin perustehtävä, vaan sen tulee lähtökohtaisesti tukea ja palvella palvelujen järjestämistä, kaupungin taloutta tai muuten kaupungin yhteiskunnallisia tavoitteita. Tästä syystä kaupungin toimimisella jonkin yhteisön perustajana, omistajana tai jäsenenä tulee olla kaupungin strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite.

Kaupungin omistajastrategiaan kuuluu, että se pyrkii omistajan käytettävissä olevilla keinoilla edistämään tytäryhteisöjensä pitkäaikaista kehittymistä ja luomaan edellytykset laadukkaiden ja edullisten palvelujen tuottamiselle. Markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta edistetään niiden mahdollisuuksia taloudellisesti kannattavaan toimintaan kilpailuneutraaliteettisäännökset huomioon ottaen.

Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat ovat valmistelussa. Niissä on tarkoitus tehdä linjauksia omistukseen, toimintaan ja talouteen sekä hallitukseen liittyen. Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden tavoitteena on selkiyttää ja vahvistaa kaupungin konserniohjausta.

Konserniohjauksen keskeiset tavoitteet ja sisältö

Kaupungin konserniohjauksen tavoitteena on, että ohjauksen kohteena oleva yhteisö ottaa toiminnassaan huomioon omistajansa tahdon ja tavoitteet, kaupunkikonsernin kokonaisedun sekä yhteisön aseman osana kaupunkikonsernia.

Kaupunki on vahva ja aktiivinen omistaja, joka määrittelee tytäryhteisön erityistehtävän sisällön ja toiminnan tavoitteet yleisellä tasolla kaupunkikonsernin strategisten tavoitteiden suuntaisesti. Konserniohjauksella varmistetaan tytäryhteisöjen toiminnan kehittäminen asetettujen tavoitteiden ja kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaisesti sekä tuetaan omistaja-arvon pitkäjänteistä kasvua. Kunkin kaupungin tytäryhteisön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee kuitenkin yhteisön hallitus.

Konserniohjauksen keinoin yhtenäistetään tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä sekä varmistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen. Kaupunki noudattaa konserniohjauksessaan eri yhteisöjä koskevien lakien mukaisia yhteisön hallinto- ja toimielimien sekä omistajan välisiä tehtäviä ja vastuujakoja.

Hyvä hallinto- ja johtamistapa kaupunkikonsernissa

Kaupungin tytäryhteisöjen tulee noudattaa toiminnassaan hyvää hallinto- ja johtamistapaa. Kaupunkikonsernissa noudatettavan hyvän hallinto- ja Konserniohjaus — 7 johtamistavan tarkoituksena on edistää toiminnan tuloksellisuutta, omistaja-arvon kehittymistä ja suojaamista sekä luottamusta tytäryhteisöjen, kaupungin ja eri sidosryhmien välillä.

Kaupunkikonsernin hyvän hallintotavan ohjeistuksesta määritetään kaupungin ja tytäryhteisöjen väliset sekä yhteisöjen sisällä noudatettavat hyvän hallinto- ja johtamistavan periaatteet sekä niiden mukaiset menettelytavat.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevalla ohjeella yhtenäistetään kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä ja siten varmistetaan osaltaan, että kaupungin omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisueta turvaten.

Ajankohtaista konserniohjauksesta

Helsingin kaupunkikonsernin piirissä vuoden 2022 aikana oli vireillä useita erilaisia hankkeita, jotka liittyvät kaupungin konserniohjaukseen.

- Päivitetyt tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat ovat päätöksenteossa helmikuussa 2023
- Konserniohjeen päivitys on päätöksenteossa helmikuussa 2023
- CG-ohjeen päivitys tuodaan päätöksentekoon keväällä 2023

- KonserniAkademia: hallitusjäsenten osaamisen tukeminen ja kasvattaminen keskiössä
- Hallituskoulutuskokonaisuuden päivittäminen ja jatkokoulutuksen lisääminen

Kaupunkitasoiset projektit:

- Palmia Oy:n osakkeiden myyntiprosessi on päättynyt ja osakkeet on myyty helmikuussa 2023
- Helsingin Pysäköinti Oy:n perustaminen tuodaan päätöksentekoon kevätkaudella 2023
- DigiHelsinki Oy aloitti varsinaisen toimintansa 1.1.2023
- HAMin säätiöittäminen hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.11.2022 ja säätiö aloitti toimintansa 1.1.2023
- Sote-uudistukseen liittyvän Hyvinvointialueyhtiön perustaminen etenee.

Olennaiset tapahtumat

Elinkeino- ja markkinointiyhteisöt

Forum Virium Helsinki Oy on menestynyt hyvin projekti-rahoituksen haisuissa, ja onnistui kotiuttamaan vuonna 2022 yhteensä 8,2 miljoonaa euroa uutta EU-rahoitusta tuleviin toimenpiteisiin. Yhtiön perustamien digikyvykkäiden roolien myötä on pystytty myös vahvistamaan yhteistyötä kaupungin sisäisten tahojen kanssa, ja projekti-rahoituksen ulkopuolella toimittaessa identifioimaan vapaammin yhteisiä kehitystarpeita.

Vuosi 2022 oli **Helsingin kaupunkitilat Oy**:n ensimmäinen toimintavuosi. Merkittäviä tapahtumia olivat yhtiön perustaminen, liiketoiminnan, organisaation sekä toimintakulttuurin yhtenäistäminen ja kehittäminen yhtiön tavoitteiden mukaisiksi.

Helsinki Partners Oy aloitti toimintansa vuoden 2022 tammikuussa. Ensimmäisen puolen vuoden aikana luotiin rakenteet henkilöstön hyvinvoinnille ja toimintaedellytyksille. Osaavan työvoiman houkuttelevuuden ulkomailta määriteltiin yhtiön tehtäväksi maaliskuussa 2022 hyväksytyssä strategiassa 2022–2024.

Korkeasaarella kävi 523 468 vierailijaa ja tämä on Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr:n säätiöajan korkein kävijämäärä. Vilkkaimmat päivät olivat Kissojen Yöt. Onnistuneen Lux-tapahtuman ansiosta tammikuu 2022 oli ennätysellisen vilkas. Suurin osa vierailuista tehdään kesällä, mutta syyskuukaudet näyttävät vilkastuvan trendinomaisesti. Vuoden suurin rakennushanke Korkeasaarella oli Kruunusiltojen urakka. Raitiotiesillan rakentamisen takia osa eläintiloista on jouduttu tyhjentämään, mutta valmistuttuaan silta tuo ratikat suoraan Korkeasaaren portille. Korkeasaareen rakennetaan uusi sisäänkäyntirakennus ja sen suunnittelu oli käynnissä koko vuoden 2022.

Lähtökohtaisesti vuoden 2022 piti olla **Stadion-säätiö sr**:n uudistetun Olympiastadionin ensimmäinen täyden liikevaihdon ja toiminnan vuosi koronapandemian jälkeen. Liiketoiminta kuitenkin käytännössä kiellettiin kokonaan koronarajoituksin vielä tammi- ja helmikuussa. Koronapandemian rajoitusten purkauduttua 1.3.2022 alkaen Olympiastadionilla päästiin vähitellen avaamaan kaikki viisi liiketoiminta-alueita. Kun koronarajoitusten vuoksi vuonna 2021 Stadionilla oli vain 250 000 kävijää ja vuonna 2022 oli lähes miljoona kävijää. Erityisesti energian kallistuminen saattaa edelleen vaikuttaa siihen, etteivät säätiön tuotot riitä kattamaan kasvavia Stadion toiminnan ja kiinteistön ylläpidon kuluja myöskään vuonna 2023.

Asuntoyhtiöt

Syyskuun 2022 lopussa siirtyi **Hekalle Oy** Helsingin Asuntohankinta Ab jakautumisen yhteydessä 1 653 ARA-rahoitettua asuntoa yksittäisissä asunto-osakeyhtiöissä.

Vuonna 2022 päätettiin muuttaa Hekan toimintamallia siten, että luovutaan aluetoimistoista ja keskitetään kaikki aluetoimistoissa tehtävä työ Viipurinkadulle. Kiinteistönhoito- ja siivoustoiminta jäävät alueella tehtäväksi. Muutos on tarkoitus toteuttaa vuoden 2023 aikana.

Vuonna 2022 EU-rahoitusta saavassa Helena-hankkeessa on teetetty monitavoiteoptimointi useampaa kiinteistöä koskettavalle korttelitason energiaremontille, jossa energia hankittaisiin palveluna. Joulukuussa otettiin käyttöön ensimmäinen asuinkerrostaloa varten rakennettu energiavarasto, joka varastoi sähköä sekä talon katolle asennetuista aurinkopaneeleista että sähköverkosta. Energiavarasto on koottu uuden elämän saaneista alkupe räiskäytöstä poistetuista Tesla-sähköautojen akuista.

Helsingin Asumisoikeus Oy on Helsingin alueella toimiva asumisoikeusyhtiö ja samalla osa Helsingin kaupungin strategiaa ylläpitää ja rakennuttaa kustannus- ja laatutasoltaan kilpailukykyistä ns. välimuodon asuntotuotantoa. Yhtiössä on yhteensä 109 kohdetta, joissa on 5 752 asuntoa ja noin 389 000 vastikeneliötä sekä yli 10 000 asukasta. Asuntolukumäärällä mitattuna yhtiö on Helsingin suurin asumisoikeusyhtiö. Yhtiö omistaa lähes puolet Helsingin asumisoikeusasunnoista. Maanlaajuisesti yhtiö on neljänneksi suurin aso-yhtiö.

Oy Helsingin Asuntohankinta Ab:n jakautuessa **Kiinteistö Oy Auroranlinnalle** siirtyi yhteensä 1 863 osakehuoneistoa, jotka sijaitsevat yhteensä 661 eri taloyhtiössä.

Yhtiön vuoden 2021 aikana alkanutta käyttöasteen putoamista ei saatu tilikauden aikana korjattua tehdyistä toimenpiteistä huolimatta. Jo tehdyillä toimenpiteillä ja vuoden 2023 alussa sovittavilla toimenpiteillä tyhjäkäynti kuitenkin arvion mukaan saadaan pienentymään merkittävästi vuoden 2023 aikana.

Alueelliset- ja infrayhtiöt

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy aloitti toimintansa 1.2.2022. Raide-Jokerin infrahankkeen toteutus eteni merkittävästi. Rakennustyöt valmistuivat lähes koko ratalinjan osuudelta. Työt jatkuvat vuoden 2023 aikana vielä ratasähköistyksen, koestuksen ja testauksen osalta. Raide-Jokerin varikko Roihupellossa valmistui vuoden 2022 aikana. Kruunusillat-hanke eteni vuoden 2022 aikana rakentamiselle useilla eri hankkeen osa-alueilla. Kalasatamasta Pasilaan -raitiotiehankeen allianssin toteutus eteni vuoden 2022 aikana niin katurakentamisen kuin itse raitiotien rakentamisen osalta. Länsi-Helsingin raitiotie-hanke käynnistyi vuoden 2022 aikana Helsingin kaupunginvaltuuston hyväksymän yleissuunnitelman mukaisesti

hankkeenhankesuunnittelun käynnistämällä. Hanke-suunnitelma valmistuu vuoden 2023 aikana ja hankkeen rakentaminen voisi käynnistyä aikaisintaan vuoden 2025 aikana. Ruskeasuon raitiovaunu- ja bussivarikon rakennusurakka eteni vuoden 2022 aikana ja uusi varikko valmistuu vuonna 2024.

Matkustajamäärät ovat edelleen noin 15–20 % alhaisemat kuin ennen koronaviruspandemiaa. Koronapandemian ja Venäjän hyökkäyssodan seurauksena materiaalien saatavuus heikentyi, mikä hankaloitti kunnossapidon toimintaa. Matkustajien väheneminen, energian hinnan nousu ja korkotason muutokset loivat epävarmuutta mm. laajempaan kaupunkikehittämiseen liittyvien joukkoliikenneinvestointien ajoitukseen.

Kulttuuriyhteisöt

Helsingin kaupunginteatterin vuoden 2022 toiminnassa näkyi vielä koronaviruspandemian vaikutukset, sillä vuosi käynnistyi esitystoiminnan sululla aluehallintoviraston päätöksellä. Sulku oli voimassa tammikuun loppuun saakka ja Kaupunginteatteri päätti itse perua helmikuun esitykset, jotta teatteri pystyi turvamaan kevään teatteritoiminnan. Pandemia vaikutti merkittävästi koko vuoden toimintaan, sillä lukuisia esityksiä jouduttiin perumaan. Vuoden 2022 aikana peruttiin yhteensä 163 esitystä, joista 106 oli kevätkaudella ja syyskaudella 57.

Liikuntayhteisöt

Useiden viihdetapahtumien vahvistuminen järjestettäväksi Jääkentäsäätiö sr:n ylläpitämässä Helsingin jäähallissa toi positiivista ruuhkaa tapahtumatoiminnolle. Tämä vaikutti osaltaan Jääkentäsäätiön liikevaihdon, kulujen ja tuloksen kasvuun. Helsinki Garden hankkeen aikataulun enustaminen hankaloittaa tilaisuuksien myyntiä sekä korjausinvestointien suunnittelua ja toteuttamista.

Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, Urheiluhallit Oy ja Vuosaaren Urheilutalo Oy.

Etelä-Suomen Aluehallintoviraston päätöksellä sisäliikuntapaikat olivat suljettuina koronapandemian takia 28.12.2021-31.1.2022. Toimintaympäristö on koronapandemian jälkeen ollut haastava, mutta kävijämääriä silti kyettiin kasvattamaan jonkin verran ennakoitua paremmin.

Sosiaali- ja terveysyhteisöt

Pula työvoimasta varjosti **Helsingin Seniorisäätiötä** koko vuoden 2022 ajan. Työvoimapulan takia säätiö joutui sulkemaan Pakilakodin lyhytaikaisyksikön (13 paikkaa) koko kesäksi ja alku syysyksi 2022.

Vuosi 2022 oli **Oulunkylän kuntoutuskeskuksen** 30-vuotisjuhlavuosi. Käyttöaste pysyi edelleen jatkuvasta koronaepidemiasta huolimatta korkeana, ja kuntoutuskeskus oli tärkeä osa hoito- ja kuntoutusketjua. Liikevaihto 14,2 milj. euroa (v. 2021: 13,8 milj. euroa) oli säätiön historian korkein ja kasvoi 2,9 % edellisestä vuodesta.

Koronapandemian jatkuminen heijastui **Niemikotisäätiön** alkuvuoden 2022 toimintaan erityisesti toiminnallisen kuntoutuksen osalta (työkeskus-, päiväkeskus-, valmennus- ja vapaa-ajantoiminta). Uutena ilmiönä näkyi monien pitkäaikaisten palvelunkäyttäjien jääminen pois ko. palveluista koronarajoitusten poistuttua Helsingistä 1.3.2022. Palvelunkäyttäjien psykososiaalisessa voinnissa oli havaittavissa selkeää heikkenemistä pandemian jäljiltä, mikä vaikeutti palaamista tuttujen palveluiden piiriin ja heijastunee hoito- ja tukitoimenpiteiden määrän kasvussa lähitulevaisuudessa.

Toimitilayhtiöt

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat valmisteli yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen uudisrakennushanketta, joka on tarkoitus toteuttaa yhtiön omistukseen. Kaavasta valitettiin. Kaupunki kantaa hankkeen riskit rakentamispäätökseen saakka. Stadin ammatti- ja aikuisopiston Myllypuron kampuksen elinkaarihankkeen investointivaihe (rakentamisvaihe) jatkui. Kohde valmistuu 2023. Maatullin peruskoulun, päiväkodin ja leikkipuiston rakentaminen käynnistyi ja yhtiö sopi laskutyöurakasta Helsingin kaupungin kanssa. Kohde valmistuu syksyllä 2024. Stadin ammatti- ja aikuisopiston Roihupellon kampuksen elinkaarihankkeen investointivaihe (rakentamisvaihe) käynnistyi. Kohde valmistuu vuoden vaihteessa 2025–2026.

Tukipalvelu- ja muut yhtiöt

Vuoden 2022 alussa **Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy:llä** oli 10 myymälää ja verkkokauppa. Myymälöiden asiakasmäärä vuonna 2022 oli noin 1 063 000. Palveluverkoston kehittämistä jatkettiin avaamalla kehittämissä hankkeessa kesäkuussa uusi pienmyymälä kauppakeskus Redissä. Myymälä toimii osana kiertotaloustoimijoiden keskittymää kauppakeskuksessa. Elokuussa avattiin uusi myymälä Triplan kauppakeskuksen viereen Pasilassa.

Tarkastelujaksolla myytiin noin 2,7 miljoonaa tavaraa (kasvua 30 %). Vastikkeetta jaettavien tavaroiden määrä kasvoi 16 %. Kaiken kaikkiaan uudelleenkäyttöön ohjattiin lähes 6,5 milj. tavaraa.

Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n palveluiden kysyntä oli tilikaudella vilkasta. Yhtiön henkilöstövuokrauspalveluiden kysyntä kasvoi tilattujen työvoorojen näkökulmasta 11 % viime vuoteen nähden. Vuoden aikana erityisen voimakasta kasvu oli varhaiskasvatuksen toimialalla. Tilattuja työvuoroja vastaanotettiin edellä mainitulta toimialalta 29

% enemmän kuin edellisenä vuonna. Yhtiö pystyi kasvattamaan täytettyjen työvuorojen määrää 7 %. Kasvua vaikeuttaa jatkuvasti vaikeutuva tilanne osaavista työntekijöistä. Kyvykyys täyttää tilauksia on muun muassa tietojärjestelmän automaation kautta parantunut merkittävästi, mutta pula työntekijöistä haastaa toimintaa.

Omistajastrategian tavoitteiden toteumat

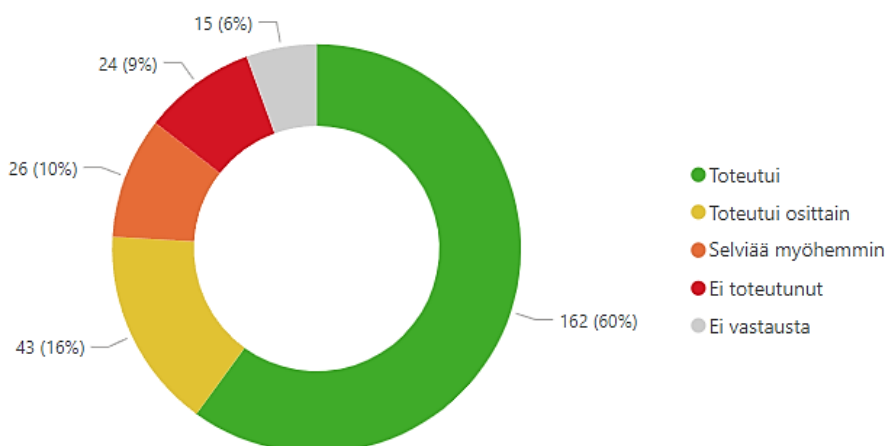
Tytäryhteisöjen omistajastrategioissa on asetettu yhteensä 270 omistajastrategista tavoitetta, joista 60 prosenttia toteutui ja yhdeksän prosenttia ei toteutunut vuonna 2022. Tällä raportilla on yhteenveto niiden tytäryhteisöjen omistajastrategioista, joiden tiedot on esitetty yhteisötasolla. Muiden tytäryhteisöjen omistajastrategisten tavoitteiden toteumataulukko on liitteessä 1.

Kuvio. Omistajastrategiatoteumakuviokuva vuonna 2022.

270

Omistajastrategiatavoitteita yhteensä kpl

Tytäryhteisöjen omistajastrategioiden toteumatiedot 2022

Ei toteutuneet omistajastrategiatavoitteet

Tytäryhteisöjen ei toteutuneita omistajastrategiatavoitteita oli yhteensä 24 kappaletta ja suurimmat tavoiteryhmät olivat asiakaskeskeisyystavoite (6 yhteisöä), kustannustehokkuustavoite (6 yhteisöä) ja sijoitetun pääoman tuottotavoite (5 yhteisöä). Asiakaskeskeisyystavoitteen mittari asiakastytyväisyys oli joko laskenut tai asiakastytyväisyyskyselyä ei oltu tehty raportointivuonna vaan tehdään tilikaudella 2023. Kustannustehokkuustavoitteen kustannustehokkuusmittareiden tavoitetasot eivät olleet toteutuneet joko sen vuoksi, että kustannukset olivat kasvaneet tai sen vuoksi, että mittarien kehittäminen oli vielä kesken. Sijoitetun pääoman tuottotavoitteen tavoitetasona on kolmen vuoden keskiarvo ja mm. koronapandemia ja korkea inflaatio vaikuttivat siihen, ettei tavoitetasoa saavutettu.

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Omistajastrategiatavoite	Omistajastrategian tavoitteen mittari	Toteumatieto
Helsingin Asumisoikeus Oy	Asunnot	Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta	-Vastikkeiden kehitys -Ylläpitokustannukset (€/m2) -Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen.	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta.	Tavoite toteutui osittain
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asukastyytyväisyyskysely	Tavoite toteutui osittain
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 10 %	Toteutui
Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr	Asunnot	Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta	-Vuokrien kehitys -Vuokrausaste -Ylläpitokustannusten kehitys	Ei toteutunut
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Tavoite toteutui osittain
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asukastyytyväisyyskysely	Toteutui
Helsingin kaupungin asunnot Oy	Asunnot	Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta	-Yhtiön vuokrataso pysyy kohtuuhintaisena siten, että yhtiön keskivuokran ja Tilastokeskuksen Helsingin markkinavuokran ero on vähintään 40 %. -Ylläpitokustannukset (€/m2) -Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asukastyytyväisyyskysely	Toteutui
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 10 %	Toteutui

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Omistajastrategiatavoite	Omistajastrategian tavoitteen mittari	Toteumatieto
Kiinteistö Oy Auroranlinna	Asunnot	Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta	-Vuokrien kehitys -Ylläpitokustannukset (€/m2) -Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asukastyytyväisyyskysely	Toteutui
		Riittävä varavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 20 %	Toteutui
Forum Virium Helsinki Oy	Elinvoima ja markkinointi	Toiminnan vaikuttavuus	-Vaikuttavuusmittaristo	Toteutui
		Osaava henkilöstö	-Säännöllinen henkilöstön tyytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Riittävä maksuvalmius	-Quick ratio 0,5	Toteutui
Helsingin kaupunkitilat Oy	Elinvoima ja markkinointi	Kaupungin vetovoimaisuuden edistäminen	-Alueiden ja paikkojen toiminnallisen ja taloudellisen vetovoiman kehittyminen -Tilojen vuokrausaste -Kävijämäärät Profiilikehitys	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Asiakas- ja toimijatyytyväisyys	Toteutui osittain
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttaminen	-Yhtiön oman toteutus suunnitelman mukainen mittaristo	Toteutui
		Yhtiön riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Ei toteutunut

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Omistajastrategiatavoite	Omistajastrategian tavoitteen mittari	Toteumatieto
Helsingin tapahtumasäätiö sr	Elinvoima ja markkinointi	Kaupungin vetovoiman kasvattaminen	-Kävijämäärä/vuosi -Yleisötyön kehittäminen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen kävijätyytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui osittain
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 20 % -Omarahoitusosuus	Toteutui
Helsinki Partners Oy	Elinvoima ja markkinointi	Kaupungin tunnettuuden ja vetovoiman kasvu	-Kaupungin tunnettuuden kehittyminen valituissa kohderyhmissä, segmenteissä ja maantieteellisillä alueilla -Tehtyjen investointien arvo -Yhtiön toiminnan seurauksena syntyneiden työpaikkojen määrä -Kv. tapahtumien määrä -Vierailujen taloudellinen arvo	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asiakas ja sidosryhmäkysely	Toteutui osittain
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttaminen	-Yhtiön oman toteutus suunnitelman mukainen mittaristo	Toteutui
		Yhtiön riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 10 %	Toteutui
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	Elinvoima ja markkinointi	Kaupungin vetovoiman kasvattaminen	-Kaupungin vetovoimaisuuden -Kävijämäärä	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys	Toteutui osittain
		Hiilineutraali Korkeasaari -ohjelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuusohjelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta.	Selviää myöhemmin
		Suojelutyön vaikuttavuus	-Suojelutyöhön käytetyt resurssit ja suojeltavien lajien määrä	Toteutui
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 35 % -Omarahoitusosuus	Toteutui

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Omistajastrategiatavoite	Omistajastrategian tavoitteen mittari	Toteumatieto
Stadion-säätiö sr	Elinvoima ja markkinointi	Kaupungin vetovoimaisuuden kasvattaminen	- Suurtahtumien lukumäärä - Kävijämäärä/vuosi - Olympiastadionin näkyvyyden mittaaminen	Toteutui
		Helsingin kaupungin liikkumisohjelma	- Liikkumisohjelman tavoitteiden toteuttaminen	Toteutui osittain
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakas- ja kävijätyytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltujen mittareiden seuranta	Toteutui osittain
		Laadukas ja kustannustehokas toiminta	- Tilojen vuokrausaste - Liikevaihto/htv	Toteutui osittain
Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy	Infra ja alueelliset	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen matkustajatytyväisyyskysely ja sidosryhmäkysely	Ei toteutunut
		Vastuullisuus työnantajana	- Henkilöstötyytyväisyys	Toteutui osittain
		Kustannustehokkuus ja tuotantovarmuus	- Operatiivinen tehokkuus (paikkakilometrikustannus) - Investointien kustannustehokas ja suunnitelmallinen toteutus - Luotettavuus (Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdöistä)	Ei toteutunut
		Hiilineutraali Helsinki -ohjelman toteuttaminen	- Yhtiön oman toteutussuunnitelman mukainen mittaristo	Toteutui osittain
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 15 %* *Omavaraisuusaste konsernitasoisesti konsernirakenteen käyttöönoton jälkeen	Toteutui

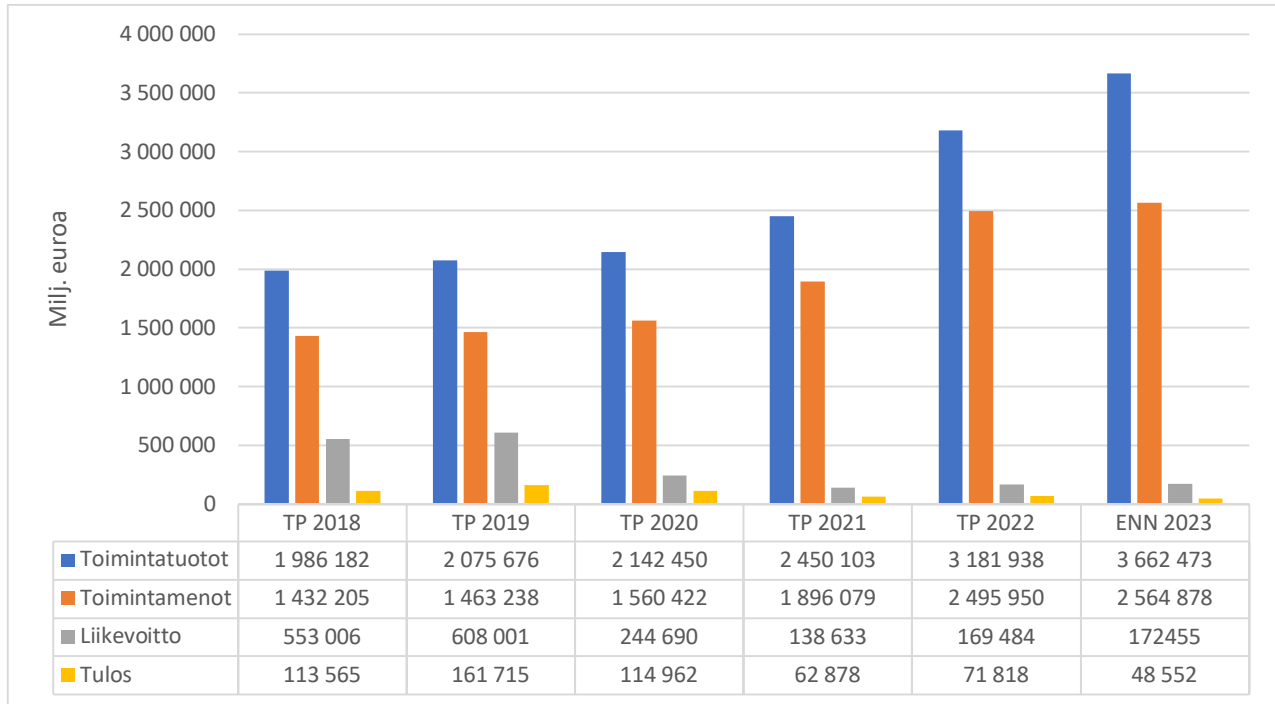
Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Omistajastrategiatavoite	Omistajastrategian tavoitteen mittari	Toteumatieto
Helsingin teatterisäätiö sr	Kulttuuri	Helsingin kaupungin vetovoiman kasvattaminen	-Kävijämäärä/vuosi -Yleisötyön kehittäminen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui osittain
		Omarahoitusosuuden kasvattaminen	-Omarahoitusosuus	Toteutui
UMO-säätiö sr	Kulttuuri	Helsingin kaupungin vetovoiman kasvattaminen	-Yleisötyön kehittäminen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Asiakastytyväisyys	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Omarahoitusosuuden kasvattaminen	-Omarahoitusosuus	Toteutui
Jääkentäsäätiö sr	Liikunta	Helsingin kaupungin liikumisohjelman edistäminen	-Liikumisohjelman tavoitteiden toteuttaminen-Jäänkäyttöaste	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Kustannustehokkuus	-Liikevaihto/htv	Toteutui
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 30 %	Toteutui

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Omistajastrategiatavoite	Omistajastrategian tavoitteen mittari	Toteumatieto
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	Liikunta	Helsingin kaupungin liikkumishjelma	-Liikkumishjelman tavoitteiden toteuttaminen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Kustannustehokkuus	-Liikevaihto/htv	Toteutui osittain
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 30 %	Toteutui
Urheiluhallit Oy	Liikunta	Helsingin kaupungin liikkumishjelma	-Liikkumishjelman tavoitteiden toteuttaminen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Kustannustehokkuus	-Liikevaihto/htv	Toteutui osittain
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 30 %	Toteutui
Vuosaaren Urheilutalo Oy	Liikunta	Helsingin kaupungin liikkumishjelma	-Liikkumishjelman tavoitteiden toteuttaminen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Kustannustehokkuus	-Liikevaihto/htv	Toteutui osittain
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 30 %	Toteutui

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Omistajastrategiatavoite	Omistajastrategian tavoitteen mittari	Toteumatieto
Helsingin Seniorisäätiö sr	Sosiaali ja terveys	Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely -Tehokkaat hoito- ja kuntoutuspalvelujen laadun arviointimenetelmät	Toteutui osittain
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui osittain
		Kustannustehokkuus	-Toteutuneet hoitopäivät / liikevaihto	Toteutui osittain
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Niemikotisäätiö sr	Sosiaali ja terveys	Asiakaskeskeisyys	-Asiakastuntemus ja -tyytyväisyys -Tehokkaat hoitotarpeen ja -laadun arviointimenetelmät	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Kustannustehokkuus	-Liikevaihto / henkilötyövuosi	Toteutui
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Oulunkylän kuntoutuskeskus sr	Sosiaali ja terveys	Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely -Tehokkaat hoito- ja kuntoutuspalvelujen laadun arviointimenetelmät	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Kustannustehokkuus	-Toteutuneet hoitopäivät / liikevaihto	Toteutui
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 30 %	Toteutui

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Omistajastrategiatavoite	Omistajastrategian tavoitteen mittari	Toteumatieto
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat	Toimitilat	Omaisuu den arvon säilyttäminen	- Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjätyytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Kustannustehokkuus	- Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m ²	Toteutui
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
		Arvio yhtiö hallinnon kehittämisestä	- Selvitys keskittää yhtiölle kaupunkikonsernin yhtiömuotoisten toimitilojen ja koululainajärjestelmän piirissä olevien koulutaloyhtiöiden hallinnointia tehty	Toteutui
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Tukipalvelut ja muut	Asiakaskeskeisyys	- Kanta-asiakkaiden määrä Asiakastapahtumien määrä NPS-luku	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui osittain
		Työhönvalmennettujen positiivisen jatkopolun kehitys	- Osatutkintojen määrä - Positiivisten jatkopolkujen määrän osuuden muutokset	Toteutui osittain
		Monipuoliset palvelut ja digitaalisuuden hyödyntäminen	- Verkkokaupan kautta kulkeva liikevaihto - Saavutettavuus	Toteutui osittain
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	Tukipalvelut ja muut	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely - Tilausten täyttöaste	Toteutui osittain
		Kilpailukyky	- Kilpailukyky suhteessa verrokkoihin	Toteutui
		Vastuullinen työnantajuus	- Säännöllinen henkilöstö- ja keikkalaistytyväisyyskysely	Toteutui
		Kustannustehokkuus	- Liikevaihto / henkilötyövuosi	Toteutui

Tytäryhteisöjen taloudellinen kehitys vuosina 2018-2022

Tytäryhteisöjen toimintatuotot kokonaisuudessaan kehittyivät vuosien 2018-2021 aikana nousujohteisesti. Koronapandemia vaikutti useiden tytäryhteisöjen toimintatuottojen kehitykseen, erityisesti niillä aloilla, joissa myydään palveluja suoraan kuluttajille, kuten liikunta- ja vapaa-ajan toiminta. Myös ruoka- ja satamatoiminta kärsivät koronapandemiasta.

Tuottojen positiiviseen kehitykseen erityisesti vuonna 2021 vaikutti Helen konsernin vuoden 2021 lopulla toteutuneet ennätysellisen korkeat sähkön markkinahinnat, jotka nostivat merkittävästi sähkön myynnin liikevaihtoa. Vuoden 2022 toimintatuotot olivat 3,03 miljardia euroa. Kasvua edelliseen vuoteen 32,9 %. Kasvuun vaikuttaa energia-alan tuottojen kehitys sekä vuoden 2022 alussa aloittaneiden tytäryhteisöjen liiketoiminta, näistä merkittävimpana Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy.

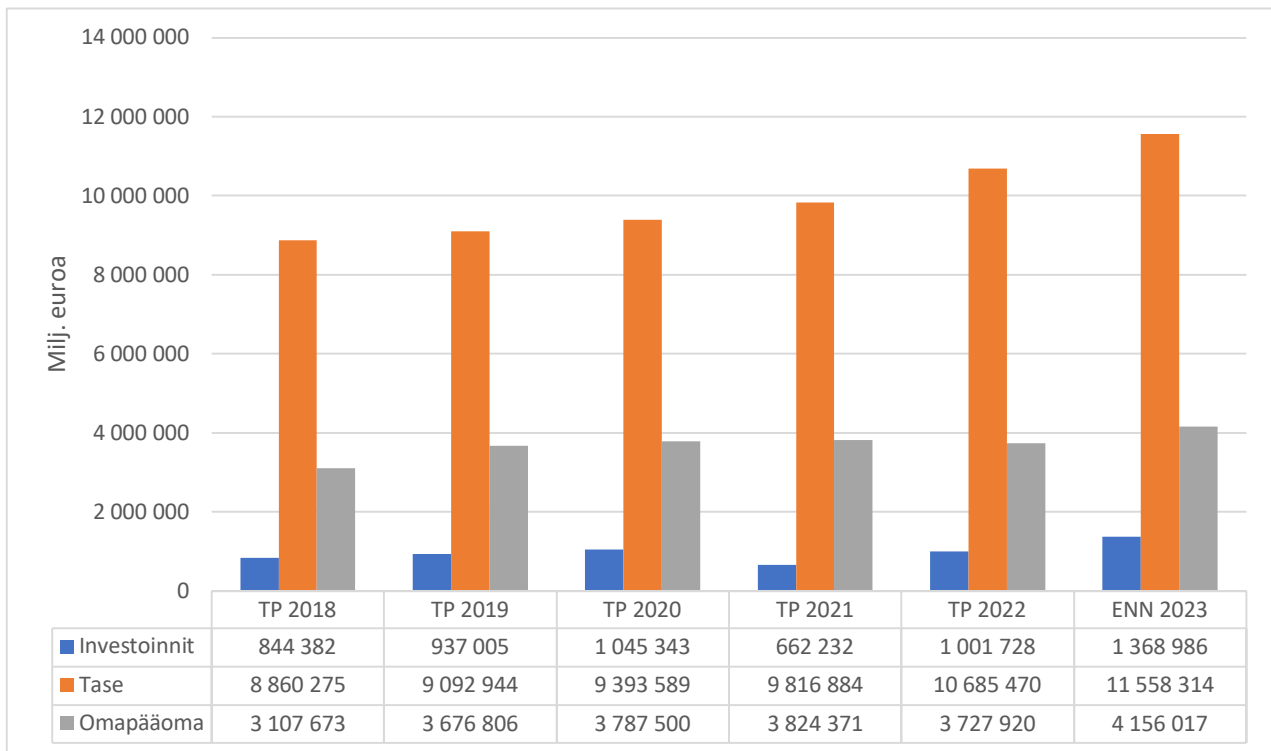
Samoin tytäryhteisöjen toimintamenot kehittyivät vuosien 2018-2020 välisenä aikana tasaisesti. Vuoden 2021 toimintamenot kasvoivat edelliseen vuoteen noin 20 %, johtuen Helen konsernin menokasvusta. Vuoden 2022 toimintamenot olivat 2,5

miljardia euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 41,3 %. Pääasiallisena syynä tähän on vuoden 2022 alussa aloittaneiden tytäryhteisöjen liiketoiminta, energia-alan kehitys sekä lisäksi Helsingin kaupungin asunnot Oy:n menokehitys.

Koronapandemia vaikutti merkittävästi tytäryhteisöjen liikevoittoon ja tulokseen. Tarkasteluajanjakson paras vuosi oli 2019. Vuoteen 2021 mennessä tuloksesta oli sulanut 61 % (98 miljoonaa euroa).

Suurin yksittäinen tekijä oli Helen konsernin tuloksen lasku. Laskua vuodesta 2019 oli 59 % (73 miljoonaa euroa). Haastavat markkinaolosuhteet ja hintojen vaihtelu sekä korkeat päästöoikeuksien ja polttoaineiden kustannukset vaikuttivat tulokseen alentavasti.

Vuonna 2022 tytäryhteisöjen kokonaistulos oli 105 miljoonaa euroa. Kasvua 76,4 % edelliseen vuoteen nähden. Pääasiallisena syynä tähän on vuonna 2022 aloittaneiden tytäryhteisöjen liiketoiminta sekä energia-alan kehitys.

Tytäryhteisöjen investoinnit kehittyivät tasaisesti vuosina 2018-2020. Vuonna 2021 investoinnit lasivat 37 % (383 miljoonaa euroa) vuoteen 2020 verrattuna.

Merkittävien tekijä investointitason laskussa oli asunto-omaisuutta hallinnoivien yhtiöiden investointikehitys. Helsingin kaupungin asunnot Oy, laskua 24 % (93 miljoonaa euroa) Helsingin Asumisoikeus Oy, laskua 62 % (56 miljoonaa euroa) ja Kiinteistö Oy Auroranlinna 92 % (121 miljoonaa euroa).

Vuoden 2019 lopussa Kiinteistö Oy Auroranlinnaan fuusioitunut kaupungin tytäryhtiö Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Korkotukiasunnot lisäsi investointikustannuksia sulautuneiden kiinteistöjen suurien korjauskustannusten vuoksi.

Vuoden 2022 tilinpäätöksen mukaan tytäryhteisöjen investointitaso tulee olemaan 1,01 miljardia euroa. Kasvu 55,6 % edelliseen vuoteen nähden. Keskeisenä syynä kasvuun on vuoden 2022 alussa aloittaneiden tytäryhteisöjen liiketoiminta ja suurimpien asunto-omaisuutta hallinnoivien yhtiöiden investointitason kasvu.

Samoin tytäryhteisöjen taseet kokonaisuudessaan kehittyivät tasaisesti vuosina 2018-2021. Kasvu vuositasolla keskimäärin 3,5 %

Vuoden 2022 lopussa tytäryhteisöjen taseet yhteensä olivat 10,7 miljardia euroa. Kasvu edelliseen vuoteen 18,4 %. Kasvu kohdistuu pääasiassa asunto- ja toimitilayhtiöiden sektorille.

Vuosina 2018-2021 tytäryhteisöjen omapääoman kehityksessä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Kokonaistarkastelussa koronapandemia ei ole vaikuttanut merkittävästi tytäryhteisöjen oman pääoman kehitykseen negatiivisesti, muutamia yksittäisiä yhteisöjä lukuun ottamatta. Tarkasteluajanjaksolla paras vuosi oli 2019, jolloin oma pääoma kasvoi edelliseen vuoteen nähden 18 % yhteisöjen hyvän tuloskehityksen ansioista.

Vuoden 2022 lopun tilanteen mukaan tytäryhteisöjen omapääoma kokonaisuudessaan oli 3,7 miljardia euroa. Kasvu edelliseen vuoteen 12,9 %. Prosentuaalisesti suurin kasvu on asunto-omaisuutta hallinnoivien yhtiöiden toimialalla. Toisaalta oman pääoman laskua esiintyy niillä yhteisöillä, jotka tarjoavat tuotteita ja/tai palveluita kuluttajille. Koronasulut ja hintojen nousu selittävät laskua.

Avainluvut - kaikki tytäryhteisöt

Toimintatuotot

3,2
miljardia euroa
kasvua 32,9 %

Liikevoitto

169
miljoonaa
euroa kasvua
34,3 %

Henkilöstö

10 932
henkilöä
kasvua 29,7 %

Tase

0,10
miljardia euroa
laskua 17,1 %

Toimintamenot

2,5
miljardia euroa
kasvua 41,3 %

Tulos

0,72
miljardia euroa
kasvua 40,8 %

Investoinnit

1,0
miljardia euroa
kasvua 20,3 %

Omapääoma

3,7
miljardia euroa
kasvua 11,5 %

Avainluvut – Elinvoima ja markkinointi

Toimintatuoto
t

62
miljoonaa
euroa kasvua
60,6 %

Liikevoitto

1,8
miljoonaa
euroa kasvua
156,4 %

Henkilöstö

289
henkilöä
kasvua 59,7 %

Tase

247
miljoonaa
euroa kasvua
6,9 %

Toimintamenot

56
miljoonaa euroa
kasvua 93,3 %

Tulos

1,8
miljoonaa euroa
kasvua 290,9 %

Investoinnit

8,4
miljoonaa euroa
kasvua 358,0 %

Omapääoma

26
miljoonaa euroa
laskua 14,0 %

Avainluvut – Asunnot

Toimintatuotot

582

miljoonaa
euroa kasvua
6,5 %

Liikevoitto

29

miljoonaa
euroa laskua
49,8 %

Henkilöstö

762

henkilöä
kasvua 11,9 %

Tase

4,8

miljardia euroa
laskua 7,9 %

Toimintamenot

403

miljoonaa euroa
kasvua 17,5 %

Tulos

6,7

miljoonaa euroa
laskua 144,5 %

Investoinnit

345

miljoonaa euroa
laskua 3,5 %

Omapääoma

684

miljoonaa euroa
laskua 17,2 %

Avainluvut – Infra ja alueelliset

Toimintatuotot

201

miljoonaa
euroa kasvua
1672,0 %

Liikevoitto

2,2

miljoonaa
euroa kasvua
174,5 %

Henkilöstö

1207

henkilöä
kasvua 7000,0 %

Tase

299

miljoonaa
euroa laskua
75,5 %

Toimintamenot

170

miljoonaa euroa
kasvua 1785,8 %

Tulos

-6,5

miljoonaa euroa
laskua 71,8 %

Investoinnit

24

miljoonaa euroa
laskua 85,4 %

Omapääoma

175

miljoonaa euroa
laskua 59,2 %

Avainluvut – Kulttuuri

Toimintatuotot

33
miljoonaa
euroa kasvua
21,0 %

Liikevoitto

1,4
miljoonaa
euroa kasvua
605,4 %

Henkilöstö

277
henkilöä
laskua 1,4 %

Tase

60
miljoonaa
euroa kasvua
3,3 %

Toimintamenot

28
miljoonaa euroa
kasvua 17,4 %

Tulos

474
tuhatta euroa
kasvua 157 %

Investoinnit

0
miljoonaa euroa

Omapääoma

4
miljoonaa euroa
laskua 9,1 %

Avainluvut – Liikunta

Toimintatuotot

25
miljoonaa
euroa kasvua
17,0 %

Liikevoitto

-337
tuhatta euroa
laskua 110,5 %

Henkilöstö

177
henkilöä
laskua 61,2 %

Tase

50
miljoonaa
euroa kasvua
2,2 %

Toimintamenot

23
miljoonaa euroa
kasvua 46,7 %

Tulos

-635
tuhatta euroa
laskua 123,7 %

Investoinnit

1
miljoonaa euroa
laskua 27,8 %

Omapääoma

22
miljoonaa euroa
kasvua 3,0 %

Avainluvut – Sosiaali ja terveys

Toimintatuotot

58
miljoonaa
euroa kasvua
2,4 %

Liikevoitto

31
tuhatta euroa
laskua 108,2 %

Henkilöstö

817
henkilöä
kasvua 1,0 %

Tase

27
miljoonaa
euroa laskua
4,6 %

Toimintamenot

58
miljoonaa euroa
kasvua 3,2 %

Tulos

191
tuhatta euroa
laskua 63,3 %

Investoinnit

356
tuhatta euroa
laskua 12,0 %

Omapääoma

17
miljoonaa euroa
laskua 3,1 %

Avainluvut – Toimitilat

Toimintatuotot

21
miljoonaa
euroa laskua
3,3 %

Liikevoitto

6
miljoonaa
euroa kasvua
24,0 %

Henkilöstö

21
henkilöä

Tase

339
miljoonaa
euroa laskua
9,4 %

Toimintamenot

16
miljoonaa euroa
kasvua 2,8 %

Tulos

1,8
miljoonaa euroa
kasvua 36,6 %

Investoinnit

10
miljoonaa euroa
laskua 76,2 %

Omapääoma

238
miljoonaa euroa
kasvua 2,8 %

Avainluvut – Tukipalvelut ja muut

Toimintatuotot

170

miljoonaa
euroa laskua
14,2 %

Liikevoitto

2

miljoonaa
euroa laskua
4,1 %

Henkilöstö

3 975

henkilöä
kasvua 53,3

Tase

29

miljoonaa
euroa laskua
38,1 %

Toimintamenot

165

miljoonaa euroa
kasvua 14,2 %

Tulos

2

miljoonaa euroa
kasvua 2,0 %

Investoinnit

2,9

miljoonaa euroa
laskua 2,6 %

Omapääoma

10

miljoonaa euroa
laskua 60,4 %

Elinvoima ja markkinointi

Forum Virium Helsinki Oy

Omistusosuus 100,00 %

Henkilöstömäärä 60

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

-Yhtiö tukee Helsingin kehittämistä maailman toimivimmaksi kaupungiksi ja vahvistaa kaupunkikonsernin tulevaisuusvalmiuksia mm. yhteiskehittämisen, innovaatioiden, kokeilujen, pilottien sekä kansainvälisten verkostojen avulla.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	8 924	8 711	6 504
Toimintakulut	-8 872	-8 657	-6 497
Käyttökate	52	54	7
Liikevoitto	52	50	7
Tilikauden tulos	61	32	7
Investoinnit	0	0	0
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	48,2	46,9	68,2
Liikevoitto-%	-	-	-
Oma pääoma	484	422	*
Pitkäaikaiset velat	0	0	*
Taseen lop- pusumma	12 890	12 492	*
Kassavarat	2 511	5 772	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	13,8	13,6	*
Omavaraisuus- %	3,8	3,4	*
Quick Ratio	8,1	4,9	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Yhtiö on viime vuosina nostanut systemaattisesti datakyykyttään ja kehittänyt toimialojen kanssa tehtävää yhteistyötä. Yhtiön perustamien digikyykkäiden roolien myötä on pystytty myös vahvistamaan yhteistyötä kaupungin sisäisten tahojen kanssa, ja projektirahoituksen ulkopuolella toimittaessa identifioidaan vapaammin yhteisiä kehitystarpeita.

Yhtiö on menestynyt hyvin projektirahoituksen hauissa, ja onnistui kotiuttamaan vuonna 2022 yhteensä 8,2 miljoonaa euroa uutta EU-rahoitusta tuleviin toimenpiteisiin.

Yhtiössä on vuoden 2022 aikana toteutettu useita avoimia kokeiluhakuja älykkään kaupungin tematiikan ympäriltä, joihin on osallistunut yhteensä 74 yritystä. Lisäksi kolmi-vuotinen A14Cities -projekti myönsi rahoitusta yritysten t&k toimintaan, jolla ne kehittivät tuotteita ja palveluita ilmastopäästöjen vähentämiseksi tekoälyn avulla. Yhteensä yritykset saivat tuotekehitys- ja pilotointirahoitusta 2,8 miljoonaa euroa FVHn projektien kautta.

Älykäs liikkuminen -ohjelmassa LIDO-hankekokonaisuuden työtä on jatkettu menestyksekkäästi useiden linkittyvien hankkeiden voimin. Liikenteen dataan liittyvät hankkeet yhdistettiin jo vuonna 2021 yhtiön aloitteesta yhteistyössä KYMP:n liikennesuunnittelun kanssa LIDO-sateenvarjohankkeen alle. Tavoitteena on kaupunki- ja liikennesuunnittelijan arjen työskentelyn parantuminen dataa tehokkaasti hyödyntäen. KYMP on aloittanut Älyliikenteen kehittämisohjelman toimenpiteiden toteuttamisen ja Forum Viriumilla on käynnissä samaan aikaan useampia EU-rahoitteisia hankkeita liikenteen dataan liittyen. LIDO:ssa on osapuolena myös kanslian strategiaosasto, jonka kaupunkiyhteisiä ratkaisuja hyödynnetään.

Data -ohjelmassa on jatkettu kaupungin datakyykytyden kehittämisen tukemista datakokeiluilla, jotka hyödyntävät kaupunkiyhteisen tietoaltaan kehittämistä. Vuoden aikana on panostettu erityisesti tietovirtojen käsittelyyn, tiedon integrointimenetelmiin sekä datan laadun kehittämiseen. Tietoallastyö on tukenut erityisesti kaupungin älyliikennestrategiaa tukevan LIDO -hankkeen etenemistä sekä Helsingin hiilineutraaliustavoitteisiin liittyvää kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuuden seurantamenetelmien kehittämistä.

Fiksu Kaupunki -ohjelmakokonaisuudessa Innovaatorahaston rahoittama Fiksu Kaupunki -hanke toimi vuonna 2022 tukijalkana niin hankkeen sisäiselle kaupunkiuudistusalueella tapahtuvalle innovaatio- ja kokeilutoiminnalle kuin erillisrahoitettujen projektien valmistelullekin. Hankkeen neljän teema-alueen yksilöllisiä projekteja ja niiden kokeiluja työstettiin erityisesti älyvalaistukseen ja kaupunkitilan sensorikkaan (Malmi ja Malminkartano) sekä pyöräilijöiden ja kävelijöiden opastamiseen (Keski-Pasila) liittyen. Mellunkylässä puurakentajien verkoston ja alueen kaavoittajien kanssa toteutettavia hiilineutraalin kustannustehokkaan puurakentamisen design sprintteja pidettiin kevättalvella 2022.

Tulevaisuuden näkymät

Forum Virium Helsinki Oy pyrkii ennakoimaan kaupunkikehityksen trendejä ja hakemaan ratkaisuja kaupungin tulevaisuuden haasteisiin. Tavoitteena on yhdessä Helsingin kanssa luoda kasvun edellytyksiä. Yhtiöllä on hallituksen vahvistama strategia ja kaupunginhallituksen asettama omistajastrategia. Yhtiön strategian painopisteiksi on määriteltä kolme pidempikestoista tavoitetta. 1. Vahvistamme Helsingin kaupungin kykyä hyödyntää uusia teknologioita, dataa ja digitalisaatiota. 2. Autamme yrityksiä käyttämään Helsinkiä kehitysalustana. 3. Olemme uudistuva ja ketterä asiantuntijaorganisaatio.

Yhtiön toimintaa kytkeytyy vahvasti kaupungin Kasvun paikka -strategian painopisteisiin, ja tavoitteisiin. Kaupunkistrategian näkökulmasta yhtiö seuraa aktiivisesti kaupungin kohtaamia muutoksia ja muutostrendejä kuten ilmastovastuu, digitaalisuus, tuottavuuden kehittäminen ja yritysten toimintaedellytysten parantaminen osana innovaatioalustoimintaa yhdessä toimialojen, kanslian strategiosaston ja elinkeino-osaston kanssa. Yhtiö seuraa myös tarkasti EUn julkistamien strategia- ja rahoitusohjelmien kehittymistä.

Yhtiön toimintaympäristön muutokset ja vaikutukset korostuvat erityisesti seuraavien teemojen osalta vuonna 2023: Kaupungin linjaus leikata Innovaatorahaston rahoitusta vuonna 2023 vaikuttaa yhtiön toiminnan suunnitteluun ja talouteen. Yhtiöllä on tyypillisesti ollut käynnissä muutamia Innovaatorahaston projekteja, jotka ovat toimineet ns. saatevarjona pienemmille, eri rahoituslähteistä haettaville projekteille. Tämän rahoitusinstrumentin rahoituskyvyyden heikentyessä merkittävästi, on yhtiön suunnattava hanketoimintaansa vastaavasti muihin rahoituslähteisiin.

EU-rahoitusinstrumenttikauden käynnistymisen myötä osa rahoitusinstrumenteista päivitti myös rahoituksen kustannusmalleja, ja nämä muutokset ovat yhtiön kannalta päivittyneet epäedulliseen suuntaan. Osa instrumenteista ei mahdollista enää täyttää henkilöstökulujen korvaamista, vaan osa henkilöstökustannuksista jää yhtiön maksettavaksi. Samaan aikaan pienenevät "flat rate", ns. yleiskustannuslisä -osuudet tekevät yhtiön taloudesta entistä tiukempaa. Projektien ja rahoitusinstrumenttien hyötysuhteen arviointi ja hakujen priorisointi talouden tasapainottamiseksi nousevat entistä merkittävämpään asemaan yhtiön toiminnassa.

Vuoden 2023 alusta voimaan tullut sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen (Sotepe) uudistus vaikuttaa myös yhtiön toimintaan kaupungin kanssa. Sekä Forum Virium Helsinki että Sotepe ovat halukkaita jatkamaan ja laajentamaan yhteistyötä myös jatkossa, vuoden 2023 aikana selvinnee vielä toistaiseksi auki olevat rahoituskelliset kysymykset koskien esim. yhtiön vastinrahoituksen käsittelyä niissä hankkeissa, jotka tehdään yhteistyössä Sotepen kanssa.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Toiminnan vaikuttavuus
Mittarit: -Vaikuttavuusmittaristo
Toteuma: Toteutui

Yhtiön toiminnan vaikuttavuutta mitataan kolmen eri kokonaisuuden osalta, joiden mittareiden keskiarvoinen kehitys viime vuoteen verrattuna on ollut positiivinen.

1. Oppiminen ja kumppanuudet (kehitys -7%)
2. Kokeilujen ja pilotointien tulokset (+5%)
3. Mediaseuranta (+8,2%)

Vaikuttavuusraportin mittareiden perusteella yhtiön vaikuttavuus on kasvanut 2,06% edelliseen vuoteen verrattuna.

2. Tavoite: Osaava henkilöstö
Mittarit: -Säännöllinen henkilöstön työtyytyväisyyskysely
Toteuma: Toteutui

Yhtiössä mitataan vuosittain henkilöstön työtyytyväisyyttä. Vuonna 2022 henkilöstön työtyytyväisyyttä mittaavan kyselyn keskiarvo oli 4,3 / 5 (2021: 4,18). Työtyytyväisyys on myös yhtiön tulosmittaristossa seurattava indikaattori, joka raportoidaan hallitukselle vuosittain.

3. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: -Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui

Yhtiö on määritellyt mittarin ja tavoitteet Hiilineutraali Helsinki-ohjelman tavoitteiden tukemiseksi ja raportoi sen toteutumista hallitukselle osana vuoden 2022 tulostuloksia. Hallituksen asettamana mittarina vuodelle 2022: Hankkeista vähintään 2/3 tukee Hiilineutraali Helsingin tai Digitalisaatio-ohjelman tavoitteita. Forum Virium Helsingin 37 käynnissä olevasta hankkeesta 24 tukee vuoden 2022 alussa voimassa olleen HNH-ohjelman toimenpiteitä: 27. Uudet liikkumispalvelut (AirMour, Liidi2, Mobility Data Lab, Stara eRetroFit) 115. Tila- ja resurssivarauspalvelu (Circular Green Blocks), 121. Kiertotalouden yhteistyö (Automod, Treasure), 125. Kaupunkilaisten vaikuttavuusmahdollisuudet älykkäiden ja puhtaiden ratkaisujen kehittämisessä (B.Green, DVECE, Fiksu Kaupunki, FINEST Twins, MySMARTLife, Ride2Rail, UIA HOPE, UR-BANAGE,) 128. Älykkään ja puhtaan liiketoiminnan yhteiskehittäminen (AI4Cities, BEYOND, Carbon neutra).

4. Tavoite: Riittävä maksuvalmius
Mittarit: -Quick ratio 0,5
Toteuma: Toteutui

Riittävää maksuvalmiutta kuvaava Quick ratio-arvo on vuoden 2022 osalta 8,1 (vuonna 2021: 4,9).

Hallitus

Puheenjohtaja: Rusama Mikko

Jäsenet: Haapala Soili, Heinonen Kimmo, Hyvärinen Silja,
Teuri Tuomas, Turpeinen Leena, Vehviläinen Jussi,

Toimitusjohtaja: Malin Mika

Helsingin kaupunkitilat Oy

Omistusosuus 100,00 %

Henkilöstömäärä 22

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Yhtiö luo kaupungin kansainvälisen tunnettuuden ja vetovoiman kasvua, edistää kaupunkikulttuurin ja elämyksellisuuden kehittymistä sekä elävöittää toiminnallaan Helsingin kaupunkikuvaa luomalla omaleimaisia ja vetovoimaisia tiloja ja alueita.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	9 919	0	13 839
Toimintakulut	-11 763	0	-13 602
Käyttökate	-1 844	0	237
Liikevoitto	-1 851	0	187
Tilikauden tulos	-1 817	0	187
Investoinnit	0	0	0
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	14,4	-	13,0
Liikevoitto-%	-24,5	-	2,2
Oma pääoma	2 786	0	*
Pitkäaikaiset velat	0	0	*
Taseen loppusumma	13 909	0	*
Kassavarat	12 437	0	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-65,2	-	*
Omavaraisuus-%	20,0	-	*
Quick Ratio	1,2	-	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Vuosi 2022 oli Helsingin kaupunkitilat Oy:n ensimmäinen toimintavuosi. Merkittäviä tapahtumia olivat yhtiön perustaminen, liiketoiminnan, organisaation sekä toimintakulttuurin yhtenäistäminen ja kehittäminen yhtiön tavoitteiden mukaisiksi.

Yhtiön toiminnan käynnistäminen sekä strategian toimeenpano hidastui, sillä taloudelliset haasteet vaikuttivat toimintaan. Yhtiöittämissä päätöksessä kannattavaksi analysoidut tilat / alueet olivatkin tosiasiallisesti huomattavan tappiolliset (saadut markkinatasoiset tuotot ovat pienemmät kuin hallinnoituista tiloista maksetut vuokratustannukset eli KYM-Pille maksettu sisäinen vuokra). Sisäiset vuokratustannukset vaikuttavat myös yhtiön taseen loppusummaan 31.12.2022: yhtiö sai vuokrat maksuun vasta tilikauden 2023 puolella, koska KYMPin taloushallinnossa ei tiedetty, että erilliselle yhtiölle tulee toimittaa sovituista hyvityksistä hyvityslaskut.

Tulevaisuuden näkymät

Sisäisistä vuokrista on päästävä selkeään, pidemmän aikavälin sopimukseen, sillä epäselvyys kuormittaa Helsingin kaupunkitilat Oy:n toimintaa. Tästä johtuen operatiivinen johtaminen on haastavaa, kun ei voida tehdä selkeitä budjetteja tai toimintasuunnitelmia.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Kaupungin vetovoimaisuuden edistäminen
Mittarit: - Alueiden ja paikkojen toiminnallisen ja taloudellisen vetovoiman kehittyminen
- Tilojen vuokrausaste
- Kävijämäärät
- Profiilikehitys
Toteuma: Toteutui
- Vetovoiman kehittäminen: Yhtiön strategia valmistui 5/2022. Strategian mukaisesti tehtiin mm. toriterassien koikeilut kesällä, Teurastamo 10 vuotta -tapahtuma, yhteistyö torien ja hallien tapahtumallisuuden eteenpäin viemiseksi aloitettiin, toteutettiin joulukokonaisuus kaikissa kohteissamme.
- Tilojen vuokrausaste: Vuokrausasteen mittaroinnin nykytila kartoitettiin ja puuttuvien tietojen saantia alettiin edistää kiinteistöjen omistajan kanssa.
- Kävijämäärät: mittarointi kauppahalleissa vain mahdollista, muiden kohteiden mittausta kehitetään.
- Profiilikehitys: Yhtiö aloitti kohteiden profiloitustyön ja samalle sen ottamisen käytäntöön eri toiminnoissa; vuokraus, viestintä, mielikuvan rakentaminen.

2. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: Asiakas- ja toimijatyytyväisyys
Toteuma: Toteutui osittain

- Yhtiö suunnitteli asiakaspalvelun kehittämistä sekä vuokralaistyytyväisyyden mittarointia. Ensimmäinen mittaus tehdään vuonna 2023.

3. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttaminen
Mittarit: - Yhtiön oman toteutussuunnitelman mukainen mittaristo
Toteuma: Toteutui

- Ekokompassin rakentaminen

- Tukkutorin alueen nopeat energiansäästötoimenpiteet ja suunnitelmat laajemmista toimenpiteistä

- Uusien vuokrasopimusten ehtoihin sisällytettiin hiilineutraaliustavoite

4. Tavoite: Yhtiön riittävä vakavaraisuus
Mittarit: Omavaraisuusaste vähintään 35 %
Toteuma: Ei toteutunut

Yhtiön riittävän vakavaraisuuden tavoite olisi täyttynyt, mikäli kaupungille maksettavan sisäisen vuokran laskut ja niihin kuuluvat hyvitykset olisivat tulleet ajallaan. Vuoden 2022 sisäisen vuokran laskut saatiin maksuun vasta tammikuussa 2023 minkä vuoksi taseen erät rahat ja pankkisaamiset sekä ostovelat ovat liian suuret, mikä vaikuttaa negatiivisesti omavaraisuusastetavoitteeseen.

Hallitus

Puheenjohtaja: Oskala Hannu

Varapuheenjohtaja: Pakarinen Pia

Jäsenet: Harris Hanna, Huotari Kai, Nyholm Henrik, Sänhti Outi, Tynismaa Martti,

Toimitusjohtaja: Bauer Peggy

Helsingin tapahtumasäätiö sr

Määräysvalta 100,00 %

Henkilöstömäärä 22

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

-Säätiöllä on keskeinen rooli kaupungin vetovoimaisuuden kehittämisessä sekä kaupunkistrategian tapahtumallisuustavoitteiden toteuttamisessa.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	8 704	6 983	8 769
Toimintakulut	-9 110	-5 745	-8 775
Käyttökate	- 406	1 237	- 6
Liikevoitto	- 410	1 233	- 10
Tilikauden tulos	- 479	1 261	0
Investoinnit	0	0	0
Henkilöstökulut toimintatuo- toista %	20,3	22,6	22,0
Liikevoitto-%	-9,8	50,3	-0,2
Oma pääoma	1 936	2 415	*
Pitkäaikaiset velat	0	0	*
Taseen lop- pusumma	2 971	4 184	*
Kassavarat	435	1 407	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-20,2	52,6	*
Omavaraisuus- %	65,2	57,7	*
Quick Ratio	2,9	2,4	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Tilikausi oli säätiön nykymuotoisen toiminnan neljäs vuosi. Vuotta väritti päättynyt, mutta silti koko toimialaa koskeva koronapandemia. Tapahtuma-alan toimijana säätiö oli osa uudelleenkäynnistymisen toimintakenttää, jossa asiakaskäyttämisen, toimitusvarmuuden ja osaajakadon muutokset vaikuttivat tuotettuihin tapahtumiin.

Tapahtumia päästiin toteuttamaan normaalisti keväästä alkaen. Vain Lux Helsinki toteutettiin koronaversiona, jossa osa teoksista jätettiin pois ja osa siirrettiin eri paikkaan. Helsingin juhlatilakohdalla otettiin jopa suuri kehityskäsi, kun Huvilateltan osana avattiin maksuton Huvilatarra-alue.

Koronavuosina kehitetyistä uusista toteutustavoista osa on jäänyt osaksi normaalia tekemistä. Kiinalaisen uuden vuoden jääveistokset ilahduttivat sekä kaupungin keskustassa että alueellisilla kulttuurikeskuksilla. Samaa alueellisuuden teemaa toteuttivat Lux Helsingin ja Helsinki-päivän alueelliset toteutukset. Juhlaviikoilla jaettiin taas Taidelahoja ja nautittiin Korttelikonserteista läpi Helsingin.

Säätiön toimintaa ja taloutta kyettiin suunnittelemaan ja johtamaan jo vuoden 2020 aikana synnytyillä mekanismeilla. Uudelleenkäynnistynyt toiminta ja pandemian aikana syntyneet muutokset työyhteisössä, asiakaskäyttämisen ja alihankintaketjussa edellyttävät talouden enustamisen ja seurannan mekanismeilta vielä lisää kehittämistä.

Muutokset näkyvät eniten säätiön omavarauksessa. Pitkäaikainen ja edelleen jatkuva tavoite on pienentää kaupungin avustuksen osuutta tuotannoissa. Juhlaviikkojen lipunmyynti ei toteutunut tilikaudella budjetoidusti.

Tilinpäätös osoittaa 479 tuhatta euroa alijäämää (2021: 1 261 tuhatta euroa ylijäämää). Alijäämästä osa on suunniteltua ja perustuu vuosien 2020 ja 2021 ylijäämien käyttämiseen tapahtumien kasvattamiseen. Osa alijäämästä on syntynyt Juhlaviikkojen kasvaneista kuluista ja budjetoidusta jääneistä tuloista.

Tulevaisuuden näkymät

Tapahtumien osalta työ jatkuu vanhoja tapahtumakonsepteja kehittäen. Näistä kullekin on eri kunnianhimon tasoilla varustettuja suunnitelmia. Kiinalaisen uuden vuoden tapahtuman järjestämiseen säätiö tarvitsee ohjausta kaupungin ylimmältä johdolta. Tapahtuma liittyy Helsingin Peking-suhteen ylläpitämiseen ja kehittämiseen ja siten tapahtuma tuotetaan näitä tavoitteita tukevaksi.

Kustannustason nousu ja työnantajalle kallis palkkaratkaisu asettaa paineita säätiön toiminnalle. Alihankkijoilta saadut viestit ennakoivat 8–13 % kustannustason nousua keskeisissä tapahtumien ostopalveluissa. Tämä lisää painetta omavarauksen kehittämiseksi, mutta niissä

tapahtumissa, joissa kaupungin avustus muodostaa koko tai valtaosan rahoituksesta keinot ovat vähissä. On joko pienennettävä tapahtumia tai saatava indeksikorotus avustukseen.

Kesällä 2024 säätiö tuottaa Helsingin Tall Ships Racesin satamakaupunkitapahtuman. Tuotanto varaa resursseja ja sekoittaa normaalia toimintaa jonkin verran. Tähän on osattu varautua jo yli vuoden ajan, joten onnistuminen kokonaisuudessa on hyvin luultavaa. Tätä tapahtumaa tehtäessä voidaan myös oppia työskentelytapoja ja löytää kumppaneita, joiden avulla normaalin vuosikellon mukaiset tapahtumatkin kehittyvät.

Tapahtumasäätiön keskeinen lähitulevaisuuden tehtävä on oman työkalutuurin ja -hyvinvoinnin kehittäminen. Koronapandemian aikana näitä ei päästy kehittämään ja joiltain osin vanhat ongelmat ovat kertyneet aiempaa suuremmiksi.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Kaupungin vetovoiman kasvattaminen
Mittarit: -Kävijämäärä/vuosi
-Yleisötyön kehittäminen
Toteuma: Toteutui

Tapahtumien kävijämäärät toteutuivat odotetusti niiltä osin, kun tapahtumat päästiin toteuttamaan ilman koronarajoituksia. Helsingin juhlatuokkien kävijämäärä laski jonkin verran. Vertailua edelliseen vuoteen värittää vielä pandemiarajoitusten puitteissa tehtyjen tapahtumien kävijäluvut. Musica nova Helsinki on biennaali.

- Lux Helsinki 120 000 (v. 2021: 0)
- Musica nova Helsinki 0 (v. 2021: 31 000)
- Kiinalainen uusivuosi 20 000 (v. 2021: 7 000)
- Veteraanipäivä 500 (v. 2021: 500)
- Helsinki-päivä 130 000 (v. 2021: 10 000)
- Helsingin juhlatuokki 200 000 (v. 2021: 250 000)
- Silakkamarkkinat 80 000 (v. 2021: 99 000)
- Tuomaan Markkinat 350 000 (v. 2021: 300 000)
- Uusivuosi 50 000 (v. 2021: 0)
- Yhteensä 950 600 (v. 2021: 452 200)

Säätiön tapahtumien yleisötyön ydin on osioiden toteuttaminen alueellisilla kulttuurikeskuksilla (Kanneltalo, Malmitalo, Stoa ja Vuotalo). Toimintaa pystyttiin laajentamaan näihin paikkoihin Lux Helsingin, Kiinalaisen uudenvuoden ja Helsinki-päivän kohdalla. Juhlatuokkien alue- ja yleisötyönä toteutettiin 50 Korttelikonserattia ja 400 Taidelahjaa. Säätiön sosiaalisten lippujen malli toistettiin Juhlatuokkien aikana, jolloin muidenkin helsinkiläisten festivaalien pääsylippuja jaettiin SoTe-toimialan kautta pääasiassa syrjäytymisuhan alla oleville nuorille ja päihdekuntoutujille.

2. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: -Säännöllinen kävijätyytyväisyyskysely
Toteuma: Toteutui

Säätiön tapahtumista toteutetaan laajuudeltaan erikokoisia kävijäkyselyitä, joiden avulla tapahtumia kehitetään. Niiden pääasiallinen asiakastytyväisyysmittari on Net Promoter Score, jolla mitataan sitä, suosittelevatko kävijät tapahtumaa toisille kävijöille. NPS-luku voi vaihdella -100 ja +100 välillä. -100 kun kaikki vastanneet ovat parjaajia ja +100 kun kaikki vastanneet ovat suosittelevia. Yleisesti ajatellaan, että positiivinen NPS-luku on hyvä ja yli 50 on jo erinomainen

- Lux Helsinki 65 (v. 2021: -)
- Musica nova Helsinki - (v. 2021: 56)
- Kiinalainen uusivuosi 11 (v. 2021: 29)
- Veteraanipäivä - (v. 2021: -)
- Helsinki-päivä 57 (v. 2021: 11)
- Helsingin juhlatuokki 66 (v. 2021: 73)
- Silakkamarkkinat 66 (v. 2021: 56)
- Tuomaan Markkinat 55 (v. 2021: 68)
- Uusivuosi -48 (v. 2021: -)

Koska tapahtumien merkitykset ja kyselyiden vastaajien määrä vaihtelevat, tästä luvusta ei ole perusteltua laskea yhtä keskiarvoa tms.

3. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: -Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltujen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui osittain

Säätiöllä on käytössään Ekokompassi. Sen mittaristoa rakennetaan ja selkeytetään vielä. Johtuen säätiön toimintaan vielä vuoden 2022 aikana vaikuttaneesta koronapandemiasta suuri osa mittareista ei ollut seurattavissa. Ekokompassin mittaristo ei ole vuoden 2022 aikana ollut linjassa tapahtumien hiilijalanjälkilaskennan kanssa, koska kaupunkiyhteinen tapahtumien hiilijalanjälkilaskuri ei valmistunut aikataulussaan.

4. Tavoite: Riittävä vakavaraisuus
Mittarit: -Omaraisuusaste vähintään 20 % -Omarahoitusosuus
Toteuma: Toteutui

Omaraisuusaste on laskettu vanhaan tapaan oikaisemattomasta taseesta. Säätiöllä ei ole ulkopuolista pitkä- tai lyhytaikaista lainakantaa. Omaraisuusaste oli 65 % (v. 2021: 58 %)

Omarahoitusosuuteen lasketaan kaikki muut tulot paitsi kaupungin toiminta-avustus. Vuonna 2022 se oli 4 143 090 euroa = 48 % liikevaihdosta (v. 2021: 2 478 152 euroa = 35 %).

Hallitus

Puheenjohtaja: Valtonen Elina

Varapuheenjohtaja: Sydänmaa Johanna

Jäsenet: Aalto Laura, Chydenius Jussi, Forsström Jyri, Hultin Jan, Mikkonen-Mannila Sari, Rinkineva Marja-Leena, Willamo Feniks,

Toimitusjohtaja: Nikula Stuba

Helsinki Partners Oy

Omistusosuus 100,00 %

Henkilöstömäärä 59

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

Yhtiön tarkoituksena ja tehtävänä on kaupungin kansainvälisen kilpailukyvyyn ja vetovoiman kasvattaminen kaupungin strategiaan ja asettamiin tavoitteisiin perustuen.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	9 100	0	8 689
Toimintakulut	-8 979	0	-8 713
Käyttökate	121	0	- 25
Liikevoitto	102	0	- 109
Tilikauden tulos	102	0	- 109
Investoinnit	- 56	0	- 350
Henkilöstökulut toimintatuo- toista %	45,7	-	45,5
Liikevoitto-%	1,2	-	-1,3
Oma pääoma	1 367	0	*
Pitkäaikaiset velat	0	0	*
Taseen lop- pusumma	2 762	0	*
Kassavarat	1 686	0	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	8,1	-	*
Omavaraisuus- %	49,5	-	*
Quick Ratio	2,0	-	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Helsinki Partners Oy aloitti toimintansa vuoden 2022 tammikuussa. Ensimmäisen puolen vuoden aikana luotiin rakenteet henkilöstön hyvinvoinnille ja toimintaedellytyksille. Neuvoteltiin työehtosopimus, paikalliset sopimukset ja henkilöstöedut sekä järjestettiin vakuutukset ja työterveyshuolto. Organisaatorakenne ja tehtävät määriteltiin yhdessä henkilöstön ja hallituksen kanssa valmistellun strategian 2022–2024 linjausten mukaisesti. Henkilöstön käyttöön otettiin uudet työvälineet ja -laitteet sekä henkilöstö-, talous ja ICT- järjestelmät. Lisäksi otettiin käyttöön uudet toimitilat Kasarmikadulla.

Osaavan työvoiman houkuttelemisen ulkomailta määriteltiin yhtiön tehtäväksi maaliskuussa 2022 hyväksytyssä strategiassa 2022–2024.

Tulevaisuuden näkymät

Helsingin tunnettuuden kasvattamisessa sekä vierailijoiden ja investointien houkuttelussa tullaan panostamaan kestäviin tulevaisuuden ratkaisut -teemaan. Maantieteellisesti keskitymme yhtiölaajuisesti Pohjois-Amerikkaan, Saksaan ja Iso-Britanniaan. Muilla markkinoilla, kuten Japani, Singapore, Etelä-Korea ja valikoidut Itä-Euroopan maat, toimitaan kohderyhmäkohtaisesti.

Yhtiön yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen on yksi keskeisistä painopistealueista ja siihen liittyviä useita kehityskokonaisuuksia on käynnistetty. Kuluvaan vuoteen panostetaan vahvasti yhtiön sisäisten toimintaprosessien vakiinnuttamiseen, henkilöstön hyvinvointiin sekä johtamisen kehittämiseen. Lisäksi kuluvaan vuoteen aikana kehitetään prosesseja ja raportointia tukemaan muutosta kohti tiedolla johtavaa organisaatiota.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Kaupungin tunnettuuden ja vetovoiman kasvu
Mittarit: - Kaupungin tunnettuuden kehittyminen valituissa kohderyhmissä, segmenteissä ja maantieteellisillä alueilla
- Tehtyjen investointien arvo
- Yhtiön toiminnan seurauksena syntyneiden työpaikkojen määrä
- Kv. tapahtumien määrä
- Vierailujen taloudellinen arvo
Toteuma: Toteutui

Helsinki Partnersin ensimmäisen toimintavuoden aikana isoista organisatorisista ja liiketoimintaympäristön muutoksista huolimatta yhtiön toiminnan myötävaikutuksesta luotiin 243 työpaikkaa. Yhtiön tuella kansainväliset sijoittajat sijoittivat 21,95 miljoonaa euroa suomalaisiin startupeihin ja kasvuyrityksiin sekä yrityskauppoja syntyi 70 miljoonan euron edestä. Lisäksi kaupunkiin saatiin 1,55 miljoonaa ulkomaalaisten vierailijoiden yöpymistä ja kasvatettiin

Helsingin kansainvälistä tunnettuutta markkinointi- ja myyntitoimenpitein (kansainvälisiä käyntejä MyHelsinki.fi sivuilla +31 % ja uudella helsinkipartners.com sivuilla 28 000). Kansainvälisen mediatyön arvioitu tavoittavuus vuonna 2022 oli 84,9 milj. euroa.

Kansainvälistä tunnettuutta lisäsivät kolme onnistunutta kampanjaa, joista Helsinki Curious kohderyhmänä olivat vierailijat, Helsinki Exposed kohderyhmänä osajat ja 90 Day Finn kohderyhmänä invest in toimijat. 90 Day Finn -ohjelman kokemuksia hyödyntäen kehitettiin lisäksi kaksi uutta investointien houkutteluun suunnattua ohjelmaa: Founders to Finland kohdistuen Aasian maihin ja Finnbound Helsinki kohdemarkkinanaan Singapore.

2. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: Säännöllinen asiakas ja sidosryhmäkysely
Toteuma: Toteutui osittain

Yhtiön toiminnan keskiössä on asiakaslähtöisyys ja asiakkuuksien hallintaa ja prosessien johtamista varten hankittiin CRM-järjestelmä, jonka rakentamiseen ja käyttöönottoon osallistui koko henkilöstö. Lisäksi yhtiölle laadittiin kumppanuusstrategia.

Visitor Attraction -yksikkö toteutti vuoden aikana 600 myyntitapaamista kansainvälisten asiakkaiden kanssa ja lisäksi yli 200 matkanjärjestäjäasiakasta vieraili Helsingissä. Yhteensä 12 eri kv-kongressin järjestäjää tekivät tutustumismatkan Helsinkiin ja 21 kv-kongressista tehtiin tarjous. Vuoden aikana voittiin 5 kongressia tuleville vuosille, joissa on yhteensä 15 000 osallistujaa ja kongressien taloudellisen vaikutuksen arvioidaan olevan kaupungille 23,9 milj. euroa.

Ulkomaisen työvoiman houkutteluun liittyen tavattiin 27 asiakasyritystä sekä 16 sidosryhmäorganisaatiota, joille esiteltiin tavoitteita ja tämänhetkisiä palveluita tavoitteena luoda uusia ja vahvistaa jo olemassa olevia yhteistyösuhteita.

Investointien houkuttelussa keskityttiin erityisesti älykkäisiin, puhtaisiin ja kestäviin tulevaisuuden ratkaisuihin sekä digitalisaatioon. Maantieteellisinä painopisteinä olivat Japani, Intia ja Singapore, joissa järjestettiin useita asiakastapahtumia. Invest In -asiakkaiden houkuttelussa Helsinkiin hyödynnettiin onnistuneesti paikallisia tapahtumia, kuten Slush, Arctic15 ja Deeptech Summit. Yhtiö isännöi useita delegaatioita, järjesti eri kohderyhmille tapahtumia sekä vierailuohjelmia.

3. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttaminen
Mittarit: Yhtiön oman toteutus suunnitelman mukainen mittaristo
Toteuma: Toteutui

Vastuullisuus on määritelty yhtiön toimintaa ohjaavaksi keskeiseksi tekijäksi, ja yhtiö on sitoutunut aktiivisesti WWF:n Green Office -työhön (sertifioitu ympäristöjärjestelmä). Laajempi koko yhtiön kattava vastuullisuuden

vaikuttavuuden arviointi tullaan tekemään vuoden 2023 aikana.

4. Tavoite: Yhtiön riittävä vakavaraisuus
Mittarit: Omavaraisuusaste vähintään 10 %
Toteuma: Toteutui

Rahoitusmallin toimivuutta suhteessa liiketoimintaympäristön toimintaan seurataan pitkäjänteisesti. Omavaraisuusaste oli 49,5 % (hyvä).

Hallitus

Puheenjohtaja: Mattila Pekka

Varapuheenjohtaja: Rinkineva Marja-Leena

Jäsenet: Aalto Laura, Kivelä Liisa, Kola Sari, Nordman Michael,

Toimitusjohtaja: Berggårdh Clarisse

Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr

Määräysvalta 100,00 %

Henkilöstömäärä 111

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Säätiö suojelee uhanalaisia eläimiä ja niiden elinympäristöjä sekä ylläpitää Korkeasaaren eläintarhaa, joka on merkittävä matkailu- ja virkistyskohde kaupunkilaisille ja matkailijoille.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	11 537	9 605	12 061
Toimintakulut	-10 280	-8 941	-10 830
Käyttökate	1 257	664	1 230
Liikevoitto	63	- 406	- 38
Tilikauden tulos	84	- 385	25
Investoinnit	-1 334	- 505	-5 112
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	41,0	44,5	43,0
Liikevoitto-%	0,9	-8,5	-0,5
Oma pääoma	17 562	17 354	*
Pitkäaikaiset velat	0	0	*
Taseen loppusumma	19 330	18 446	*
Kassavarat	2 149	105	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	0,5	-2,2	*
Omavaraisuus-%	90,9	94,1	*
Quick Ratio	2,1	2,6	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Korkeasaaren tavoitteena on suojella eläinlajeja, olla vaikuttava ja kiinnostava vierailukohde sekä toimia itse vastuullisesti eläimiä, ihmisiä ja luontoa kohtaan. Vuonna 2023 säätiö onnistui monissa tavoitteissaan. Koronavuosien jälkeen eläintarha sai jälleen olla auki koko vuoden ja toiminta palautui normaaliksi. Vuotta kuitenkin varjosti Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa.

Suojelutoiminnan kohokohtia olivat Korkeasaarella syntyneiden partakorppikotkan ja metsäpeurojen paluu luontoon. Lisäksi säätiön työntekijät osallistuivat makien suojeleluhankkeeseen Madagaskarilla. Lahjoitusvaroja suojeleuhankkeisiin onnistuttiin keräämään enemmän kuin aikaisemmin. Korkeasaaren suojeleuhjelmalajeista poikasia saivat muun muassa vikunja, visentti ja eniten yleisön huomiota keränneet amurintiikerit.

Korkeasaarella kävi 523 468 vierailijaa ja tämä on säätiöajan korkein kävijämäärä. Vilkkaimmat päivät olivat Kissan Yöt. Onnistuneen Lux-tapahtuman ansiosta tammikuu oli ennätyskellisen vilkas. Suurin osa vierailuista tehtiin kesällä, mutta syyskuukaudet näyttävät vilkastuvan trendinomaisesti.

Villieläimet olivat isosti otsikoissa. Vuoden alussa Helsingissä seikkaili metsäpeura ja kesällä Suomeen rantautui mursu. Molemmat tuotiin Korkeasaaren Villieläinsairaalaan. Metsäpeuran osalta tarina päättyi onnellisesti ja se palasi luontoon muiden lajitovereidensä kanssa osana luontoonpalautushanketta. Mursu oli heikkokuntoinen, eikä se selvinnyt hengissä Korkeasaareen asti ja se päättyi Luomuksen kokoelmiin. Korkeasaari näkyi mediassa myös syksyllä esitetyssä Korkeasaari-sarjassa. Sarja keräsi paljon kiitosta ja ison määrän katsojia.

Vuoden suurin rakennushanke Korkeasaarella oli Kruunusilltojen urakka. Raitiotiesillan rakentamisen takia osa eläintiloista on jouduttu tyhjentämään, mutta valmistuttuaan silta tuo ratikat suoraan Korkeasaaren portille. Korkeasaareen rakennetaan uusi sisäänkäyntirakennus ja sen suunnittelu oli käynnissä koko vuoden.

Tulevaisuuden näkymät

Vuonna 2023 säätiö tulee näkemään inflaatiosta johtuvaa kulujen nousua kaikissa kululuokissa. Suurin nousu nähdään henkilöstön ja toimitilojen osalta. Säätiöllä on edellytykset lisätä kävijäkohtaista tuloa kattamaan kulujen nousu. Korkeasaarella työllistää uuden pääsisäänkäynnin suunnittelun jatkaminen ja yhteensovittaminen Kruunusilltanhankkeen kanssa. Lisäksi tehdään yleissuunnitelma koskien koko Korkeasaarta, sen kulkureittejä ja eläinlajeja.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Kaupungin vetovoiman kasvattaminen
Mittarit: -Kävijämäärä/vuosi
-Yleisötyön kehittäminen
Toteuma: Toteutui

Vuoden 2022 kävijämäärä oli 523 468 vs. tavoite 510 000. Korkeasaarelle on epäselvää, mitä yleisötyön mittarilla tarkoitetaan. Yleisötyön kehittyminen ilmenee vetovoimaisuuden lisääntymisenä: kävijämäärä on kasvanut ja asiakastytyväisyyden mittari NPS-luku on pysynyt hyvänä.

2. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: -Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys
Toteuma: Toteutui osittain

Asiakastytyväisyys pysyi hyvänä ja Korkeasaaren NPS oli toiseksi paras kaikista Suomen vapaa-ajankeskuksista (Taloustutkimus). Yleisarvosana Taloustutkimuksen vertailussa oli 8,2 (vuonna 2021 8,3). Tuloksia kerätään vuosittain. Sijoitus muiden vapaa-ajan keskusten joukossa kuvaa onnistumista paremmin kuin absoluuttinen arvosana, sillä numeroarvostelussa on ollut trendinomaisia vaiheluja koko toimialalla.

Henkilöstötyytyväisyys laski koronan aikana eikä se ole vielä noussut samalle tasolle, missä se oli ennen koronaa. Great Place to Work tyytyväisyys keväällä 2022 oli 52 % (mittasi vuoden 2021 tyytyväisyyttä). Henkilöstötyytyväisyysmittaus vuodesta 2022 valmistuu keväällä 2023. Tavoite on päästä 70 %:n tyytyväisyyteen. Korkeasaarella on ollut käynnissä vuoden 2022 aikana kulttuurinkehityshanke, jonka odotetaan nostavan henkilöstötyytyväisyyttä.

3. Tavoite: Hiilineutraali Korkeasaari -ohjelman toteuttaminen
Mittarit: -Hiilineutraalisuusohjelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta.
Toteuma: Selviää myöhemmin

Vuoden 2022 hiilijalanjälkilaskenta on kesken ja valmistuu maaliskuun 2023 alussa. Vuodesta 2018 lähtien asiakaskohtainen hiilijalanjälki on ollut laskemaan päin.

4. Tavoite: Suojelutyön vaikuttavuus
Mittarit: -Suojelutyöhön käytetyt resurssit ja suojeltavien lajien määrä
Toteuma: Toteutui

Suojeluun käytettävät resurssit olivat yli tavoitteen vuonna 2022. Korkeasaari toteutti 3 projektia ja käytti 149 500 € suojelutyöhön. Tavoite vuonna 2022 oli kolme projektia ja 140 000 € suunnattuna suojelutyöhön. Vuonna 2021 toteutettiin yksi projekti ja suunnattiin 117 000 €.

Vuonna 2021 Korkeasaaren lajistosta 24 % oli uhanalaiseksi luokiteltua, vuonna 2022 osuuden ollessa 35 %. Uhanalaisten lajien määrä pysyi samana ollen 38 lajia. Lajeistamme CITES lajeja vuonna 2021 oli 32 % ja tämä

osuus nousi vuonna 2022 39 %:iin. Suojeluohjelma- tai kantakirjalajeja vuonna 2021 oli 19 % Korkeasaaren lajistosta luvun noustessa vuonna 2022 24 %:iin.

5. Tavoite: Riittävä vakavaraisuus
Mittarit: -Omavaraisuusaste vähintään 35 % -Omarahoitusosuus
Toteuma: Toteutui

Korkeasaarella ei ole pitkäaikaista vierasta pääomaa ja näin ollen omavaraisuusaste on korkea. Vuoden 2022 lopussa omavaraisuusaste oli 91 %. Omarahoitusosuus nousi vuoden 2021 52 %:sta 60 %:iin.

Hallitus

Puheenjohtaja: Tuominen Aino

Varapuheenjohtaja: Laitinen Pekka

Jäsenet: Assmann Dolf, Laitinen Niko, Tarkiainen Elisa,

Toimitusjohtaja: Hellström Sanna

Stadion-säätiö sr

Määräysvalta 55,60 %

Henkilöstömäärä 15

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Säätiö toteuttaa omalta osaltaan Helsingin kaupungin liikkumiseen sekä elinvoimaan liittyviä tavoitteita ja sen toiminta on osa kaupunkikonsernin liikunnalle tarjoamaa kapasiteettia.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	13 710	13 241	15 471
Toimintakulut	-6 920	-5 590	-9 180
Käyttökate	6 790	7 650	6 291
Liikevoitto	252	115	- 239
Tilikauden tulos	291	12	- 219
Investoinnit	- 439	-7 875	-5 000
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	10,5	7,6	10,3
Liikevoitto-%	3,8	4,1	-4,0
Oma pääoma	6 208	5 917	*
Pitkäaikaiset velat	158 017	165 667	*
Taseen lop- pusumma	179 192	211 805	*
Kassavarat	3 511	78	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	0,2	0,1	*
Omavaraisuus- %	3,5	2,8	*
Quick Ratio	0,3	0,0	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Stadion-säätiö on mukana Astetta alemmas -energian-säästökampanjassa ja kantaa suurena kiinteistönä vastuuta energiankulutuksen vähentämiseksi erilaisilla toimenpiteillä ja säädöillä lämmityksen, ilmanvaihdon, valaistuksen, vedenkäytön ja jäähdytyksen osalta.

Koulujen syyslomaviikko käynnistettiin Olympiastadionilla ja TAHDOSSA perjantaina 14.10. Olympiastadionin yö -tapahtumalla. Palvelut stadionilla olivat avoinna aina klo 24 asti ja ohjelmassa oli erilaisia maksuttomia liikkumismahdollisuuksia ja muita aktiviteetteja pientä maksua vastaan.

Marraskuun ensimmäisenä viikonloppuna Olympiastadionille saapui 12 lasten ja nuorten joukkuetta eri puolelta Suomea. LähiTapiolan ja stadionin järjestämässä treenipäivässä joukkueet pääsivät tutustumaan uudistettuun Olympiastadioniin ja järjestämään omat kahden tunnin harjoitukset stadionin uusissa liikuntatiloissa. Päivä huipentui vierailuun stadionin tornissa.

Marraskuussa julkistettiin JVG:n ”Vuodet ollu tuulisi” -konsertti, joka koetaan stadionilla lauantaina 12. elokuuta 2023. Marraskuussa julkistettiin niin ikään Metallica vuosien 2023–2024 M72-maailmankiertueen keikkapäivät. Suomessa Metallica esiintyy Helsingin Olympiastadionilla perjantaina 7. kesäkuuta ja sunnuntaina 9. kesäkuuta 2024.

Marraskuussa 2022 tiedotettiin myös, että jalkapallon miesten A-maajoukkueen EM-karsintojen kotiottelut pelataan Helsingin Olympiastadionilla vuonna 2023. Huuhkajat pelaavat stadionilla vuonna 2023 viisi kotiottelua.

Joulukuussa kerrottiin, että Helsinki Ski Weeks palaa maaliskuussa 2023 stadionille. Vuoden 2022 tapaan hiihtäminen tulee olemaan yleisölle ilmaista. Joulukuussa ja vuodenvaihteessa 2022–2023 Olympiastadion Helsingin sydämessä oli oiva vierailupaikka ja tarjonnasta löytyi erilaisia liikkumis- ja vierailumahdollisuuksia.

Neljännän kvartaalin osalta kokonaisuudessaan Olympiastadionilla oli aktiivista toimintaa matkailija- ja vierailijapalveluiden sekä kokous- ja liikuntapalveluiden toiminnossa. Joulukuussa koko vuoden 2022 toiminnan lukujen perusteella käynnistettiin Olympiastadionin taloudellisten vaikutusten selvitys työllisyys- ja verovaikutuksineen.

Perusparannus- ja uudistamishankkeen osalta pidettiin rakennuttajan kanssa kaksivuotistarkastus, jossa mm. sähköurakoinnin takuuaikaa pidennettiin ja maksuja ei vapautettu.

Energiahintojen voimakas huojuminen aiheutti haasteita ja kustannusarvioinnin epävarmuutta vuoden 2023 sähkösovimusten osalta (kiinnitetty 80 % systeemi hinnasta ja noin 40 % aluehinnasta). Koko kiinteistön osalta on tehty tarkastuksia koneiden ja laitteiden käyntiajoissa ja

tehoprosenteissa. Lisäksi kiinteistön lämpötilojen ja aluevalaistuksen paloaikojen osalta tehtiin muutoksia ja tarkasteluja.

Tulevaisuuden näkymät

Olympiastadionin tapahtumakalenteri vuosille 2022–2023 on ennätysmäisen täyteen varattu, mutta Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja koronapandemia saavat ulkomaiset artistit lykkäämään maailmankiertueitaan ainakin vuoteen 2024.

Kokous- sekä liikuntatiloja kohtaan osoitettu kiinnostus yritysten, yhteisöjen ja urheiluseurojen taholta oli erittäin suurta keväälle ja syksyille 2022, mutta hyökkäyssota ja pandemia vaarantavat myös näiden toimijoiden kyvyn vuokrata Stadionin liikunta- ja kokoustiloja vuonna 2023. Tavoitteena on edelleen, että vuosi 2023 olisi kaikkien 5 liiketoiminta-alueen osalta volyymiltään lähes normaali, jos hyökkäyssota ei vaikuta dramaattisesti yhteiskuntaamme.

Suurin vaikutus, kuten kaikkialla yhteiskunnassamme, hyökkäyssodalla on jatkuvaan tuotteiden ja palvelujen hinnannousuun. Erityisesti energian kallistuminen saattaa vaikuttaa siihen, etteivät säätiön tuotot riitä kattamaan kasvavia Stadionin toiminnan ja kiinteistön ylläpidon kuluja vuonna 2023. Helenin ensimmäinen energiahinnan korotusten aiheuttama lisäkustannusarvio Stadion-säätiölle oli jopa 1,960 miljoonaa euroa. Syyskuun lopussa annettu arvio oli jo maltillisempi noin miljoonan euron lisälasku. Joka tapauksessa Stadion-säätiön talouden isoin riski on tuottoihin nähden liian suuri lisälasku energiasta. Taloustilanteen ja inflaation aiheuttama vuokrien ja hintojen korotuspaine kaikissa säätiön liiketoiminnoissa aiheuttaa myös riskin kävijöiden ja suur tapahtumien menettämiseksi ja sitä kautta tuottojen vähentyminen on myös iso riski säätiön taloudelle 2023. Hallitsemattoman energia- ja muiden kustannusten hinnannousuun Stadion-säätiö saa tarvitsemaansa energiatukea kaupungilta ainakin vuonna 2023.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Kaupungin vetovoimaisuuden kasvattaminen

Mittarit: -Suur tapahtumien lukumäärä
-Kävijämäärä/vuosi
-Olympiastadionin näkyvyyden mittaaminen
Toteuma: Toteutui

Lähtökohtaisesti vuoden 2022 piti olla uudistetun Olympiastadionin ensimmäinen täyden liikevaihdon ja toiminnan vuosi koronapandemian jälkeen. Liiketoiminta kuitenkin käytännössä kiellettiin kokonaan koronarajoituksin vielä tammi- ja helmikuussa. Koronapandemian rajoitusten purkautuessa 1.3.2022 alkaen Olympiastadionilla päästiin vähitellen avaamaan kaikki viisi liiketoiminta-alueita (tapahtumat, liikuntapalvelut, kokouspalvelut, matkailija- ja vierailijapalvelut sekä vuokratpalvelut). Ymmärrettävästi maaliskuun huhtikuussa kokous- ja työhyvinvointipalveluita

yritykset eivät vielä käynnistäneet täysimääräisesti, minkä takia vasta touko-kesäkuussa osa liiketoiminnoista pääsi kunnolla vauhtiin. Suur tapahtumien lukumäärä vuonna 2022 oli 23.

Kaupungin vetovoimaisuuden kasvattaminen onnistui kuitenkin lopulta koronapandemia huomioiden hienosti, varsinkin kun kesällä ja syksyllä Olympiastadionin suur tapahtumat keräsivät lähes 650 000 katsojaa. Stadionin suur tapahtumat ovat olleet vetovoimaisia ja monitoimistadion on osoittanut tärkeän merkityksen erilaisten tapahtumien mahdollistajana Helsingissä.

KPMG:n aluetaloudellisen tutkimusraportin perusteella Olympiastadionin tapahtumien ja muun liiketoiminnan aluetaloudellinen kokonaisvaikutus oli yhteensä peräti 194 miljoonaa euroa vuonna 2022.

2. Tavoite: Helsingin kaupungin liikkumishjelma
Mittarit: -Liikkumishjelman tavoitteiden toteuttaminen
Toteuma: Toteutui osittain

Olympiastadion toimii päivittäin monipuolisten liikuntapalveluiden tuottajana ja mahdollistajana. Helsingiläiset urheiluseurat sekä liikunta-alan yritykset järjestävät Stadionilla urheilu- ja liikuntatoimintaa eri ikäryhmille. Myös helsinkiläiset koulut käyttävät Stadionin liikuntatiloja.

Stadion-säätiö tekee yhteistyötä ja järjestää liikunnallisia tilaisuuksia yhteistyössä Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa. Helsingin kaupunkistrategian mukainen kaupunkilaisten liikuttaminen toteutui mainiosti, parhaana esimerkkinä helmikuun Helsinki Ski Weeks, jossa hiihdettiin Stadikalla 70 000 hiihtäjän voimin. Myös juoksupahtumat liikuttivat toukokuussa kaikenikäisiä. Stadionilla järjestettiin säännöllisesti avoimia maksuttomia liikuntavuoroja ja lisäksi yksityishenkilöillä on mahdollisuus kertamaksullisiin liikuntavuoroihin. Työhyvinvointipalvelut vauhdittuivat touko-kesäkuussa.

Yhteensä Stadionilla kävi vuonna 2022 noin 100 000 liikkujaa. Liikuntavuoroja käytti 23 eri organisaatiota. Heinäkuussa 2022 juhlistettiin Olympiastadionilla yhdessä eri toimijoiden kanssa Helsingin Olympialaisten 70. juhla-vuotta liikunnallisissa merkeissä. Juhlaviikolla 19.-24.7 Olympiastadionilla oli avointen ovien päiviä kenttäalueella.

3. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: -Säännöllinen asiakas- ja kävijätyytyväisyyskysely
Toteuma: Toteutui

Kävijämäärä- ja käyttöastetavoitteet 2022 saavutettiin pääsääntöisesti liiketoiminta-alueittain, jos huomioidaan tammi-helmikuun koronasulku. Asiakastytyväisyystavoitteet (liiketoiminta-alueittain) sekä eri sidosryhmien tyytyväisyystavoitteet saavutettiin jokaisessa tutkitussa sidosryhmässä vuonna 2022. Asiakastytyväisyystavoitteita mitattiin eri liiketoiminta-alueilla koronarajoitusten päättyttyä

maaliskuusta 2022 alkaen (asteikko 0–5, jossa 5 on erittäin tyytyväinen).

- Tapahtumien kävijätyytyväisyyden keskiarvo: 4,51 / 5
- Tapahtumanjärjestäjien tyytyväisyystutkimuksen keskiarvo: 4,33 / 5
- Yritysyhteistyökumppaneiden (28 kpl) tyytyväisyys 4,0 / 5
- Vuokralaisten tyytyväisyys: 4,0 / 5
- Liikkujien asiakastyytyväisyys 4,45 / 5
- Kokousvieraiden asiakastyytyväisyys 4,50 / 5
- Matkailija- ja vierailijapalveluiden asiakkaiden asiakastyytyväisyys 4,48 / 5
- Terveystalon kysely Stadion-säätiön henkilöstölle marraskuussa 2022:
- Vastausprosentti 100 % (15/15)
- Kysymyksen: ”Olen tyytyväinen työhöni ja työoloihini” keskiarvo: 4,3 / 5
- Kaikkien 30 kysymyksen vastausten keskiarvo: 4,1 / 5

4. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: -Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui osittain

Huhtikuussa 2021 stadionilla otettiin merkittäviä harppauksia tavoitteita kohti, kun päästöjä onnistuttiin pienentämään liki 400 tonnia. Tähän vaikutti suuresti Helenin kanssa solmittu sopimus kotimaisesta vesivoimasertifioinnista. Stadionin sähkö tuotetaan nyt 100 % pohjoismaisella vesivoimalla ja sen päästöt ovat sähköjen osalta nollassa. Stadion tilojen jäähdytykseen käytetään nollapäästöistä kaukokylmää.

Täydellisen hiilineutraaliuden energiakolmiosta puuttuu vielä lämmitys. Stadion lämpiää kaukolämmöllä, joka syntyy usean eri energiantuotantotavan yhteistuotantona. Päästöjen vähentäminen onnistuu silti kaukolämmössäkin; nyt stadionin vuosikulutuksesta 20 % on kiertolämpöä eli tarkemmin hyödynnettyä, kierrätettyä kaukolämpöä. Tämä itsessään vähentää Stadionilla päästöjä noin 140 tonnia vuodessa. Toimenpiteitä tulevien vuosien hiilineutraaliustyöhön tehtiin keräämällä dataa vuonna 2022. Automaatiikalla, ohjauksilla, oikea-aikaisuudella, säätötoimilla ja osaavalla henkilökunnalla on iso merkitys energiategohaikan Olympiastadionin osalta.

5. Tavoite: Laadukas ja kustannustehokas toiminta
Mittarit: -Tilojen vuokrausaste
-Liikevaihto/htv
Toteuma: Toteutui

Budjetin 2022 saavuttaminen 5 liiketoiminta-alueen osalta (tapahtumatoiminta, kokouspalvelut, vuokrapalvelut, vierailija- ja matkailijapalvelut sekä liikunta- ja hyvinvointipalvelut). Toisella vuosipuoliskolla toteutuneet suur tapahtumat korjasivat vuoden 2022 tuloksen positiiviseksi 291 tuhannella eurolla. Stadion-säätiön liiketoimintojen tuotot vuonna 2022 on yhteensä 8 088 tuhatta euroa. Yksittäisistä kustannussäästöistä merkittävimmät kohdistuivat

energiaan (sähkö ja lämmitys), joissa pystyttiin säästämään budjetoidusta 353 tuhatta euroa (1 390 tuhatta euroa budjetoidut ja 1 037 tuhatta euroa toteutuneet energiakulut). Vuoden 2021 toteutuneet energiakustannukset olivat 1 095 tuhatta euroa, jolloin säästöä tehtiin 59 tuhatta euroa vuonna 2022. Kun koronarajoitusten vuoksi vuonna 2021 Stadionilla oli vain 250 000 kävijää ja vuonna 2022 lähes miljoona kävijää. Näin noin 400 %:n kävijämäärän kasvusta huolimatta pystyttiin huomattavaan energiategohaavuuden lisäämiseen ja jopa energiasäästöihin vuonna 2022. Toimistotiloista on vuokrattu 78 %. Loput tilat jäivät vuokraamatta 2020–2022 koronan vuoksi. Toimistotilojen kysyntä piristyi viimeisellä kvartaalilla 2022 ja tavoitteena on vuokrata kaikki toimistotilat vuoden 2023 aikana.

Vuonna 2022 liikevaihto/htv oli 539 200 euroa (2021: 312 286 euroa) ja kasvoi edellisestä vuodesta 226 914 euroa.

Hallitus

Puheenjohtaja: Razmyar Nasima

Jäsenet: Arponen Tapio, Auvinen Tero, Erikäinen Timo, Loikkanen Tarja, Muhonen Sallamaari, Rajajärvi Anu, Saxholm Tuula,

Toimitusjohtaja: Kuokkanen Ari

Asunnot

Helsingin Asumisoikeus Oy

Omistusosuus 100,00 %

Henkilöstömäärä 7

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Yhtiö ylläpitää ja rakennuttaa kaupungin alueella kustannus- ja laatutasoltaan kilpailukykyistä ns. välimuodon asuntotuotantoa.

- Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	50 475	47 620	61 484
Toimintakulut	-30 248	-26 240	-39 942
Käyttökate	20 227	21 380	21 541
Liikevoitto	4 745	7 616	4 541
Tilikauden tulos	0	1	0
Investoinnit	-99 279	-34 618	-220 000
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	1,5	1,1	1,5
Liikevoitto-%	9,4	16,0	7,4
Oma pääoma	192 910	177 578	*
Pitkäaikaiset velat	866 991	795 068	*
Taseen lop- pusumma	1137 496	1054 713	*
Kassavarat	25 745	29 675	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	0,5	0,5	*
Omavaraisuus- %	18,4	18,5	*
Quick Ratio	0,4	0,5	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Helsingin alueella toimiva asumisoikeusyhtiö on osa Helsingin kaupungin strategiaa ylläpitää ja rakennuttaa kustannus- ja laatutasoltaan kilpailukykyistä ns. välimuodon asuntotuotantoa. Yhtiössä on yhteensä 109 kohdetta, joissa on 5 752 asuntoa ja noin 389 000 vastikeneiliötä sekä yli 10 000 asukasta. Asuntolukumäärällä mitattuna yhtiö on Helsingin suurin asumisoikeusyhtiö. Yhtiö omistaa lähes puolet Helsingin asumisoikeusasunnoista. Maanlaajuisesti yhtiö on neljänneksi suurin aso-yhtiö.

Keskimääräinen vastike vuonna 2022 oli valmiiden kohteiden osalta 10,44 €/ m²/kk (vuonna 2021: 10,27 €/jyvm²/kk).

Taloudellinen käyttöaste oli vuoden 2022 aikana hyvällä tasolla, noin 99,7 %. Tunnusluku kuvaa irtisanottujen asumisoikeussopimusten jälleenmyyntitilannetta. Vuoden 2022 aikana irtisanottiin 336 kpl aso-sopimusta, irtisanomisprosentti oli 5,8 % (vuonna 2021 irtisanottiin 253 kpl aso-sopimusta eli 4,9 %). Lisäksi häättöjä oli viisi kappaletta sekä vaihtoja ja siirtoja oli yhteensä 97 kpl.

Irtisanomisten aiheuttamien huoneistokunnostuksien keskihinta oli vuonna 2022 noin 2 156 euroa /kpl (vuonna 2021: 2 258 euroa). Vuoden 2022 lopussa vastikesaamiaisia oli 189 262 euroa eli 0,04 e/m²/kk (vuosi 2021: 172 267 euroa eli 0,04 e/jyvm²/kk).

Vuoden 2022 uudistuotanto rahoitettiin korkotukilainoilla, joiden korko on sidottu markkinakorkoon ja joiden marginaali on voimassa 5 tai 10 vuotta. Yhtiön lainakannasta valtaosa on sidottu euriborkorkoihin, jotka ovat nousseet vuoden 2022 aikana yli kolme prosenttia. Lainojen korkokustannukset olivat siten ennakoitua suuremmat.

Yhtiö vuokraa liike- ja palvelutilansa kaupunkiympäristön tilapalveluille tiloista aiheutuvien todellisten kustannusten mukaisesta vuokrasta. Kaupunkiympäristön tilapalvelut jälleenvuokraa tilat kaupungin omaan käyttöön tai ulkopuolisille.

Uusi asumisoikeuslaki astui voimaan 1.1.2022 siirtymäsäännösin. Uusi tasausjärjestelmä otettiin käyttöön 2022 vuoden aikana ja sillä tehtiin ensimmäinen budjetointi 2023 vuodelle. Yhtiössä kilpailutettiin 2022 vuoden aikana isännöintipalvelut ja uutena isännöitsijätoimistona aloitti 1.1.2023 alkaen Retta Oy.

Tulevaisuuden näkymät

Kilpailukykyisen markkina-aseman arvioidaan säilyvän hyvänä tulevaisuudessa.

Yhteishallintoa kehitetään edelleen ottamalla huomioon 1.1.2022 voimaan astunut uusi asumisoikeuslaki. Asumisoikeuden haltijoiden edustajien ja omistajan välinen perustettava yhteistyöelin keskittyy koko asumisoikeusyhteisön asukashallinnon tehtäviin. Asukasvalinta siirtyy vuoden

2023 aikana yhtiön itsensä hoidettavaksi julkisena hallintototeuttavana.

Kaupunki hyväksyi marraskuussa 2020 uuden asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman. Yhtiö kehittää organisaatiotaan ja toimintamalliaan asuntokannan kasvua vastaavaksi.

Yhtiö käynnisti vanhimpien kohteiden kuntoarviot, joiden pohjalta valmistaudutaan toiminnallisesti ja taloudellisesti peruskorjauksiin. Vuoden 2023 aikana tullaan kilpailuttamaan ICT- palvelut.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta

Mittarit: -Vastikkeiden kehitys -Ylläpitokustannukset (€/m²) -Investoinnit suhteessa poistoihin
Toteuma: Toteutui

Yhtiön käyttövastiketaso pysyy kohtuuhintaisena ARAn yhtiökohtaisen keskikäyttövastikkeen vertailun perusteella. Yhtiön keskimääräinen käyttövastike pinta-alapainotettuna keskiarvona oli 10,44 €/m²/kk ilman vesimaksua (vuosi 2021: 10,27 €/m²/kk). ARAn asumisoikeusmarkkinakatsauksen (2/2022) mukaan yhtiön neliöllä painotettu keskikäyttövastike 11 €/m²/kk on edullisin Helsingin asoyhteisöjen asunnoissa.

Ylläpitokustannukset nousivat ennusteen 12/2022 mukaisesti noin 8 % per m² edelliseen vuoteen verrattuna (inflaation verran). Ylläpitokustannukset ilman korjauksia olivat 16,5 milj. euroa eli 3,54 euroa/m²/kk. (vuosi 2021: 14,3 milj. euroa eli 3,27 euroa/m²/kk). Erityisesti kaukolämmön ja korjausten hinnat nousivat merkittävästi. Inflaation kiihtyminen nosti muitakin kustannuksia. Siivouksen, sähkön sekä jätehuollon ja vakuutusten kustannukset pysyivät samoina. Veden ja jäteveden sekä käytön ja huollon hinnat laskivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Poistot olivat 15,5 milj. euroa ja investoinnit 99 milj. euroa.

2. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen.

Mittarit: Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta.
Toteuma: Toteutui osittain

Tavoitteet toteutuivat muuten paitsi peruskorjausten lämmön talteenoton parantamisessa. Yhtiö määritteli mittarit, niiden tavoitetasot ja seurannan yhteistyössä muiden kiinteistöyhtiöiden ja Asuntotuotannon kanssa. Yhtiön tavoitteena oli toteuttaa kolmeen pilottikohteeseen poistoilmalämpöpumppuratkaistu, mutta hankinta keskeytettiin, koska tarjoajat eivät täyttäneet hankinnan edellytyksiä.

Mittari: Pitkän tähtäimen suunnitelma ja peruskorjaukset
Tavoitteena oli yhtiölle sopivien energiansäästötoimenpiteiden määrittäminen ja niiden vieminen 15-20 vuoden

ikäisten kohteiden pitkän tähtäimen suunnitelmiin, toteutui.

Mittari: Kiinteistöautomaation uusinta. Tavoitteena oli karotoittaa kohteiden kiinteistöautomaatiojärjestelmät ja niiden kunto. Laadittiin suunnitteluohje uusimista varten sekä päivitettiin tiedot kaikkien kohteiden PTS-suunnitelmiin. Testattiin muutamissa kohteissa veden etälukua päämittareiden osalta ja haettiin kokemuksia asiasta.

3. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: -Säännöllinen asukastyytyväisyyskysely
Toteuma: Toteutui osittain

Vuosittainen asukastyytyväisyyskysely toteutettiin loppuvuonna 2022. Yhtiön tavoitteena oli, että asukastyytyväisyys säilyy edellisen vuoden tasolla. Tavoite ei toteutunut. Asukastyytyväisyystutkimuksen vertailulukuna on pidetty kaikkien väittämien keskiarvoa. Vuoden 2022 asukastyytyväisyystutkimuksessa keskiarvo on 3,50. Vuonna 2021 kaikkien väittämien keskiarvo oli 3,56, joten asukastyytyväisyys laski edelliseen vuoteen verrattuna.

4. Tavoite: Riittävä vakavaraisuus
Mittarit: -Omavaraisuusaste vähintään 10 %
Toteuma: Toteutui

Omavaraisuusaste oli 18,45 % eli tavoite toteutui. Arvo laski hieman vuoden takaisesta 0,06 %, kun omavaraisuusaste oli silloin 18,51 %.

Hallitus

Puheenjohtaja: Dhalmann Hanna

Jäsenet: Halme Bengt, Kokkonen Reetta, Paussu Toni, Ritschkoff Maria, Tuura Heta, Vastamäki Ville,

Varajäsenet: Joronen Jari, Koski Katja, Oikkonen-Kerman Heini, Toivonen Aulis,

Toimitusjohtaja: Viljakainen Juha

Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijata- losäitiö sr

Määräysvalta 100,00 %

Henkilöstömäärä 1

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Säätio ylläpitää taiteilijataloa ja Villa Lill Kallvikia sekä vuokraa niitä eri alojen helsinkiläisille taiteilijoille asunnoiksi.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	586	573	698
Toimintakulut	- 396	- 316	- 366
Käyttökate	190	257	333
Liikevoitto	69	73	233
Tilikauden tulos	0	0	163
Investoinnit	0	0	0
Henkilöstökulut toimintatu- otoista %	3,0	2,1	1,7
Liikevoitto-%	-	-	-
Oma pääoma	2 466	2 466	*
Pitkäaikaiset velat	3 139	3 332	*
Taseen lop- pusumma	5 832	6 034	*
Kassavarat	32	117	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	1,2	1,2	*
Omavaraisuus- %	42,3	40,9	*
Quick Ratio	0,2	0,5	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Merkittävimmät korjaukset ja hankinnat olivat kosteusraportin mukaiset. Asuntojen kosteiden tilojen korjaukset ja vesikalustehuollot ja uusinnat tarvittavilta osin. Lisäksi tehtiin parvekkeiden vesivuotovahinkojen jatkokorjauksia saumojen-, ja pellitysten korjauksilla, jotka jatkuvat säiden sallissa vielä vuonna 2023. Hankinnoista oleellisimmat olivat turvavalokeskuksen akkujen uusinta, ja valaisimien vaihdot, sekä asennettiin uusi interaktiivinen porrasnäyttö.

Tulevaisuuden näkymät

Säätio jatkaa kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjontaa helsinkiläisille taiteilijoille. Taiteilijatalo pyritään hoitamaan PTS:n mukaisesti haastavasta taloustilanteesta huolimatta. Vuokria tullaan korottamaan merkittävästi seuraavan kolmen vuoden aikana, jotta päästään vuokrasopimusten osalta tasolle, että kaikki korjaustoimenpiteet saadaan tehdyiksi suunnitelman mukaisesti. Helsingin kaupungilta pyydettiin määräaikaista maksuvapaata lainalle 8120001919, jotta saadaan tarvittavat korjaukset tehdyksi ja aloitettua Villa Lill Kallvikin peruskorjaus. Taiteilijatalossa tullaan ottamaan kaikki mahdolliset säästökeinot käyttöön alkuvuoden aikana talouden tasapainottamiseksi ja toimintaa tehostetaan kestäväällä tavalla taloutta eheyttäväksi.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta
Mittarit: - Vuokrien kehitys - Vuokrausaste -Ylläpito-kustannusten kehitys
Toteuma: Ei toteutunut

Vuokrien kehitys on edelleen jäljessä ja laadittu erillinen talouden tasapainotussuunnitelma asian korjaamiseksi. Vuokrausaste on 100 %.

Ylläpito-kustannusten kehitys: Huolto-, ja käyttökulut ovat pysyneet samalla tasolla viimeiset 3 vuotta. Ylläpito-kustannukset nousivat 15 % vuodesta 2020 -> 2021 ja 25 % vuodesta 2021 -> 2022.

2. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: -Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui osittain

Seuranta toteutettu toteutuneen energiankulutuksen ja mm. vedenkulutuksen seurannalla eri palveluntuottajien asiakasportaaleissa.

3. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: - Säännöllinen asukastytyväisyyskysely

Toteuma: Toteutui. Säätiön hallitus käsitteli asukastyytyväisyyden tulokset vuonna 2022.

Hallitus

Puheenjohtaja: Pihlaja Kirsi

Varapuheenjohtaja: Finne-Elonen Laura

Jäsenet: Halm Antti, Härkönen Keijo, Lainela Ami,

Varajäsenet: Gran Nina, Koste Asmo, Minkkinen Niina, Villeneuve Anna, Yilmaz Yakup,

Toiminnanjohtaja: Visa Eeva

Helsingin kaupungin asunnot Oy

Omistusosuus 100,00 %

Henkilöstömäärä 733

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Yhtiö vastaa valtion tuella rahoitettujen kaupungin ARA-vuokratalojen omistamisesta ja hallinnosta sekä tarjoaa asukkailleen kohtuuhintaista, laadukasta ja turvallista arkea.

- Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	476 056	455 398	510 447
Toimintakulut	-333 961	-286 181	-353 186
Käyttökate	142 096	169 217	157 261
Liikevoitto	13 441	42 127	25 988
Tilikauden tulos	-5 897	14 985	150
Investoinnit	-255 744	-300 100	-515 995
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	7,5	7,2	7,6
Liikevoitto-%	2,9	9,4	5,2
Oma pääoma	480 446	417 016	*
Pitkäaikaiset velat	2917 072	2809 484	*
Taseen lop- pusumma	3760 544	3530 395	*
Kassavarat	188 173	188 486	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	0,5	1,3	*
Omavaraisuus- %	12,8	11,8	*
Quick Ratio	0,6	0,7	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Syyskuun 2022 lopussa siirtyi Hekalle Oy Helsingin Asuntohankinta Ab jakautumisen yhteydessä 1 653 ARA-rahoitettua asuntoa yksittäisissä asunto-osakeyhtiöissä.

Vuonna 2022 päätettiin muuttaa Hekan toimintamallia siten, että luovutaan aluetoimistoista ja keskitetään kaikki aluetoimistoissa tehtävä työ Viipurinkadulle. Kiinteistönhoito- ja siivoustoiminta jäävät alueella tehtäväksi. Muutos on tarkoitus toteuttaa vuoden 2023 aikana.

Vuoden 2022 aikana päätettiin perustaa seniorikohteita varten oma vuokrantasausryhmä, johon otetaan mukaan Hekan olemassa olevat senioriasuntokohteet tavallisten asuntojen vuokrantasausryhmästä sekä uudet investointiavustusta saaneet ja saavat senioriasuntokohteet. Uusi vuokrantasausryhmä otettiin käyttöön jo vuoden 2023 vuokrien määrittelyssä.

Yhtiö jatkoi useita tietojärjestelmäprojektejaan. Heka on mukana lokakuussa alkaneessa valtakunnallisessa Motivan "Astetta alemmas"-energiansäästökampanjassa. Asukkaille viestitettiin eri kanavia hyödyntäen aiheesta. Hekassa on laskettu muun muassa asuntojen tavoitelämpötilaa 21 asteesta 20 asteeseen, kellari- ja varastotilojen tavoitelämpötilaksi asetettiin 17 astetta.

Hekan uuden, Helsingin kaupungin brändikonseptin mukaisen graafisen ilmeen uudistusta aloitettiin vuonna 2022. Päivitettävää materiaalia on paljon ja tämä työ jatkuu vielä vuoden 2023 puolella.

Vuoden 2022 aikana aloitettiin yhteensä kolme (3) uudisrakennushanketta, käsittäen yhteensä 211 asuntoa sekä kahdeksan (8) peruskorjaushanketta, käsittäen yhteensä 1 132 asuntoa. Investointipäätösten arvo oli yhteensä 256 miljoonaa euroa. Vuoden aikana valmistui kaksi (2) uudisrakennuskohdetta, joissa on yhteensä 199 asuntoa ja kuusi (6) peruskorjauskohdetta.

Vuonna 2022 EU-rahoitusta saavassa Helena-hankkeessa on teetetty monitavoiteoptimointi useampaa kiinteistöä koskettavalle korttelitason energiaremontille, jossa energia hankittaisiin palveluna. Joulukuussa otettiin käyttöön ensimmäinen asuinkerrostaloa varten rakennettu energiavarasto, joka varastoi sähköä sekä talon katolle asennetuista aurinkopaneeleista että sähköverkosta. Energiavarasto on koottu uuden elämän saaneista alkupeiräiskäytöstä poistetuista Tesla-sähköautojen akuista.

Koronan vuoksi ei päästy tekemään kaikkia suunniteltuja asunnoissa sisällä tehtäviä korjauksia, kuten kylpyhuone- ja keittiöremontteja. Vuonna 2022 päästiin jälleen toteuttamaan näitäkin sillä seurauksella, että korjauskustannukset kasvoivat 43,0 % edellisestä vuodesta ja olivat budjetoituakin suuremmat. Tämä on merkittävin syy siihen, että Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja jäi budjetoidusta.

Tulevaisuuden näkymät

Hekalle oli jo aikaisemmin siirretty apportteina Helsingin kaupungin omistamista Kustaankartanon rakennuksista D-, E-, F-, G- ja H- rakennukset. Vuoden 2023 alussa on tarkoitus siirtää Hekalle apportteina loput rakennukset A, B, C, K, L, M ja N.

Kärkullan kuntayhtymän tuottamat palvelut siirtyvät perustetuille hyvinvointialueille. ARA-rahoitteinen kohde Elontie 56 on tarkoitus siirtää apporttina Helsingin kaupungilta Hekalle vuoden 2023 alussa.

Hekan ympäristöohjelman toteuttamista ja hiilineutraali-suuteen tähtääviä toimenpiteitä jatketaan edelleen useilla eri hankkeilla.

Uusi yhteishallintolaki astuu voimaan vuoden 2024 alusta ja siihen liittyen tullaan vuoden 2023 aikana päivittämään Hekan vuokralaisdemokratiasääntö sekä asukastoiminnan palkkio- ja määrärahasäännöt.

Hekan siirtyminen yhden toimiston malliin vuoden 2023 aikana on merkittävä organisaatiomuutos, mikä vaatii koko henkilöstöltä resilienssiä.

Korkotason voimakas nousu sekä vuoden 2022 inflaatio tulevat aiheuttamaan kustannuspaineita vuodelle 2023.

Tavoitteena on vuoden 2023 aikana aloittaa yhteensä 12 uudisrakennushanketta (käsittäen yhteensä 974 asuntoa) sekä 9 peruskorjaushanketta (käsittäen yhteensä 1 136 asuntoa). Koko vuoden investointibudjetti on yhteensä 516 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 aikana tulee valmistumaan yhdeksän (9) uudisrakennushanketta, joissa on asuntoja yhteensä 845. Peruskorjaushankkeista valmistunee neljä (4), joissa on yhteensä 390 asuntoa.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Kiinteistö-omaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta
Mittarit: -Yhtiön vuokrataso pysyy kohtuuhintaisena siten, että yhtiön keskivuokran ja Tilastokeskuksen Helsingin markkinavuokran ero on vähintään 40 %.
-Ylläpitokustannukset (€/m²) -Investoinnit suhteessa poistoihin
Toteuma: Toteutui

Yhtiön vuokrataso: Yhtiön keskivuokra vuonna 2022 on 12,10 eur/m²/kk. Tilastokeskuksen vuotta 2022 koskevan tuoreimman tilaston (Q4 19.1.2023) mukaan Helsingin markkinavuokra on 21,97 eur/m²/kk. Näiden ero (9,87 eur/m²/kk) on 44,9 %.

Ylläpitokustannukset: Raportointijaksolla pelkästään edelliseen vuoteen verrattuna Hekan ylläpitokustannukset nousivat 19,3 %, kun indeksi nousi 11,5 %. Hekan kustannusten kasvu johtui erityisesti korjauskustannusten,

hallintokulujen (ICT-hankkeet), lämmityksen sekä ulkoaluiden hoidon kasvusta verrattuna edelliseen vuoteen. Kun Hekan ylläpitokustannusten kasvua tarkastellaan kolmen vuoden keskiarvon avulla, Hekan kolmen vuoden keskiarvo nousi 5,10 % indeksin kolmen vuoden keskiarvon noustessa 5,19 %.

Investoinnit suhteessa poistoihin: Hekan suunnitelman mukaiset poistot raportointijaksolla olivat 128,4 miljoonaa euroa. Raportointijaksolla tehdyt investointipäätökset olivat yhteensä 255,7 miljoonaa euroa.

2. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: -Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltujen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui

Yhtiöllä on käytössä Ekokompassi -järjestelmä.

3. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: -Säännöllinen asukastyytyväisyyskysely
Toteuma: Toteutui

Tyytyväisyys laski hieman miltei kaikissa toiminnoissa. Kokonaisuustyytyväisyys Hekaan vuokranantajana on kuitenkin edelleen korkealla tasolla ollen nyt 3,52 (edellisenä vuonna 3,61) (asteikko 1-5).

4. Tavoite: Riittävä vakavaraisuus
Mittarit: -Omavaraisuusaste vähintään 10 %
Toteuma: Toteutui

Konsernin omavaraisuusaste vuoden lopussa on 12,8 % (edellisen vuoden lopussa 11,9 %)

Hallitus

Puheenjohtaja: Hakola Juha

Jäsenet: Dhalmann Hanna, Franckehaeuser Sebastian, Karhu Jessica, Niemisvirta Reeta, Salo Pirjo, Saxholm Tuula,

Varajäsenet: Ekqvist Marko, Pudas Kari,

Toimitusjohtaja: Närö Jaana

Kiinteistö Oy Auro-ranlinna

Omistusosuus 100,00 %

Henkilöstömäärä 19

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Yhtiön hallitsevat huoneistot ovat vapaarahoitteisia asuntoja, joista merkittävä osa vuokrataan Helsingin kaupungin henkilöstölle työsuhdeasunnoiksi.
- Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen kaupunkikonsernin yhtiölle asettamat tavoitteet huomioon ottaen.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	55 159	42 895	599 230
Toimintakulut	-38 891	-30 574	-59 824
Käyttökate	16 268	12 320	539 406
Liikevoitto	10 409	7 225	533 606
Tilikauden tulos	- 802	0	532 456
Investoinnit	-2 752	-10 446	-6 820
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	2,2	2,7	0,2
Liikevoitto-%	18,9	17,1	89,0
Oma pääoma	148 760	82 799	*
Pitkäaikaiset velat	94 033	66 727	*
Taseen lop- pusumma	320 897	217 569	*
Kassavarat	17 155	5 395	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	0,4	0,9	*
Omavaraisuus- %	64,8	60,8	*
Quick Ratio	1,0	0,3	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Oy Helsingin Asuntohankinta Ab:n jakautuessa yhtiölle siirtyi yhteensä 1 863 osakehuoneistoa, jotka sijaitsevat yhteensä 661 eri taloyhtiössä.

Yhtiön vuoden 2021 aikana alkanutta käyttöasteen putoamista ei saatu tilikauden aikana korjattua tehdyistä toimenpiteistä huolimatta. Jo tehdyillä toimenpiteillä ja vuoden 2023 alussa sovittavilla toimenpiteillä tyhjäkäynti kuitenkin arvion mukaan saadaan pienentymään merkittävästi vuoden 2023 aikana.

Yhtiön Pihkatie 6 kohteen peruskorjauksen 2. vaihe valmistui ja kiinteistö on nyt kokonaisuudessaan peruskorjattu.

Tulevaisuuden näkymät

Yhtiön talous ja kiinteistöt ovat hyvässä kunnossa, jonka lisäksi yhtiön lainakanta suhteessa kiinteistöomaisuuteen on maltillinen. Nämä seikat mahdollistavat yhtiön vakaan toiminnan kehittämisen ja kohtuullisen vuokratason myös jatkossa, jolloin myös koronan myötä pienentynyt käyttöaste saadaan korjattua takaisin hyvälle tasolle.

Yhtiön on laatinut oman strategian kaudelle 2022-2026, jonka keskeisimpiä vaikuttavia tekijöitä ovat:

- Yhteistyö konserniohjauksen kanssa
- Vuokrauksen kehittäminen
- Kiinteistöomaisuudesta huolehtiminen
- Asumisen palvelujen kehittäminen
- Kestävä kehitys
- Henkilöstö

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta
Mittarit: -Vuokrien kehitys -Ylläpitokustannukset (€/m²) -Investoinnit suhteessa poistoihin
Toteuma: Toteutui

Yhtiön vuokrasopimuksien vuokranmääritys tehdään Kiinteistötieto Oy:n (KTI) alueellista vuokravertailua hyväksikäyttäen. Vuotuinen vuokrankorotusehto on elinkustannusindeksi + enintään 4 %. Yhtiön yleiskorotus vuokriin 1.1.2022 lähtien 0,9 % ja 1.1.2023 lähtien 0,5 %.

Tilastokeskuksen mukaan kiinteistön ylläpidon kustannukset nousivat 11,5 % vuoden 2022 kolmannella

neljänneksellä vuoden 2021 vastaavasta ajanjaksosta. Yhtiön vertailukelpoiset ylläpitokustannukset ilman korjauskuluja kasvoivat vuodesta tilikauden aikana noin 6,1 %, verrattuna edelliseen vuoteen.

Poistoja tehdään poistosuunnitelman mukaisesti.

2. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: -Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui

Yhtiön hiilineutraalisuussuunnitelma on osa yhtiön ekokompassi ympäristöjärjestelmää, johon on kerätty ja, jossa seurataan hiilineutraaliuteen liittyviä toimenpiteitä. Toimenpiteet toteutuivat suunnitellusti. Ekokompassi ympäristöjärjestelmä auditoitiin syksyllä 2022.

3. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: -Säännöllinen asukastytyväisyyskysely
Toteuma: Toteutui

Yhtiön vuoden 2022 lopulla tekemässä asiakastytyväisyyskyselyssä asiakastytyväisyys parani yhdellä kymmenyksellä edellisvuoteen verrattuna, ollen 3,48.

4. Tavoite: Riittävä varavaraisuus
Mittarit: -Omavaraisuusaste vähintään 20 %
Toteuma: Toteutui

Yhtiön omavaraisuusaste on noin 66 %.

Hallitus

Puheenjohtaja: Rope Jenni

Jäsenet: Jokinen Sini, Möller Antti, Oikkonen-Kerman Heini, Tähtinen Kaisu,

Toimitusjohtaja: Rasia Tatu

Alueelliset ja infra

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy

Omistusosuus 99,90 %

Henkilöstömäärä 1 192

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Yhtiö maksimoi yhteiskunnallista etua tuottamalla kestävästä liikkumisesta palveluja, hallinnoimalla niihin liittyvää infraa, varikoita ja vaunukalustoa sekä toteuttamalla niihin liittyviä investointihankkeita Helsingin seudulla laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja läpinäkyvästi.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	189 130	0	259 271
Toimintakulut	-161 064	0	-215 608
Käyttökate	28 065	0	43 664
Liikevoitto	5 295	0	14 736
Tilikauden tulos	-2 524	0	997
Investoinnit	-143 883	0	-200 756
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	32,3	-	29,8
Liikevoitto-%	3,2	-	6,3
Oma pääoma	262 791	0	*
Pitkäaikaiset velat	453 544	0	*
Taseen lop- pusumma	933 507	0	*
Kassavarat	1	0	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	0,5	-	*
Omavaraisuus- %	28,2	-	*
Quick Ratio	0,2	-	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Kuljettajapulan takia metron ja ratikan operoinnin laatu heikkeni. Metrossa ajamattomia lähtöjä oli 1 977 kpl (1,0 % suunnitelluista lähdöistä) ja ratikassa 9 051 kpl (1,2 %). Liikennevolyymit lähtivät pandemian jälkeen kasvuun alkuvuonna, ja henkilöstön vaihtuvuus oli normaalia korkeammalla tasolla.

Kevästä lähtien toteutetut kuljettajakurssit eivät paikanneet tilannetta tarpeeksi nopeasti. Vuoden aikana järjestettiin kaksi metrokurssia ja kolmas metron kurssi alkoi marraskuun lopussa. Ratikkakursseja oli kolme ja neljäs ratikan kurssi alkoi joulukuussa. Henkilökunnan vaihtuvuus on palannut aikaisempien vuosien tasolle alkuvuoden jälkeen.

Matkustajamäärät ovat edelleen noin 15–20 % alhaisemmat kuin ennen koronaviruspandemiaa. Koronapandemian ja Venäjän hyökkäyssodan seurauksena materiaalien saatavuus heikentyi, mikä hankaloitti kunnossapidon toimintaa. Matkustajien väheneminen, energian hinnan nousu ja korkotason muutokset loivat epävarmuutta mm. laajempaan kaupunkikehittämiseen liittyvien joukkoliikenneinvestointien ajoitukseen.

Länsimetron laajennusvaihe Matinkylästä Kivenlahteen avattiin kaupalliselle liikenteelle joulukuun alussa 2022. Raide-Jokerin infrahankkeen toteutus eteni merkittävästi. Rakennustyöt valmistuivat lähes koko ratalinjan osuudelta. Työt jatkuvat vuoden 2023 aikana vielä ratasähköistyksen, koestuksen ja testauksen osalta. Raide-Jokerin varikko Roihupellossa valmistui vuoden 2022 aikana. Ensimmäiset neljä Raide-Jokerin Artic XL -raitiovaunua toimitettiin Roihupellon varikolle vuoden 2022 loppuun mennessä.

Kruunusillat-hanke eteni vuoden 2022 aikana rakentamiselle useilla eri hankkeen osa-alueilla. HKL ja Škoda Transtech Oy sopivat helmikuussa 2021 23 uuden ForCity Smart Artic X54 -pikaraitiotievaunun tilaamisesta. Vaunuja tullaan liikennöimään Kruunusiltoja käyttävillä Yliskylän ja Haakoninlahden raitiolinjoilla. Toimitukset ajoittuvat vuosille 2024–2026 ennen Kruunusiltojen rai-deyhteyden valmistumista.

Kalasadamasta Pasilaan -raitiotiehanke allianssien toteutus eteni vuoden 2022 aikana niin katurakentamisen kuin itse raitiotien rakentamisen osalta. Hanke valmistuu ennusteen mukaisesti aikataulussaan vuonna 2024.

Länsi-Helsingin raitiotie -hanke käynnistyi vuoden 2022 aikana Helsingin kaupunginvaltuuston hyväksymän yleissuunnitelman mukaisesti hankkeen hankesuunnittelun käynnistämällä. Hankesuunnitelma valmistuu vuoden 2023 aikana ja hankkeen rakentaminen voisi käynnistyä aikaisintaan vuoden 2025 aikana.

Ruskeasuon raitiovaunu- ja bussivarikon rakennusurakka eteni vuoden 2022 aikana ja uusi varikko valmistuu vuonna 2024. Kokonaisuudessaan rakennusurakan

ennustetaan toteutuvan hankesuunnitelman mukaisen kustannusarvion puitteissa.

Tulevaisuuden näkymät

Kaupunkiliikenteen keskeinen tavoite vuodelle 2023 on liikenteen luotettavuuden parantaminen vuodesta 2022. Myös uuden pikaraitiotie 550 (Raide-Jokeri) operoinnin kaupallisen liikenteen aloitus mahdollisimman luotettavasti on keskeinen tavoite vuonna 2023.

Talouden osalta vuosi 2023 näyttää paremmalta kuin vuosi 2022. Vuoden 2023 budjetin tulos on hieman ylijäämäinen. Vuoden 2023 investointibudjetti on noin 200 milj. euroa.

Kaupunkiliikenteen tulevaisuus näyttää valoisalta. Kaupunkiliikenne on varmistanut HSL:n kanssa tehdyillä sopimuksilla, että raitioliikenteen operointia voidaan kehittää pitkäjänteisesti. Raitioliikenteessä on tulossa lisäksi useita liikenteen laajennuksia seuraavien vuosien aikana.

Kaupunkiliikenne teki HSL:n kanssa kaksi merkittävää liikennöintisopimusta vuoden 2022 aikana: kantakaupungin raitioliikenteen operointia koskevan sopimuksen, joka on voimassa 2025–2034 sekä pikaraitiotie 550 operointia koskevan sopimuksen, joka on voimassa vähintään vuoteen 2028 asti.

HSL:n hallitus myös päätti 13.12.2022 jatkaa nykyistä metrolinjojen operointisopimusta HKL:n kanssa 7,5 vuodelle, kun nykyinen sopimuskausi päättyy vuoden 2024 lopussa. Kaupunkiliikenne vastaa metron operoinnista.

ikaraitiotie 550 liikenne on alkamassa todennäköisesti vuoden 2023 syksyllä ja Kalasatamasta Pasilaan -yhteyden liikenne vuoden 2024 aikana. Kruunusiltojen liikenne alkanee vuonna 2027.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: - säännöllinen matkustajatytyväisyyskysely ja sidosryhmäkysely
Toteuma: Ei toteutunut

Raitioliikenteen asiakastytyväisyys 2022 oli 3,99, kun tavoite oli 4,04. Asiakastytyväisyyttä mitataan liikennöitsijäarvosanalla (arvosteluasteikko 1–5). Liikennöitsijäarvosana on liikennöitsijän laatua mittaavien kysymysten keskiarvo HSL:n tuottamasta kyselytutkimuksesta. Osatekijöinä on kuljettajan palvelu, neuvominen, ajotapa ja vauhtien siisteys. Koronan aikana kuljettajien asiakaspalvelua oli rajattu, mikä aiheutti niin palvelun kuin neuvonnan arvosanojen laskun. Vaikka asiakaspalvelu on nyt palautettu ei näiden osa-alueiden tulos ole vielä palautunut normaaliin, minkä vuoksi tavoitearvoa ei saavutettu.

Sidosryhmäkyselyn tulos ei saavuttanut tavoitetta vuonna 2022. Tulos oli 72,2 %, kun tavoite oli yli 77 %. Kumppanuusindeksi on erittäin tai melko tyytyväisten vastaajien osuus sidosryhmäkyselyssä (vastaukset 4 ja 5, asteikolla 1–5).

2. Tavoite: Vastuullisuus työnantajana
Mittarit: - henkilöstötytyväisyys
Toteuma: Toteutui osittain

Yhtiön henkilöstötytyväisyys pysyi samalla tasolla, jolla se oli edellisenä vuonna. Henkilöstötytyväisyys ei ole riittävän hyvällä tasolla ja yhtiön tavoitteena oli saada tyytyväisyys aiempaa vuotta paremmaksi. Yhtiön kuudesta yksiköstä kolmessa tulos on parantunut, mutta kolmessa yksikössä tulos on heikentynyt. Heikko henkilöstötytyväisyys näkyy erityisesti yhtiön suurissa operatiivisissa yksiköissä. Yhtiön aloittamisvuoteen liittyneet muutokset selittävät osan heikentyneestä tyytyväisyydestä. Yhtiön toivottiin myös tuovan muutoksia, joita ei toivotussa laajuudessa tullutkaan ensimmäisen vuoden aikana.

Yhtenä merkittävänä tekijänä henkilöstötytyväisyyteen on vaikuttanut henkilöstövaje, joka syntyi odotettua suuremmasta henkilöstöpoistumasta.

3. Tavoite: Kustannustehokkuus ja tuotantovarmuus
Mittarit: - operatiivinen tehokkuus (paikkakilometri-kustannus),
- investointien kustannustehokas ja suunnitelmallinen toteutus,
- luotettavuus ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdöistä)
Toteuma: Ei toteutunut

Operatiivinen tehokkuus ei toteutunut. Paikkakilometrejä toteutui 7 % budjetoitua vähemmän. Kustannuksia toteutui 2 % budjetoitua vähemmän.

Luotettavuus eli ajettujen lähtöjen osuus raitioliikenteessä ei toteutunut tavoitteen mukaisesti. Koko vuoden toteuma oli 98,81 %. Ajamattomien lähtöjen syissä korostuu erityisesti kuljettajaresurssien puute.

4. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki -ohjelman toteuttaminen
Mittarit: - yhtiön oman toteutussuunnitelman mukainen mittaristo
Toteuma: Toteutui osittain

Kaupunkiliikenne laati vuonna 2022 Hiilineutraali Kaupunkiliikenne eli Hiikka-ohjelman, jolla varmistetaan vuoden 2030 hiilineutraaliustavoitteen toteutuminen. Ohjelmassa keskitytään pitkälti raide- ja varikkorakentamisen päästöjen vähentämiseen. Ohjelman toteuttaminen käynnistyi elokuussa 2022 ja sovitusta toimenpiteistä toteutui noin 60 %. Toimenpiteiden toteuttamista hidasti resurssivaje.

5. Tavoite: Yhtiön riittävä vakavaraisuus
Mittarit: - omavaraisuusaste vähintään 15 %*
* Omavaraisuusaste konsernitason tasoisesti konsernirakenteen käyttöönoton jälkeen
Toteuma: Toteutui

Omavaraisuusennuste oli 28,2 %.

Hallitus

Puheenjohtaja: Salminen Minna

Varapuheenjohtaja: Turtiainen Joonas

Jäsenet: Anttila Tero, Heikkonen Gunnar, Louhijoki Marina, Rantanen Tuomas,

Toimitusjohtaja: Hakavuori Juha

Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy

Omistusosuus 49,50 %

Henkilöstömäärä 7

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

Yhtiö harjoittaa rautateiden liikkuvan raideliikennekaluston hankinta-, omistus-, hallinta- ja vuokraus-ointia sekä kalustoon liittyvää huolto ym. palvelutoimintaa ja näihin kaikkiin liittyvien tilaaja- ja konsultti-palvelujen tuottamista.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	22 353	26 147	39 780
Toimintakulut	-22 151	-25 979	-39 549
Käyttökate	202	169	231
Liikevoitto	30	31	1
Tilikauden tulos	1	1	- 40
Investoinnit	- 40	-1 251	- 702
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	2,8	2,3	1,7
Liikevoitto-%	0,1	0,1	0,0
Oma pääoma	211	210	*
Pitkäaikaiset velat	720	850	*
Taseen lop- pusumma	7 029	9 185	*
Kassavarat	4 462	5 871	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	1,9	2,1	*
Omavaraisuus- %	3,4	2,4	*
Quick Ratio	0,7	0,8	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Junakalustoyhtiö on tilikauden aikana vastannut HSL:lle pääkaupunkiseudun lähijunaliikenteen järjestämistä varten tarpeellisen lähijunaliikennekaluston omistajahallinnoinnista ja elinkaaren toteutumisesta suunnitellusti. Junakalustoyhtiö ei ole tuottanut liiketoiminnallaan voittoa.

Junakalustoyhtiö toteutti vuoden 2022 aikana strategiaproessin ja hallitus vahvisti yhtiön uuden strategian joulukuun kokouksessa. Yhtiön strategiassa painottuvat junakaluston hankinnan ja elinkaarenhallinnan ohella uusien junavarikoiden toteutuksen edistäminen HSL-alueen lähijunaliikenteen tarpeisiin sekä uusien teknologioiden hyödyntäminen junakalustossa.

Uuden junakaluston hankinta ei käynnistynyt vuoden 2022 aikana. HSL arvioi jatkuvasti junaliikenteen palautumista pandemiasta uusien junien tarpeen ja hankinta-aikataulun määrittelemiseksi.

Junakalustoyhtiö toteutti vuoden 2022 aikana HSL-alueen lähijunaliikenteen varikkotarpeista alustavan varikkoselvityksen, joka sisälsi arvion vuoteen 2035 mennessä tarvittavien varikoiden määrästä, varikoiden toiminnallisista vaatimuksista, mitoituksesta sekä mahdollisista sijainneista. Selvityksen pohjalta yhtiö valmistelee varikoiden jatkosuunnittelua yhteistyössä kuntien kanssa.

Junakalustoyhtiö kilpailutti vuoden 2022 aikana Sm5-junien omaisuusvakuutuksen sekä optiosarja nro 2 telihuollot, jotka alkavat vuoden 2024 alussa.

Junakalustoyhtiön ja Stadler Bussnang AG:n (Stadler) välisessä 81 junayksikön hankintaa koskevassa Sm5-projektissa Perussarjan ja optiosarjan nro 1 RAM-seurannasta lisäsopimuksilla L18 ja L19 sovitut kompensatiotoimitukset saatiin olennaisilta osin toimitettua. Optiosarja nro 2 RAM-seurannan kokonaisratkaisua koskevan lisäsopimuksen L20 toimeenpano eteni katsauskaudella suunnitelmien mukaisesti. Projektin puuteluetteloseuranta jatkui edelleen.

Junakalustoyhtiö osallistui edelleen Liikenne- ja viestintäministeriön asettamaan digiratahankkeeseen sekä siihen liittyvään ERTMS/ETCS-kulunvalvontaratkaisujen valmisteluun yhdessä HSL:n kanssa.

Markkinaoikeus antoi 15.3.2022 Junakalustoyhtiölle kielteiset päätökset sekä automaattikytkimien että paineilman tuottoyksiköiden peruskunnostuksia koskevissa hankinta-asioissa. Junakalustoyhtiö toteutti kyseisten komponenttien huollot väliaikaisilla sopimuksilla vuoden 2022 loppuun saakka sekä teki uudet väliaikaiset sopimukset huolloista vuodelle 2023 siten, että komponenttihuollot voidaan kilpailuttaa uudelleen.

Tulevaisuuden näkymät

Junakalustoyhtiön toiminta vuonna 2023 määrittyy pitkälti hallituksen 16.12.2022 hyväksymän liiketoimintasuunnitelman mukaisesti.

Junakalustoyhtiön Sm5-junayksiköillä hoidetaan vuonna 2023 edelleen koko pääkaupunkiseudun lähijunaliikenne.

Junakalustoyhtiön toimintaan tulevaisuudessa vaikuttavat merkittävästi uuden lähijunahankkeen sekä uusien varikoiden suunnittelun eteneminen. Tällä hetkellä ei ole varmuutta uuden kalustohankinnan ajankohdasta. Junahankinnan käynnistämistä koskeva hankepäätös tuodaan Junakalustoyhtiön hallituksen käsiteltäväksi, kun on olemassa edellytykset hankinnan käynnistämiseksi. Junakalustoyhtiö jatkaa myös työskentelyä lähijunaliikenteen uusien varikoiden toteutuksen aikataulun ja sijaintien ratkaisemiseksi.

Junakalustoyhtiö jatkaa vuoden 2023 aikana edelleen yhteistyötä junatoimittaja Stadlerin kanssa Sm5-hankintaprojektissa, jossa keskeisimmät tehtävät liittyvät takuuajanseurantaan ja Stadlerin kompensatiotoimitusten valvontaan.

Junakalustoyhtiö jatkaa työskentelyä Liikenne- ja viestintäministeriön asettamassa digiratahankkeessa ja siihen liittyvässä ERTMS/ETCS-kulunvalvontaratkaisujen valmistelussa yhdessä HSL:n kanssa huomioiden kaluston teknisissä vaatimuksissa pääkaupunkiseudun lähijunaliikenteen kehittämistarpeet- ja tavoitteet. Kahden Sm5-junayksikön testivarustelun hankinnan on määrä alkaa vuoden 2023 aikana.

Lisäksi Junakalustoyhtiö toteuttaa vuoden 2023 aikana mm. automaattikytkimien peruskunnostusten ja Sm5-kaluston tietovaraston hankinnat sekä jatkaa Sm5-kaluston elinkaarisuunnitelman laatimista valmistautuen suunnitelmaan ja toteuttamaan ensimmäisten Sm5-junayksiköiden peruskorjaukset 2020-luvun puolivälin jälkeen.

Hallitus

Puheenjohtaja: Saxholm Tuula

Varapuheenjohtaja: Anttila Tero

Jäsenet: Harju Marianna, Isotalo Olli,

Toimitusjohtaja: Hakatie Veli-Pekka

Kulttuuri

Helsingin teatterisäätiö sr

Määräysvalta 100,00 %

Henkilöstömäärä 244

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Säätiöllä on merkittävä rooli kaupunkistrategian tavoitteiden ja kulttuuripolitiikan toteuttamisessa sekä kaupungin vetovoimaisuuden edistämässä.
- Säätiön tarkoituksena on Kaupunginteatterin ja sen toiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen Helsingin kaupungissa.
- Säätiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, mutta kokonaistuottojen ja -kulujen sekä investointien on oltava tasapainossa.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	31 126	25 487	32 185
Toimintakulut	-25 596	-21 258	-27 187
Käyttökate	5 530	4 230	4 998
Liikevoitto	1 469	168	937
Tilikauden tulos	496	- 931	0
Investoinnit	0	0	0
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	48,9	49,4	49,8
Liikevoitto-%	19,9	4,9	8,6
Oma pääoma	2 820	2 324	*
Pitkäaikaiset velat	42 620	46 666	*
Taseen lop- pusumma	55 736	57 588	*
Kassavarat	7 666	5 903	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	3,1	0,3	*
Omavaraisuus- %	5,1	4,0	*
Quick Ratio	1,2	1,0	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Vuoden 2022 toiminnassa näkyi vielä koronaviruspandemian vaikutukset, sillä vuosi käynnistyi esitystoiminnan sululla aluehallintoviraston päätöksellä. Sulku oli voimassa tammikuun loppuun saakka ja Kaupunginteatteri päätti itse perua helmikuun esitykset, jotta teatteri pystyi turvamaan kevään teatteritoiminnan. Pandemia vaikutti merkittävästi koko vuoden toimintaan, sillä lukuisia esityksiä jouduttiin perumaan. Vuoden 2022 aikana peruttiin yhteensä 163 esitystä, joista 106 oli kevätkaudella ja syyskaudella 57.

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatu 2,8 M€:n koronavastus ja syksyn onnistunut esitystoiminta erityisesti suurella näyttämöllä takasivat noin 500 000 euron ylijäämäisen tuloksen. Teatterin kassavarat olivat myös vuoden lopussa hyvällä tasolla noin 7,7 M€.

Tulevaisuuden näkymät

Yleisö on löytänyt teatterin pandemian jälkeen, sillä ennakkokysyntä on lähes normaalilla tasolla. Pysyvämpi ostokäyttäytymisen muutos näkyy siinä, ettei lippuja osteta enää ennakkoon, vaan liput lunastetaan parin viimeisen viikon sisällä esityksestä. Tämä muutos vaikuttaa kassaennustamisen epävarmuuteen.

Vuoden 2023 palkkaratkaisut luovat epävarmuutta teatterin talouteen, kun odotettavissa on tämänhetkisten neuvottelujen perusteella huomattavan suuria korotuksia. Lisäksi teatterin toimintaan ja talouteen luo epävarmuutta toimistusten viivästymiset, hintojen nousut sekä energian ja sähkön saatavuus ja hinta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksen kokonaisvaltainen uudistus tuli voimaan 1.1.2022. Lokakuussa 2021 ministeriö julkisti päätöksensä valtionosuuden määrästä, jossa teatterisäätiön vos-rahoituksen perustana oleva henkilötyövuosimäärä on 294. Teatterin toteutunut henkilötyövuosimäärä on vuoden 2022 osalta 330 mikä vastaa ennen pandemiaa olevaa tasoa. OKM:n rahoitusmalli on kiinteä henkilötyövuosien osalta kuuden vuoden ajan, jolloin palkkakustannusten jatkuvasti nousussa vähentyy valtionrahoituksen osuus huomattavasti.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Helsingin kaupungin vetovoiman kasvattaminen

Mittarit: -Kävijämäärä/vuosi -Yleisötyön kehittäminen

Toteuma: Toteutui

Yleisötyön kehittäminen: Ikääntyneille järjestettiin etätaidetuokioita yhteistyössä Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa sekä pilotoitiin Tekijä työnsä äärellä -etälähetyksiä osana Taidetta ikääntyneiden koteihin -hanketta. Hankkeen valokuvanäyttely oli nähtävissä Armas-

festivaalin osana Kaapelitehtaalla, jossa järjestettiin myös kaksi ohjelmallista tapahtumaa. Ikääntyneiden tarinoiden keruu jatkui ja materiaalista tehtiin käsikirjoitus Elonsii-vous-näytelmään, joka saa ensi-iltansa helmikuun lopussa.

Pääroolissa Malmi -hankkeessa toteutettiin paikallisten nuorten kanssa WHO DIS-esitys, joka nähtiin neljä kertaa Malmitalolla. Esityksen lähtökohtana olivat nuorten omat ajatukset, sävellykset ja tekstit ja nuoret itse olivat myös näyttämöllä.

Lasten ja nuorten Shed-musiikkiteatterin toteuttama Saiturin -joulun esitys keräsi joulukuussa 13 kertaa studio Pasilan katsomon lähes täyteen. Kris och katastrof i Mumindalens sekä Lomonosovin moottori -esityksissä ja niihin liittyvissä etkoissa ja jatkoissa vieraili yhteensä yli 1500 8. luokkalaista taidetestaaja eri puolilta Suomea. Koronasulun jälkeen yleisöä kävi runsaasti myös niin kulissierroksilla kuin avoimissa tapahtumissakin, kuten Kahvilla kirjailijan kanssa tilaisuuksissa. Helsingin Kaupunginteatteri järjesti vuoden 2022 aikana 458 eri kohderyhmille suunnattua yleisötyön tapahtumaa tai yleisötilaisuutta ja niihin osallistui yhteensä 21 328 henkilöä. Esityskertoja oli vuoden aikana 535, mitkä keräsivät noin 176 000 katsojaa.

2. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely
Toteuma: Toteutui

Syksyn aikana toteutettiin asiakastutkimus yhteistyössä Innolinkin kanssa. Kyselyyn vastasi 4 708 Kaupunginteatterin esityksessä käynnyttä katsojaa. Vastaajien antama kokonaisarvosana teatterille oli 5,8/7. Vuonna 2021 asiakastytyväisyysmittausta ei suoritettu esitystoiminnan ollessa rajoitettu katsomokapasiteettien osalta.

3. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: -Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui osittain

Kiinteistössä toteutetaan helmikuussa 2023 energiakatselmuksen, jossa tavoitteena etsiä toimenpiteitä energiatehokkuuden parantamiseksi. Samalla selvitetään mahdollisuutta rakentaa kiinteistöön oma aurinkoenergiaa tuottava voimala. Molemmat projektit ovat käynnistyneet syksyllä 2022.

Keskeiset toimenpiteet 2022

- Aurinkovoimalahankkeen käynnistäminen
- Energiakatselmus projekti suunnittelu (toteutus helmikuu 2023)
- Sharing- projektin käynnistäminen (kaluston jakaminen ja uudelleen käyttö organisaatioiden välillä)

- Kiinteistön lämpötilaa laskettu yhdellä asteella

4. Tavoite: Omarahoitusosuuden kasvattaminen
Mittarit: -Omarahoitusosuus
Toteuma: Toteutui

Teatterin omarahoitusosuus saavutti vähimmäistavoitteeksi asetetun määrän. Omarahoitusosuus on 30%.

Hallitus

Puheenjohtaja: Pohjola Mike

Varapuheenjohtaja: Singh Tino

Jäsenet: Niiranen Matti, Paavolainen Sara, Rantala Marcus, Sarkomaa Sari, Vanttinen Katri,

Toimitusjohtaja: Arffman Kari

UMO-säätiö sr

Määräysvalta 100,00 %

Henkilöstömäärä 32

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- UMO-säätiö hallinnoi UMO Helsinki Jazz Orchestraa.
- Säätiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, mutta kokonaistuottojen ja -kulujen sekä investointien on oltava tasapainossa.
- Kaupungin määräysvalta säätiössä säilytetään entisellään.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	1 862	1 654	1 888
Toimintakulut	-1 882	-1 650	-1 928
Käyttökate	- 20	4	- 39
Liikevoitto	- 21	3	- 40
Tilikauden tulos	- 20	3	- 40
Investoinnit	0	0	0
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	67,2	70,8	71,4
Liikevoitto-%	-7,8	3,7	-14,6
Oma pääoma	58	78	*
Pitkäaikaiset velat	0	0	*
Taseen lop- pusumma	295	312	*
Kassavarat	228	249	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-33,2	3,8	*
Omavaraisuus- %	19,7	24,9	*
Quick Ratio	1,0	1,2	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Säätiö sai vuodesta 2022 alkaen opetus- ja kulttuuriministeriön lisärahoituksen valtakunnalliseen toimintaan. Sen myötä konsertoitiin entistä laajemmin ympäri Suomen: noin kolmannes toiminnasta tapahtui Helsingin ulkopuolella. UMO Helsingin asema valtakunnallisesti on merkittävänä, ainoana valtiosuutusta (VOS) saavana jazz-orkesterina on tärkeä. Konsertoimalla ympäri Suomen eri konserttitaloissa ja festivaaleilla säätiö elävöittää paikkakuntien omaa kulttuuritarjontaa.

Vuoden kohokohtia UMO Helsinki Jazz Orchestran toiminnassa oli festivaalivierailujen lisäksi erityisen hienot yhteistyöt eri kumppanien kanssa. Säätiö aloitti yhteistyön Oulu Sinfonian kanssa, säätiö jatkoi yhteisprojekteja, kuten AUF-hanketta ja Jazz Finland Residencyä. Yhteistyö tiivistettiin edelleen eri musiikkioppilaitosten kanssa. Orkesteri aloitti In-House-tuotantona oman levytys- ja julkaisu-toiminnan ja käynnisti uudelleen oman levymerkin. Aloitettiin 2. alttosaksofonistin rekrytointiprosessin.

UMO-säätiössä jatkettiin strategiatyötä ja pyrittiin saavuttamaan entistä paremmin Helsingin kaupungin asettamat tavoitteet. Säätiö toteuttaa omalta osaltaan kaupungin kulttuuripoliittisia tavoitteita ja toimii Helsingin vetovoiman vahvistajana, tuottamalla monipuolista, innovatiivista ja laadukasta konserttitoimintaa eri kohderyhmille.

Tulevaisuuden näkymät

Korkean taiteellisen profiilin ja taiteellisten tavoitteiden lisäksi lähivuosina keskitytään erityisesti kansainvälistymiseen, diversiteetin kehittämiseen, yleisötyön lisäresursointiin ja digistrategian jatkamiseen. UMO Helsinki Jazz Orchestra haluaa olla kiinnostava musiikillinen vaihtoehto eri ikäisten, eri sukupuolta olevien sekä eri kieli-, kulttuuri-, uskonto- ja vähemmistöryhmiin kuuluvien yleisöjen parissa. Yhdenvertaisuutta ja monimuotoisuutta arvostetaan myös työtehtävissä.

UMO Helsinki on orkesterikentällä pieni toimija, joten kumppanuudet, verkostot ja erilaiset yhteistyö- ja yhteistuotantomallit ovat erittäin tärkeitä ja antoisia. Tiivistä yhteistyötä jatketaan myös tulevana vuonna mm. Savoy-teatterin, Helsingin kaupunginorkesterin ja Oulu Sinfonian, musiikkioppilaitoksista Taideyliopiston Sibelius-Akatemian, Metropolia Ammattikorkeakoulun ja Pop & Jazz Konservatorion kanssa. AUF-hankkeen puitteissa yhteistyö Kamariorkesteri Avantin, Suomalaisen barokkiorkesterin (FiBO), Musiikkitalon ja Uudenmaan kuntakumppanien kanssa jatkuu niin ikään. Myös Jazz Finland Residency jatkuu edelleen 2023.

UMO Helsinki jatkaa Suomen Jazzliiton ja Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n aktiivisena jäsenenä.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Helsingin kaupungin vetovoiman kasvattaminen

Mittarit: -Kävijämäärä/vuosi - Yleisötyön kehittäminen

Toteuma: Toteutui

Tapahtumat oli täysin kielletty tammi- helmikuun ajan. Maaliskuun alusta palattiin livetoinnin pariin, joten tapahtumien määrä palasi ns. normaalivuoden tasolle ja vastaavasti digitaalisten verkkosisältöjen kulutus väheni. UMO Helsinki Jazz Orchestra teki toimintavuoden aikana maalis-joulukuussa 66 livetapahtumaa ja niissä oli yhteensä 23 876 kävijää, mikä ylittää 20 000 kävijän vuosittaisen tavoitteen.

Livetoiminnan lisäksi toteutettiin suuri määrä muuta, pääosin digitaalista toimintaa, kuten verkkokonsertteja, televisiointia, radiointia, levytyksiä, tallenteita ja muuta verkkosisältöä. Pandemian hellittäessä orkesteri pääsi taas vierailemaan palvelutaloissa sekä kouluissa ja toteutti lukuisia yleisötyösiintymisiä.

2. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: -Asiakastytyväisyys
Toteuma: Toteutui

UMO Helsinki Jazz Orchestran asiakastytyväisyys pysyi edellisen vuoden tasolla. Asteikolla 1–5 orkesteri sai vuoden 2022 asiakastutkimuksessa yleisarvosanaksi 4,3. Myös suositteleva indeksi on korkea: 89 prosenttia asiakkaista suosittelisi konsertteja muille.

3. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: -Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui

UMO on sitoutunut Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaan.

UMOn tavoitteena on olla hiilineutraali v. 2025 mennessä ja vähentää päästöjä asteittain 70 % v. 2035 mennessä. Tämä saavutetaan välttämällä ja vähentämällä päästöjä koko toiminnan osalta toimintasuunnitelman mukaisesti. Tavoitteena on kompensoida rahalla vain ne päästöt, joita ei voida täysin välttää.

Syksyn 2022 kiertueelle lanseerattiin vaihtoehtona hiilineutraali konserttilippu. Lisäksi on toteutettu tai aloitettu seuraavat päästövähennykset: siirrytty tuulisähköön ja keikka-cateringissa vegaaniseen ruokaan, henkilöstölle tarjottu mahdollisuus työsuhteiden kypöryyn ja osittaiseen etätyöskentelyyn myös pandemian jälkeisenä aikana.

4. Tavoite: Omarahoitusosuuden kasvattaminen
Mittarit: -Omarahoitusosuus
Toteuma: Toteutui

Omarahoitusosuudessa palataan hitaasti pandemian vuosia edeltäneeseen aikaan. Omarahoitusosuus vuonna 2022 oli 15 %. Omarahoitusosuus vuonna 2021 oli 8,2 % (vuonna 2020: 18 %).

Hallitus

Puheenjohtaja: Finne Tuomas

Varapuheenjohtaja: Suomalainen Nina

Jäsenet: Forsström Sanna, Ikäheimo Lassi, Kekola Kimmo, Vasama Leila, Viitanen Salla,

Toiminnanjohtaja: Steidel-Luoto Henriika

Liikunta

Jääkentäsäätiö sr

Määräysvalta 57,10 %

Henkilöstömäärä 28

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Säätiön tarkoituksena on jääurheilun ja soveltuvin osin myös muiden urheilulajien harrastusmahdollisuuksien lisääminen.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	6 961	4 579	5 647
Toimintakulut	-5 735	-3 802	-5 231
Käyttökate	1 226	778	416
Liikevoitto	921	468	135
Tilikauden tulos	881	446	136
Investoinnit	- 88	- 11	- 25
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	32,7	37,3	38,0
Liikevoitto-%	20,1	21,8	3,9
Oma pääoma	11 349	10 468	*
Pitkäaikaiset velat	47	142	*
Taseen lop- pusumma	15 569	14 651	*
Kassavarat	8 667	8 147	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	8,3	4,4	*
Omavaraisuus- %	93,5	93,4	*
Quick Ratio	10,3	10,7	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Useiden viihdetapahtumien vahvistuminen järjestettäväksi Helsingin jäähallissa toi positiivista ruuhkaa tapahtumatoiminnolle. Tämä vaikutti osaltaan Jääkentäsäätiön liikevaihdon, kulujen ja tuloksen kasvuun.

Tulevaisuuden näkymät

Herttoniemen harjoitushallin valmistuminen 09/2023

Helsingin jäähallin kysyntä kasvoi huomattavasti ja tapahtumakalenteri vuosille 2023, 2024 ja 2025 on käyttöasteeltaan jo nyt erittäin hyvällä tasolla.

Ukrainan sodan uhka ja energiakriisi ovat kuitenkin koko ajan taustalla ja ne vaikuttavat yksityisten sekä yritysten tarkkaan rahankäyttöön. Tällä saattaa nopeastikin olla vaikutusta ostokäyttäytymiseen. Tämä on huomioitu vuosien 2023/2024 suunnittelussa ja budjetoinnissa.

Jatkuva energian hinnannousu vaikutti vuoden 2022 talouteen erittäin negatiivisesti, ja vuodelle 2023 on ilmassa samankaltaisia ennusteita.

Helsinki Garden hankkeen aikataulun ennustaminen hankaloittaa tilaisuuksien myyntiä sekä korjausinvestointien suunnittelua ja toteuttamista.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Helsingin kaupungin liikkumisohjelman edistäminen
Mittarit: -Liikkumisohjelman tavoitteiden toteuttaminen
-Jäänkäyttöaste
Toteuma: Toteutui

Jääkentäsäätiö/Helsingin liikuntahallit Oy edistää lasten ja nuorten sekä aikuisten liikuntaa tarjoamalla maksutonta yleisöluistelua sekä edesauttaa seuroja rekrytoimaan uusia jäseniä mukaan harrastustoimintaan.

Lisäksi Jääkentäsäätiö/Helsingin liikuntahallit Oy tarjoaa helsinkiläisille päiväkodeille sekä kouluille jääaikaan marginaalihinnalla/tunti. Tämä on ollut monelle koululle ja päiväkodille haluttu liikuntamuoto ja monipuolistaa liikuntatuntien tarjontaa.

Jäänkäyttöaste oli 100 %.

2. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: - Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskysely
Toteuma: Toteutui

Asiakastytyväisyyskysely on edelleen käynnissä, ja se valmistunee 05/2023.

3. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: -Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui

Jääkenttäseätiö toimii Ekokompassi ohjelmassa, jossa tavoite on päästä mahdollisimman pieneen hiilijalanjälkeen tehokkailla ja nopeilla toimenpiteillä. Hiilineutraali Helsinki 2030-toimenpideohjelma on toiminnan pohjana.

4. Tavoite: Kustannustehokkuus
Mittarit: - Liikevaihto/htv
Toteuma: Toteutui

Liikevaihto/htv: 286 488 euroa. (Vuosi 2021: liikevaihto/htv oli 153 228 euroa).

5. Tavoite: Riittävä vakavaraisuus
Mittarit: -Omavaraisuusaste vähintään 30 %
Toteuma: Toteutui

Omavaraisuusaste oli 93,5 %.

Hallitus

Puheenjohtaja: Bogomoloff Harry

Jäsenet: Fröberg Stefan, Tuohimaa Pasi, Wuorio Sanna,

Toimitusjohtaja: Kivimäki Tom

Mäkelänrinteen Uinti-keskus Oy

Omistusosuus 66,67 %

Henkilöstömäärä 34

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Yhtiön toiminnan tarkoituksena on laadukkaiden ja vaikuttavien uinti- ja liikuntapalvelujen tuottaminen pääkaupunkiseutalaisille asukkaille ja yhteisöille.
- Yhtiön merkitys on valtakunnallinen ja Suomen uintiurheilun kannalta kansainvälinen.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	3 733	3 927	4 063
Toimintakulut	-4 232	-2 865	-4 428
Käyttökate	- 498	1 062	- 365
Liikevoitto	-1 037	569	- 942
Tilikauden tulos	- 996	698	- 949
Investoinnit	- 931	- 637	- 162
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	45,7	27,6	47,2
Liikevoitto-%	-43,7	36,4	-36,3
Oma pääoma	1 272	2 268	*
Pitkäaikaiset velat	1 650	1 252	*
Taseen lop- pusumma	4 976	5 238	*
Kassavarat	684	1 001	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-31,8	19,1	*
Omavaraisuus- %	33,5	51,6	*
Quick Ratio	1,3	1,9	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Etelä-Suomen Aluehallintoviraston päätöksellä sisäliikuntapaikat olivat suljettuina koronapandemian takia 28.12.2021-31.1.2022.

Uintikeskuksen parvitason iv-remontin yhteydessä toteutetut ryhmäliikunta-, sauna-, neuvottelu- ja toimistotilat valmistuivat helmikuussa ja avattiin asiakkaille 21.2.2022. Allastiloja palvelevat alkuperäiset ilmanvaihtokoneet uusittiin nykyvaatimusten mukaisiksi ja paremman hyötysuhteen omaaviksi. Urakka käynnistyi kesäkuun lopussa ja uimahallin allastilat avattiin 22.8.2022. Liikuntakeskus ja palloilutoiminnot avattiin kesän huoltotauon jälkeen kuitenkin jo 8.8.2022. Samalla otettiin käyttöön 24 h liputon pysäköintijärjestelmä.

Yleinen kustannustason nousu ja erityisesti energian sekä henkilöstökustannusten kasvu asettaa taloudellisia haasteita ja edellyttää laitosavustusten tason nostamista tulevina vuosina.

Tulevaisuuden näkymät

Toimintaympäristö on koronapandemian jälkeen ollut haastava, mutta silti kävijämääriä kyettiin kasvattamaan jonkin verran ennakoitua nopeammin. Sisäliikuntapaikkojen rajoitustoimet jatkuivat tammikuun 2022 loppuun asti, mikä siirsi uimakoulujen ja ryhmäliikunnan aloituksia myös helmi- ja maaliskuussa. Vesiliikunta kasvattaa suosiota ja monipuolistuu entisestään.

Tulevien lähivuosien taloudellisen riskin muodostaa laitosavustusten riittävyys toiminnan, lainojen ja investointien rahoittamiseksi ja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.

Yleinen kustannustason nousu ja erityisesti energian sekä henkilöstökustannusten kasvu asettaa taloudellisia haasteita ja edellyttää laitosavustusten tason nostamista tulevina vuosina.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Helsingin kaupungin liikkumisohjelma
Mittarit: -Liikkumisohjelman tavoitteiden toteuttaminen
Toteuma: Toteutui

Yhtiö toteuttaa kaupunkistrategian Hyvinvointi- ja terveysohjelman tavoitteita. Yhteisöt tarjoavat kaupunkilaisille monipuolisia ja laadukkaita uinti- ja sisäliikuntapalveluja. Tavoitteena on kannustaa jokaista helsinkiläistä ikään katsomatta arkiliikuntaan ja mahdollistaa liikunnan harjoittaminen matalalla kynnyksellä ja edesauttaa kaupunkilaisten terveyttä ja aktivoita passiivisia kuntalaisia.

2. Tavoite: Asiakaskeskeisyys

Mittarit: - Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskysely
Toteuma: Toteutui

Asiakastytyväisyyskysely tehtiin loppuvuonna 2021 ja asiakastytyväisyys parani edellisestä vuoden 2019 mitauskerrasta. Asiakastytyväisyyttä kuvaava NPS luku (Net Promoter Score) nousi 66:stä 71:een ja oli näin ollen erittäin korkealla tasolla.

Henkilöstötytyväisyyskysely tehtiin maaliskuussa 2022. Vastausten kokonaiskeskiarvo asteikolla 1–5 oli 3,72 %.

3. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: -Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui

Yhtiö toimii aktiivisesti edistääkseen hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista. Vuonna 2021 on tehty sopimus uusiutuvan tuulisähkön hankinnasta. Yhtiö seuraa sähkön-, lämmön- ja vedenkulutusta Ekokompassi ympäristöohjelman puitteissa. Yhtiön ympäristötyöryhmä laati hiilineutraali Helsinki 2035 mittarit ja niiden tavoitteet. Hiilineutraalisuustavoitetta on aikaistettu vuoteen 2030.

4. Tavoite: Kustannustehokkuus
Mittarit: - Liikevaihto/htv
Toteuma: Toteutui osittain

Kustannustehokkuusmittarin toteutumista tai vertailua edelliseen vuoteen on mahdoton tehdä hallien pitkien kiinnilojen ja henkilöstön lomautusten takia vuosina 2020, 2021 ja tammikuussa 2022 koronapandemian suljettua hallit uudestaan.

5. Tavoite: Riittävä vakavaraisuus
Mittarit: -Omavaraisuusaste vähintään 30 %
Toteuma: Toteutui

Omavaraisuusaste 33,5 % per 31.12.2022

Hallitus

Puheenjohtaja: Sydänmaa Johanna

Varapuheenjohtaja: Rinne Annika

Jäsenet: Huurre Petteri, Luoma Tuomo,

Toimitusjohtaja: Laitinen Pekka

Urheiluhallit Oy

Omistusosuus 51,30 %

Henkilöstömäärä 89

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Yhtiön toiminnan tarkoituksena on laadukkaiden ja vaikuttavien uinti- ja liikuntapalveluiden tuottaminen pääkaupunkiseutalaisille asukkaille ja yhteisöille.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	9 798	8 773	9 455
Toimintakulut	-8 845	-6 294	-9 411
Käyttökate	953	2 478	44
Liikevoitto	- 363	1 160	-1 244
Tilikauden tulos	- 460	901	-1 379
Investoinnit	- 219	- 202	- 860
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	54,8	41,5	60,4
Liikevoitto-%	-8,6	46,8	-30,2
Oma pääoma	5 188	5 648	*
Pitkäaikaiset velat	8 254	9 150	*
Taseen lop- pusumma	17 239	18 198	*
Kassavarat	4 098	4 234	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-2,5	7,2	*
Omavaraisuus- %	30,4	31,2	*
Quick Ratio	2,0	2,1	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Etelä-Suomen Aluehallintoviraston päätöksellä sisäliikuntapaikat olivat suljettuina koronapandemian takia 28.12.2021-31.1.2022. Toimintaympäristö on koronapandemian jälkeen ollut haastava, mutta kävijämääriä silti kyettiin kasvattamaan jonkin verran ennakoitua paremmin.

Tulevaisuuden näkymät

Lähivuosien taloudellisen riskin muodostaa laitosavustusten riittävyys toiminnan, lainojen ja investointien rahoittamiseksi ja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi. Vesiliikunta kasvattaa suosiota ja monipuolistuu entisestään, vaikka liikuntapalvelujen yleinen tarjonta on kasvanut ja kasvaa lähivuosina merkittävästi.

Yleinen kustannustason nousu ja erityisesti energian sekä henkilöstökustannusten kasvu asettaa taloudellisia haasteita ja edellyttää laitosavustusten tason nostamista tulevina vuosina.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Helsingin kaupungin liikkumishjelma
Mittarit: -Liikkumishjelman tavoitteiden toteuttaminen
Toteuma: Toteutui

Yhtiö toteuttaa kaupunkistrategian Hyvinvointi- ja terveysohjelman tavoitteita. Yhtiö tarjoaa kaupunkilaisille monipuolisia ja laadukkaita uinti- ja sisäliikuntapalveluja. Tavoitteena on kannustaa jokaista helsinkiläistä ikään katsomatta arkiliikuntaan ja mahdollistaa liikunnan harjoittaminen matalalla kynnyksellä ja edesauttaa kaupunkilaisten terveyttä ja aktivoita passiivisia kuntalaisia.

2. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: - Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskysely
Toteuma: Toteutui

Asiakastytyväisyyskysely tehtiin loppuvuonna 2021 ja NPS luku oli erinomaisella tasolla ja parempi kuin edellisellä mittauskerralla vuonna 2019. Henkilöstötytyväisyyskysely tehtiin maaliskuussa 2022. Vastausten kokonaiskeskiarvo asteikolla 1–5 oli 4,09 %.

3. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: -Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltujen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui

Yhtiöt toimivat aktiivisesti edistääkseen hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista. Vuonna 2021 on tehty sopimus uusiutuvan tuulisähkön hankinnasta. Yhtiö seuraa sähkön-, lämmön- ja vedenkulutusta Ekokompassi ympäristöohjelman puitteissa. Yhtiön ympäristötyöryhmä laati hiilineutraali Helsinki 2035 mittarit ja niiden tavoitteet. Hiilineutraalisuustavoitetta on aikaistettu vuoteen 2030.

4. Tavoite: Kustannustehokkuus
Mittarit: -Liikevaihto/htv
Toteuma: Toteutui osittain

Kustannustehokkuusmittarin toteutumista tai vertailua edelliseen vuoteen on mahdoton tehdä hallien pitkien kiinnilojen ja henkilöstön lomautusten takia vuosina 2020, 2021 ja tammikuussa 2022 koronapandemian suljettua hallit uudestaan.

5. Tavoite: Riittävä vakavaraisuus
Mittarit: -Omavaraisuusaste vähintään 30 %
Toteuma: Toteutui

Omavaraisuusaste 30,4 % per 31.12.2022.

Hallitus

Varapuheenjohtaja: Hakola Juha

Jäsenet: Alaja Jaana, Loikkanen Tarja, Miettinen Nina,

Varajäsenet: Ahopelto Katja, Heikkinen Panu, Lyytinen Joonas, Nyfors Maria,

Toimitusjohtaja: Laitinen Pekka

Vuosaaren Urheilutalo Oy

Omistusosuus 100,00 %

Henkilöstömäärä 26

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Yhtiön toiminnan tarkoituksena on laadukkaiden ja vaikuttavien uinti- ja liikuntapalvelujen tuottaminen pääkaupunkiseutalaisille asukkaille ja yhteisöille.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	4 712	4 255	4 567
Toimintakulut	-3 920	-2 529	-4 068
Käyttökate	792	1 725	499
Liikevoitto	140	1 006	- 125
Tilikauden tulos	- 60	638	- 193
Investoinnit	- 272	- 240	- 192
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	39,0	26,0	43,5
Liikevoitto-%	7,4	84,5	-6,6
Oma pääoma	3 695	3 755	*
Pitkäaikaiset velat	4 645	5 659	*
Taseen lop- pusumma	11 228	12 026	*
Kassavarat	695	1 301	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	0,0	8,2	*
Omavaraisuus- %	39,8	36,4	*
Quick Ratio	0,7	0,9	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Etelä-Suomen Aluehallintoviraston päätöksellä sisäliikuntapaikat olivat suljettuina koronapandemian takia 28.12.2021-31.1.2022. Toimintaympäristö on koronapandemian jälkeen ollut haastava, mutta kävijämääriä silti kyettiin kasvattamaan jonkin verran ennakoitua paremmin.

Tulevaisuuden näkymät

Tulevien vuosien taloudellisen riskin muodostaa laitosavustusten riittävyys toiminnan, lainojen ja investointien rahoittamiseksi ja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi. Vesiliikunta kasvattaa suosiota ja monipuolistuu entisestään.

Yleinen kustannustason nousu ja erityisesti energian sekä henkilöstökustannusten kasvu asettaa taloudellisia haasteita ja edellyttää laitosavustusten tason nostamista tulevina vuosina.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Helsingin kaupungin liikkumisohjelma
Mittarit: -Liikkumisohjelman tavoitteiden toteuttaminen
Toteuma: Toteutui

Yhtiö toteuttaa kaupunkistrategian Hyvinvointi- ja terveysohjelman tavoitteita. Yhtiö tarjoaa kaupunkilaisille monipuolisia ja laadukkaita uinti- ja sisäliikuntapalveluja. Tavoitteena on kannustaa jokaista helsinkiläistä ikään katsomatta arkiliikuntaan ja mahdollistaa liikunnan harjoittamisen matalalla kynnyksellä ja edesauttaa kaupunkilaisten terveyttä ja aktivoida passiivisia kuntalaisia.

2. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: - Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskysely
Toteuma: Toteutui

Asiakastytyväisyyskysely tehtiin loppuvuonna 2022. Yhtiön erittäin hyvä asiakastytyväisyystulos oli edelleen 72 (NPS) kuten edellisellä mittauskerralla. Henkilöstötytyväisyyskysely tehtiin maaliskuussa 2022. Vastausten kokonaiskeskiarvo asteikolla 1–5 oli 3,47 %.

3. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: -Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui

Yhtiöt toimivat aktiivisesti edistääkseen hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista. Vuonna 2021 on tehty sopimus uusiutuvan tuulisähkön hankinnasta. Yhtiö seuraa sähkön-, lämmön- ja vedenkulutusta Ekokompassi

ympäristöohjelman puitteissa. Yhtiön ympäristöryhmä laati hiilineutraali Helsinki 2035 mittarit ja niiden tavoitteet. Hiilineutraalisuustavoitetta on aikaistettu vuoteen 2030.

4. Tavoite: Kustannustehokkuus
Mittarit: - Liikevaihto/htv
Toteuma: Toteutui osittain

Kustannustehokkuusmittarin toteutumista tai vertailua edelliseen vuoteen on mahdoton tehdä hallien pitkien kiinnilojen ja henkilöstön lomautusten takia vuosina 2020, 2021 ja tammikuussa 2022 koronapandemian suljettua hallit uudestaan.

5. Tavoite: Riittävä vakavaraisuus
Mittarit: -Omavaraisuusaste vähintään 30 %
Toteuma: Toteutui

Omavaraisuusaste 39,8 % per 31.12.2022

Hallitus

Puheenjohtaja: Ylitälo Jaana

Jäsenet: Ahopelto Katja, Byman Oscar, Hietämäki Ari, Huotari Miina, Kuusela Matti, Lehto Juho,

Toimitusjohtaja: Laitinen Pekka

Sosiaali ja terveys

Helsingin Seniorisäätiö sr

Määräysvalta 100,00 %

Henkilöstömäärä 548

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Säätiö tuottaa monipuolisia ja laadukkaita terveydenhuollon laitos-, kuntoutus- ja avopalveluita sekä asumispalveluita ikäihmisille Helsingissä.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	27 900	27 187	29 400
Toimintakulut	-27 936	-27 174	-29 695
Käyttökate	- 36	13	- 295
Liikevoitto	- 68	- 30	- 355
Tilikauden tulos	37	85	0
Investoinnit	- 25	- 70	- 150
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	83,1	84,0	84,0
Liikevoitto-%	-0,2	-0,1	-1,2
Oma pääoma	9 175	9 138	*
Pitkäaikaiset velat	0	0	*
Taseen loppusumma	13 836	13 201	*
Kassavarat	4 433	3 948	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	0,7	1,1	*
Omavaraisuus-%	66,3	69,2	*
Quick Ratio	1,1	1,1	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Toimintavuotta 2022 leimasi edelleen Covid-19 virus, korona, joka vaikutti kaikkeen Seniorisäätiön toimintaan. Pandemiaksi koronavirusepidemia muuttui 11.3.2020 ja siitä saakka säätiö on elänyt enemmän tai vähemmän poikkeusoloissa. Tämä on tarkoittanut organisaatiossa sitä, että hengityssuojaimet olivat pysyvä osa henkilökunnan työvaatetusta koko vuoden 2022. Käsihygieniaa painotettiin ohjauksella, opetuksella, visuaalisesti, sanallisesti ja konkreettisilla neuvoin.

Seniorisäätiöön perustettiin koronatyöryhmä vuonna 2020, joka on kokoontunut siitä asti säännöllisesti. Ohjeita on saatu, niin Helsingin kaupungilta, HUS:sta, STM:stä ja THL:sta. Suomen hallituksen ja pormestarin tiedotustilaisuuksia on seurattu tiiviisti. Varotoimista huolimatta korona pääsi vuoden 2022 aikana leviämään myös palvelukoteihin. Nopeat eristystoimet pitivät viruksen leviämisen kuitenkin hallinnassa. Henkilökuntaa sairastui, mutta heistä suurin osa selvisi lievillä oireilla. Vuoden 2022 aikana henkilöstöä sairastui enemmän koronavirustautiin kuin vuonna 2021. Koronataustukseen henkilöstö pääsi sujuvasti, sillä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset priorisoihin testausjärjestyksen kärkeen.

Hallituksen esitys uudesta hoitajamitoituksesta annettiin 7.2.2020 ja laki tuli voimaan 1.8.2020. Ympäri vuorokautisen hoivan sitova 0,7:n henkilöstömitoitus tarkoittaa käytännössä sitä, että jokaista kymmentä hoidettavaa kohden hoivakodissa pitää olla vähintään seitsemän hoitajaa välitöntä hoitotyötä tekemässä. Hoitajamitoitusvaatimus etenee porrastetusti niin, että vuonna 2021 mitoitus oli 0,55 ja vuonna 2022 alusta mitoituksen tuli olla 0,60. Pula työvoimasta varjosti Helsingin Seniorisäätiötä koko vuoden 2022 ajan. Työvoimapulan takia säätiö joutui sulkemaan Pakilakodin lyhytaikaisyksikön (13 paikkaa) koko kesäksi ja alkusyksyksi.

Osaavan työvoiman saanti haastaa koko sosiaali- ja terveydenhuoltoalaa. Näkymät osaavan työvoiman saamiseksi tulevaisuudessa näyttävät haastavilta. Helsingin Seniorisäätiö hyödynsi ulkomaalaista rekrytointia palkaten Filippiineiltä tulleita hoitajia. Seniorisäätiön kokemukset ulkomaalaisesta rekrytoinnista olivat positiiviset ja todennäköisesti Seniorisäätiö rekrytoi myös vuonna 2023 ulkomailta osaavaa henkilökuntaa.

1.4.2023 mitoitus tulee olemaan 0,7, ellei eduskunta tule hyväksymään mitoituksen lykkäystä niin, että 1.4.2023 mitoitus on 0,65 ja 1.12.2023 0,7. Vuoden 2022 mitoituksista selvisimme, mutta vuoden 2023 mitoituksista haastaa koko Helsingin Seniorisäätiötä.

Tulevaisuuden näkymät

Kiinteistöriskit ovat suurimmat riskit Helsingin Seniorisäätiössä. Säätiön (rakennettu 1978–1985) kiinteistöihin on syntynyt korjausvelkaa tähän päivään asti. Helsingin Seniorisäätiön kiinteistöjen myynnistä kaupungille alettiin keskustella, jotta peruskorjaukset saataisiin tehtyä myös Säätiön kiinteistöihin, vastaavalla tavalla kuin Helsingin kaupungin sosiaaliviraston omiinkin kohteisiin. Seniorisäätiön kiinteistöistä on kaupat tehty 2010 joulukuun viimeisenä päivänä. Peruskorjaukset kiinteistöihin piti aloittaa heti. Seniorisäätiö on odottanut nyt 11 vuotta luvattuja peruskorjauksia nykyisiin kaupungin omistamiin kiinteistöihin. Kiinteistöt ovat tulleet tiensä päähän ja uudisrakennushanke Seniorikeskus, olisi saatava pikaisesti eteneeseen. Seniorisäätiön suurimpana pelkona ja uhkana on se, että käytössä olevat kiinteistöt eivät enää huonon kuntosu vuoksi sovellu vanhusten hoitoon.

Uuden Pohjois-Haagan seniorikeskuksen kaavamuutos on meneillään. Se on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa ja kaupunginhallituksessa. Nyt kaavamuutos odottaa kaupunginvaltuuston lopullista hyväksyntää. Asioiden varmistamiseksi Seniorisäätiö tarvitsee sopimuksen/periaatepäätöksen siitä, että Säätiö pääsee uusiin tiloihin tuottamaan laadukkaita ja inhimillisiä palveluita helsinkiläisille ikäihmisille.

Omistajastrategiatoteumat

1. **Tavoite:** Asiakaskeskeisyys
Mittarit: - säännöllinen asiakastytyväisyyskysely, - tehokkaat hoito- ja kuntoutuspalvelujen laadun arviointimenetelmät
Toteuma: Toteutui osittain

Omaiskysely toteutettiin marraskuussa 2022. Ryhmäkotien omaisten sähköpostilistoja käytettiin osoitteistona ja vastauslomakkeita oli saatavana ryhmäkodeista ja niiden palauttamiseen oli varattu laatikot. Omaiskyselyyn saatiin tänä vuonna vastauksia 269, tämä oli 9 vähemmän kuin viime vuonna, joka oli Säätiön ennätystulos. Sähköpostin Webropol -linkin kautta vastasi 242 omaista ja paperilomakkeella 27. Tässä on saavutettu sähköpostivastausten lisääntymisen tavoitetta.

Säätiö on edelleen parantanut omaisten tyytyväisyyttä koskien heidän läheistensä hoitoa Helsingin Seniorisäätiön palveluissa. Viimevuoden kyselyssä 83,5 % vastaajista antoi arvosanan 5 tai 4 (asteikolla 1–5) eli erittäin tyytyväinen tai tyytyväinen läheisen saamaan hoitoon. Yksi vastaajista ei ollut lainkaan tyytyväinen. Tämän vuoden 2022 kyselyssä 90 % vastaajista antoi arvosanan 5 tai 4 (asteikolla 1–5) eli erittäin tyytyväinen tai tyytyväinen läheisen saamaan hoitoon. Kukaan vastaajista ei antanut arvosanaa 1 (ei lainkaan tyytyväinen).

Hoidon- ja kuntoutuspalvelujen laadun arvioinnissa on RAI-mittaristo. Vuoden 2022 osalta tavoitteita oli viisi, joista kolme toteutui. Ei toteutuneet asiat olivat: 1)

Osallisuus: ei aktiviteettejä tulos 24. Tässä taustalla kirjaimisvirhe Antinkodin osalta, joka huonontaa koko säätiön tulosta. 2) Osallisuus: vuoteessa elävät tulos 22. Tässä taustalla asiakkaiden huonokuntoisuus.

2. **Tavoite:** Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen

Mittarit: - hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltujen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui osittain

Säätiöllä on Ekokompassi (sertifioitujärjestelmä), josta säätiöllä on sertifikaatti. Ekokompassissa on 28 tavoitetta, joista Helsingin Seniorisäätiössä on toteutunut 23 ja 5 on keskeytetty.

3. **Tavoite:** Kustannustehokkuus
Mittarit: - toteutuneet hoitopäivät / liikevaihto
Toteuma: Toteutui osittain

Toimintavuotta leimasi edelleen vahvasti korona, joka vaikutti kaikkeen toimintaan. Koronaepidemiasta johtuvia sulkuja oli vuoden aikana useita. Lisäksi vaikean henkilöstötilanteen vuoksi Pakilakodin LAH -osaston asiakaspaikkoja ei voitu pitää avoinna loppuvuodesta. Asiakaspaikkojen käyttöaste oli vuonna 2022 noin 95,2 % (2021: 96,03 %). Liikevaihto/toteutuneet hoitopäivät olivat vuonna 2022 150,65 (2021: 149,18).

4. **Tavoite:** Riittävä vakavaraisuus
Mittarit: - omavaraisuusaste vähintään 35 %
Toteuma: Toteutui

Tilikauden aikainen taloudellinen tila oli hyvä, korkeasta inflaatiosta huolimatta. Tilinpäätöshetkellä maksuvalmius ja vakavaraisuus olivat vahvalla tasolla. Tässä onnistuttiin tehostamalla ja kehittämällä omaa toimintaa sekä seuraamalla tarkasti taloutta. Omavaraisuusaste 31.12.2022 oli 66,31 % (2021: 69,22 %).

Hallitus

Puheenjohtaja: Lehtimäki Harri

Varapuheenjohtaja: Saranpää Timo

Jäsenet: Arajärvi Mirja, Haavisto Maritta, Majala Riitta,

Toiminnanjohtaja: Metsähonkala Marika

Niemikotisäätiö sr

Määräysvalta 71,40 %

Henkilöstömäärä 110

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Säätiö toteuttaa sosiaalipsykiatrista kuntoutustyötä sisältäen merkittävänä osana kuntouttavaa asumista sekä ehkäisevää mielenterveystyötä Helsingin kaupungissa.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	15 989	15 732	16 586
Toimintakulut	-15 814	-15 231	-16 358
Käyttökate	175	501	228
Liikevoitto	59	376	115
Tilikauden tulos	73	312	102
Investoinnit	- 164	- 119	- 35
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	33,3	31,9	32,9
Liikevoitto-%	0,7	4,5	1,3
Oma pääoma	4 254	4 181	*
Pitkäaikaiset velat	0	0	*
Taseen lop- pusumma	5 763	5 492	*
Kassavarat	3 625	3 530	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	2,0	9,2	*
Omavaraisuus- %	73,8	76,1	*
Quick Ratio	3,0	3,3	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Koronapandemian jatkuminen heijastui säätiön alkuvuoden toimintaan erityisesti toiminnallisen kuntoutuksen osalta (työkeskus-, päiväkeskus-, valmennus- ja vapaa-ajantoiminta). Uutena ilmiönä näkyi monien pitkäaikaisten palvelunkäyttäjien jääminen pois ko. palveluista koronarajoitusten poistuttua Helsingistä 1.3.2022. Palvelunkäyttäjien psykososiaalisessa voinnissa oli havaittavissa selkeää heikkenemistä pandemian jäljiltä, mikä vaikeutti palautumista tuttuun palveluiden piiriin ja heijastunee hoito- ja tukitoimenpiteiden määrän kasvussa lähitulevaisuudessa.

Säätiön asumispalveluissa käynnistyi Steppi -nimiset asumisen arviointikurssit Naulakalliontien remontoituissa huoneistoissa. Asumiseen liittyen digitaalisin välinein suoritettavien "etäkotikäyntien" toteuttamista selvitettiin kuluneen vuoden aikana. Asumisen ja arjen tueksi toteutetun Niilo -mobiilisovelluksen kehittämistyö eteni niin, että kuluneen vuoden aikana sovelluksen levittämismahdollisuutta pilotoitiin toisen palveluntuottajan palveluiden piirissä Kymenlaaksossa. Säätiön hanketoiminta kehittyi vuoden aikana suotuisalla tavalla, kun ESR -rahoitteisen Digijuu Digime -hankkeen lisäksi säätiön osallistuminen kahteen Erasmus -hankkeeseen varmistui. Nämä Erasmus -hankkeet liittyvät kansainväliseen kokemusasiantuntijatoimintaan ja toipumisorientaatiokoulutuksen kehittämiseen.

Toiminnan vaikuttavuuden arviointi eteni vuoden aikana, kun tuetun asumisen asumisyksiköiden kustannusvaikuttavuudesta saatiin ensimmäisiä tuloksia. Samoin tavoitevaikuttavuudesta, eli asiakkaiden pääsemisestä kuntoutumissuunnitelmiansa mukaisiin tavoitteisiin on saatu nyt ensimmäistä kertaa tuloksia. Henkilöstön osalta alan ongelmana oleva henkilöstön saatavuus alkoi entistä selvemmin näkyä myös säätiössä, vaikka tilanne pysyi hyvin yhä hallinnassa. Erityisesti lyhytaikaisten sijaisten ja sairaanhoitajien saaminen vaikeutui. Koulutustoiminta jatkui edelleen vilkkaana, mm. ensiapukoulutukseen osallistumista edellytettiin koko henkilöstöltä. Säätiön hallitus totesi kokouksessaan 14.12.2022 toiminnan edenneen kokonaisuutena voimassa olevan strategian mukaisesti.

Tulevaisuuden näkymät

Niemikotisäätiön tulevaisuuden näkymät ovat hyvät. Säätiön talous on pitkään ollut tasapainossa ja palveluita kehitetty määrätietoisesti myös yhteiskehittämisenä palvelunkäyttäjien kanssa. Asiakastytyväisyys on vakiintunut hyvälle tasolle. Tulevaisuudessa haasteina on säätiön pitäminen yhä haluttuna työnantajana työvoimapulan kärjistyessä ja kilpailun henkilöstön saatavuudesta kiristyessä. Talouden osalta on nähtävissä selkeä talouden kiristymisen johtuen poikkeuksellisesta inflaatiokehityksestä ja erityisesti energian hinnan kasvusta. Nähtäväksi jää myös se, että miten Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen rahoitusrakenteessa vuoden vaihteessa tapahtunut muutos heijastuu säätiön toimintaan jatkossa.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: - asiakastuntemus ja -tyytyväisyys - tehokkaat hoitotarpeen ja -laadun arviointimenetelmät
Toteuma: Toteutui

Niemikotisäätiön vuoden 2022 asiakastytyväisyyskyselyn tulosten mukaan asumispalveluissa keskiarvo oli 4,03/5 ja toiminnallisessa kuntoutuksessa 4,35/5. Asiakastytyväisyys toteutui, eli pysyi edelleen hyvällä, vakiintuneella tasolla. Luvut olivat lähes identtiset edelliseen vuoteen verrattuna (4,05 ja 4,34). Asiakastytyväisyys kuvastaa melko kattavasti säätiön palvelunkäyttäjien käsityksiä saamiensa palveluiden laadusta. Laadun lisäksi toiminnan vaikuttavuutta on selvitetty asiakas-, tavoite- ja kustannusvaikuttavuuden näkökulmista

Asiakasvaikuttavuuden osalta vastaajista 88,2 % koki, että Niemikotisäätiön palvelut olivat vastanneet joko hyvin tai erinomaisesti heidän odotuksiinsa. Uutena kysymyksenä ollut tavoitevaikuttavuus näyttää sekin toteutuneen hyvin, sillä 68,7 % koki kuntoutumissuunnitelmansa tavoitteiden toteutuneen hyvin tai erinomaisesti ja 27,5 % tyydyttävästi. Toiminnan kustannusvaikuttavuuden osalta tuetusta asumisesta aiheutuu vuositasolla merkittävät säästöt verrattuna palvelunkäyttäjien aiempiin eri palvelunkäytöistä aiheutuneisiin kustannuksiin ennen asumista ko. yksiköissä. Palvelunkäyttäjien ns. hoitotarpeen arvioinnista vastaa kaupungin SAS-yksikkö, joka tekee palvelunkäyttäjän tasopäätöksen, jonka mukaan hänet ohjataan säätiön palveluiden piiriin.

2. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: - hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui

Niemikotisäätiöllä on voimassa oleva sertifioitu Ekokompassi -ympäristöjärjestelmä. Järjestelmä on viimeksi auditoitu 11/2020 ja on voimassa 11/2023 asti. Hiilineutraali Helsinki 2035-ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman painopistealueet Niemikotisäätiön osalta ovat: 1) vastuulliset hankinnat 2) ruokahävikin torjunta ja oma Green Care -toiminta 3) energiankulutus 4) ympäristötyöhön liittyvän osaamisen, viestinnän ja kannustamisen kehittäminen. Kullekin edellä mainitulle painopistealueelle on määritelty yksikkökohtaiset konkreettiset tehtävät toimenpiteineen ja seurattavia mittareita, jotka raportoidaan vuosittain. Esim. energian kohdalla konkreettisinä toimenpiteinä ovat vuonna 2022 olleet aurinkokennien hankkiminen Kesäharjun toimintakeskukseen ja säätiön leasing-autokannan jatkaminen lisävuodella (auto-kohtaisen kilometrirajan näin sallissa autokannan ollessa vielä uudenveroinen).

Energiankulutuksen osalta seurattavia mittareita ovat mm. koko säätiön vuosittain käyttämä energian määrä, joka ollut noin 338 MWh/ vuodessa. Kokonaisuutena tilanne on se, että hiilineutraalisuunnitelma/ympäristöohjelma on

laadittu ja on nähtävissä www.niemikoti.fi -sivuilla. Mittareiden osalta esim. kotimaisten ruoka-aineiden osuus yksiköiden ruokahankinnoista oli keskimäärin noin 78 % vuonna 2022. Sekajätteen määrä pieneni 12 % vuonna 2022 edelliseen vuoteen verrattuna. Green Care toiminnan piiristä saatiin yhteensä 334 kg itse kasvatettua ruokaa.

3. Tavoite: Kustannustehokkuus
Mittarit: - liikevaihto / henkilötyövuosi
Toteuma: Toteutui

Liikevaihto / henkilötyövuosi suhdeluku vuonna 2022 oli 76 971. Vuonna 2021 suhdeluku oli 79 455. Suhdeluku pieneni 3,1 %. Vuoden 2022 aikana henkilömäärä kasvanut. Lisäys selittyy pääosin vuoden 2022 alusta voimaan tulleeseen lakisääteiseen tehostetun palveluasumisen kasvaneeseen henkilöstömitoituksen. Suhdelukuun vaikutti myös se, että avoimet toimet saatiin rekrytoinneilla täytettyä.

4. Tavoite: Riittävä vakavaraisuus
Mittarit: - omavaraisuusaste vähintään 35 %
Toteuma: Toteutui

Omavaraisuusaste vuonna 2022 oli 73,8 %. Vuonna 2021 omavaraisuusaste oli 76,1 %. Omavaraisuusaste aleni hieman, ollen kuitenkin vielä erittäin hyvä.

Hallitus

Puheenjohtaja: Pikkarainen Laura

Varapuheenjohtaja: Keränen Sami

Jäsenet: Henriksson Riikka, Ikonen Riikka, Lukka Lauri,

Varajäsenet: Laitinen Hanna-Leena, Maunuksela Kaisa, Noso Marika, Solehmainen Jukka,

Toiminnanjohtaja: Eronen Seppo

Oulunkylän kuntoutuskeskus sr

Määräysvalta 75,00 %

Henkilöstömäärä 159

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Säätiö tuottaa monipuolisia ja laadukkaita hoito- ja kuntoutuspalveluita asiakaskunnalleen.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	14 227	13 849	14 597
Toimintakulut	-13 955	-13 530	-14 310
Käyttökate	272	318	287
Liikevoitto	- 21	22	- 13
Tiilikauden tulos	82	124	0
Investoinnit	- 216	- 167	- 250
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	73,8	72,8	72,7
Liikevoitto-%	-0,1	0,2	-0,1
Oma pääoma	3 484	3 402	*
Pitkäaikaiset velat	1 682	1 757	*
Taseen lop- pusumma	8 401	8 352	*
Kassavarat	2 260	2 051	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	2,0	3,0	*
Omavaraisuus- %	52,0	52,6	*
Quick Ratio	1,5	1,6	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Vuosi 2022 oli Oulunkylän kuntoutuskeskuksen 30-vuotisjuhlavuosi. Käyttöaste pysyi edelleen jatkuvasta koronaepidemiasta huolimatta korkeana, ja kuntoutuskeskus oli tärkeä osa (esh:n jälkeistä) hoito- ja kuntoutusketjua. Liikevaihto (reilut 14,2 milj. €) oli säätiön historian korkein ja kasvoi 2,9 %.

Hoito- ja kuntoutuspalvelujen tulotavoite ylittyi 3,1 %. Helsingin kaupungin sidosyksikköhankinnoista I. akuutista sairaalatasoisesta jatkohoidosta ja kuntoutuksesta kertyneet tulot (78,4 % tuloista) kasvoivat 5,9 % paikkamäärän lisäyksestä (91 paikasta 93 paikkaan) ja ylipaikoista johdun (toteutui 1,4 % yli tavoitteen). Kuntoutujien koronasairastumiset eivät pudottaneet käyttöastetta kuten v. 2021, sillä sijoituskäytännöt Helsingin kanssa olivat sujuvat. Loppuvuonna käynnistyneet HUSin aiempaa jatkuvammat ja isommat tilaukset (1,1 % tuloista) paransivat käyttöastetta ja tulosta, kun veteraanikuntoutus toteutui alle tavoitteen ja tuotannon kustannukset samaan aikaan nousivat (inflaatio ja sairaspoissaolot). Kuntoutusjaksoja oli 1 356 kpl, joista sairaalatasoisista jatkohoitoa ja kuntoutusta 1 121 jaksoa. Sotainvalidien ja veteraanien hoito- ja kuntoutuspalvelut (17,8 % tuloista) vähenivät 17,2 % ja toteutuivat 7,6 % alle arvion. Itsemaksavien ja muiden tilaajatahojen (yhdistykset, vakuutusyhtiöt) palvelujen määrä hieman kasvoi, mutta osuus on suhteellisesti pieni (2,7 %).

Työn tuottavuus (netto) ei heikentynyt, mutta sairaspoissaolojen iso määrä ja erityisesti koronasairaspoissaolojen kasvu lisäsi sijaistarvetta ja heikensi kannattavuutta. Sairaspoissaolot ovat lähes kaksinkertaistuneet verrattuna vuoteen 2019 ennen koronaa. Käyttöaste pystyttiin pitämään korkeana, kun sijaisia saatiin riittävästi, ja näin vastattiin hoitoketjujen ruuhkiin ja Helsingin ja HUSin tarpeeseen. Moniammatillista kuntoutusprosessia lujitti lääkäriosaamisen merkittävä vahvistuminen. Sitoutunut henkilöstö on säätiön tärkein voimavara, ja henkilöstön veto- ja pitovoimaan panostetaan. Työhyvinvoinnin ohella asiakastytyväisyys on tärkeä mittari ja se pysyi korkealla tasolla (4,6/5).

Suomen geopoliittisen aseman muutoksen ja energiakriisin aiheuttamien uusien riskien myötä varautumishojeita ja valmiussuunnitelma päivitettiin. Mahdollisiin energia- ym. jakelujen katkoihin varauduttiin ja kuntoutuskeskus liitettiin kriittisten toimintojen yksiköihin sähkön- ja vedenjakelun osalta (sairaalatoiminta), ICT-turvallisuustasoa nostettiin, Whistleblower-ilmoituskanava otettiin käyttöön. Kuntoutuskeskuksen pitäisi toiminnan luonne huomiodien (sairaala) olla mukana Hgin varautumissuunnitelmassa, kuten aiemmin useaan kertaan on todettu.

Toimintavuoden määrä- ja suoritiedot sekä laatutulokset ovat erittäin hyvät, vaikka taloudellinen tulos on tavanomaista ja koronaepidemiaa edeltäviä erinomaisia vuosia heikompi, johon vaikuttaa eniten sairaspoissaolojen vuoksi kasvaneet palkkakulut sekä voimakas inflaatio (kirjanpidollista tulosta heikentää myös poikkeuksellisen suuri lomapalkkavarauksen muutos).

Tulevaisuuden näkymät

Valtiokonttorin sotainvalidien ja veteraanien palvelujen sopimuskausi alkoi 1.1.2023 (5 vuotta, jonka jälkeen jatkuu toistaiseksi), ja palvelut vähenevät ja loppuvat muutaman vuoden sisällä. Perustarkoituksen mukaista tärkeää toimintaa ovat myös kriisinhallintatehtävissä palvelleiden ja asevelvollisena vammautuneiden kuntoutus, vaikka osuus liikevaihdosta on pieni. Säätiö voi tulevaisuudessakin toimia kuntoutuksen osaamiskeskuksena tuottaen palveluja iäkkäille ja muulle aikuisväestölle Helsinkiin ja koko pääkaupunkiseudulle. Kuntoutustoimintaa ohjaavat laatu, innovatiivisten toimintamallien hyödyntäminen ja kustannustehokkuus (tuotteistetut palvelut, osaava ja sitoutunut henkilöstö, tutkimus- ja kehittämishankkeet, kuntoutusteknologia, mm. Lokomat-kävelyrobotti).

Helsingin sote-uudistuksessa saama erilliskäyttömahdollistaa säätiön nykyisen aseman jatkumisen, mutta strategiset ja pitkän tähtäimen toiminnalliset tavoitteet puuttuvat ja palveluista neuvotellaan edelleen vuosittain. Ratkaisua in house -asemassa toimivalle säätiölle on se, kuinka kuntoutuskeskuksen palvelutoiminta tullaan suunnittelemaan yhteistyössä sotepe-toimialan kanssa osaksi kaupungin kuntoutuspalvelukokonaisuutta.

Viimeisen suullisesti saadun arvion mukaan akuuttia ts. sairaalatasoista jatkohoitoa ja kuntoutusta tarvitaan lähivuosina. Hoidoketjujen ruuhkista johtuen myös HUSin kanssa on tehty sopimus vuodelle 2023. Kaupungin (ja HUSin) tarve on ainoastaan sairaalatasoinen jatkokuntoutus, jota on kehitetty suurimman hankintayksikön tarpeen mukaan, mutta kuntoutuskeskus tuottaa myös muita monipuolisia kuntoutuspalveluja, joita veteraanien ohella käyttävät mm. yhdistykset ja itsemaksavat asiakkaat. Vuonna 2023 hankintalainsäädännön muutoksen myötä ulosmyynti kapenee.

Säätiön hankintaoikeudellinen asema siis mahdollistaa em. hankintayksiköiden sidosyksikkötilaukset, mutta myös rajoittaa sekä asiakkuuksia että uusien palvelutuotteiden kehittämistä, ja tämä huomioidaan strategisessa suunnittelussa. Pitkällä tähtäimellä myös kansallinen kuntoutuspalvelujen uudistaminen voi vaikuttaa siihen, kuinka säätiön kannattaa toimia (mm. päätös kuntoutuksen monikanavarahoituksen jatkosta, ml. Kelan järjestämisvastuulla oleva kuntoutustoiminta). Toimialan kehittämistä seurataan valtakunnallisesti, mutta tärkeää olisi olla mukana paikallisessa valmistelussa säätiön aseman vuoksi. Valtion varoin rakennetun, hyvässä kunnossa ylläpidetyn ja toimivan kuntoutuskeskuksen ja yhteiskunnallisen yrityksen tunnusmerkkin mukaisesti vastuullista liiketoimintaa harjoittavan säätiön toiminnasta hyötyvät sekä tilaaja-asiakkaat että kuntoutujat. Strategisten mahdollisuuksien selvittämistä ja pitkän tähtäimen suunnittelua jatketaan toimintavuonna 2023.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: - säännöllinen asiakastytyväisyyskysely, - tehokkaat hoito- ja kuntoutuspalvelujen laadun arviointimenetelmät
Toteuma: Toteutui

Asiakastytyväisyys oli erittäin hyvä, mittausten keskiarvo oli 4,6/5 (v. 2021 4,6/5). Asiakastytyväisyyttä mitataan ja asiakaspalautetta kerätään kuntoutusjaksolla olleilta lomakkeella jatkuvasti (jokainen kuntoutuja saa halutessaan täyttää lomakkeen ja siihen kannustetaan, kyselyssä on useita osiota, joiden asteikko 1-5 sekä tila avoimelle sanalliselle palautteelle). Palautteiden yhteenvedot käsitellään yksiköissä/osastoilla 3 kk:n välein (avoin kirjallinen palaute käsitellään heti kun se on saatu).

Hoito- ja kuntoutuspalvelujen laadun arviointiin ja kehittämiseen on käytössä oma laatujohtamisjärjestelmä mittareineen (asiakkuudet, hoito- ja kuntoutusprosessit ja laatu, henkilöstö sekä vaikuttavuus/tuloksellisuus ja talous) sekä HaiPro-järjestelmä. Mittariyhteenvedot käydään läpi yksiköissä/osastoilla 3 kk:n välein, ja tehdään tarvittavat kehittämistoimenpiteet. Tukipalveluilla (hallintopalvelut, kiinteistöhuolto ja ravitsemuspalvelut) on käytössä omat mittarit. Laatu on hyvä, ei poikkeamia.

Koulutus- ja kehittämistoiminta toteutui toimintasuunnitelman mukaisesti sekä tutkimushankkeet etenivät (mm. Lokomat-kävelyrobottikuntoutuksen hyöty ja vaikutukset AVH-kuntoutuksessa sekä Sotilaallisessa kriisinhallintatehtävässä palvelleiden kokonaisvaltaisen kuntoutuksen ja tuen tarve Suomessa -tutkimukset).

2. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: - hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltujen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui

Käytössä on Ekokompassi-järjestelmä, johon sisältyy hiilineutraalisuuteen liittyvät omat tavoitteet ja keinot sekä mittarit, joita seurataan säännöllisesti. Ekokompassi-sertifikaatti saatiin v. 2018 ja se uusittiin auditoinnilla 2021. Hiilineutraalisuusmittareita (päämittarit) on kuusi, ja ne toteutuivat tavoitteen mukaisesti ja kaikki luvut paranivat jonkin verran. Lisäksi on lukuisia hiilineutraalisuuteen välillisesti vaikuttavia toimenpiteitä, joihin käytännössä vastataan kyllä toteutuu tai ei toteudu, ja kuluneen vuoden osalta totesimme, että toimenpiteet toteutuivat. Näitä on raportoitu osana pyydettyä ympäristöraportointia.

3. Tavoite: Kustannustehokkuus
Mittarit: - toteutuneet hoitopäivät / liikevaihto
Toteuma: Toteutui

Toteutuneet hoitopäivät/liikevaihto oli 0,0033, ja edellisellä mittauskerralla 0,0034.

4. Tavoite: Riittävä vakavaraisuus
Mittarit: - omavaraisuusaste vähintään 30 %
Toteuma: Toteutui

Omavaraisuusaste on 52,03 %, mikä on erittäin hyvä.

Hallitus

Puheenjohtaja: Oinonen Tero

Varapuheenjohtaja: Venetvaara Helena

Jäsenet: Ehrnrooth Cecilia, Kelo Jarmo, Lilja Riina, Rimpilä Katja, Sutela Annamajja,

Varajäsenet: Haavisto Maritta, Perry Carita, Stambej Kenneth, Tamminen Mikko,

Toimitusjohtaja: Ilvonen Katja

Toimitilat

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat

Omistusosuus 100,00 %

Henkilöstömäärä 5

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

Yhtiö ylläpitää kaupungin palvelutuotannossa hyödynnettäviä tiloja sekä keskittää ja vahvistaa kaupunkikonsernin toimitilaosaamista.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	5 010	5 085	5 747
Toimintakulut	-4 540	-4 679	-6 247
Käyttökate	470	406	- 500
Liikevoitto	-2 202	-1 800	-1 696
Tilikauden tulos	- 400	- 357	- 500
Investoinnit	-39 970	-9 208	-90 000
Henkilöstökulut toiminta- tuotoista %	6,6	6,3	7,2
Liikevoitto-%	-44,6	-35,8	-29,5
Oma pääoma	46 587	46 987	*
Pitkäaikaiset velat	4 120	12 086	*
Taseen lop- pusumma	103 178	65 282	*
Kassavarat	41	58	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-0,2	-0,3	*
Omavaraisuus- %	45,2	72,0	*
Quick Ratio	0,0	0,2	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Merkittävimmät tapahtumat olivat seuraavat:

- Stadin ammatti- ja aikuisopiston Myllypuron kampuksen elinkaarihankkeen investointivaihe (rakentamisvaihe) jatkui. Kohde valmistuu 2023.

- Maatullin peruskoulun, päiväkodin ja leikkipuiston rakentaminen käynnistyi ja yhtiö sopi laskutyöurakasta Helsingin kaupungin kanssa. Kohde valmistuu syksyllä 2024.

- Stadin ammatti- ja aikuisopiston Roihupellon kampuksen elinkaarihankkeen investointivaihe (rakentamisvaihe) käynnistyi. Kohde valmistuu vuoden vaihteessa 2025–2026.

- Yhtiö valmisteli yhteisyyssä Helsingin kaupungin kanssa Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen uudisrakennushanketta, joka on tarkoitus toteuttaa yhtiön omistukseen. Kaavasta valitettiin. Kaupunki kantaa hankkeen riskit rakentamispäätökseen saakka.

- Hankerahoitukset hoidettiin tilikaudella Helsingin kaupungin konsernitilin käyttöoikeustilin limiitillä; limiitti korvataan hankkeen edetessä pitkäaikaisilla lainoilla, joista ensimmäinen 32 000 000 euron lainakokonaisuus kilpailutettiin tilikaudella ja nostettiin vuoden 2023 alussa.

- Kunnossapitopuolella jatkettiin kunnossapidon ohjelmointia kuntoarvioiden ja -tutkimusten pohjalta sekä toteutettiin tarpeelliset korjaushankkeet.

- Käytön ja huollon puolella jatkettiin talotekniikan toiminnanvarmistusprosesseja.

- Strategiasuunnittelussa laadittiin yhtiön kiinteistöille kiinteistökohtaiset kiinteistöstrategiat ja laadittiin yhtiölle 10 vuoden talousmallinnus.

Tulevaisuuden näkymät

Yhtiön perustoiminta (keskinäinen toiminta) jatkuu periaatteiltaan entisellään, siten, että Helsingin kaupunki omistaa yhtiön osakekannan, vastaa vastikerahoituksesta ja on rakennusten pääasiallinen käyttäjä.

Keskinäisen toiminnan volyyymi kasvaa uudisrakentamisen myötä. Parhailaan rakenteilla tai rakennusvaiheen valmistelussa olevien uudisrakennushankkeiden lisäksi kaupungin suunnitelmassa on toteuttaa yhtiön omistukseen muitakin uudisrakennuksia noin 10 vuoden jaksolla.

Uudisrakennushankkeiden pitkäaikainen rahoitus järjestetään pankki-/rahoituslaitoslainoin. Yhtiön omavaraisuus laskee alle nykyisen 35 % tavoitteen, mutta vahvan omistajatahon ansiosta yhtiön rahoituksensaantimahdollisuudet säilynevät hyvinä. Tämä edellyttää Helsingin kaupungin takauksia uudisrakennushankkeiden rakennuslainoille.

Yksityisen opetuksen järjestäjien käyttöön rakennettavien uusien koulutalojen holdingyhtiötoiminta käynnistyneen suunnitellusti ja yhtiön toiminta monipuolistuu ja laajenee sen myötä. Toteutukset edellyttävät Helsingin kaupungin takaukset rahoitukselle. Vuokraustoiminnan tuotot ja kulut eriytetään kirjanpidollisesti keskinäisestä toiminnasta. Rakennusten omistus on perustettavissa tytäryhtiöissä eikä yhtiö tee niistä poistoja.

Vanhojen rakennusten korjaustarpeet lisääntyvät rakennusten ikääntymisessä, ja niiden haluttavuus ja käytettävyyden toimintaympäristöinä edellyttävät riittävää panostusta vuosi- ja peruskorjauksiin sekä mahdollisesti tarvittaviin perusparannuksiin.

Yhtiö toimii tiiviissä yhteistyössä osakkeenomistajan kanssa sekä uudis- ja korjausrakentamishankkeissa että kaupungin hankintavastuulle kuuluvissa muutostöissä pyrkien omalla toiminnallaan myötävaikuttamaan osakkeenomistajan tilatarpeiden toteuttamiseen.

Helsingin kaupungin palveluverkko ja aluekehityksellä on noin 5–10 vuoden aikajännteellä vaikutuksia yhtiön kiinteistöjen käyttöön ja kiinteistöstrategioihin. Tämä otetaan huomioon yhtiön toiminnan ja talouden suunnittelussa. Kehitys johtanee myös joidenkin kiinteistöjen vuokraoikeuksista luopumiseen ja rakennusten purkamiseen.

Valtakunnallisella sote-uudistuksella voi edelleen olla yhtiön toimintaan ulottuvia vaikutuksia, vaikka Helsinki vastaa jatkossakin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä itse eikä kuulu mihinkään hyvinvointialueeseen. Kehitysnäkymiä ja toteutuvaa kehitystä seurataan.

Yhtiön toimintaan ja talouteen vaikuttavia toimintaympäristön muutoksia seurataan yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa, ja yhteistyön kautta pyritään löytämään toiminnallisesti ja taloudellisesti tasapainoiset ratkaisut syntyviin tarpeisiin.

Yhtiön talouden arvioidaan kehittyvän hallitusti ja maksuvalmiuden säilyvän hyvänä.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Omaisuuden arvon säilyttäminen
Mittarit: - investoinnit suhteessa poistoihin
Toteuma: Toteutui

Yhtiö ei tee suunnitelman mukaisia poistoja. Elinkeinoverolain mukaiset yhtiön valmiin ja käytössä olleen rakennuskannan laskennalliset maksimipoistot 31.12.2022 tilanteesta laskien olivat noin 2 miljoonaa euroa. Tilikaudella toteutettujen tasevaikutteisten tulorahoitteisten korjausten ja tässä tarkastelussa investointeihin rinnastettavien lainanlyhennysten yhteissumma oli noin 2,2 miljoonaa euroa.

Kokonaisuutena arvioiden pitkä- tai pidempiaikaiseen käyttöön jäävän kiinteistökannan nettoarvon säilyttäminen toteutui.

Yhtiön joidenkin kiinteistöjen osalta on 3–10 vuoden jaksolla näköpiirissä joistakin kiinteistöistä luopumisia. Mahdollisissa kiinteistöjen alasajoissa toimitaan tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa ja toimenpiteissä edetään yhtiön osakkeenomistajan kokonaisharkintaan perustuvien päätösten mukaisesti.

2. Tavoite: Asiakaskeskeisyys
Mittarit: - säännöllinen vuokralais- ja käyttäjätyytyväisyyskysely
Toteuma: Toteutui

Vuosittainen käyttäjätyytyväisyyskysely rakennusten käyttäjäyhteyshenkilöille toteutettiin entiseen tapaan. Kokonaisuutyytyväisyys yhtiön palveluihin oli hieman laskenut edelliseen vuoteen verrattuna. Yhtiö vahvisti tilikauden lopussa henkilöstöresurssejaan vastaamaan sekä yhtiön lähivuosien kehitysvaiheiden että mm. asiakaskyselyistä ilmenneisiin haasteisiin.

3. Tavoite: Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen
Mittarit: - hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltujen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui

Tavoite saavutettiin. Mittarina käytettävä yhtiön hiilijalanjälki käytössä olevien kiinteistöjen osalta ei ole olennaisesti muuttunut 2020–2022. Mittauksen kattavuutta on tarkennettu vuosittain.

Merkittävimmät hiilineutraaliustiekartan mukaiset toimenpiteet tilikauden aikana olivat:

- kiinteistökohtainen aurinkovoimaloiden toteutettavuus selvitys
- Vilppulantie 14:n aurinkovoimalan hankesuunnittelu
- talotekniikan toiminnanvarmistustoimenpiteet eri kiinteistöissä
- hiilineutraalisuustavoitteita tukevien tavoitteiden huomiointi uudisrakennushankkeiden suunnittelunohjauksessa

4. Tavoite: Kustannustehokkuus
Mittarit: - kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m2
Toteuma: Toteutui

Yhtiön kiinteistöjen ylläpitokustannukset (tuloslaskelma+aktivoidut hankinnat uudisrakentamista lukuun ottamatta) ovat kokonaisuutena kehittyneet seuraavasti:

	€/m2	ilman korjauksia €/m2
2020	108,68	58,16
2021	100,71	62,06
2022	87,69	67,56

Vuonna 2022 yhtiön ylläpitokulut kokonaisuutena (e/m²) laskivat 12,9 % vuodesta 2021. Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksin muutos III/2021-III/2022 oli +11,5 %. Tätä selittää erityisesti se, että korjauksiin (vuosikulut ja aktivoidut) käytettiin samaan kiinteistökantaan rahaa edellisvuotta selvästi vähemmän. Kun jätetään tarkastelusta pois korjaukset, ylläpitokulut nousivat edellisvuodesta 8,9 %.

Huomionarvoista on lisäksi, että 2020–2022 jaksolla yhtiön henkilöstökuluista kasvava osa on kohdistunut myös uudisrakentamiseen. Näitä henkilöstökuluja ei ole aktivoitu, koska niiden osuus uudisrakentamisen kustannuksista ei ole merkittävä.

5. Tavoite: Riittävä vakavaraisuus
Mittarit: - omavaraisuusaste vähintään 35 %
Toteuma: Toteutui

Tavoite saavutettiin. Yhtiön omavaraisuusaste tilikauden lopussa oli 45,15 %. Lainarahoitteen uudisrakentamisen myötä tämän tavoitetaso saavuttaminen ei jatkossa ole mahdollista, ellei osakkeenomistaja pääomita yhtiötä.

6. Tavoite: Arvio yhtiön hallinnon kehittämisestä
Mittarit: - selvitys keskittää yhtiölle kaupunkikonsernin yhtiömuotoisten toimitilojen ja koululainajärjestelmän piirissä olevien koulutaloyhtiöiden hallinnointia tehty
Toteuma: Toteutui

Yhtiön hoidossa jo olevien kaupunkikonserniin kuuluvien kiinteistöyhtiöiden lisäksi ei yhtiön hoitoon toistaiseksi ole siirretty muita vastaavia yhtiöitä, koska mm. laki julkisista hankinnoista asettaa tälle rajoituksia. Sen sijaan yhtiölle suunniteltu rooli yksityisen opettajien järjestäjien uusien koulutaloyhtiöiden Holdingyhtiönä, teknisessä isännöinnissä ja ylläpidon koordinoinnissa voidaan toteuttaa suunnitellusti.

Hallitus

Puheenjohtaja: Hildén Sari

Jäsenet: Möttönen Johannes, Ojavuo Pia, Slätis Carl, Takanen Kati,

Toimitusjohtaja: Antikainen Raino

Tukipalvelut ja muut

Helsingin Musiikki- talo Oy

Omistusosuus 41,72 %

Henkilöstömäärä 33

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

Yhtiön toimialana on tarjota Helsingin Musiikkitalon käyttöön liittyviä palveluita, järjestää tilaisuuksia Helsingin Musiikkitalossa, markkinoida Helsingin Musiikkitaloa, harjoittaa Helsingin Musiikkitalon tilojen vuokraustoimintaa.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	5 463	4 251	5 630
Toimintakulut	-4 866	-3 662	-4 688
Käyttökate	598	588	941
Liikevoitto	- 55	75	201
Tilikauden tulos	- 57	74	201
Investoinnit	-1 300	- 563	- 800
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	36,6	42,6	38,1
Liikevoitto-%	-1,0	1,9	3,6
Oma pääoma	4 933	4 894	*
Pitkäaikaiset velat	0	0	*
Taseen lop- pusumma	6 265	6 355	*
Kassavarat	1 679	282	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-0,9	1,5	*
Omavaraisuus- %	78,6	128,1	*
Quick Ratio	2,4	0,9	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Koronapandemiasta johtuvat rajoitukset loppuivat 14. helmikuuta ja Musiikkitalo voitiin avata yleisötilaisuuksille. Toimintavuosi jatkui hitaan alun jälkeen vauhdikkaasti. Ulkopuolinen tapahtumamyynti oli parempi kuin sekä 2017 ja 2018 että 2018/2019 keskiarvo, vaikka yleisötilaisuuksia ei ollut tammi-helmikuussa 2022. Alkuvuoden sulusta huolimatta vuosi 2022 oli ulkopuolisen tapahtumamyynnin kannalta oikein hyvä.

Vuonna 2022 toteutettiin onnistuneesti 2 omatuotantoa: Lontoon The Philharmonia –orkesterin vierailu toukuu-kuussa yhteistyössä Tampere-talon kanssa sekä Kaija Saariahon Passion de Simone joulukuussa yhteistyössä Teatro Productions Oy:n kanssa. Molemmat olivat menestyksiä sekä yleisömäärän että taloudellisen tuloksen kannalta.

Ravintolatoimessa aloitti 1.8.2022 uusi yhteistyökumppani Compass Group.

Vuoden 2022 liikevaihto ohitti normaalivuoden 2018 ja lähes saavutti huippuvuoden 2019. Tämä johtui osin kahden omatuotannon lipputuloista. Liikevaihto toteutui vain 2 % alempana kuin mitä joulukuun alussa 2021 arvioitiin, samoin muuttuvat kulut. Tilikauden tulos jäi kuitenkin negatiiviseksi korkeiden kustannusten sekä budjetoitua alempien liikeilavuokrien takia. Niin konserttien yleisömäärät kuin yritystilaisuuksien asiakasmäärät jäivät vielä alle pandemiaa edeltävän tason, mikä vaikutti merkittävästi ravintolan maksamaan liikevaihtoperusteiseen toimitilavuokraan.

Investointeja toteutettiin vuonna 2022 noin 1,3 miljoonan euron arvosta, johon kohdistettiin noin 330 000 euroa aikaisemmin myönnettyä OKM:n avustusta.

Tulevaisuuden näkymät

Vuosi 2023 tulee olemaan toiminnan kannalta ensimmäinen normaalivuosi alkuvuonna 2020 alkaneen koronapandemian jälkeen. Odotukset sekä tapahtumien määrälle että liikevaihdolle ovat korkealla. Yleisöjen odotetaan palaavan konsertteihin pandemiaa edeltävälle tasolle, mutta se tulee edellyttämään lisäponnistuksia markkinointiin. Investointeja jatketaan suunnitelman mukaan omalla rahoituksella.

Hallitus

Varapuheenjohtaja: Männistö Mari

Toimitusjohtaja: Kauranen Pekka

Oy Apotti Ab

Omistusosuus 35,70 %

Henkilöstömäärä 526

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

Yhtiön toimialana on tietojärjestelmälän palvelutoiminta, ohjelmistojen ja laitteistojen hankinta, suunnittelu ja kehittäminen. Lisäksi yhtiö voi tarjota tietojärjestelmiin liittyvää konsultointia, koulutusta sekä tuki- ja käyttöpalveluita.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	159 695	213 031	173 853
Toimintakulut	-115 199	-176 987	-122 104
Käyttökate	44 496	36 044	51 750
Liikevoitto	1 081	695	5 055
Tilikauden tulos	0	0	0
Investoinnit	-5 147	-85 813	-10 031
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	21,6	18,3	20,1
Liikevoitto-%	0,7	0,5	3,1
Oma pääoma	27 695	27 695	*
Pitkäaikaiset velat	176 209	216 461	*
Taseen lop- pusumma	316 424	350 199	*
Kassavarat	16 250	14 635	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	0,4	0,2	*
Omavaraisuus- %	10,4	9,4	*
Quick Ratio	0,4	0,3	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Apotin vuotta 2022 leimasivat valmistautuminen hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymiseen sekä järjestelmän käytettävyyden kehittäminen vuonna 2021 käynnistetyn Apotti 2.0 -ohjelman puitteissa. Käytettävyyttä kehittäviä muutoksia valmistui vuoden aikana yli 170. Apotti 2.0 -ohjelmaa päätettiin jatkaa kesään 2023 saakka, minkä jälkeen käytettävyyttä kehitetään edelleen osana normaalia jatkokehitystä.

Apotti-järjestelmä otettiin käyttöön HUS Diagnostiikkakeskuksen kliinisen fysiologian, isotooppiäkketiiteen ja kliinisen neurofysiologian yksiköissä syksyllä 2022. Tämä tarkoitti noin 250 uutta käyttäjää. Tämän lisäksi noin 250 uutta, Kårkullan ja Etevan tuottamissa kehitysvammapalveluissa työskentelevää käyttäjää aloittaa Apottijärjestelmän käytön vuoden 2023 alussa osana sote-uudistuksen tuomia rakenteellisia muutoksia.

Oy Apotti Ab pyrki vaikuttamaan aktiivisesti sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevaan lainsäädäntöön asiakas- ja potilasturvallisuuden, asiakas- ja potilastietojen sujuvan käytön sekä digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntämisen varmistamiseksi. Apotti antoi vuoden 2022 aikana 6 lausuntoa, jotka koskivat mm. hallituksen esitystä asiakas- ja potilastietojen käsittelystä, hallituksen esitystä laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain muuttamiseksi, valtakunnallisen lääketieteellisen edellyttämiä muutoksia lakiin sähköisestä lääkemääräyksestä ja lakiluonnokseen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä sekä sukupuolineutraalista henkilötunnuksesta koituvia järjestelmän muutostokustannuksia.

Kuntalaisille suunnatun Maisa-asiakasportaalien käyttäjämäärä kasvoi vuoden 2022 aikana lähes 300 000 uudella käyttäjällä: vuoden lopussa käyttäjiä oli jo yli 930 000. Maisan käyttö ajanvarauksissa laajeni, kun Helsingin korona- ja influenssarokotusten ja Vantaan ja Keravan influenssarokotusten ajanvaraukset siirtyivät syksyllä Maisaan. Alakäisen lapsen huoltajien puolesta-asiointimahdollisuus Maisa-asiakasportaalissa parani: toukokuun lopulta alkaen huoltajat ovat voineet asioida Maisassa kaikkien alle 18-vuotiaiden huollettaviensa puolesta.

Vuoden 2022 aikana selkiytettiin ja ajantasaistettiin Apotin lääkinnällisiin laitteisiin liittyviä regulatiivisia vaatimuksia (asetukset, lait, viranomaismääräykset, standardit sekä muu ohjeistus). Apotin ISO 13485 -standardin mukaisen laadunhallintajärjestelmän kehittäminen piti sisällään mm. prosessien ja vakioitujen toimintaohjeiden kehittämisen vastaamaan Apotin toimintaa.

Tulevaisuuden näkymät

Vuoden 2023 tärkeimpiä prioriteetteja Oy Apotti Ab:n tiekartalla on aiemmin mainitun Apotti 2.0 -ohjelman onnistunut läpivienti ja sen myötä järjestelmän käyttökokemuksen merkittävä parantuminen. Toinen pääteema on erityisesti alkuvuoden 2023 aikana varmistaa hyvinvointialuerakenteen vaatimien muutosten toiminta ja tukea uusia hyvinvointialueita niiden toiminnan käynnistyessä. Raportoinnin kehittäminen on myös yksi painopistealueista. Lisäksi järjestelmätoimittaja Epiciltä on tulossa uusi, puhtaasti web-pohjainen HyperDrive-käyttöliittymä. Sen käyttöönottoa tehtiin asteittain jo vuoden 2022 aikana, mutta lopullinen siirtyminen tapahtuu kesän 2023 aikana. Lisäksi pyrimme pikkuhiljaa vähentämään erityisesti raportointiin liittyvää konsultointia ja lisäämään vastaavasti jonkin verran omaa henkilöstöä.

Vuonna 2023 toteutetaan mahdollisesti HUS Diagnostiikkakeskuksen kuvantamistoimintojen käyttöönotto Eksoten ja Kymsoten alueilla. Seuraavat suunnitellut Apotti-järjestelmän käyttöönotot ajoittuvat arviolta vasta vuodelle 2024 Länsi-Uudenmaan (Kirkkonummi, Inkoo ja Siuntio) sekä Itä-Uudenmaan (Loviisa ja Lapinjärvi) osalta. Käyttöönottojen toteutuminen riippuu myös siitä, millaisia kokonaisratkaisuja ko. hyvinvointialueet tekevät hyvinvointialueen yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän osalta.

HUS teki huhtikuun 2021 käyttöönoton jälkeen erityisesti Eksoten ja Kymsoten kuvantamisen Apotti-palveluihin liittyvän reklamaation. Oy Apotti Ab on tehnyt reklamaatioon liittyen sovintoesityksen HUSille, mutta asian käsittely on edelleen kesken. Inkoo, Loviisa ja Siuntio vaativat vuoden 2022 osalta hallinto- ja ylläpitolaskutuksen poistamista, koska näiden kuntien käyttöönotto siirtyi sote-uudistuksesta johtuen hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Asia on viety käräjäoikeuden ratkaistavaksi ja on vielä kesken.

Maksuvalmiuden ylläpito perustuu asiakaslaskutukseen ja käytettävissä olevaan 60 miljoonan Kuntayritystodistukseen sekä mahdollisesti jatkossa myös yritystodistusten käyttämiseen. Maksuvalmius säilyy tehtyjen pitkien asiakassopimusten perusteella hyvänä.

Hallitus

Puheenjohtaja: Berglund Marjo

Jäsenet: Rinkineva Marja-Leena,

Toimitusjohtaja: Välimäki Hannu

Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy

Omistusosuus 51,30 %

Henkilöstömäärä 454

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Yhtiön toiminnan tarkoituksena on vähentää luonnonvarojen kulutusta, kasvattaa ympäristötietoisuutta sekä lisätä osallistumisen ja työnteon mahdollisuuksia.
- Yhtiö toteuttaa ja ylläpitää pääkaupunkiseudulla tavaroiden ja materiaalien uudelleenkäyttöön liittyviä toimintoja sekä harjoittaa tukityöllistämistoimintaa ja tarjoaa ympäristöasiantuntijapalveluja. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, mutta kokonaistuottojen ja -kulujen sekä investointien on oltava tasapainossa.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	21 314	17 372	23 311
Toimintakulut	-19 796	-16 243	-22 982
Käyttökate	1 518	1 129	329
Liikevoitto	1 192	782	0
Tilikauden tulos	1 210	789	0
Investoinnit	- 532	- 340	- 600
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	62,7	63,9	66,7
Liikevoitto-%	8,4	6,8	0,0
Oma pääoma	3 960	2 750	*
Pitkäaikaiset velat	0	0	*
Taseen lop- pusumma	7 129	5 012	*
Kassavarat	3 416	2 444	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	30,6	28,7	*
Omavaraisuus- %	55,5	54,9	*
Quick Ratio	2,2	2,0	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Hallitus jätti esityksensä niin palkkatukilainsäädännön suu-
resta muutoksesta kuin kunnille TE-toimistojen työnvälitys-
tehtävät suunnitellusti siirtävästä työelämä2024- uudistuk-
sesta. Palkkatukilainsäädännön ehdotettu lakimuutos hei-
kentäisi merkittävästi kaikkien nykyisten välityömarkkina-
toimijoiden toimintaedellytyksiä ja mahdollisuuksia edistää
heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työl-
listymistä. Samassa yhteydessä aiotaan kumota laki sosi-
aalista yrityksestä, mikä myös heikentäisi Kierrätyskes-
kuksen edellytyksiä työllistämiseen.

Palkkatukilain muutoksen oli tarkoitus tulla voimaan
1.1.2023, mutta eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovalio-
kunta siirsi oman lausuntonsa antamista, eikä lakimuutok-
sen mahdollinen voimaantulo ja lain lopullinen sisältö ole
vielä tiedossa.

Kahden vaikean koronaepidemiavuoden jälkeen oli positii-
vistä, että rokotuskattavuuden nousun myötä rajoitustoi-
menpiteitä voitiin seurantajakson aikana vähentää ja koh-
dentaa huomiota toiminnan kehittämiseen.

Ympäristökasvatus- ja asiantuntijapalvelut tavoittivat kou-
lutuksella ja neuvonnalla yli 53 000 ihmistä. Ympäristökas-
vatusta toteutettiin noin 2 400 tuntia. Asiakkaitamme olivat
kunnan ja julkishallinnon eri toimijat, järjestöt sekä erityypp-
iset yritykset pk-yrityksistä suuryrityksiin.

HSY:lle toteuttava neuvonta pystyttiin toteuttamaan en-
simmäistä kertaa vuoden 2019 jälkeen ilman suurempia
haasteita. Hyvä kehitys jatkui myös hiilijalanjälki- ja ympä-
ristösäästölaskentapalveluissa, Ekokompassi-ympäristö-
järjestelmän alihankintapalveluissa sekä Espoon kaupun-
gin KULPS ja Vantaan kaupungin kulttuuripolku -ympäris-
tökasvatuskokonaisuuksissa.

Onnistuneet hankehaut mahdollistivat kestävyyskasvatuk-
sen edistämisen. Jaksolla oli käynnissä ympäristökasva-
tushanke Luova Uudelleenkäyttö (OPH). Lisäksi hanke-
työnä kehitettiin palvelutuotteita (esim. Viscii-hanke) ja
Kierrätyskeskuksen henkilöstön ympäristö- ja digiosaami-
sen koulutusmallia (Kiva digi-hanke).

Circwaste-hankeessa Kierrätyskeskus käynnisti uudel-
leenkäyttötoimijoiden kansallisen yhteistoimintaverkoston,
jonka perustamiskokous järjestettiin marraskuussa.

Vuoden 2022 alussa yhtiöllä oli 10 myymälää ja verkko-
kauppa. Myymälöiden asiakasmäärä vuonna 2022 oli noin
1 063 000. Palveluverkoston kehittämistä jatkettiin avaa-
malla kehittämishankkeessa kesäkuussa uusi pienmyy-
mäla kauppakeskus Redissä. Myymälä toimii osana kier-
totaloustoimijoiden keskittymää kauppakeskuksessa. Elo-
kuussa avattiin uusi myymälä Triplan kauppakeskuksen
viereen Pasilassa.

Tarkastelujaksolla myytiin noin 2,7 miljoonaa tavaraa (kas-
vua 30 %). Vastikkeetta jaettavien tavaroiden määrä

kasvoi 16 %. Kaiken kaikkiaan uudelleenkäyttöön ohjattiin lähes 6,5 milj. tavaraa.

Tulevaisuuden näkymät

Kilpailutilanteen yhtiön toimialalla voidaan ennakoida yhä tiukentuvan. Yhtiö toteuttaa strategiaa, jolla pyritään enimmäis- paremmin toteuttamaan yhtiön tarkoitusta ympäristönsuojelu- ja työllistämispalvelujen tuottajana sekä varmistamaan yhtiön asema markkinoilla. EU:n kiertotalouspaketti kasvattaa markkinoita ja yhtiön strategian onnistunut toteutus mahdollistaisi yrityksen kasvukehityksen jatkumisen.

Palkkatukilainsäädäntöön suunnitellut muutokset ja muutosten yhteyteen suunniteltu sosiaalisten yritysten lainsäädännön kumoaminen voivat toteutuessaan oleellisesti heikentää yhtiön toimintaedellytyksiä.

EU:n tekstiilistrategian toteuttaminen ja kansallinen implementointi tulevat todennäköisesti muuttamaan tekstiilien markkinoita ja Kierrätyskeskus pyrkii löytämään itselleen sopivan roolin muuttuneessa markkinatilanteessa. Monet uusia tuotteita myyvät yritykset ovat osoittaneet nopeasti kasvavaa kiinnostusta suuntautua second-hand markkinoille, Kierrätyskeskus pyrkii rakentamaan toimivia kumppanuuksia tällaisten yritysten kanssa. Ihmiset ovat yhä kiinnostuneempia ympäristöä vähemmän kuormittavista tuotteista, minkä takia yhtiön tuotteille ja palveluille on odotettavissa kysynnän kasvua. Myös nopeasti kohonnut inflaatio lisännee kiinnostusta käytettyjä tuotteita kohtaan.

Pitkittyessään sota Euroopassa voi johtaa taloudelliseen taantumaa siihen liittyvine erilaisine seurausvaikutuksineen. Kierrätyskeskus pyrkii varautumaan tähän taloutaan ja kilpailuasemaansa vahvistamalla.

Omistajastrategiatoteumat

1. **Tavoite:** Asiakas-keskeisyys
Mittarit: Kanta-asiakkaiden määrä Asiakastapahtumien määrä NPS-luku
Toteuma: Toteutui

Tavoite kokonais- NPS:lle oli 65, toteuma oli 80. Hyvä tulos perustuu arviomme mukaan siihen, että mukana mitauksessa ovat sitoutuneet asiakasryhmät. Vuonna 2022 laajenuksena mittaukseen otettujen verkkokaupan asiakkaiden sekä lahjoittavien asiakkaiden osalta tulos oli samaa erinomaista tasoa kuin muiden palvelujen osalta. Myöhemmin tulos huonontuneeksi, kun saamme mukaan seurantaan myös kivijalkamyymälöiden satunnaiset asiakkaat ja samalla n-luku edelleen kasvaa vuoden 2022 noin 8 000 saadusta vastauksesta.

Kanta-asiakkaiden määrälle ei ole tavoitteita, aktiivisia kanta-asiakkaita saatiin lisää, toisaalta merkittävä määrä kanta-asiakkaita jäi vuoden aikana passiivisiksi. Kanta-asiakkaiden määrä vuoden 2022 lopussa oli noin 40 000.

Asiakastapahtumien määrälle on asetettu pidempiaikainen tavoite, välitavoitetta vuodelle 2022 ei oltu asetettu. Asiakastapahtumien määrä vuonna 2022 oli noin 1,55 miljoonaa (kasvu edellisestä vuodesta 20 %), olemme asiakastapahtumien määrässä tavoitellulla kasvu-uralla. Kasvun mahdollisti pääasiassa koronaepidemian helpottuminen ja myymäläverkoston laajeneminen.

2. **Tavoite:** Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraali-suussuunnitelman toteuttaminen

Mittarit: Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta
Toteuma: Toteutui osittain

Vuoden 2022 tavoitteena oli toteuttaa yhtiön Ekokompassi-järjestelmään sisältyvää hiilineutraaliuhojelmää, jossa tavoitteena oli toimintojen energiatehokkuuden kehittäminen ja CO2 päästöjen välttäminen. Asetetut tavoitteet toteutuivat osittain, tarkempi erittely tavoitteista ja niiden toteutumisesta käy ilmi ympäristöraportoinnin liitteenä toimitetusta Ekokompassi-järjestelmän kuvauksesta.

3. **Tavoite:** Työhön-valmennettujen positiivisen jatkopolun kehitys

Mittarit: Osatutkintojen määrä Positiivisten jatkopolukujen määrän osuuden muutokset
Toteuma: Toteutui osittain

Osatutkintojen määrän tavoite oli 100 osatutkintoa. Tavoite positiivisten jatkopolukujen osuuteen työhönvalmennukseen osallistuneista oli 50 %. Osatutkintoja valmistui vuoden aikana 100, lisäksi oppisopimuksia oli vuoden lopussa käynnissä noin 80. Osaamisen kehittämiseen panostettiin ja osallistuminen osatutkintojen suorittamiseen kiinnosti työntekijöitä niin paljon, että tavoite saavutettiin.

Positiivinen jatkopolku toteutui noin 44 %, eli toteuma oli lähellä tavoitetta.

Työhönvalmennukseen osallistuneista 305 henkilön työsuhde oli päättynyt 1.10.2021-30.9.2022 välillä. Heistä noin 58 % tavoitettiin puhelimitse jatkopolukyselyä varten. Positiivisten jatkopolukujen osuus oli selvästi edellistä vuotta parempi, mutta koronaa edeltävää aikaa huonompi. Merkittävimpinä syinä positiivisten jatkopolukujen osuuden kasvuun arvioidaan olevan koronan helpottamisen mahdollistama työhönvalmennuksen lisääminen sekä positiiviset muutokset kohderyhmän kysynnässä työmarkkinoilla.

4. **Tavoite:** Monipuoliset palvelut ja digitaalisuuden hyödyntäminen

Mittarit: Verkkokaupan kautta kulkeva liikevaihto Saavutettavuus
Toteuma: Toteutui osittain

Vuonna 2021 alkanut pilotti kumppanien tuotteiden myymiseksi Kierrätyskeskuksen verkkokaupasta todettiin oman verkkoliiketoiminnan kehitystä hidastavaksi, joten se lopetettiin.

Tuotannon tehostamista jatkettiin ja omaa tuotetarjontaa verkkokaupassa lisättiin. Kehitystyö hakukonemarkkinoinnin ja -löydettävyyden tehostamiseksi onnistui, joten Kierrätyskeskuksen verkkokauppa kasvoi voimakkaasti, vaikka myyntitavoitteesta jäätikin.

Myymläverkoston saavutettavuus Helsingissä parani, kun kesäkuussa aloitettiin uudenlaisen konseptin pilotointi avaamalla Kierrätyskeskuksen pienmyymälä kauppakeskus Redissä, osana Second Hand Market -konseptia. Uusi konsepti herätti suurta kiinnostusta ja sai huomattavasti julkisuutta eri medioissa. Elokuun lopussa avattiin lisäksi myymälä Helsingin Pasilaan. Jättemäärää vähennettiin ja vastaavasti ilmaistuotteiden jakelua tehostettiin, jolloin ilmaistavaran osuus kokonaistarjonnasta kasvoi huomattavasti. Lahjoittaja-asiakkaiden palvelua parannettiin pilotomalla uutta lahjoitustapaa automaattibokseihin hypermarketin yhteydessä.

Hallitus

Puheenjohtaja: Nikunen Esa

Toimitusjohtaja: Lehtikuja Juha

Seure Henkilöstöpalvelut Oy

Omistusosuus 56,40 %

Henkilöstömäärä 3515

Yhteisön tarkoitus ja tehtävä

- Yhtiö turvaa omistaja-asiakkaiden tilapäisen ja määrällänsä työvoiman saatavuuden kilpailukykyisesti kaikissa tilanteissa. Tarkoituksensa täyttämiseksi yhtiö muun muassa rekrytoi, välittää ja vuokraa omistaja-asiakkaiden tarvitsemaa työvoimaa sekä ylläpitää työntekijäreserviä. Lisäksi yhtiö kehittää ja tuottaa yhteistyössä omistajiensa kanssa muita palveluja ja toimintamalleja asiakkaiden palvelutarpeiden kustannustehokkaaksi täyttämiseksi tarkoitustaan vaarantamatta.

Avainlukuja (1000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2021	Budjetti 2023
Toimintatuotot	146 867	129 428	158 263
Toimintakulut	-144 058	-126 923	-156 505
Käyttökate	2 809	2 505	1 758
Liikevoitto	1 197	1 510	30
Tilikauden tulos	1 008	1 229	30
Investoinnit	-2 400	-2 400	-2 400
Henkilöstökulut toimintatuotoista %	90,1	91,4	94,1
Liikevoitto-%	0,8	1,2	0,0
Oma pääoma	7 581	6 573	*
Pitkäaikaiset velat	0	0	*
Taseen lop- pusumma	26 312	23 262	*
Kassavarat	4 212	2 834	*
Sijoitetun pääoman tuotto-%	16,1	23,0	*
Omavaraisuus- %	28,8	28,3	*
Quick Ratio	1,1	1,2	*

*Tunnusluku lasketaan ainoastaan toteumatiedoista

Merkittävimmät tapahtumat

Yhtiön palveluiden kysyntä oli tilikaudella vilkasta. Yhtiön henkilöstövuokrauspalveluiden kysyntä kasvoi tilattujen työvuorojen näkökulmasta 11 % viime vuoteen nähden. Vuoden aikana erityisen voimakasta kasvu oli varhaiskasvatuksen toimialalla. Tilattuja työvuoroja vastaanotettiin edellä mainitulta toimialalta 29 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Yhtiö pystyi kasvattamaan täytettyjen työvuorojen määrää 7 %. Kasvuun vaikeuttaa jatkuvasti vaikeutuva tilanne osaavista työntekijöistä. Kyvykkyys täyttää tilauksia on muun muassa tietojärjestelmän automaation kautta parantunut merkittävästi, mutta pula työntekijöistä haastaa toimintaa.

Liikevaihto kasvoi 14 % edellisvuoden 129,4 miljoonasta eurosta 146,9 miljoonaa euroon. Tulos on 1,0 miljoonaa euroa voitollinen tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen. Muuttuvat kulut kasvoivat 14 % edellisvuodesta. Muuttuvat kulut olivat 127,7 miljoonaa euroa. Kiinteät kulut olivat 16,3 miljoonaa euroa ja ne nousivat 12 % viime vuodesta.

Kiinteässä palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 242 henkilöä kuukaudessa (vuosi 2021: 206). Yhtiön vuokrahenkilöstön lukumäärä tilikauden lopussa oli 1855 (vuosi 2021: 1 817). Vuokrahenkilöstöä oli keskimäärin 7 364 henkilöä kuukaudessa (vuosi 2021: 6 599). Vuodenvaihteen vuokrahenkilöstön lukumäärä on huomattavasti pienempi kuin keskimääräinen henkilöstön lukumäärä, koska useat työsuhteet päättyvät ennen vuodenvaihdetta.

Tulevaisuuden näkymät

Yhtiöllä on toiminnallisesti ja taloudellisesti hyvä pohja tuleville vuosille tukemaan asiakkaiden henkilöstön saatavuutta entistä paremmin. Yhtiö kehittää edelleen toimintaansa voidakseen paremmin vastata asiakkaidensa tarpeisiin sekä lyhyellä että pitkällä tähtäimellä. Yhtiö kehittää olemassa olevia palvelujaan, joiden tavoitteena on tukea asiakkaiden henkilöstöressurssin optimaalista käyttöä ja siten vähentää asiakkaiden henkilöstökuluja ja ennen kaikkea mahdollistaa sen, että asiakkaat voivat keskittyä ydintehtäväänsä eli arvon tuottamiseen omille asiakkailleen.

Monien asiakkaiden toimialoista työntekijöiden saatavuuden haasteet tulevat jatkumaan myös tulevaisuudessa. Väestörakenne jatkaa muutostaan, jolloin työmarkkinoilta poistuu työntekijöitä eläkkeelle ja samalla uusia sukupolvia erilaisilla toimintatavoilla tulee työmarkkinoille. Myös pidempään jatkunut koronatilanne aiheutti muutoksia työntekijöiden käyttäytymisessä, sairauspoissaoloasteessa sekä siirtymisissä työpaikkojen ja toimialojen välillä. Vuokratyölle tulee olemaan jatkossakin kysyntää yhtenä työmuotona sekä työntekijöiden että asiakkaiden näkökulmasta. Yhtiö jatkaa erilaisten toimintamallien kehittämistä, jotta ratkaisut tukevat entistä paremmin työntekijä- ja asiakaslähtöisiä palveluita.

Hyvinvointialueiden toiminnan aloittaminen vuoden 2023 alusta on myös yhtiölle merkittävä muutos, jota valmisteltiin yhdessä asiakkaiden kanssa vuoden 2022 aikana. Uusien organisaatioiden aloittaessa toimintaa on hyvä varmistaa, että henkilöstön saatavuutta ratkotaan kunkin asiakkaan kanssa yhdessä sovituilla parhailla mahdollisilla keinoilla.

Omistajastrategiatoteumat

1. Tavoite: Asiakas-keskeisyys
Mittarit: Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely Tilautusten täyttöaste
Toteuma: Toteutui osittain

1. Säännöllinen asiakastytyväisyys: Yhtiö seuraa asiakastytyväisyyttä säännöllisesti kerran vuodessa. Marras-joulukuussa 2022 suoritetun tutkimuksen mukaan asiakkaat arvioivat Seure-asiakkuuden tuottaman arvon arvosalalla 3,7 asteikolla 1–5. Vahvimmin koettuun asiakkuuden arvoon vaikuttavat luottamus Seureen sekä Seuren kyky ymmärtää asiakkaan tarpeita sekä asiakaspalvelun nopeus. Tutkimuksen perusteella suurimmaksi kehitystavoitteeksi nousee Seuren kyky vastata edelleen kasvavaan työvoiman tarpeeseen.

2. Tilautusten täyttöaste: Katsantokauden työvuorojen toimitusaste oli 68,4 %. Yhtiö kykeni toimittamaan 7 % enemmän työvuoroja kuin edellisenä vuonna, mutta asiakaskysyntä tilattujen työvuorojen muodossa kasvoi 11 %. Edelleen koronatilanne sekä muut hengitystieinfektiot kuormittanut sekä asiakkaitamme, mikä on näkynyt tilattujen työvuorojen kasvussa, että omia vuokratyöntekijöitämme, mikä on näkynyt korkealle pysyneissä sairauspoissaolomäärissä. Tilanteesta huolimatta yhtiö kykeni kasvattamaan toimitettujen työvuorojen määrää 52 000:lla ja toimitettujen tuntien määrää 435 000:lla.

2. Tavoite: Kilpailukyky
Mittarit: Kilpailukyky suhteessa verrokkeihin
Toteuma: Toteutui

Yhtiön palvelut ja niiden hinnoittelu ovat asiakkaille erittäin kilpailukykyisiä muihin markkinoilla toimiviin yrityksiin verrattuna. Esimerkiksi sote-toimialalla Seure oli toukokuussa tehdyn kilpailija-analyysin mukaan halvempi kuin yksikään tunnitetuista 20:sta kilpailijasta. Yhtiön tulee tekemään nykyiseen kerroihinnoitteluunsa muutoksia vuoden 2023 aikana, jotta jokaisen toimialan (sote, varhaiskasvatus, opetus ja palvelu) tulos saadaan vähintään nollatasolle.

Yhtiö tekee aktiivisia toimia saatavuuden ja alan houkuttelevuuden parantamiseksi. Toimenpiteillä yhtiö pystyy vastaamaan myös työntekijöiden palkkauksen osalta yksityisten toimijoiden palkkatason ja parantamaan siten toimitusvarmuutta asiakkaille.

3. Tavoite: Vastuullinen työnantajuus
Mittarit: Säännöllinen henkilöstö- ja keikkalaistytyväisyyskysely

Toteuma: Toteutui

Hallintohenkilöstölle ja vuokratyöntekijöille tehdään säännöllisesti tyytyväisyyskyselyt, joissa mitataan yhtiön suosittelemalukkuutta (eNPS-luku). Joulukuussa 2022 toteutettiin viimeisin laajempi kysely vuokra- ja hallintohenkilöstölle. Tulosten analysointi sekä julkaisu helmikuussa 2023. Säännöllisesti toteutettavien kyselyiden näkökulmasta, tavoite on täyttynyt.

4. Tavoite: Kustannus-tehokkuus
Mittarit: Liikevaihto / henkilötöyvuosi
Toteuma: Toteutui

Yhtiö on käytössä mittari, jossa kiinteitä kuluja ja poistot verrataan toimitettuihin tunteihin. Mittarin lukemaa kuukausittain seuraamalla, yhtiö saa helposti tulkittavan euro-määräisen luvun, paljonko kustannuksia yhtiön toiminta ilman vuokrahenkilöstön henkilöstökustannuksia tuottaa vuokratyöntekijän palkan päälle.

Katsantokauden luku oli 3,29 eur/h (edellisvuonna 3,11 eur/h). Toteutunut luku on kuitenkin alle budjetoidun 3,62 eur/h. Yhtiö joutuu tekemään huomattavasti enemmän toimenpiteitä yksittäisten työvuorojen täyttämiseksi kuin aiemmin, jolloin työvoimaa oli enemmän saatavissa. Koronatilanne heikensi yhtiön henkilöstön saatavuutta entisestään. Yhtiön taloudellinen tehokkuus on kuitenkin parantunut verraten budjetoituun, kun yhtiön toimitusmäärät ovat kasvaneet ja kiinteät kulut eivät ole kasvaneet budjetoidun mukaisina.

Hallitus

Puheenjohtaja: Gros Nina

Jäsenet: Hietämäki Ari, Laine-Hendolin Kirsti, Mäki Tiina,

Toimitusjohtaja: Tuomolin Anu

Liitetiedot

Liite 1. Muiden tytäryhteisöjen omistajastrategisten tavoitteiden toteumataulukko

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Tavoite	Tavoitteen mittarit	Toteumatieto
Asunto Oy Oulunkyläntori 2	Asunnot	Ylläpitokulujen kehitys	-Ylläpitokustannusten kehitys	Toteutui osittain
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Selviää myöhemmin
Asunto-oy Paciuksenkatu 4	Asunnot	Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta	-Vastikkeiden kehitys -Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asukastytyväisyyskysely	Ei toteutunut
Keskinäinen Kiinteistöosakeyhtiö Villamonte	Asunnot	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Selviää myöhemmin
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Kiinteistö-oy Parmaanpuisto	Asunnot	Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta	-Vastikkeiden kehitys -Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Ei toteutunut
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asukastytyväisyyskysely	Ei toteutunut

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Tavoite	Tavoitteen mittarit	Toteumatieto
Etelä-Hermannin Pysäköinti Oy	Infra ja alueelliset	Omaisuuksien arvonsäilyttäminen	- Investoinnit suhteessa poistoihin	Ei vastausta
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely	Ei vastausta
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Ei vastausta
		Investointien ja ylläpidon kustannustehokkuus	- Kustannukset / pysäköintipaikka	Ei vastausta
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Ei vastausta
Falkullan Kiilan Pysäköinti Oy	Infra ja alueelliset	Oikea-aikaiset investoinnit alueen kokonaiskehitys huomioiden	- Investointisuunnitelman tekeminen peilaten alueen kehitykseen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely	Ei toteutunut
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Investointien ja ylläpidon kustannustehokkuus	- Kustannukset / pysäköintipaikka	Toteutui
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Helsingin Väylä Oy	Infra ja alueelliset	Toimintavarmuus	- Keskeytystunnit / vuosi	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui osittain
		Kustannustehokkuus	- Kustannustehokkuusmittareiden kehittäminen ja seuranta	Ei toteutunut

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Tavoite	Tavoitteen mittarit	Toteumatieto
Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy	Infra ja alueelliset	Oikea-aikaiset investoinnit alueen kokonaiskehitys huomioiden	- Investointisuunnitelman tekeminen peilaten alueen kehitykseen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely	Selviää myöhemmin
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Investointien ja ylläpidon kustannustehokkuus	- Mittareiden kehittäminen ja seuranta	Toteutui osittain
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy	Infra ja alueelliset	Omaisuuksien arvonsäilyttäminen	- Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui osittain
		Riittävä sijoitetun pääoman tuotto	- 3 vuoden keskiarvolla vähintään 4 %	Ei toteutunut
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 40 %	Toteutui
Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy	Infra ja alueelliset	Oikea-aikaiset investoinnit alueen kokonaiskehitys huomioiden	- Investointisuunnitelman tekeminen peilaten alueen kehitykseen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Investointien ja ylläpidon kustannustehokkuus	- Mittareiden kehittäminen ja seuranta	Selviää myöhemmin
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Tavoite	Tavoitteen mittarit	Toteumatieto
Jätkäsaaren Pysäköinti Oy	Infra ja alueelliset	Oikea-aikaiset investoinnit alueen kokonaiskehitys huomioiden	- Investointisuunnitelman tekeminen peilaten alueen kehitykseen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui osittain
		Investointien ja ylläpidon kustannustehokkuus	- Kustannukset / pysäköintipaikka	Toteutui
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy	Infra ja alueelliset	Oikea-aikaiset investoinnit alueen kokonaiskehitys huomioiden	- Investointisuunnitelman tekeminen peilaten alueen kehitykseen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Investointien ja ylläpidon kustannustehokkuus	- Mittareiden kehittäminen ja seuranta	Toteutui
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Keski-Pasilan jätteen putkikeräys Oy	Infra ja alueelliset	Oikea-aikaiset investoinnit alueen kokonaiskehitys huomioiden	- Investointisuunnitelman tekeminen peilaten alueen kehitykseen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Investointien ja ylläpidon kustannustehokkuus	- Mittareiden kehittäminen ja seuranta	Toteutui
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Tavoite	Tavoitteen mittarit	Toteumatieto
Kruunuvuoren-rannan jätteen putkikeräys Oy	Infra ja alueelliset	Oikea-aikaiset investoinnit alueen kokonaiskehitys huomioiden	- Investointisuunnitelman tekeminen peilaten alueen kehitykseen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui osittain
		Investointien ja ylläpidon kustannustehokkuus	- Mittareiden kehittäminen ja seuranta	Toteutui
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Lammenrannan Pysäköinti Oy	Infra ja alueelliset	Oikea-aikaiset investoinnit alueen kokonaiskehitys huomioiden	- Investointisuunnitelman tekeminen peilaten alueen kehitykseen	Selviää myöhemmin
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely	Ei toteutunut
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Ei toteutunut
		Investointien ja ylläpidon kustannustehokkuus	- Kustannukset / pysäköintipaikka	Selviää myöhemmin
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Selviää myöhemmin
Postipuiston Pysäköinti Oy	Infra ja alueelliset	Oikea-aikaiset investoinnit alueen kokonaiskehitys huomioiden	- Investointisuunnitelman tekeminen peilaten alueen kehitykseen	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely	Ei toteutunut
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Investointien ja ylläpidon kustannustehokkuus	- Kustannukset / pysäköintipaikka	Selviää myöhemmin
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Tavoite	Tavoitteen mittarit	Toteumatieto
Töölönlahden pysäköinti Oy	Infra ja alueelliset	Omaisuu den arvon säilyttäminen	- Investoinnit suhteessa poistoihin	Ei toteutunut
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Selviää myöhemmin
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Helsingin Musiikkitalon säätiö sr	Kulttuuri	Vaikutavuus	- Tuettujen konserttien ym. tapahtumien lukumäärä - Myönnetyt avustukset (euroa/vuosi)	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Selviää myöhemmin
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 30 %	Toteutui
Asunto Oy Merimiehenkatu 12	Toimitilat	Omaisuu den arvon säilyttäminen	- Investoinnit suhteessa poistoihin	Ei vastausta
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjätyytyväisyyskysely	Ei vastausta
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Ei vastausta
		Kustannustehokkuus	- Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m ²	Ei vastausta
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Ei vastausta
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy	Toimitilat	Omaisuu den arvon säilyttäminen	- Investoinnit suhteessa poistoihin	Selviää myöhemmin
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjätyytyväisyyskysely	Selviää myöhemmin
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Selviää myöhemmin
		Kustannustehokkuus	- Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m ²	Selviää myöhemmin
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Tavoite	Tavoitteen mittarit	Toteumatieto
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy	Toimitilat	Arvio yhtiön toiminnan jatkumisesta	-Selvitys rakennuksen purkamisesta / yhtiön omistuksesta luopumisesta tehty	Toteutui osittain
Helsinki Stadion Oy	Toimitilat	Omaisuuuden arvon säilyttäminen	-Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui osittain
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjättytyväisyyskysely	Toteutui osittain
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui osittain
		Kustannustehokkuus	-Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m2	Ei toteutunut
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Borgströmminki	Toimitilat	Omaisuuuden arvon säilyttäminen	-Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjättytyväisyyskysely	Ei toteutunut
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Kustannustehokkuus	-Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m2	Toteutui osittain
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30	Toimitilat	Arvio yhtiön toiminnan jatkumisesta	-Selvitykset toimistorakennuksen peruskorjauksen edellytyksistä ja tuotantorakennuksen korvaaminen uudella tehty	Selviää myöhemmin
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjättytyväisyyskysely	Selviää myöhemmin
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Selviää myöhemmin
		Kustannustehokkuus	-Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m2	Selviää myöhemmin
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Tavoite	Tavoitteen mittarit	Toteumatieto
Kiinteistö Oy Hansasilta	Toimitilat	Omaisuu den kunnon ja korjaustarpeen arvioiminen	-Yhtiön omistaman kiinteistön kunnon ja korjaustarpeen selvitys tehty	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjät ytyt väisyyskysely	Toteutui osittain
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määritelt yjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Kustannustehokkuus	-Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m2	Toteutui osittain
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Kiinteistö Oy Helsingin Malminkatu 3	Toimitilat	Omaisuu den arvon säilyttäminen	-Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjät ytyt väisyyskysely	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määritelt yjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Kustannustehokkuus	-Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m2	Toteutui
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Kiinteistö Oy Helsingin Ympäristö tälö	Toimitilat	Arvio yhtiön toiminnan jatkumisesta	-Selvitys yhtiön omistuksesta luopumisesta tehty ja omistuksesta luopuminen tarvittaessa.	Toteutui
Kiinteistö Oy Intiankatu 31	Toimitilat	Omaisuu den kunnon ja korjaustarpeen arvioiminen	-Yhtiön omistaman kiinteistön kunnon ja korjaustarpeen selvitys tehty	Ei vastausta
		Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjät ytyt väisyyskysely	Ei vastausta
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	-Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määritelt yjen mittareiden seuranta	Ei vastausta
		Kustannustehokkuus	-Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m2	Ei vastausta
		Riittävä vakavaraisuus	-Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Ei vastausta

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Tavoite	Tavoitteen mittarit	Toteumatieto
Kiinteistö Oy Kaisaniemen Metrohalli	Toimitilat	Omaisuuuden arvon säilyttäminen	- Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjätyytyväisyyskysely	Toteutui osittain
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Kustannustehokkuus	- Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m ²	Toteutui
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Kiinteistö Oy Käpylän Terveystalo	Toimitilat	Arvio yhtiön toiminnan jatkumisesta	- Selvitys yhtiön omistuksesta luopumisesta tehty ja omistuksesta luopuminen tarvittaessa	Ei vastausta
Kiinteistö Oy Malmin Liiketalo	Toimitilat	Arvio yhtiön toiminnan jatkumisesta	- Selvitys yhtiön omistuksesta luopumisesta tehty ja omistuksesta luopuminen tarvittaessa.	Ei vastausta
Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus	Toimitilat	Omaisuuuden arvon säilyttäminen	- Investoinnit suhteessa poistoihin	Ei toteutunut
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjätyytyväisyyskysely	Toteutui osittain
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
		Kustannustehokkuus	- Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m ²	Ei toteutunut
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Kiinteistö Oy Puistolän Pankkitalo	Toimitilat	Arvio yhtiön toiminnan jatkumisesta	- Selvitys yhtiön omistuksesta luopumisesta tehty ja omistuksesta luopuminen tarvittaessa	Selviää myöhemmin

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Tavoite	Tavoitteen mittarit	Toteumatieto
Kiinteistö Oy Rastilankallion päiväkot	Toimitilat	Omaisuu den arvon säilyttäminen	- Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui osittain
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjätyytyväisyyskysely	Ei toteutunut
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui osittain
		Kustannustehokkuus	- Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m ²	Toteutui osittain
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Kiinteistö Oy Suutarilan Lampputie	Toimitilat	Arvio yhtiön toiminnan jatkumisesta	- Selvitys yhtiön omistuksesta luopumisesta tehty ja tarvittaessa toteutettu.	Selviää myöhemmin
Kiinteistö Oy Torpparinmäen korttelitalo	Toimitilat	Arvio yhtiön toiminnan jatkumisesta	- Selvitys uudesta rakennuksesta ja yhtiön purkamisen selvitys tehty	Ei vastausta
Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Fastighets Ab	Toimitilat	Arvio yhtiön toiminnan jatkumisesta	- Selvitys yhtiön omistuksesta luopumisesta tehty ja omistuksesta luopuminen tarvittaessa.	Ei vastausta
Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Tennispalatsi	Toimitilat	Arvio yhtiön toiminnan jatkumisesta	- Selvitys yhtiön omistuksesta luopumisesta tehty ja omistuksesta luopuminen tarvittaessa.	Selviää myöhemmin
Kiinteistöosakeyhtiö Puu-Myllypuron Yhteistila	Toimitilat	Arvio yhtiön toiminnan jatkumisesta	- Selvitys yhtiön omistuksesta luopumisesta tehty ja omistuksesta luopuminen tarvittaessa.	Ei toteutunut
Kontulan Palvelutalo Oy	Toimitilat	Arvio yhtiön toiminnan kehittämismahdollisuuksista	- Selvitys alueen ja yhtiön hallitsemien tilojen kehittämismahdollisuuksista tehty.	Selviää myöhemmin

Konserniyhteisö	Yhteisöryhmä	Tavoite	Tavoitteen mittarit	Toteumatieto
Palvelukeskus Albatross Oy	Toimitilat	Omaisuuuden arvon säilyttäminen	- Investoinnit suhteessa poistoihin	Ei toteutunut
		Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjätyytyväisyyskysely	Ei toteutunut
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Selviää myöhemmin
		Kustannustehokkuus	- Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m ²	Ei toteutunut
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui
Helsingin Konsernihankinta Oy	Tukipalvelut ja muut	Tehokkaat ja tarkoituksenmukaiset hankinnat	- Hankintojen hinta / laatusuhde	Toteutui
		Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui
Työmaahuolto Oy Ab	Tukipalvelut ja muut	Toimintavarmuus	- Keskeytystuntien lukumäärä vuodessa	Selviää myöhemmin
		Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Ei tutunut
		Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui

Tunnuslukujen laskukaavat

Kannattavuuden tunnusluvut

Liikevoitto (%)

$100 \times \text{Liikevoitto} / \text{Kokonaistuotot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 10 % Hyvä
5 % – 10 % Tyydyttävä
alle 5 % Heikko

ROI, Sijoitetun pääoman tuotto (%)

$(\text{Nettotulos} + \text{rah.kulut} + \text{verot}) / \text{Sijoitettu pääoma}^*$

* Sijoitettu pääoma = Oikaistu oma pääoma + sijoitettu vieras pääoma

ROI mittaa yrityksen suhteellista kannattavuutta eli sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle.

Tunnusluku kertoo mitä resursseja on tarvittu (eli yrityksen sitomaa pääomaa) tuloksen saamiseksi. Sijoitetun pääoman tuottovaatimus on yleensä alhaisempi kuin oman pääoman tuottovaatimus.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 15 % Erinomainen
10 % – 15 % Hyvä
6 % – 10 % Tyydyttävä
3 % – 6 % Välttävä
alle 3 % Heikko

Vakavaraisuuden tunnusluvut

Omavaraisuus (%)

$100 \times \text{Oikaistu oma pääoma} / (\text{Taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappionsietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Luku kertoo kuinka suuri osuus yrityksen varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 40% Hyvä
20% – 40% Tyydyttävä
alle 20% Heikko

Maksuvalmiuden tunnusluvut

Quick ratio (luku)

$\text{Rahoitusomaisuus} / (\text{Lyhytaikaiset velat} - \text{Saadut lyhytaikaiset ennakot})$

Quick ratio mittaa yrityksen mahdollisuutta selviytyä lyhytaikaisista veloistaan nopeasti rahaksi muutettavilla omaisuuserillään (rahoitusomaisuus). Tunnusluku mittaa yrityksen kassavalmiutta ja rahoituspuskurien tilaa.

Mikäli yrityksen tulorahoitus on runsas, tulee se toimeen myös pienemmällä rahoituspuskurilla.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 1 Hyvä
0,5 – 1 Tyydyttävä
alle 0,5 Heikko

Liite 7.1 Tase-, liikevaihto- ja henkilöstölukuja

Tämä liite sisältää lisätietoa kilpailutuksessa mukana olevista yhtiöistä ja säätiöistä.

Lisätietona on esitetty y-tunnus, taseen loppusumma, liikevaihto tai vastaavat tuotot sekä henkilöstömäärä niiden yhteisöjen osalta, joista tiedot kaupungilla oli saatavilla (huomio: listauksessa ei ole mukana kaikkia yhteisöjä ja joidenkin yhteisöjen osalta tiedot saattavat olla puutteelliset).

Lisäksi tietoa yhteisöistä löytyy muun muassa tarjouspyynnön liitteestä 7 Tytäryhteisöjen seurantaraportti 4-2022.

Ryhmään A sisältyviä yhteisöjä	Y-tunnus	Taseen loppusumma	Liikevaihto tai vastaava	Henkilöstö	Huomiot
DigiHelsinki Oy	3300938-6	12 969 032	56 800 000		tiedot budjetti 2023
Finlandia-talo Oy	2036668-3	9 588 813	6 215 404	43	tiedot tp 2022
Forum Virium Helsinki Oy	2170029-2	12 890 353	5 840 719	60	tiedot tp 2022
Helsingin kaupunkitilat Oy	3226884-5	13 908 602	7 559 551	22	tiedot tp 2022
Helsingin Konsernihankinta Oy	2299269-6	79 166	13 050	1	tiedot tp 2022
Helsinki Partners Oy	3209009-8	2 762 245	8 179 408	59	tiedot tp 2022
MetropoliLab Oy	2340056-8	4 840 241	7 166 857	71	tiedot tp 2022
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	0809814-5	7 129 444	14 111 122	454	tiedot tp 2022
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	0800415-3	26 311 807	146 866 869	3 515	tiedot tp 2022
Startup Maria Oy	2760866-5	2 754 021	3 050 139	19	tiedot tp 2022
Työmaahuolto Oy Ab	1001314-7	642 900	947 250	5	tiedot tp 2022

Ryhmään B sisältyviä yhteisöjä	Y-tunnus	Taseen loppusumma	Liikevaihto tai vastaava	Henkilöstö	Huomiot
Helsingin kaupungin asunnot Oy	2379058-6	3 760 544 099	476 056 000	733	tiedot tp 2022

Ryhmään C sisältyviä yhteisöjä	Y-tunnus	Taseen loppusumma	Liikevaihto tai vastaava	Henkilöstö	Huomiot
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy	0487341-5	12 939	47 000		tiedot tp 2022
Keskinäinen Kiinteistö Oy Villamonte	0131105-4	632 454	14 400	1	tiedot tp 2022
Keskinäinen Kiinteistö Oy Borgströminmäki	3163079-3	5 650 470	108 981	1	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Helsingin Ympäristöalo	2262596-8	10 860 056	401 616		tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Hansasilta	0575515-4	1 970 249	315 317	1	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Helsingin Malminkatu 3	0668319-9	19 917 679	777 371	1	tiedot tp 2022

Liite 7.1

Kiinteistö Oy Helsingin Sähkötalo	1901114-8	55 207 321	6 117 477	1	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Intiankatu 31	0119799-2	429 674	64 865		tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat	1958762-2	103 177 820	4 941 524	5	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Säterintie 2 (emo Koy Helsingin Toimitilat)	0598905-7	3 349 699	169 953		tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Kaapelitalo	0873650-6	72 290 404	7 992 214	24	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Kaisaniemen Metrohalli	0858368-5	29 624 412	282 009		tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Käpylän Terveystalo	0484292-6			1	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Laakson yhteissairaala	3202258-9	39 451 055			tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus	2739514-5	130 575 328	4 241 083	1	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Pakkalantie 30	0115472-2	6 113 342	957 503	1	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Puistolan Pankkitalo	0940326-0	4 355 118	139 637		tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Puu-Myllypuron Yhteistila	2633593-3	1 666 768	53 864		tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Rastilankallion Päiväkoti	1587222-3	1 204 374	82 317	1	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Suutarilan Lampputie	2114619-9	242 311	15 000	1	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Torpparinmäen Korttelitalo	0761992-2	424 500 442	92 141 880	1	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus	1605128-3	5 260 681	314 832	1	tiedot tp 2019
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy	1460820-1	20 634 671	4 093 590		tiedot tp 2022
Helsingin Väylä Oy	2053349-6	60 093 221	3 535 658		tiedot tp 2022
Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy	3101196-8	246 927	22 941	1	tiedot tp 2022
Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy	2346319-8	33 416 195	1 467 127	1	tiedot tp 2022
Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy	2346322-7	27 731 770	1 099 775	2	tiedot tp 2022
Keski-Pasilan jätteen putkikeräys Oy	2719025-4	5 863 733	556 713	1	tiedot tp 2022
Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy	2600622-4	15 894 678	595 401	2	tiedot tp 2022
Palvelukeskus Albatross Oy	1094423-2	13 195 033	901 359		tiedot tp 2022

Ryhmään D sisältyviä yhteisöjä	Y-tunnus	Taseen loppusumma	Liikevaihto tai vastaava	Henkilöstö	Huomiot
Asunto Oy Merimiehenkatu 12	0120259-5	824 709	103 041		tiedot tp 2022
Asunto Oy Oulunkyläntori 2	0120804-9	370 295	79 855		tiedot tp 2022
Asunto Oy Paciuksenkatu 4	0805856-5	2 019 767	324 151		tiedot tp 2022
Helsingin Asumisoikeus Oy	0912770-2	1 137 495 839	50 475 227	7	tiedot tp 2022
Helsingin kaupungin 450-vuotistaiteilijatalosäätiö sr	1670774-8	5 832 240	535 855	1	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Auranlinna	0689784-0	320 897 392	55 159 002	19	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Parmaanpuisto (emo Kiinteistö Oy Auranlinna)	0731198-7	2 809 537	187 156		tiedot tp 2022
Helsingin Velvoitepysäköinti Oy		583 000	572 000	4	arviotiedot 2026
Etelä-Hermannin Pysäköinti Oy	2072747-7	14 374 716	229 965	1	tiedot tp 2022
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy	0502469-3	5 938 482	1 146 748	4	tiedot tp 2022
Jätkäsaaren Pysäköinti Oy	2509726-7	90 001 190	1 546 851	1	tiedot tp 2022

Liite 7.1

Lammenrannan Pysäköinti Oy	3281997-7	612 998		1	tiedot tp 2022
Postipuiston Pysäköinti Oy	3094935-6	13 287 189	139 206		tiedot tp 2022
Töölönlahden Pysäköinti Oy	2163389-4	27 105 051	1 274 764		tiedot tp 2022

Ryhmään E sisältyviä yhteisöjä	Y-tunnus	Taseen loppusumma	Liikevaihto tai vastaava	Henkilöstö	Huomiot
HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr	3272340-6	3 156 926	990 000	71	tiedot tp 2022
Jääkenttäsäätiö sr	0116572-0	15 568 563	4 583 817	28	tiedot tp 2022
Helsinki Stadion Oy	1497614-3	6 950 052	245 331	2	tiedot tp 2022
Urheiluhallit Oy	0115551-4	17 239 201	4 226 460	89	tiedot tp 2022
Kontulan Palvelutalo Oy (emo Urheiluhallit Oy)	0200268-3	1 359 730	375 509	1	tiedot tp 2022
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy (emo Urheiluhallit Oy)	1083652-2	4 975 991	2 371 435	34	tiedot tp 2022
Stadion-säätiö sr	0202071-8	179 191 503	6 567 949	15	tiedot tp 2022
Vuosaaren Urheilutalo Oy	0196786-2	11 228 043	1 905 058	26	tiedot tp 2022
Helsingin Musiikkitalon säätiö sr	2288607-6	1 737 199	75 000	1	tiedot tp 2022
Helsingin teatterisäätiö sr	0116521-0	55 736 210	7 395 244	244	tiedot tp 2022
Helsingin tapahtumasäätiö sr	0224232-9	2 970 664	4 170 957	22	tiedot tp 2022
UMO-säätiö sr	2202299-9	295 355	270 995	32	tiedot tp 2022
Helsingin Seniorisäätiö sr	1729947-5	13 836 324	27 812 253	548	tiedot tp 2022
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	2864471-3	19 330 372	6 704 527	111	tiedot tp 2022
Niemikotisäätiö sr	0536633-5	5 763 451	8 466 807	110	tiedot tp 2022
Oulunkylän kuntoutuskeskus sr	0869316-3	8 401 470	14 226 918	159	tiedot tp 2022

Ryhmään F sisältyviä yhteisöjä	Y-tunnus	Taseen loppusumma	Liikevaihto tai vastaava	Henkilöstö	Huomiot
Helen Oy	2630573-4	3 288 903 579	1 684 915 245	841	tiedot tp 2022

Ryhmään G sisältyviä yhteisöjä	Y-tunnus	Taseen loppusumma	Liikevaihto tai vastaava	Henkilöstö	Huomiot
Helsingin Satama Oy	2630555-8	419 525 455	89 362 899	85	tiedot tp 2022
Loviisan Satama Oy	2779170-3	8 364 919	1 377 684	3	tiedot tp 2022

Ryhmään H sisältyviä yhteisöjä	Y-tunnus	Taseen loppusumma	Liikevaihto tai vastaava	Henkilöstö	Huomiot
Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy	3251002-1	933 507 284,00	166 208 265,00	1 192	tiedot tp 2022
Fallkullan Kiilan Pysäköinti Oy	3157896-4	9 301 464	16 398	1	tiedot tp 2022
Kiinteistö Oy Mosaiikkitorin Pysäköintilaitos	1587215-1	5 027 250	197 867		tiedot tp 2021

Tarkastusvirasto

XX.XX.2024

HENKILÖTIETOJEN LUOVUTUSSOPIMUS

HELSINGIN KAUPUNKI

Tarkastusvirasto

XX.XX.2024

1. Sopijapuolet

Tämä henkilötietojen luovuttamista koskeva sopimus on tehty seuraavien osapuolten välillä:

Helsingin kaupunki
Y-tunnus: 0201256-6
Osoite: Helsingin kaupungin tarkastusvirasto
PL 400
00099 Helsingin kaupunki

Tilintarkastusyhteisö X (jäljempänä Vastaanottaja)
Y-tunnus: xx
Osoite: xx

Selkeyden vuoksi todetaan, että Helsingin kaupunki on kilpailuttanut Pääsopimuksen kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen puolesta. Sovellettaessa tätä Luovutus sopimusta Vastaanottajan ja tytäryhteisön välillä, Sopijapuolella ei viitata Helsingin kaupunkiin, vaan Sopijapuolilla tarkoitetaan henkilötietoja luovuttavaa tytäryhteisöä ja Vastaanottajaa.

2. Sopimuksen tausta ja tarkoitus

(1) Helsingin kaupunki on sopinut Pääsopimuksen eli puitesopimuksen Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta tilikausille 2024-2027. Sopimuskaudella Luovuttajana toimivat tytäryhteisöt luovuttavat Vastaanottajalle Pääsopimuksen mukaisten tilintarkastustehtävien toteuttamiseksi tarvittavia tietoja, joihin sisältyy henkilötietoja. Tällä Luovutus sopimuksella sovitaan (jäljempänä "Sopimus") henkilötietojen luovuttamisesta, luovuttamisen ehdoista sekä Sopijapuolten oikeuksista ja velvollisuuksista.

Luovutus sopimuksen ehtoja sovelletaan tilintarkastajaksi valitun yhteisön (Vastaanottajan) ja kunkin tytäryhteisön (Luovuttaja) välillä näiden luovuttaessa henkilötietoja tilintarkastusyhteisölle Pääsopimuksen kohteena olevien palveluiden suorittamiseksi.

3. Määritelmät

(1) **Henkilötieto** tarkoittaa Tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan mukaisia henkilötietoja, jotka Luovuttaja on luovuttanut Vastaanottajalle.

Tarkastusvirasto

XX.XX.2024

- (2) **Henkilötietojen käsittely** tarkoittaa Tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimintoa tai toimintoja, joita kohdistetaan henkilötietoihin tai henkilötietoja sisältäviin tietojoukkoihin joko automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen tai manuaalisesti, kuten tietojen keräämistä, tallentamista, järjestämistä, jäsentämistä, säilyttämistä, muokkaamista tai muuttamista, hakua, kyselyä, tietojen luovuttamista siirtämällä, levittämällä tai asettamalla ne muutoin saataville, tietojen yhteensovittamista tai yhdistämistä, rajoittamista, poistamista tai tuhoamista.
- (3) **Sopijapuolet** tarkoittaa **Luovuttajaa** ja **Vastaanottajaa**.
- (4) **Tietosuoja-asetus** tarkoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta.
- (5) **Luovutussopimus** tarkoittaa tätä asiakirjaa.
- (6) **Luovuttaja** tarkoittaa henkilötietoja luovuttavaa Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvaa tytäryhteisöä.
- (7) **Pääsopimus** tarkoittaa sopimusta Helsingin kaupungin tytäryhteisöjen tilikausien 2024–2025 ja optiona tilikausien 2026–2027 tilintarkastuspalvelujen suorittamisesta **HEL 2023-010784**.

4. Sopijapuolten yleiset velvoitteet

- (1) Sopijapuolet toimivat itsenäisinä rekisterinpitäjinä hallussaan pitämiensä henkilötietojen osalta. Kummallakin Sopijapuolella on itsenäinen oikeus määrittellä hallussaan pitämiensä henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot tämän Luovutussopimuksen, tietosuojalainsäädännön ja muun mahdollisesti sovellettavan lainsäädännön asettamissa rajoissa. Kumpikin Sopijapuoli vastaa itsenäisesti rekisterinpitäjän velvollisuuksista käsittelemiensä henkilötietojen osalta. Lisäksi kumpikin Sopijapuoli vastaa itsenäisesti ja erillisesti rekisteröityjen oikeuksista suhteessa käsittelemiinsä henkilötietoihin.
- (2) Luovuttaja vastaa siitä, että sillä on oikeus luovuttaa henkilötiedot Vastaanottajalle Tietosuojalainsäädännön mukaisesti.
- (3) Luovuttaja vastaa rekisteröityjen asianmukaisesta informoimisesta koskien henkilötietojen luovutusta niin, että Luovuttajan henkilörekisteriin rekisteröidyt ovat tietoisia tällaisesta luovutuksesta.

Tarkastusvirasto

XX.XX.2024

- (4) Luovuttaja vakuuttaa ettei sillä ole tiedossa virheellisyyksiä henkilötietojen sisällössä, ja siitä, että siirrettävät henkilötiedot on suojattu teknisesti asianmukaisesti luovutuksen aikana.
- (5) Vastaanottaja vastaa siitä, että sillä on asianmukainen käsittelyperuste tai käsittelyperusteet vastaanottamilleen henkilötiedoille ja ettei se käsittele henkilötietoa muutoin kuin käsittelyperusteidensa mukaisesti, ennalta ilmoitetuin tavoin ja ennalta ilmoitettuihin tarkoituksiin. Vastaanottaja vastaa omalta osaltaan rekisteröityjen informoinnista.
- (6) Sopijapuolten on käsiteltävä henkilötietoja asianmukaisella huolellisuudella sekä noudattaen kulloinkin voimassa olevaa Tietosuojalainsäädäntöä, viranomaisten määräyksiä ja ohjeita, hyvää tietojenkäsittelytapaa ja korkeita ammatillisia standardeja.
- (7) Sopijapuolet sitoutuvat toteuttamaan riittävät tekniset ja organisatoriset toimenpiteet henkilötietojen suojaamiseksi.
- (8) Huolimatta siitä, mitä Pääsopimuksessa tai muissa Sopijapuolten välisissä sopimusasiakirjoissa on mahdollisesti sovittu tämän Luovutus sopimuksen piiriin kuuluvista asioista tai niihin liittyvistä vastuista taikka sopimusasiakirjojen keskinäisestä pätevyysjärjestyksestä, tätä Luovutus sopimusta sovelletaan aina ensisijaisesti tämän Luovutus sopimuksen piiriin kuuluvissa asioissa.

5. Henkilötietojen käsittely

- (1) Henkilötietojen käyttötarkoitus, johon henkilötiedot luovutetaan:

Lakisääteisen tilintarkastuksen ja Pääsopimuksessa tarkemmin kuvattujen palveluiden suorittaminen.

Vastaanottaja saa käyttää henkilötietoja vain tähän käyttötarkoitukseen.

- (2) Sopijapuolet sopivat erikseen seuraavista asioista:

- a. Käsittelyn kohde ja kesto

Lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamiseksi tarpeellisten tietojen käsittely.

Henkilötietojen käsittely voi jatkua enintään siihen saakka, kun sopimuksen mukainen tilintarkastus sekä Vastaanottajan laista johtuvat velvoitteet henkilötietojen säilyttämiseen ja käsittelyyn ovat päättyneet.

Tarkastusvirasto

XX.XX.2024

b. Käsittelyn luonne

Vastaanottaja käsittelee Luovuttajan henkilötietoja lakisääteisen tilintarkastustehtävän toteuttamisen yhteydessä. Tilintarkastustehtävän toteuttamiseksi Vastaanottajalla on tehtävänsä suorittamisen edellyttämässä laajuudessa pääsy Luovuttajan järjestelmiin ja Vastaanottaja kerää ja tallentaa henkilötietoja tarvittaessa myös omiin järjestelmiin.

c. Henkilötietojen tyyppi

Luovuttajan rekisterissä on henkilötietoja esimerkiksi Luovuttajan työntekijöistä, sopimus- ja yhteistyökumppaneista ja asiakkaista. Käsittelyn kohteena ovat Luovuttajan hallussa olevat henkilötiedot, joiden käsittely on tarpeen tilintarkastustehtävän toteuttamiseksi sisältäen muun muassa nimiä, osoitetietoja ja henkilötunnuksia.

- (3) Vastaanottajalla ei ole oikeutta käyttää Henkilötietoja Luovutussopimuksen vastaisesti eikä luovuttaa Henkilötietoja kolmannelle taholle Luovutussopimuksen vastaisesti.
- (4) Vastaanottaja ei saa käsitellä, siirtää tai luovuttaa Henkilötietoja EU tai ETA-alueen ulkopuolelle. Myös palvelimien tulee sijaita EU- tai ETA-alueella.
- (5) Mikäli Vastaanottaja käsittelee Henkilötietoja järjestelmässä, Vastaanottaja on velvollinen tallentamaan lokitiedot kaikista Henkilötietojen käsittelytoimista, mukaan lukien Henkilötietojen katselusta.

6. Vastaanottajan tietoturvasuus

- (1) Vastaanottaja sitoutuu toteuttamaan riskiä vastaavan turvallisuuksen varmistamiseksi asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet Henkilötietojen käsittelyn turvallisuuden varmistamiseksi ottaen huomioon uusin tekniikka ja toteuttamiskustannukset, käsittelyn luonne, laajuus, asiayhteys ja tarkoitukset sekä luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvat, todennäköisyydeltään ja vakavuudeltaan vaihtelevat riskit.

7. Sovellettava laki ja riidanratkaisu

- (1) Tähän Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia, lukuun ottamatta lainvalintaa koskevia säännöksiä.
- (2) Tästä Sopimuksesta aiheutuvat tai siihen liittyvät erimielisyydet, riitaisuudet tai vaatimukset ratkaistaan ensisijaisesti neuvotteluteitse Sopijapuolten välillä. Jos neuvotteluissa ei päästä Sopijapuolia tyydyttävään ratkaisuun, kaikki Sopimukseen liittyvät erimielisyydet jätetään ratkaistavaksi Helsingin kärjäoikeuteen.

Tarkastusvirasto

XX.XX.2024

---

8. Muut Ehdot

- (1) Kaikki muutokset tähän Sopimukseen on sovittava kirjallisesti. Jotta muutokset olisivat päteviä, molempien Sopijapuolten valtuuttamien edustajien on allekirjoitettava ne.

9. Sopimuksen voimassaolo

Vastaanottaja ja Luovuttaja eivät erikseen allekirjoita tätä Sopimusta, vaan Sopimus tulee voimaan kunkin Luovuttajana toimivan tytäryhteisön osalta, kun asianomaisen tytäryhteisön toimielin on valinnut ehdotetun tilintarkastajan tehtävänsä tilintarkastajan toimikaudeksi ja on voimassa siihen saakka, kunnes Henkilötietojen käsittely on päättynyt ja Vastaanottaja on poistanut kaikki saamansa Henkilötiedot.